

2021-03-08

Kallelse till utbildningsnämnden

Tid 2021-03-16, Kl 19:00

Plats Röda huset, Munkhättevägen 49 **mötet avses genomföras digitalt via teams**

Kl. 18:00 - Länken öppnas och anslut er gärna i god tid innan

Kl. 19:00 – Nämndsammanträde

Ärenden

Justering

Informationsärenden

1 Utbildningsdirektören informerar

Beslutsärenden

2 Rapport om delegationsbeslut med anledning av covid-19

3 Verksamhetsberättelse 2020

4 Utbildningsförvaltningens omvärldsanalys 2022-2025

5 Ekonomisk rapport med helårsprognos februari 2021

6 Beslut om fördelning av tillfällig förstärkning av statligt stöd till skolväsendet 2021 "Skolmiljarden"

7 Val av ledamöter till Gunhild och Nils Eks stiftelse för utbildning 2021

8 Förändring av programutbud läsåret 2021/2022

9 Redovisning av delegationsbeslut

10 Redovisning av anmälningssärenden

Emanuel Ksiazkiewicz
Ordförande

Serhat Güven
Sekreterare

Rapport om delegationsbeslut med anledning av covid-19

Diarienummer: UN/2021:00054

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av rapporten och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

För att underlätta utbildningsnämndens hantering av akuta frågor kopplade till pandemin beslutar utbildningsdirektören genom delegation om undervisning på distans i grundskolan och gymnasieskolan samt om tillfällig stängning av verksamhet.

Delegationsbesluten om undervisning på distans och tillfälligt stängning ska redovisas till utbildningsnämnden i särskild ordning. Av rapporten framgår vilka beslut som fattats sedan förra sammanträdet.

Referens

Kajsa Bernéus

Mottagare

Utbildningsnämnden

Rapport om delegationsbeslut med anledning av covid-19

Diarienummer: UN/2021:00054**Förslag till beslut**

Utbildningsnämnden har tagit del av rapporten och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

För att underlätta utbildningsnämndens hantering av akuta frågor kopplade till pandemin beslutar utbildningsdirektören genom delegation om undervisning på distans i grundskolan och gymnasieskolan samt om tillfällig stängning av verksamhet.

Delegationsbesluten om undervisning på distans och tillfälligt stängning ska redovisas till utbildningsnämnden i särskild ordning. Av rapporten framgår vilka beslut som fattats sedan förra sammanträdet.

Ärendet

För att ge huvudmännen en ökad flexibilitet med anledning av spridningen av covid-19 har regeringen fattat beslut om förordning (2020:115) om utbildning i skolväsendet vid spridning av smitta som trädde i kraft den 16 mars 2020. Förordningen upphör att gälla den 31 juni 2022.

För att underlätta utbildningsnämndens hantering av akuta frågor kopplade till pandemin beslutar utbildningsdirektören genom delegation om undervisning på distans i grundskolan och gymnasieskolan samt om tillfällig stängning av verksamhet.

Delegationsbesluten om undervisning på distans och tillfälligt stängning ska redovisas till utbildningsnämnden i särskild ordning. Utbildningsnämnden fick ta del av en första rapport den 9 februari 2021 (§ 2 UN 2021-02-09). Nedan följer en rapport över de beslut som fattats sedan förra sammanträdet.

Delvis undervisning på distans för grundskolans högstadium

Skola	Tidsperiod
Falkbergsskolan åk 7-9	Beslut 2: 15/3-1/4
Malmsjö skola åk 7-9	Beslut 2: 15/3-9/4
Fittjaskolan åk 7-9	Beslut 2: 15/3-2/4
Karsby Int. School åk 7-9	Beslut 2: 15/3-26/3
Kvarnhagsskolan åk 7-9	Beslut 2: 15/3-1/4
Trädgårdsstadsskolan åk 7-9	Beslut 2: 15/3-1/4

Tillfällig stängning av verksamhet

Besluten om stängning av Banslättskolan respektive delvis stängning av Tunaskolan fattades av utbildningsnämndens ordförande i enlighet med utbildningsnämndens delegationsordning punkt A1 ”Brådskande ärenden till utbildningsnämnden.”.

Från och med 9 februari är beslut om stängning delegerat till utbildningsdirektören (§ 16 UN 2021-02-09).

Förskola/skola	Omfattning	Tidsperiod
Banslättskolan	Samtliga årskurser inklusive fritidshem	29/1-5/2
Tunaskolan	Åk 4	9/2-15/2
Björkhaga skola	Åk 6-9	22/2-27/2
Tallidsskolan	Förskoleklass	24/2-27/2
Tallidsskolan	Förskoleklassens fritidshem	24/2-5/3
Samtliga grundskolor	Åk 6-9	8/3-12/3
Samtliga gymnasieskolor	Åk 1-3	8/3-12/3
Borgskolans fritidshem	Hela fritidshemmet	1/3-5/3
Skogsbacksskolans förskola	Hela förskolan	2/3-9/3

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte ha några ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Verksamhetsberättelse 2020

Diarienummer: UN/2021:00022

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner verksamhetsberättelse 2020 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsen att 2,2 miljoner kronor avseende investeringsmedel för inventarieinköp och arbetsmiljö budgeteras om till 2021.
3. Utbildningsnämnden har tagit del av kvalitetsrapport 2020 och lägger den till handlingarna

Sammanfattning

I verksamhetsberättelsen för år 2020 redovisas utbildningsnämndens måluppfyllelse för verksamhetsåret utifrån perspektiven kvalitet samt ekonomi, inklusive en investeringsanalys. Vidare beskrivs också nämndens arbete med kompetensförsörjningen.

Den positiva resultatutvecklingen för grund- och gymnasieskolans avgångselever som pågått trendmässigt under en följd av år har fortsatt under 2020. Farhågor om en allvarlig nedgång i resultaten beroende på de svårigheter som följt av coronapandemin har inte infriats. Några resultatmått har till och med förbättrats ytterligare.

Nämnden redovisar ett överskott på 23 miljoner kronor för 2020. Budgetavvikelsen utgör cirka 1 procent av budgetomslutningen. Orsaker till budgetavvikelsen är bland annat att den ekonomiska påverkan av pandemin under 2020 har varit positiv, detta utifrån att statsbidrag har täckt den kortsiktiga sjukfrånvaron. Vidare har färre barn i förskolan resulterat i stora överskott. Färre barn i förskolan beror främst på en lägre befolkningsutveckling.

Avseende investeringar redovisar förvaltningen ett totalt överskott på 9,9 miljoner kronor som främst avser fleråriga investeringsprojekt.

Referens

Karl-Henrik Lindström

Mottagare

Utbildningsnämnden

Verksamhetsberättelse 2020

Diarienummer: UN/2021:00022

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner verksamhetsberättelse 2020 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsen att 2,2 miljoner kronor avseende investeringsmedel för inventarieinköp och arbetsmiljö budgeteras om till 2021.
3. Utbildningsnämnden har tagit del av kvalitetsrapport 2020 och lägger den till handlingarna

Sammanfattning

I verksamhetsberättelsen för år 2020 redovisas utbildningsnämndens måluppfyllelse för verksamhetsåret utifrån perspektiven kvalitet samt ekonomi, inklusive en investeringsanalys. Vidare beskrivs också nämndens arbete med kompetensförsörjningen.

Den positiva resultatutvecklingen för grund- och gymnasieskolans avgångselever som pågått trendmässigt under en följd av år har fortsatt under 2020. Farhågor om en allvarlig nedgång i resultaten beroende på de svårigheter som följt av coronapandemin har inte infriats. Några resultatmål har till och med förbättrats ytterligare.

Nämnden redovisar ett överskott på 23 miljoner kronor för 2020. Budgetavvikelsen utgör cirka 1 procent av budgetomslutningen. Orsaker till budgetavvikelsen är bland annat att den ekonomiska påverkan av pandemin under 2020 har varit positiv, detta utifrån att statsbidrag har täckt den kortsiktiga sjukfrånvaron. Vidare har färre barn i förskolan resulterat i stora överskott. Färre barn i förskolan beror främst på en lägre befolkningsutveckling.

Avseende investeringar redovisar förvaltningen ett totalt överskott på 9,9 miljoner kronor som främst avser fleråriga investeringsprojekt.

Ärendet

I verksamhetsberättelsen redovisas utbildningsnämndens måluppfyllelse för verksamhetsåret utifrån perspektiven kvalitet samt ekonomi, inklusive en investeringsanalys. Vidare beskrivs också nämndens arbete med kompetensförsörjningen.

Den positiva resultatutvecklingen för grund- och gymnasieskolans avgångselever som pågått trendmässigt under en följd av år har fortsatt under 2020. Farhågor om en allvarlig nedgång i resultaten beroende på de svårigheter som följt av coronapandemin har inte infriats. Några resultatmål har till och med förbättrats ytterligare. Botkyrkas barn, elever och personal har överträffat sig själva och på ett imponerande sätt tagit sig an de utmaningar som pandemin fört med sig.

I förskolan har arbetet i enlighet med riktlinjerna för de pedagogiska lärmiljöerna fortsatt. För att mäta måluppfyllelse i förskola har förvaltningen för första gången kopplat bedömningen av elevers språk- och matematikkunskaper i förskoleklass till vilken förskola de kommer ifrån.

Nämnden redovisar ett överskott på 23 miljoner kronor för 2020. Budgetavvikelsen utgör cirka 1 procent av budgetomslutningen. Nedan redovisas orsaker till årets budgetavvikelse.

- Den ekonomiska påverkan av pandemin har under 2020 varit positiv. Detta utifrån att statsbidrag har täckt den kortsiktiga sjukfrånvaron. Ytterligare effekter är att distansundervisning och planerade aktiviteter som försenats eller ställts in under året har lett till kostnadsminskningar av engångskaraktär.
- Färre barn i förskolan har resulterat i stora överskott och hör främst samman med en lägre befolkningsutveckling.
- För myndighetsutövning som avser grundskoleelever i behov av särskilt stöd redovisas underskott då effektiviseringsarbete inte fått avsedd effekt

Trots att nämnden redovisar ett samlat överskott redovisas underskott inom verksamhetsområdena om statsbidrag av engångskaraktär exkluderas. Inom verksamhetsområdena redovisas underskott på 37 miljoner kronor, varav 21 miljoner kronor inom egenregin och 16 miljoner kronor inom myndighetsutövningen avseende grundskoleelever i behov av särskilt stöd.

Underskotten inom egenregin hänförs till ett antal enheter inom samtliga verksamhetsområden. För övriga enheter bedöms åtgärdsplaner fått avsedd ekonomisk effekt (se avsnitt för respektive verksamhetsområde i bilaga).

Förvaltningen redovisar ett totalt överskott på 9,9 miljoner kronor som främst avser fleråriga investeringsprojekt.

Förslag till ombudgetering av investeringar

Investeringsbudget för ettåriga investeringsprojekt uppgår till 11,5 miljoner kronor. Här redovisas ett överskott på 2,2 miljoner kronor vid årets slut. På grund av corona-

pandemin har möjligheten att besöka förskolor och skolor varit begränsad. Budget för inventarier och arbetsmiljöåtgärder har därmed inte utnyttjats till fullo. Anpassningen av Tumba gymnasium är försenad och kommer bli klar under våren 2021, därför har budgeten gällande inventarier för den anpassningen inte kunnat utnyttjats fullt ut. Totalt kommer 2,2 miljoner kronor av budgeten 2020 begäras ombudgeterade till år 2021.

Projekt och projektnummer	mkr
3400 Inventarier UF	1,0
3402 Arbetsmiljöåtgärder UF	1,0
3447 Tumba gymnasium	0,2
Totalt	2,2

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Besluten innebär inga direkta ekonomiska konsekvenser. Beslut avseende ombudgetering av investeringar innebär avskrivningar under 2021.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Karl-Henrik Lindström
Ekonomichef

Bilagor

Verksamhetsberättelse utbildningsnämnden 2020
Bilaga Fleråriga investeringsprojekt 2020 Utbildningsnämnden
Bilaga Årliga investeringsprojekt 2020 Utbildningsnämnden
Kvalitetsrapport 2020 förskola
Kvalitetsrapport 2020 grundskola
Kvalitetsrapport 2020 gymnasieskolan

Expedieras till

Kommunstyrelsen

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Verksamhetsberättelse 2020

Utbildningsnämnden

Innehåll

1. Sammanfattning	3
2. Måluppföljning och analys	5
Målområde/Process: 1 Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället	5
Målområde/Process: 2 Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande.....	9
Målområde/Process: 3 Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna	17
Målområde/Process: 5 Möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv	20
Målområde/Process: 6 Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna.....	22
Målområde/Process: 7 Effektiv organisation	27
3. Betydelsefulla händelser	32
4. Ekonomisk uppföljning och analys.....	34
4.1 Driftuppföljning.....	34
4.2 Investeringsuppföljning	45
5. Volymer och nyckeltal 2020	46
6. Personalredovisning	48
6.1 Personalsammansättning	48
6.2 Arbetsmiljö och hälsa	50
6.3 Kompetensutveckling.....	51

1. Sammanfattning

Verksamhet (i miljoner kronor)	Bokslut 2019	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse 2020
Intäkter (+)	2 730,9	2 831,7	2 767,0	64,7
Kostnader (-)	-5 341,9	-5 478,0	-5 436,3	-41,7
Netto (+/-)	-2 610,9	-2 646,3	-2 669,4	23,1
Nettoinvesteringar (+/-)	-11,5	-12,5	-22,5	10,0

Den positiva resultatutvecklingen för grund- och gymnasieskolans avgångselever som pågått trendmässigt under en följd av år har fortsatt under 2020. Farhågor om en allvarlig nedgång i resultaten beroende på de svårigheter som följt av coronapandemin har inte infriats. Några resultatmål har till och med förbättrats ytterligare. I förskolan har arbetet i enlighet med riktlinjerna för de pedagogiska lärmiljöerna fortsatt. För första gången har förvaltningen kopplat bedömningen i förskoleklassen av elevernas förmågor i matematik och svenska till vilken förskola de kommer ifrån. Botkyrkas barn, elever och personal har överträffat sig själva och på ett imponerande sätt tagit sig an de utmaningar som pandemin fört med sig.

Nämnden redovisar ett överskott på 23 miljoner kronor för 2020. Budgetavvikelsen utgör cirka 1 procent av budgetomslutningen och beror på följande:

- Den ekonomiska påverkan av pandemin har under 2020 varit positiv eftersom statsbidrag har täckt den kortsiktiga sjukfrånvaron. Det har även varit andra kostnadseffektiviseringar av engångskaraktär, bland annat till följd av distansundervisning och att planerade aktiviteter försenats eller ställts in under året.
- En lägre befolkningsutveckling har lett till färre barn i förskolan, vilket har medfört överskott.
- För myndighetsutövning som avser grundskoleelever i behov av särskilt stöd redovisas underskott då effektiviseringsarbete inte fått avsedd effekt.

Trots att nämnden redovisar ett samlat överskott redovisas underskott inom verksamhetsområdena om statsbidrag av engångskaraktär exkluderas. Inom verksamhetsområdena redovisas underskott på 37 miljoner kronor, varav 21 miljoner kronor inom egenregin och 16 miljoner kronor inom myndighetsutövningen avseende grundskoleelever i behov av särskilt stöd.

Underskotten inom egenregin hänförs till ett antal enheter inom samtliga verksamhetsområden. För övriga enheter bedöms åtgärdsplanerna fått avsedd ekonomisk effekt. Se mer under avsnitt för respektive verksamhetsområde.

Förvaltningen redovisar ett totalt överskott på 9,9 miljoner kronor som främst avser fleråriga investeringsprojekt.

Likvärdighet - det kompensatoriska uppdraget

Bristande likvärdighet är fortsatt den största utmaningen för Botkyrkas förskolor och skolor. Skolsegregationen är påtaglig. Andelen barn och elever med högutbildade vårdnadshavare varierar stort mellan kommunens förskolor och skolor, skillnaderna är större i grundskolan än i förskolan och ökar med högre årskurser. Även andelen nyanlända barn och elever varierar kraftigt och elevers skilda förutsättningar får fortsatt stort genomslag i skolornas resultat.

Nämnden och förvaltningen har försökt motverka segregationens konsekvenser med omfattande kompensatoriska åtgärder. Det går att se förbättrade resultat och att fler skolor når resultat över i mål och budget fastställd lägsta godtagbara nivå. Fortfarande är det dock alltför många elever som fullföljer skolgången med alltför svaga resultat för att ha goda förutsättningar för arbete eller fortsatta studier.

Lärande

Behörigheten till gymnasieskolan ligger kvar ungefär på samma nivå som förra året. Detsamma gäller den genomsnittliga meritpoängen som föregående år nådde nya höga nivåer. Det finns fortfarande stora skillnader mellan olika skolor men skillnaden i meritpoäng mellan skolan med högst respektive lägst resultat har minskat, framför allt på grund av att lägstanivån höjts. Antalet avgångselever med betyg i alla ämnen har ökat något på kommunnivå. Resultatet har ökat både i området med högst resultat (Tullinge) och området med lägst (Alby/Fittja). Gapet mellan dem har dock ökat.

Även gymnasieskolan har upprätthållit den positiva trenden trots coronapandemin. Den trendmässiga ökningen av den genomsnittliga betygspoängen har fortsatt för både yrkesprogram och högskoleförberedande program. Andelen elever som avgår med examen ligger kvar på hög nivå, särskilt för yrkesprogrammen.

Värden

Grundskoleelevernas upplevda trygghet i skolan har ökat markant de senaste åren. Under 2020 uppgav 90 procent eller fler av eleverna på alla skolor utom två att de känner sig trygga i skolan.

Samverkan och ansvar

Samverkan med det omgivande samhället har påverkats av pandemin. Kulturaktiviteter och mötet med arbetslivet har begränsats.

Det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats genom den nya plan för arbetet som följts för första gången under året. Skolinspektionen har avslutat sin granskning av det systematiska arbetet på huvudmannanivå sedan bristerna åtgärdats.

Arbetet med att utveckla strategisk personalförsörjning har fortsatt. På flera skolor har andelen legitimerade lärare ökat trots ökad lärarbrist. Antalet förskolor där andelen förskollärare överstiger 30 procent har ökat kraftigt.

2. Måluppföljning och analys

Målområde/Process: 1 Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Analys

Kommentar:

Bedömningen avser hela målområde 1 och är en sammanvägning av bedömningen av måluppfyllelsen för nämndmålen 1:1 och 1:2 nedan.

Positiva iakttagelser

Samtliga enheter inom grundskolan och gymnasieskolan har fortsatt forum för samråd med elever, vilket stärker deras formella inflytande.

Inom grundskolan upplever eleverna fortsatt i hög grad inflytande och delaktighet. På frågan i elevenkäten om eleverna upplever att de kan påverka sådant som är viktigt för dem i skolan kan konstateras en liten men ändå positiv trend under de senaste åren. På frågan om lärarna tar hänsyn till elevernas åsikter var ökningen av positiva svar påtaglig.

Förbättringsområden

Delaktighet och inflytande är ett område där förvaltningen behöver ta reda på mer om hur eleverna upplever skolan. Ett sätt att göra det är att genomföra uppföljande djupintervjuer med eleverna. Utifrån det elever beskriver i intervjuerna kan enkätsvaren förstås bättre.

Ett förbättringsområde som identifierats är att öka svarsfrekvensen för vårdnadshavarenkäterna, vilken generellt är låg. I enkäten 2020 var svarsfrekvensen 40 procent inom förskolan och 35 procent inom grundskolan. Svarsfrekvensen är för låg för att kunna dra slutsatser av resultaten.

En inventering av enheternas användning av sociala medier samt riktlinjer för lärplattformen Vklass behöver genomföras för att få en bättre förståelse för hur verksamheterna använder sina kommunikationskanaler till vårdnadshavare.

Nämndens mål: Utbildningsnämndens mål 1:1 Barn, elever och vårdnadshavare i Botkyrka upplever delaktighet i viktiga frågor där de själva påverkas.

Kommentar:

Formella fora för inflytande finns på alla enheter. När det gäller vårdnadshavarenkäten 2020 var svarsfrekvensen så låg att inga slutsatser kan dras. Den fleråriga positiva trenden i elevenkäten håller i sig. Ökningen av antalet grundskolor som uppnår godtagbar lägstanivå fortsätter (minst 85 procent positiva svar på frågan om inflytande över sådant som är viktigt för eleverna) även om ökningen var blygsam detta år. Ingen av gymnasieskolorna nådde upp till lägstanivån på motsvarande fråga.

Analys

Ett flertal forum finns för att ge elever och vårdnadshavare möjlighet att vara delaktiga i viktiga frågor som påverkar dem själva. De målsatta måtten påvisar positiva trender i såväl grundskola som gymnasieskola. Samtliga skolor har elevråd och föräldraråd (eller motsvarande).

Den kommungemensamma informationsplattformen som används inom förskolor, grundskolor och gymnasieskolor är Vklass. Inom grundskolan och gymnasieskolan används Vklass fullt ut. Dock framkommer det variationer i hur Vklass används gentemot vårdnadshavare i de olika enheterna. Inom förskolorna finns det enheter som inte kommit igång fullt ut i användandet av Vklass, men en ökning i användandet har setts det sista året. En stor del av enheterna inom samtliga verksamhetsområden använder sociala medier som kompletterande kommunikationskanaler till vårdnadshavare, till exempel Facebook eller Instagram. Andra kommunikationsvägar som används för att tillgodose delaktigheten är till exempel föräldramöten, anslagstavlor och direktkontakt med vårdnadshavare. Under 2021 ska en inventering av enheternas användning av sociala medier genomföras samt riktlinjer för Vklass tas fram. Kommunens officiella hemsida, www.botkyrka.se, har uppdaterats under 2020 och fått ett nytt och mer användarvänligt format med större möjlighet att anpassa informationen utifrån användarnas behov.

Vårdnadshavarenkäten genomförs både inom förskolan och grundskolan. I år var svarsfrekvensen dock för låg för att några slutsatser ska kunna dras av resultaten (40 procents svarsfrekvens inom förskolan och 35 procent inom grundskolan).

Alla gymnasieskolor och nästan samtliga grundskolor var representerade i ungdomsfullmäktige under 2018. Under 2019 ändrades formerna för deltagandet, vilket inte föll väl ut. Mindre än hälften av skolorna var representerade under året. Inför 2020 har val till ungdomsfullmäktige återinförts på kommunens skolor var på åter alla gymnasieskolor var representerade i ungdomsfullmäktige 2020. Det har varit svårt att rekrytera fler ungdomar från de grundskolor som saknade representanter i ungdomsfullmäktige under 2020. Endast åtta grundskolor var representerade vilket kan härledas till coronapandemin. I ungdomsrådet för barn och unga med funktionsnedsättning är det fortsatt (liksom 2019) två grundskolor som är representerade. Totalt har 11 grundskolor deltagit i någon aktivitet som förvaltningen har genomfört för att öka elevers kunskap i elevdemokrati.

Nämndens mål: Utbildningsnämndens mål 1:2 På varje enhet är barn och elever delaktiga och har inflytande i utbildningen.

Kommentar:

Alla erforderliga formella forum för inflytande finns och i alla skolformer bedrivs ett bra arbete.

Analys

I alla skolor och förskolor finns forum för barns och elevers formella inflytande i form av till exempel barnråd, klassråd/elevråd och elevkår. I förskolan har barnen inflytande i undervisningen genom att personalen lyssnar in vad barnen är intresserade av och tar avstamp i det när de planerar för fortsatt verksamhet och undervisning. I skolan är eleverna delaktiga i planering och upplägg av undervisningen, bland annat genom att de får återkoppling av sina lärare så att de vet vad de behöver kunna för att klara kunskapskrav och mål. De kan därmed påverka sin egen studiesituation. I vilken utsträckning barn och elever får möjligheter till inflytande och faktiskt utnyttjar möjligheterna varierar mellan förskolor/skolor och avdelningar/klasser.

Elevers upplevelse av delaktighet och inflytande i undervisningen mäts främst genom utfall i de elevenkäter som genomförs årligen i alla skolformer. Utfallen i enkäterna är ofta svåra att tolka, bland annat eftersom svaren på enkätfrågor påverkas av elevernas förväntningar. Om elever vet att de har rätt till inflytande krävs det mer för att de ska bli nöjda med inflytandet än om de har lägre förväntningar. Det gör att utfallet varierar mellan skolor, skolformer och elevernas ålder.

Delaktighet och inflytande är ett område där förvaltningen behöver ta reda på mer om vad eleverna uppfattar av skolan. Utifrån det elever beskriver kan enkätsvaren förstås bättre.

Förskola

En sammantagen bedömning är att samtliga enheter har forum för samråd med barn och att måluppfyllelsen därmed kan anses vara god. Analys av sambandet mellan förekomsten av sådana forum och reell delaktighet behöver fortgå. Flera enheter problematiserar om organiserade former för samråd verkligen leder till ökad faktisk delaktighet. Ett antal enheter beskriver att de arbetar med valtavlor för att barn ska känna att de kan påverka sin vardag på förskolan och det kan, likt de systematiserade samråden, ses som något som syftar till ökad delaktighet. På flertalet enheter är det svårt att tydliggöra på vilket sätt reflektionsverktyg bidrar till delaktighet, men mat och måltidssituationer tycks på ett mer konkret sätt kunna relateras till delaktighet. Flera enheter uttrycker i sin analys att barn erbjuds delaktighet i samband med måltidssituationer, till exempel matråd där barn får lämna önskemål på maträtter samt i vissa fall rösta om vilken av de önskade måltiderna som ska serveras. Flera enheter beskriver också att uppdelningen i mindre grupper bidrar till ökad delaktighet då det i den mindre gruppen är lättare för personalen att uppmärksamma varje barn.

Grundskola

I grundskolan har elevernas bedömning av inflytande varit relativt hög och ganska konstant över tid. Ett exempel som kan lyftas från enheternas arbete med inflytande och delaktighet under året är elevledda utvecklingssamtal som en bärande del av elevernas möjlighet till delaktighet och inflytande. Skolledning och personal vittnar om en gemensam upplevelse av att arbetssättet gör att eleverna får ett bättre grepp om sin utbildning. Det i sin tur ger eleverna makt att veta vad de kan påverka. En märkbar effekt är att frågorna som elever kommer till skolledningen med har skiftat i karaktär. Från att nästan uteslutande handla om skolmat och den fysiska miljön till att handla om undervisningens kvalitet och rätten till god undervisning.

Inom grundskolan upplever eleverna fortsatt hög grad av inflytande och delaktighet. I elevenkäten (årskurs 4 och 9) var det 65 procent av grundskolorna där minst 85 procent av eleverna svarat att påståendet ”*stämmer ganska bra*” eller ”*stämmer helt och hållet*” på frågan ”*elever kan påverka sådant som är viktigt för oss i skolan*”. Det är en liten ökning från 64 procent år 2019. I snitt svarar 74 procent av eleverna (73 procent av flickorna och 75 procent pojkar) att påståendet ”*stämmer ganska bra*” eller ”*stämmer helt och hållet*”, en ökning från 2019 då motsvarande andel var 71 procent.

Gymnasieskola

I Botkyrkas gymnasieskolor har det funnits en svagt negativ trend de senaste åren (liksom i länet) när det gäller elevernas bedömning av sitt inflytande. Det finns ingen signifikant skillnad i hur kvinnor och män skattar sina möjligheter till inflytande. Vid samtal med elever i gymnasieskolan framgår ofta att de får ha synpunkter och att de upplever att personalen lyssnar, men det är inte alltid detsamma som att de upplever att det blir den förändring de hoppas på. För att gå djupare in i inflytandefrågorna har gymnasieskolorna för avsikt att göra djupintervjuer.

Sammantaget upplever eleverna i Botkyrka kommuns gymnasieskolor en arbetsmiljö där de är mest nöjda med att lärarna är kunniga och har ett positivt bemötande. Mindre nöjda är de med inflytande och möjligheter till påverkan på undervisningen samt hur deras synpunkter tas tillvara. Mest missnöje uttrycks kring organisatoriska frågor som mat, scheman och redovisningsscheman. Frågan är komplex då eleverna generellt sett är nöjdare med sina skolor som helhet jämfört med föregående år.

Samtliga skolor bedriver ett aktivt arbete i inflytande och demokratifrågor, men av allt att döma får det inte full effekt på elevernas upplevelse av situationen. En trolig förklaring till att upplevelsen av inflytande är lågt skattat, tros vara att de forum som skolorna erbjuder inte engagerar eller når alla elever. Skolornas ambition att ta fram kvalitativt underlag genom djupanalyser, kan bli ett viktigt

bidrag för att nyansera och komplettera nulägesbilden inom området inflytande och delaktighet. På grund av läget med pandemin har dock den kvalitativa datainsamlingen ännu inte varit möjlig att genomföra.

Tullinge gymnasium har under året arbetat med att förstå elevernas upplevelse av inflytande och delaktighet genom att etablera en gemensam begreppsförståelse. Ambitionen är att personal och elever ska lägga samma värdering och innebörd i begreppet. Målet är att de utifrån den gemensamma begreppsförståelsen ska kunna planera lämpliga åtgärder för att förbättra elevernas möjligheter till inflytande och delaktighet.

I elevenkäten inom gymnasieskolan (genomförs i årskurs 2) var det ingen av de fyra gymnasieskolorna som nådde målet, dvs hade 75 procent eller fler positiva svar på frågan ”Mina synpunkter tas till vara på ett bra sätt på min skola”. (andel elever som anger svarsalternativ *instämmer helt* eller *delvis*.) Snittet bland gymnasieskolorna var 37 procent, motsvarande siffra i länet var 41 procent. Högst andel positiva svar hade Skyttbrinks gymnasium med 51 procent, lägst hade Tumba gymnasium med 32 procent. Över tid har andelen positiva svar minskat de senaste fyra åren, från 48 procent år 2017.

Inom gymnasiesärskolan, som haft en positiv utveckling de senaste tre åren, bröts trenden. Andel positiva svar minskade från 79 procent år 2019 till 75 procent 2020. Dock är det fortsatt hög andel elever inom gymnasiesärskolan som upplever att deras synpunkter tas emot på ett bra sätt.

Målsatt mått		Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Utfall 2020
Eleverna i Botkyrkas grundsärskolor uppger att de kan påverka sådant som är viktigt för dem i skolan*					Ökar	
<i>OBS! Underlag för bedömning av måluppfyllelsen i grundsärskolan saknas då frågeställningen, som är ny för i 2020, inte var med i elevenkäten för grundsärskolan.</i>						
Eleverna i Botkyrkas gymnasiesärskola uppger att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt.		69 %	73 %	79 %	Ökar	75 %
KF: Andelen synpunkter som besvaras inom 10 dagar ökar i utbildningsförvaltningen				56	Ökar	
<i>OBS! Underlag för att ta fram ett utfall saknas, framför allt på grund av byte av ärendehanteringssystem under 2020.</i>						
På samtliga Botkyrkas förskolor upplever vårdnadshavarna att de har möjlighet att delta i samråd om förskolans verksamhet. (Andel förskolor med minst 85 % positiva svar)		47 %		54 %	Ökar	
<i>OBS! Bedömning av måluppfyllelsen inom målområdet bygger väsentligen på vårdnadshavarenkäten. På grund av låg svarsfrekvens 2020 saknas underlag för bedömning.</i>						
På samtliga Botkyrkas grundskolor uppger eleverna att de kan påverka sådant som är viktigt för dem i skolan. (Andel grundskolor med minst 85 % positiva svar)		50 %	59 %	64 %	Ökar	65 %
På samtliga Botkyrkas gymnasieskolor uppger eleverna att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt. (Andel gymnasieskolor med minst 75 % positiva svar)		0 %	0 %	0 %	25 %	0 %
Gymnasieskolan har inlett ett arbete med att tillsammans med eleverna definiera begreppet inflytande.						

Målområde/Process: 2 Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande

Kommentar:

Bedömning avser hela målområde 2. Den positiva trenden när det gäller olika mått på kunskapsutvecklingen håller i sig för både grund- och gymnasieskolan. Resultaten är genomgående bättre än förväntat utifrån modellerade värden. Oro finns dock kring effekter av pandemirelaterad frånvaro, särskilt i förskolan och grundskolans lägre årskurser. Med tanke på att skillnaderna mellan skolor fortfarande är stora brister likvärdigheten fortfarande. Eftersom de kompensatoriska insatserna ännu inte får tillräcklig effekt blir bedömningen gul.

Analys

Under 2020 har arbetet med att utveckla undervisningens kvalitet inom samtliga Botkyrkas förskolor och skolor fortgått. En strävan efter ökad likvärdighet har stått i fokus. Coronapandemin har inneburit förändringar som inte kunde anas vid årets början men som präglat arbetet större delen av 2020. Arbetet med att säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetet länkas samman genom hela styrkedjan har fortsatt under året. Pandemin bidragit till att insatser ibland har fått flyttas fram eller genomföras på ett annat sätt än vad som ursprungligen var tänkt.

Målsättningen är att samtliga förskole- och skolenheter i Botkyrka ska erbjuda en god, kvalitativ utbildning och under året har en rad insatser genomförts för att öka likvärdigheten. Bland annat har kommungemensamma riktlinjer för trygghet i förskolan tagits fram och avvikelsehanteringen utvecklats till att innefatta samtliga tre verksamhetsområden. Under året har avstämningar i enlighet med det nya årshjulet för systematiskt kvalitetsarbete påbörjats och en effekt som kan skönjas redan nu är att avstämningar i tätare intervaller bidragit till mer omfattande analyser i enheternas tematiska kvalitetsuppföljningar. Ett mer gediget analysarbete förväntas i sin tur leda till att planerade insatser i högre omfattning kan utformas efter faktiska behov och därigenom bidra till ökad likvärdighet.

Ytterligare en parameter med betydelse för likvärdighet är behovet av att säkerställa forum där beprövad erfarenhet kan utvecklas inom respektive skolform. I enlighet med skollagen ska utbildningen i samtliga skolformer vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och genom analysen framträder ett behov av att skapa sammanhang där beprövad erfarenhet kan utvecklas. Initialt tycks det vara strukturella förutsättningar som saknas, det vill säga det finns ännu inget etablerat forum där förskollärare respektive lärare kan träffas för att utveckla beprövad erfarenhet. Under 2019 genomgick verksamhetsområde förskola en omfattande omorganisation vilket ledde till att rektorer inom förskolan i högre utsträckning fokuserade på likvärdighet inom enheten. Under 2020 har grundskolan påbörjat en liknande omorganisation. Ett kommunövergripande forum där beprövad erfarenhet utvecklas kan vara positivt för att likvärdighet även i ett helhetsperspektiv ska kunna utvecklas.

Coronapandemin har lett till att utfall för vissa indikatorer saknas 2020, till exempel har nationella prov ställts in och enkäter till elever och pedagogisk personal inte genomförts enligt plan. Det saknas därmed vissa dimensioner i analysunderlagen, vilket bidrar till att genomförda analyser i högre grad än vanligt utgår från antaganden.

Ännu så länge tycks pandemin inte ha haft inverkan på elevers betygsresultat. Möjligen kan effekter framträda framöver när resultat på nationella prov på nytt blir en del av betygsunderlagen.

Den bedömning som genomförs i förskoleklass om eleverna riskerar att inte nå målen i årskurs 3 i svenska/svenska som andraspråk respektive matematik indikerar att de yngsta elevernas kunskapsutveckling kan ha påverkats negativt av pandemin. Andelen elever som riskerade att inte nå målen ökade i både svenska och matematik och ökningen var störst i stadsdelarna i norra

Botkyrka. Resultatet av bedömningarna bör dock tolkas med försiktighet då bedömningsförfarandet endast pågått under två år.

Utbildningsnämnden ska verka för att förskolorna och skolorna i Botkyrka kommun bidrar till barns och elevers livslånga lärande. Arbetet ger också goda resultat på många förskolor och skolor, särskilt om man tar hänsyn till elevernas förutsättningar. SKR:s Öppna jämförelser visar tydligt på bättre resultat än förväntat. Skolverkets SALSA-värden finns inte tillgängliga för 2020 men 2019 uppvisade flertalet av kommunens grundskolor högre resultat än de modellberäknade värdena. Samtidigt visar utfallet av flera målsatta mått kopplade till detta målområde samt slutsatser dragna i verksamheternas kvalitetsrapporter fortsatt stora skillnader i resultat mellan olika förskolor och skolor i kommunen. Utbildningen i Botkyrkas förskolor och skolor måste därför anses ha fortsatta brister i likvärdighet.

Bedömningen av måluppfyllelsen som godtagbar utgår från att det trots positiv resultatutveckling fortfarande finns bristande likvärdighet inom och mellan kommunens förskolor och skolor och att de insatser som pågår ännu inte hunnit ge tillräckligt tydligt avtryck inom varje enskild enhet.

Positiva iakttagelser

Positiva iakttagelser som gjorts under året är att omstruktureringen av förvaltningens systematiska kvalitetsarbete bidragit till en ökad inrapportering i därför avsedda system, vilket i sin tur underlättar framtagandet av relevanta utvecklingsinsatser. Avvikelsehanteringsprocessen har under året utvecklats till att innefatta samtliga tre verksamhetsområden, vilket även det bidragit till att förvaltningsledningen nu har större möjligheter att stötta enskilda enheter och skapa förutsättningar för likvärdighet. Riktlinjerna för trygghet i förskolan som utbildningsnämnden under 2020 fattat beslut om bidrar till ökad likvärdighet i det trygghetsskapande arbetet i förskolan. Det samma gäller för skolan avseende de riktlinjer för trygghet och studiero som nämnden fattade beslut om 2019.

Ytterligare en positiv iakttagelse under året är att den obligatoriska kartläggningen i förskoleklass kan kopplas till förskolan där eleven tidigare gått. Det har bidragit både till kvantitativa mått för förskolan och till att en röd tråd mellan utbildning i förskola och grundskola etablerats.

Under året har coronapandemin lett till utmaningar inom samtliga verksamhetsområden. En positiv iakttagelse är att betygsresultaten indikerar att god undervisning bedrivits trots pandemin. Farhågan om att undervisning på distans i gymnasieskolan skulle leda till ökad elevfrånvaro har heller inte besannats.

Förbättringsområden

Den språkutvecklande undervisningen är avgörande för alla barn och elever i kommunen. Inte minst för nyanlända elevers lärande. Lärmiljöerna inom förvaltningens verksamhetsområden är viktiga för elevernas lärande och utveckling och behöver därför vara pedagogiskt genomtänkta. Förvaltningen har upprättat riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer i förskolan som har implementerats under året.

Resultatet av de obligatoriska kartläggningarna i förskoleklass har genererat information gällande förskolornas måluppfyllelse. Sammanställningen av resultatet har varit ett steg i rätt riktning för att skapa kommungemensamma strategier för övergångar samt att utöka samverkan mellan skolformerna. Förvaltningen konstaterar dock att ett fortsatt arbete krävs kring övergångar.

Utveckling av långsiktiga strategier för att säkra kompetensförsörjningen i samtliga verksamhetsformer är av yttersta vikt. Hög personalomsättning bidrar till instabilitet i organisationen och kan medföra högre andel obehörig personal på skolorna. Detta riskerar att påverka kvaliteten i undervisningen och elevernas kunskapsresultat.

Nämndens mål: Utbildningsnämndens mål 2:1a Alla barn och elever möter en språk- och kunskapsutvecklande undervisning.

Kommentar:

Den positiva trenden fortsätter när det gäller kunskapsresultaten i grund- och gymnasieskolan. Det finns dock fortfarande skillnader i likvärdighet även om fler grundskolor uppnår i mål och budget fastställd lägsta godtagbara nivå när det gäller gymnasiebehörigheten. Behov finns av fortsatta och intensifierade insatser för att höja undervisningens kvalitet.

Analys

Behörigheten till gymnasieskolan har visat en trendmässigt svag positiv utveckling under de senaste tio åren samtidigt som trenden för riket varit tydligt negativ. Botkyrkas kommunala skolor ligger nu på samma nivå som riket. När det gäller andelen elever med godkänt i alla ämnen har den legat på ungefär samma nivå under samma tid med små förändringar upp och ner, en utveckling som överensstämmer med rikets men där nivån för riket fortfarande är högre. Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 har ökat över tid i ungefär samma takt som i riket men med en tendens till minska avstånd mellan Botkyrka och riket.

Botkyrkas kunskapsresultat uppvisar en stor spridning när det gäller höga respektive låga resultat på enhetsnivå. Det finns skolor som har resultat som ligger i bottenkiktet i riket, men även skolor som ligger i toppskiktet. Värt att understryka är dock att andelen grundskolor som når upp till i mål och budget fastställd lägsta godtagbara nivå när det gäller gymnasiebehörigheten ökat markant, från 64 till 79 procent.

De senaste åren har ett flertal insatser på huvudmannanivå genomförts för att förbättra resultaten. Bland annat har resursfördelningsmodellerna förändrats, det systematiska kvalitetsarbetet justerats, satsningar på kompetensförsörjning genomförts och våldsförebyggande arbete i skolorna utökats. Resultatet av sådana insatser behöver följas över tid och det är svårt att isolera effekter av enskilda insatser.

Från den 1 juli 2019 gäller en ny läroplan förskolan i vilken begreppen utbildning och undervisning förts in. Som ett led i förskolans arbete med att implementera begreppen och utveckla undervisningens kvalitet har samtliga förskoleenheter formulerat strategier gällande ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.

Under 2020 har ett arbete med att skapa strukturer för förstelärarna i grund- och gymnasieskolan startat. Syftet är att ge skolorna förutsättningar att genom beprövad erfarenhet och på vetenskaplig grund fortsätta sitt interna utvecklingsarbete avseende undervisning.

Målsatt mått		Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Utfall 2020
Andel elever i förskoleklass som visar en indikation på att inte nå de kunskapskrav i svenska och svenska som andraspråk som senare ska uppnås i årskurs 1 och 3 minskar				13 %	Minskar	23 %
Det genomsnittliga meritvärdet i Botkyrkas kommunala grundskolor ökar.	Totalt Män Kvinnor	218	214	226	Ökar	225 217 233
KF: Andelen (%) Botkyrkaelever som efter årskurs 9 är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram ökar	Totalt Män Kvinnor	83,8 %	86 %	85 %	Ökar	84 % 83 % 86 %

Målsatt mått		Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Utfall 2020
KF: Andelen elever i Botkyrkas skolor med betyg i alla ämnen efter årskurs 9 ökar i alla stadsdelar.	Totalt	68,2 %	67 %	70 %	Ökar	69 %
	Män					72 %
	Kvinnor					66 %
	Alby	49 %*)	43 %*)	50 %*)		41 %
	Fittja	49 %*)	43 %*)	50 %*)		51 %
	Hallunda/ Norsborg	55 %	57 %	57 %		52 %
	Tullinge	86 %	87 %	87 %		91 %
	Tumba	74 %	73 %	73 %		76 %
	Skillnad högsta/ lägsta					51 %
*) Alby och Fittja särredovisades inte före 2020						
På samtliga Botkyrkas gymnasieskolor har minst 75% av eleverna på högskoleförberedande program tagit examen inom fyra år (Andel av gymnasieskolorna med högskoleförberedande program som nått målet minst 80% examen inom fyra år)		66 %	66 %	66 %	Ökar	
<i>OBS! Efter prövning av sekretessbestämmelser i förvaltningsdomstol tillhandahåller SCB och Skolverket inte längre dessa uppgifter</i>						
På samtliga Botkyrkas gymnasieskolor har minst 80% av eleverna på yrkesprogrammen tagit examen inom fyra år (Andel av gymnasieskolorna med yrkesprogram som nått målet 80 % examen inom fyra år)		33 %	33 %	33 %	Ökar	
<i>OBS! Efter prövning av sekretessbestämmelser i förvaltningsdomstol tillhandahåller SCB och Skolverket inte längre dessa uppgifter</i>						
Samtliga Botkyrkas grundskolor har minst 80% behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram (exklusive nyanlända) (Andel av grundskolorna med årskurs 9 som nått målet om 80 % behöriga)		77 %	62 %	64 %	Ökar	79 %

Nämndens mål: Utbildningsnämndens mål 2:1b Alla barn och elever får möjlighet till arbetsfokus (studiero) i förskolan och skolan.

Kommentar:

Alla enheter arbetar aktivt med att förbättra möjligheterna till arbetsro. Andelen grundskolor som uppnår i mål och budget fastställd lägsta godtagbara nivå ökar för tredje året i rad (elevernas bedömning i elevenkäten). Men det är fortfarande inte fler än hälften av eleverna som når dit.

Analys

I Skolkommisionens slutbetänkande uppges att det finns ett evidensbaserat samband mellan skolans miljö och elevers skolprestationer. Att säkerställa en god skolmiljö är således en viktig del i att förbättra elevernas resultat.

Under 2020 har förvaltningen tagit fram riktlinjer för trygghet i förskolan. Syftet med riktlinjerna är att konkretisera det trygghetsskapande arbetet i Botkyrkas kommunala förskolor. Riktlinjerna ska stötta förskolornas personal i att skapa en trygg miljö för barnen och bidra till förståelse för vad styrdokumentens formuleringar innebär. Förvaltningen har även tagit fram riktlinjer för trygghet

och studero i grundskolan och gymnasieskolan under 2019. Syftet med riktlinjerna är att konkretisera hur Botkyrkas kommunala skolor tillsammans med elever och vårdnadshavare ska skapa en lugn och trygg lärmiljö.

Enligt elevenkäten upplever grundskoleelever på ett större antal skolor att de har studero på lektionerna. Även de utökade satsningarna på MVP och Tåget kan vara en bidragande orsak till elevernas upplevelse av ökad studero. Under 2020 har det också beslutats att all pedagogisk personal i förskola ska genomgå ett utbildningspaket i våldsprevention. Utbildningen syftar till att rusta personalen i att se tecken på när ett barn inte mår bra för att ge dem verktyg att hantera situationen. Ungdomsenkäten 2020 visar att gymnasieelevers upplevelse av studero är ungefär densamma som vid förra mätningen, resultaten ligger således på en stabil nivå, men målet att 65 procent av eleverna på samtliga gymnasieskolor uppger att de har studero på lektionerna är ännu inte uppnått. Sedan gymnasieeleverna svarade på enkäterna har flertalet av dem till stor del haft undervisning på distans vilket är en aspekt att ta hänsyn till i kommande mätningar gällande studero.

Målsatt mått	*)	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Utfall 2020
På samtliga Botkyrkas grundskolor uppger minst 75 % av eleverna att de har möjlighet till arbetsfokus (studero) på lektionerna. (Andel grundskolor som nått målet om 75 % positiva svar)			23 %	32 %	Ökar	48 %
På samtliga Botkyrkas gymnasieskolor uppger minst 65 % av eleverna att de har möjlighet till arbetsfokus (studero) på lektionerna. (Andel gymnasieskolor som nått målet om 65 % positiva svar)		0 %	0 %	0 %	Ökar	0 %

Nämndens mål: Utbildningsnämndens mål 2:1c Alla barn och elever har tillgång till utvecklande och inkluderande lärmiljöer.

Analys

Kommentar:

Förskolan har gjort ett bra arbete med fysiska lärmiljöer där de haft ett tydligt fokus. Dock är byggnaderna i en del förskolor och skolor nedslitna. Arbete återstår också för att göra lärmiljöerna inkluderande för barn och elever med behov av stöd. Ingen minskning av externa placeringar har skett. Positiva resultat i elevenkäten kring lärares förväntningar och deras förmåga att stimulera lärandet uppväger inte tillräckligt för grönt.

Elevers upplevelse av i vilken mån skolans lärmiljöer är utvecklande, inspirerande och inkluderande fångas i mått kopplade till utfall i den elevenkät som genomförs årligen. I årets enkät ökar andelen elever som anser att skolarbetet gör dem så nyfikna så att de får lust att lära sig mer. Enkäten ger också en indikation på i vilken mån eleverna upplever att lärarna har höga förväntningar på att de ska nå kunskapsmålen och även här signalerar elevenkäten en positiv utveckling. En metastudie (Hattie, 2011) har påvisat att lärares förväntningar på elever är en av de påverkansfaktorer som har stor effekt på elevers lärande och det är därför viktigt att eleverna upplever att lärarna har höga förväntningar på dem och deras förmåga att nå kunskapsmålen.

Det kan vara svårt att med hjälp av endast en enkät fånga i vilken utsträckning alla barn och elever har tillgång till utvecklande och inkluderande lärmiljöer då målet innefattar många dimensioner.

Enkät svar kan till viss del påverkas av andra parametrar och det är också betydelsefullt att tillräckligt hög andel har besvarat enkäten för att utfallet ska anses tillförlitligt. Utifrån ursprunglig plan för 2020 skulle en enkät till pedagogisk personal komplettera de svar som elevenkäten ger men på grund av pandemin blev den enkäten inställd. Det innebär att mått som ger lärarnas kompletterande bild saknas i år. Även vårdnadshavarenkäten kan ge en kompletterande bild men under 2020 var svarsfrekvensen så pass låg att underlaget inte kunde användas. Framöver behöver den låga svarsfrekvensen problematiseras och alternativa eller kompletterande former för att inkludera vårdnadshavares röster i uppföljningen diskuteras. I förskolan genomförs inte enkäter med barnen och för att kunna följa upp kvaliteten i förskolans lärmiljöer har en matris för ändamålet tagits fram. Matrisen är en del av de riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer i förskola som nämnden fattat beslut om under 2020. Riktlinjen förväntas även bidra till ökad likvärdighet då den tydliggör vilka lärmiljöer som ska finnas på samtliga kommunala förskolor i Botkyrka.

Målsatt mått		Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Utfall 2020
Antalet barn och elever som utbildningsförvaltningen bedömer inte kan få det stöd de har rätt till i kommunens egna förskolor och skolor ("externa placeringar") minskar.				103	Minskar	104
Analys						
Förskolan 2 st barn, skolan 102 st elever (specialskolor (hörsel, rh) = 31 st och resursskolor = 71 st Totalt: 104 st						
På samtliga Botkyrkas förskolor och skolor uppger minst 75% av den pedagogiska personalen att det märks att barn/elever tycker att undervisningen är meningsfull (spännande/utmanande/lustfylld). (Andel skolenheter som uppnått målet om 75 % positiva svar)	Förskola Grundskola Gymnasieskola	61 % 32 % 33 %			Ökar	
<i>OBS! UF får inte längre komplettera kommunens medarbetarenkät med egna frågor. Förvaltningens egen planerade personalenkät för all pedagogisk personal i samtliga skolformer genomfördes inte under 2020 på grund av pandemin.</i>						
På samtliga Botkyrkas förskolor och skolor uppger minst 90 % av vårdnadshavarna att de upplever att deras barn får det stöd det behöver. (Andel enheter som uppnått målet om minst 90 % positiva svar)				73 %	Ökar	
<i>OBS! Bedömning av måluppfyllelsen inom målområdet bygger väsentligen på vårdnadshavarenkäten. På grund av låg svarsfrekvens 2020 saknas underlag för bedömning.</i>						
På samtliga Botkyrkas grundskolor uppger minst 75 % av eleverna att skolarbetet gör dem så nyfikna så att de får lust att lära sig mer. (Andel grundskolor som uppnått målet om minst 75 % positiva svar)		71 %	73 %	59 %	Ökar	81 %
På samtliga Botkyrkas grundskolor uppger minst 95 % av eleverna att lärarna förväntar sig att de ska nå kunskapskraven. (Andel grundskolor som uppnått målet om minst 95 % positiva svar)		67 %	68 %	64 %	Ökar	67 %

Nämndens mål: Utbildningsnämndens mål 2:2 a För att skapa jämlika livschanser har utbildningen i Botkyrka ett systematiskt kvalitetsarbete som länkar samman alla led i styrkedjan

Kommentar:

En bra struktur för det systematiska kvalitetsarbetet finns på plats. Styrkedjan har tydliggjorts och länkats samman i flera avseenden: rapportering till nämnd, verksamhetschefernas roll, kvalitetsdialoger mellan nämndordförande/utbildningsdirektör och verksamhetschef. Skolinspektionen har avslutat sin granskning av kvalitetsarbetet. Det behövs ett fortsatt arbete med att fylla strukturen med analytiskt innehåll.

Analys

Arbetet med att säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetet länkas samman genom hela styrkedjan har fortsatt under året. Pandemin har bidragit till att insatser ibland har fått flyttas fram eller genomföras på annat sätt än planerat.

Under året har avstämningar i enlighet med det nya årshjulet för systematiskt kvalitetsarbete påbörjats och en effekt som kan skönjas är att avstämningar i tätare intervaller bidragit till mer omfattande analyser i enheternas tematiska kvalitetsuppföljningar. Ett mer gediget analysarbete förväntas i sin tur leda till att planerade insatser i högre omfattning kan designas utifrån faktiska behov och därigenom bidra till ökad likvärdighet.

Ett nytt steg i kvalitetsarbetet har införts under året genom att nämndens ordförande och utbildningsdirektören för strukturerade kvalitetsdialoger med respektive verksamhetschef för förskola, grundskola respektive gymnasieskola.

I och med att en god struktur för det systematiska kvalitetsarbetet på alla nivåer införts finns goda förutsättningar för ökad kvalitet i det fortsatta arbetet med uppföljning, analys och åtgärdsplanering.

Nämndens mål: Utbildningsnämndens mål 2:2 b Botkyrkas skolledare har goda förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag

Kommentar:

Förskolans nya ledningsorganisation har medfört väsentligt förbättrade förutsättningar. Även grundskolan har omorganiserats i samma riktning. Stödinsatserna från ekonomi- och kvalitetsenheterna har utvecklats positivt, särskilt när det gäller förskolan. Förutsättningarna för att lyckas med uppdraget givet det ekonomiska läget har stärkts.

Analys

En organisationsförändring inom förskolans verksamhetsområde skedde den 1 juli 2019. Det har inneburit att förskolorna numera är organiserade i större förskoleenheter ledda av rektor tillsammans med biträdande rektorer. Den nya organisationen, som är ett led i att skapa större likvärdighet, innebär att de nybildade ledningsteamerna är inne i ett processarbete med att arbeta sig samman. Det kan i sin tur vara en anledning till att rektorerna på förskolan i sin uppföljning kring rektors ansvar lägger stor vikt vid det interna ledarskapet.

Den gemensamma nämnanen för rektorerna på grundskolan har varit att utveckla och vidareutveckla det systematiska kvalitetsarbetet och analysförmågan. Både inom och mellan enheter råder fortfarande stora skillnader i arbetet där det finns en spännvidd mellan att rektorn gör arbetet själv till att inkludera lärarna i arbetet. Under senare delen av 2020 tog även grundskolans verksamhetsområde ett steg in i en organisationsförändring likt den som beskrivs ovan för förskolan.

I samtliga tre verksamhetsområden finns utmaningar i relationen mellan kommunalt och statligt uppdrag, bland annat mellan givna ekonomiska förutsättningar och det pedagogiska ledarskapet.

Målsatt mått	*)	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Utfall 2020
Chefernas nöjdhet med förvaltningens stödprocesser ska öka			6		Ökar	
<i>OBS! Bedömning av utfall bygger på chefsenkäten. Denna genomfördes inte under 2020.</i>						
Index för hållbart medarbetarengagemang (HME) för chefer i utbildningsförvaltningen ska öka			80	84	Ökar	81

Nämndens mål: Utbildningsnämndens mål 2:2c Botkyrka har en skolstruktur som motverkar skolegregationen och mildrar dess effekter

Kommentar:

Förvaltningen arbetar mer medvetet än tidigare med skolstrukturen och nämnden har tagit några viktiga beslut under året. Arbetet har främst handlat om att mildra effekter av skolegregationen. Måtten under detta mål handlar om den pedagogiska segregationen och fortfarande är det för stora skillnader mellan skolor när det gäller andelen legitimerade och behöriga lärare. Det är dock en rejäl förbättring på totalen när det gäller andelen förskollärare.

Analys

De organisatoriska och ekonomiska förutsättningarna påverkar hur verksamheten kan bedrivas i förskola och skola. Enheterna i Botkyrka har inte likvärdiga förutsättningar, vilket försvårar uppdraget att göra utbildningen likvärdig inom kommunen.

Resurser i form av organisation, personal (t.ex. andel legitimerade, erfarenhet, språklig kompetens mm) och lokaler (standard mm) är inte jämnt fördelade mellan förskolorna och skolorna. De skiljer sig också beroende på förskolans/skolans storlek sett till antal barn/elever. Vissa enheter har lägre andel legitimerad/utbildad personal än andra enheter. Det är även stor skillnad i standarden på lokalerna. Vissa enheter har nybyggda och ändamålsenliga lokaler, medan andra har äldre lokaler med dålig luft och mindre bra planlösningar.

Det övergripande målet med den resursfördelningsmodell som sattes i bruk under 2018 var att i ökad utsträckning understödja förskolans och skolans kompensatoriska uppdrag och därmed leda till ökad likvärdighet. Vid införandet beslutades om att en utvärdering skulle genomföras, vilket kommer att ske 2021.

Den organisationsförändring mot större enheter som genomförts under 2019 och 2020 (se 2:2 b ovan) förväntas bidra till att mildra segregationens effekter och leda till ökad likvärdighet.

Inom förskolan är målsättningen att samtliga Botkyrkas förskolor har minst 30 procent legitimerade förskollärare. Måluppfyllelsen har ökat markant sedan föregående år, drygt var tredje (38 procent) förskola når idag målet, mot endast 13 procent år 2019. Ytterligare en tredjedel av förskolorna har mellan 25 och 30 procent. Snittet för samtliga förskolor gällande andelen legitimerade förskollärare är 29 procent. Dock är variationerna stora, med ett spann på mellan 14 och 50 procent. Skillnader finns även mellan stadsdelarna. Alby/Fittja är det förskoleområde som har lägst behörighet, i snitt 23 procent, och ingen förskola når upp till målet. Bedömningen är dock att flera förskolor är nära att nå upp till målet. Det är svårt att ange specifika orsaker till ökningen men en tänkbar anledning är att insatser som vidtagits under senare år bidragit till att Botkyrka kommun blivit en mer attraktiv arbetsgivare för förskollärare. Som exempel kan nämnas gemensamma riktlinjer för språkutveckling, lärmiljöer och trygghet samt nämndbeslut som bidragit till att på ett mer

ändamålsenligt sätt reglera förskollärares planeringstid. Ytterligare en anledning till att andelen förskollärare ökar kan vara att det totala antalet personal minskar på förskolorna och att det då i högre utsträckning är personal som saknar förskolläraryt utbildning som minskat.

Målsatt mått		Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Utfall 2020
Av lärarna i Botkyrkas gymnasiesärskola är minst 50% legitimerade och har behörighet i minst ett ämne				8 %	Ökar	
<i>OBS! På grund av förändrad tolkning av sekretessbestämmelser rörande statistik offentliggör SCB och Skolverket inte utfall för legitimerade lärare med behörighet i minst ett ämne för 2020. Utan tillgång till statistiken gör förvaltningen dock bedömningen att bristen på behöriga lärare i gymnasiesärskolan är alarmerande hög, i Botkyrka såväl som nationellt.</i>						
Samtliga Botkyrkas förskolor har minst 30% legitimerade förskollärare (Andel förskolor med minst 30 % av den pedagogiska personalen som är legitimerade förskollärare)				13 %	Ökar	38 %
Samtliga Botkyrkas grundskolor har minst 75% legitimerade lärare som är behöriga i minst ett ämne (Andel grundskolor som uppnått målet om att minst 75 % av lärarna är legitimerade och behöriga i minst ett av sina undervisningsämnen)				27 %	Ökar	
<i>OBS! Efter prövning av sekretessbestämmelser i förvaltningsdomstol tillhandahåller SCB och Skolverket inte längre dessa uppgifter.</i>						
Samtliga Botkyrkas gymnasieskolor har minst 85% legitimerade lärare som är behöriga i minst ett ämne (Andel gymnasieskolor som uppnått målet om att minst 75 % av lärarna är legitimerade och behöriga i minst ett av sina undervisningsämnen)				50 %	Ökar	
<i>OBS! Efter prövning av sekretessbestämmelser i förvaltningsdomstol tillhandahåller SCB och Skolverket inte längre dessa uppgifter</i>						
Skillnaden i skolindex mellan kommunens grundskolor minskar (Skillnad mellan skolorna i det socioekonomiska index som används i resursfördelningen)		92	97	100	Minskar	97
<p>Analys</p> <p>Skillnaden mellan skolorna med lägst (Falkbergsskolan) respektive högst (Storvretsskolan) socioekonomiska index ligger kvar på en hög nivå. De mekanismer som driver skolsegregationen, främst bostadssegregation och skolval, har inte påverkats tillräckligt av åtgärder från förvaltningens sida. Till övervägande del ligger dessa mekanismer utanför utbildningsförvaltningens kontroll (bostadsstrukturer och nationell lagreglering).</p>						

Målområde/Process: 3 Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Kommentar:

Grundskolorna har en tydlig positiv trend i elevbedömningarna förutom frågan om besök i och från arbetslivet vilket är en coroneffekt. Enligt SKR:s Öppna jämförelser har Botkyrka goda siffror för arbete eller studier efter gymnasieskolan.

Analys

Under året har ett fortsatt fokus legat på att utveckla arbetet inom det samlade nätverket för studie- och yrkesvägledare (syv) som omfattar samtliga verksamheter. Studie- och yrkesvägledningen bedöms fungera väl inom både grundskolan och gymnasieskolan, även om det finns utvecklingspotential, framföra allt inom några av gymnasieskolorna. En framgångsfaktor som skolorna behöver jobba vidare med och som visats sig ge ökad nöjdhet bland elever kring frågor som gäller framtida studie- och yrkesval är att studie- och yrkesvägledningen integreras i den vanliga undervisningen och att vägledningen blir hela skolans ansvar.

Positiva iakttagelser

Som stöd till skolornas arbete med studie- och yrkesvägledning genom hela utbildningen finns ett kommungemensamt nätverk för studie- och yrkesvägledare inom grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan där även de fristående skolorna och det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) ingår. Nätverket bedöms vara väletablerat och innehållet svarar mot de behov som skolorna ser som prioriterade i utvecklingsarbetet.

För att ge skolorna förutsättningar att utveckla elevernas entreprenöriella förmågor har även ett kommungemensamt samarbete med UF (ung företagsamhet) påbörjats för kommunens grundskolor under 2020.

Skyttbrinks gymnasium har lyckats mycket väl med att integrera studie- och yrkesvägledningen i den vanliga undervisningen och vägledningen har blivit hela skolans ansvar.

Förbättringsområden

Verksamhetscheferna behöver tillsammans med syv-nätverket ta fram prioriterade mål för syv-arbetet i kommunen.

Av de senaste årens elevenkäter i grundskolan framgår att pojkar är något mer nöjda med den vägledning de fått i skolan inför gymnasievalet. Samma mönster återkommer i samtliga frågor som gäller studie- och yrkesvägledning i undervisningen. Skillnaderna behöver analyseras och undervisningen anpassas så att den upplevs lika relevant av båda könen.

Nämndens mål: Utbildningsnämndens mål 3:1a Botkyrka ger eleverna stöd för att göra väl genomtänkta utbildnings- och yrkesval

Kommentar:

Grundskolorna har en tydlig positiv trend i elevbedömningarna förutom frågan om besök i och från arbetslivet vilket är en coroneffekt. Enligt SKR:s Öppna jämförelser har Botkyrka goda siffror för arbete eller studier efter gymnasieskolan.

Analys

Utbildningsnämndens mål handlar om elevers rätt till stöd och vägledning inför framtida utbildnings- och yrkesval och de målsatta måtten kan relateras till svar i elevenkäter besvarade av elever på högstadiet samt i gymnasieskolan. Målet pekar även på att studie- och yrkesvägledningen ska vara integrerad i undervisningen.

Som stöd till skolornas arbete med studie- och yrkesvägledning genom hela utbildningen finns ett kommungemensamt nätverk för studie- och yrkesvägledare inom grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan där även de fristående skolorna och det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) ingår. Nätverket leds av en central samordnare och ses 6 ggr per läsår. Ett viktigt syfte med nätverket är att studie- och yrkesvägledare från grundskolan och gymnasieskolan

ska samverka. Ett viktigt syfte med nätverket är att studie- och yrkesvägledare från grundskolan och gymnasieskolan ska samverka. En önskad effekt av detta är att grundskoleelevernas bild och uppfattning ska spegla programinnehåll realistiskt, för att i förlängningen minska antalet felval. Att minska antalet felval är prioriterat ur så väl elevens perspektiv som huvudmannens. Nätverket bedöms vara väletablerat och innehållet svarar mot de behov som skolorna ser som prioriterade i utvecklingsarbetet. I nätverket har man under läsåret bland annat påbörjat arbetet med en övergripande plan för studie- och yrkesvägledning. Verksamhetscheferna behöver, tillsammans med syv-nätverket, ta fram prioriterade mål för syv-arbetet i kommunen.

Grundskola

Inom grundskolan har ett utvecklingsarbete genomförts kring PRAO. Syftet är att göra PRAO:n mer likvärdig inom och mellan skolorna, mer kvalitativ och mer integrerad i undervisningen. För att ge skolorna förutsättningar att utveckla elevernas entreprenöriella förmågor har även ett kommungemensamt samarbete med UF (ung företagsamhet) påbörjats för kommunens grundskolor under 2020. I grundskolornas och grundsärskolornas plan för studie- och yrkesvägledning framgår hela skolans ansvar för arbetet. Verksamhetsområdet kan konstatera att det finns en hög medvetenhet hos skolledningarna gällande hela skolans ansvar. Detta tar sig bland annat uttryck i konkretiseringar av hur arbetet går till utifrån elevernas behov, ålder och mognad.

Måtten visar att grundskolans elever ligger kvar på en relativt hög nivå när det gäller deras upplevelse av kvaliteten på studie- och yrkesvägledningen. Under 2020 var indexet 67 att jämföra med 68 år 2019. Indexet bygger på fyra frågor från elevenkäten. Det var främst avseende frågan, *"I min klass har vi träffat personer med olika yrken eller besökt arbetsplatser utanför skolan"*, som indexet sjönk till 46 under 2020, motsvarande index för 2019 var 62. Anledningen till den kraftiga minskningen är sannolikt kopplat till de restriktioner som gällt under coronapandemin. Övriga tre frågor som vägs in i det samlade indexet hade en ökning mot tidigare år. Ökningen var störst för frågan *"Det jag har lärt mig i skolan om arbetslivet och olika yrken har gjort att jag vet vilka möjligheter jag har i framtiden"* som ökade från index 71 till 79. Av de senaste årens elevenkäter i grundskolan framgår att pojkarna är något mer nöjda med den vägledning de fått i skolan inför gymnasievalet. Samma mönster återkommer i samtliga frågor som gäller studie- och yrkesvägledning i undervisningen. Skillnaderna behöver analyseras och undervisningen anpassas så att den upplevs lika relevant av båda könen.

Gymnasieskolan

Fokus för gymnasieskolan har varit att det etablerade syv-nätverket ska fortsätta med hög kvalitet samt att det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) är väl fungerande. Utmaningar som verksamhetsområdet och enheterna har stått inför under 2020 är främst att säkra genomförande och kvalitet för APL med anledning av coronapandemin. Erfarenhetsutbyte mellan skolorna sker likt tidigare år via verksamhetsmöten.

Måtten visar att ett visst positivt trendbrott för gymnasieskolan som helhet, dock från en relativt låg nivå, från 2019 års index på 40 till 42 för 2020. Nivån är i paritet med hela regionen. Det är två frågor som vägs samman i indexet från elevenkäten *"Jag får information och vägledning inför studier och arbete efter gymnasiet"* och *"I min utbildning får jag kontakt med arbetslivet i form av t.ex. föreläsare, studiebesök eller praktik"*. I den sista frågan sticker Skyttbrinks gymnasium ut eftersom de har lyckats mycket väl med att integrera studie- och yrkesvägledningen i den vanliga undervisningen och vägledningen har blivit hela skolans ansvar. Skolan får ett index på 74, en jämförelsevis mycket hög nivå. Kontakt med, och information om, arbetslivet är mer vanligt förekommande på yrkesprogram än på högskoleförberedande program.

Även inom gymnasiesärskolan ökar nöjdheten med studie- och yrkesvägledningen från en redan hög nivå. I år var index 92, en ökning med 5 enheter från 2019.

Målsatt mått		Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Utfall 2020
Den upplevda kvaliteten i studie- och yrkesvägledningen ökar i Botkyrkas skolor. (Gr) (Index sammansatt av flera frågor i elevenkäten)		65 %	67 %	68 %	Ökar	67 %
Den upplevda kvaliteten i studie- och yrkesvägledningen ökar i Botkyrkas skolor. (Gy) (Index sammansatt av flera frågor i elevenkäten)		45	43	40	Ökar	42
Den upplevda kvaliteten i studie- och yrkesvägledningen ökar i Botkyrkas skolor. (Gysär) (Index sammansatt av flera frågor i elevenkäten)		84	77	87	Ökar	92

Målområde/Process: 5 Möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Analys

Kommentar:

Det är ett nytt mått för hälsa i år och bedömningen är därför osäker.

Likt många delar i verksamheten påverkade coronapandemin möjligheten att ta del av utbudet inom den kulturella allemansrätten som kultur- och fritidsförvaltningen erbjuder för- och grundskola. Då utbudet blev påverkat av de restriktioner som följde i spåren av pandemin är jämförelser med tidigare år inte relevant. Många avbokningar av kulturella aktiviteter gjordes, framför allt under vårterminens andra hälft. Flera kulturaktörer anpassade då sin verksamhet och verksamheterna gavs möjlighet att hyra bussar för transport till aktiviteter som annars varit otillgängliga på grund av restriktioner i kollektivtrafiken. Detta sammantaget möjliggjorde att en del av utbudet kunde upprätthållas och genomföras.

Eleverna är i stor utsträckning nöjda med fritidshemsverksamheten. En ökad andel grundlärare i fritidshem skulle med stor sannolikhet höja kvaliteten inom både fritidshem och skola.

Positiva iakttagelser

Efter några års minskad nöjdhet med fritidshemmen vände det uppåt i årets mätning, från 79 procent till 83 procent. Trots att nöjdheten ökat behöver förvaltningen fokusera på elevinflytandet som sjunkit de senaste två åren.

Flera skolor har börjat använda Skolverkets webbkurser för fritidshemmet vilket innebär kompetensutveckling för fritidshemspersonalen.

Förbättringsområden

Det är prioriterat att öka behörighetsgraden bland personalen i fritidshemmen eftersom variationerna är stora. Ett särskilt fokus måste riktas mot de fritidshem som helt saknar behörig personal.

Förvaltningen kommer att stärka underlaget för huvudmannens analys genom att rikta elevenkäten till elever vid två tillfällen under lågstadieperioden för att följa om utveckling sker över tid inom samma barngrupp.

Nämndens mål: Utbildningsnämndens mål 5:1a Fritidshemmen i Botkyrka erbjuder en meningsfull fritid och stimulerar eleverna till att lära tillsammans

Kommentar:

Ett gott utvecklingsarbete i fritidshemmen avspeglats i elevenkäten. Behörigheten och ytterligare steg mot att integrera fritidshemmen i lärandet kräver fortsatt utvecklingsarbete.

Analys

Det pågår utvecklingsarbete i fritidshemmen, men det finns också stora utmaningar. Från den 1 juli 2019 gäller krav på legitimation även i fritidshemmen och den nya titeln för de som idag utbildar sig är grundlärare i fritidshem. Endast en av fyra har dock sådan behörighet. Spridningen är stor mellan fritidshemmen, från ingen behörig personal till som högst 70 procent. Fem av totalt tjugo verksamheter saknar helt behörig personal. Cirka 10 procent av den obehöriga personalen befinner sig i utbildning till grundlärare i fritidshem. Att öka behörighetsgraden är prioriterat då det bedöms gynna både det sociala klimatet på skolan och studieresultaten. Skolor med en hög andel behöriga lärare i fritidshem ger bättre förutsättningar för fritidshemspedagogisk undervisning. Skolor med många behöriga lärare i fritidshem har också lättare att rekrytera nya behöriga till sin enhet. Hänsyn har inte tagits till visstidsanställda och tjänstgöringsgrad i statistiken ovan.

Förutsättningar för samverkan mellan fritidshemmet och lågstadiet är skiftande i kommunens grundskolor. Arbetslag där förskollärare, personal i fritidshem och lärare träffas regelbundet har större möjlighet att komplettera varandra i undervisningen och stödja elever i behov av det. En skattningsundersökning som alla fritidshem gjorde hösten 2019 visar utvecklingsbehov kring samverkan mellan professioner på skolan och vikten av att kunna ha gemensamma mål.

Under det senaste året har allt fler skolor börjat använda Skolverkets anpassade webbkurser för fritidshemmet, vilket är ett sätt att kompetensutveckla fritidshemspersonalen. Sommaren 2020 angav fem skolor att de arbetar med webbkursen, fem skolor har tidigare läst kursen men inte kunnat fortsätta och två skolor vill ha stöd centralt för att komma igång. Coronapandemin kan antas ha påverkat möjligheterna att hinna genomföra webbkursen på flera skolor.

Andra insatser som gjorts för att höja kvaliteten är till exempel:

- Mer högläsning genom arbetssättet "Läsa äger" - något som flera fritidshem vill utveckla vidare.
- Lego WE-DO, legorobotbyggen med koppling till teknik och programmering och elevsamarbete.
- Ökat samarbete med naturskolan.
- Arbete med materialet "Vårt samhälle" från Ung företagsamhet.
- Tre enheter har bidragit till Skolverkets digitala material "Jobblådan" som rör arbetslivet och det omgivande samhället.
- Två fritidshem undervisar utifrån läroplanens förmågor i ett årshjul, som samspelar med Skolverkets webbkurs. Detta har inspirerat andra skolor att utveckla sina årshjul.
- Arbete med att utveckla skolgårdsverksamheten och införa trivselledare pågående på flertalet av skolorna.
- Ett pilotprojekt i samarbete med fritidsklubbar gällande skolgårdsverksamheten i Tullinge i syfte att kunna erbjuda fritidsledare utökade tjänster.

Elevernas upplevda nöjdhet med fritidshemmen, vilken mäts i grundskolans elevenkät i årskurs 3, är sammantaget hög. Efter några års minskad nöjdhet vände det uppåt i senaste mätningen, från 2019 års index 79 till 2020 års index 83. På frågor som rör trygghet och trivsel svarar över 90

procent ”stämmer ganska bra” eller ”stämmer helt och hållet”. På frågan ”Jag lär mig nya saker på fritids” är motsvarande andel 76 procent och på frågan ”Jag är med och bestämmer om aktiviteterna på fritids” är motsvarande siffra 62 procent. Trots att nöjdheten ökat generellt krävs fokus på elevinflytande, vilket sjunkit de senaste två åren. Skillnaden mellan hur pojkar och flickor upplever fritidshemmen är små. Flickorna upplever dock något mindre trygghet och trivs något sämre. Flickorna upplever att de lär sig nya saker och får vara med och bestämma om aktiviteterna i något högre utsträckning i pojkarna.

Målsatt mått		Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Utfall 2020
Graden av upplevd nöjdhet med fritidshemmet ökar (Index sammansatt av flera frågor i elevenkäten)		83	80	79	Ökar	83

Nämndens mål: Utbildningsnämndens mål 5:2 Barn och elever i Botkyrkas kommunala förskolor och skolor har en god hälsa

Kommentar:

Nytt mått för i år som baseras på elevhälsoenkäterna. Eftersom det är första gången det tillämpas är det svårt att bedöma vad som är rimlig ökningstakt.

Målsatt mått		Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Utfall 2020
Andelen barn och elever i Botkyrkas skolor som har en god hälsa ökar. (Sammanvägd bedömning av ett antal hälsomått i elevhälsoportalen)						
<i>OBS! Nytt mått för 2020.</i>						
KF: Andelen elever i åk 2 i gymnasieskolan som är tobaksfria ökar, procent.			76 %		Ökar	81 %
KF: Andelen elever i åk 9 som är tobaksfria ökar			90 %		Ökar	90 %

Målområde/Process: 6 Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Kommentar:

Se nedan under respektive nämndmål.

Analys

Under året har fortsatt fokus legat på arbetet med att öka likvärdigheten mellan förskolor och skolor, vilket över tid antas leda till större attraktivitet för samtliga kommunens förskolor och skolor. En omorganisering av rektorsområden har skett inom både förskolans och grundskolans verksamhetsområden. Mindre förskole- och grundskolenheter har slagits samma i syfte att skapa långsiktigt stabila och hållbara enheter, ekonomiskt, organisatoriskt och pedagogiskt.

Positiva iakttagelser

I Botkyrka kommun finns det attraktiva förskolor och skolor i samtliga stadsdelar.

Förbättringsområden

Arbetet med att öka likvärdigheten inom och mellan stadsdelarna är ett fortsatt utvecklingsområde och fortsatta insatser ska genomföras genom hela styrkedjan.

De kommunala skolornas attraktivitet i de norra stadsdelarna behöver utvecklas. Det är inte tillfredsställande att fristående skolor är mer attraktiva än kommunens egna.

Ett ytterligare led i att öka likvärdigheten och skapa förutsättningar för långsiktig hållbarhet ekonomiskt, organisatoriskt och pedagogiskt är det fortsatta arbetet med skolstrukturen i kommunen.

Analys

Även om det finns attraktiva förskolor och skolor i samtliga stadsdelar i Botkyrka, återfinns skillnader både inom och mellan stadsdelarna. Med avstamp i dessa skillnader måste ett fortsatt utvecklingsarbete med att öka likvärdigheten bedrivas för att säkra en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna. Se också mål 6:1b nedan.

Nämndens mål: Utbildningsnämndens mål 6:1a Barn och elever är trygga i Botkyrkas förskolor och skolor

Kommentar:

Mycket goda siffror när det gäller elevernas egna bedömningar. På 90 procent av grundskolorna säger över 90 procent av eleverna att de känner sig trygga i skolan. Samtidigt vet vi att otryggheten generellt har ökat i flera stadsdelar inte minst på grund av gängbrottslighet och förvaltningen får vittnesmål om att personal och vårdnadshavare vill bort från området.

Analys

Utbildningsnämndens mål är att samtliga barn och elever i Botkyrkas förskolor och skolor ska uppleva trygghet och studiero. En tydligt gemensam utgångspunkt för alla skolformer är att de lyfter betydelsen av att barn och elever känner trygghet i verksamheten. Sett över tid kan elevernas upplevda trygghet anses vara stabil. Under året som gått har förvaltningen tagit fram nya riktlinjer för trygghet i förskolan. Kartläggning och uppföljning av förskolebarns upplevda trygghet är ett område för fortsatt utveckling.

I förskolan, grundskolans lägre åldrar och fritidshemmet pågår ett våldsförebyggande arbete tillsammans med socialförvaltningen utifrån modellen Tåget. I grundskolans de äldre åldrar används modellen MVP (Mentors in Violence Prevention). Det kan finnas en risk att en allt för hög tilltro till metoderna förenklar detta komplexa målområdet. Samtidigt uppger såväl grundskolan som förskolan att de metoder som används är bra och uppfyller avsett syfte.

Förskola

I förskolan lyfts att trygghet främst handlar om att bli sedd och bli lyssnad till. Det är främst den vuxne som ska se och lyssna. Detta arbete görs företrädesvis i mindre gruppkonstellationer. Antagandet grundar sig på diskussioner som hållits bland annat i samband med tidigare kvalitetsdialoger. I en enkät från december 2019 svarade 10 av 11 enheter att barnen är uppdelade i mindre sammanhang under större delen av dagen. Förskolan behöver fortsatt kunna följa om

indelning i mindre grupper verkligen leder till arbetsfokus. För att det ska bli möjligt behöver innebörden av begreppet mindre grupper i förskolan bli tydlig.

För att säkerställa att varje barn är tryggt i Botkyrkas förskolor ska enheternas gemensamma dokumenterade strategier för pedagogiska relationer av god kvalitet utvecklas och följas upp.

En tydlig ökning i upplevd trygghet framgår i elevenkäterna för grund- och gymnasieskolan. På över 91 procent av samtliga skolor inom såväl grund- som gymnasieskolan uppger minst 90 procent av eleverna att de känner sig trygga.

Grundskolan

Arbetet med att introducera MVP och TÅGET på fler grundskolor fortgår delvis enligt plan. Verksamhetschef för grundskola har tillsammans med förebyggarenheten på socialförvaltningen ett pågående samarbete. På grund av omorganisation på socialförvaltningen och pågående coronapandemi har införandearbetet inte fortlöpt i planerat tempo. Under 2021 ska förebyggarenheten sammanställa en översikt över samtliga deltagande skolor samt i vilken fas och tillämpningsnivå de befinner sig. Översikten kommer att ligga till grund för vidare analys. Utvecklingen av former för att mäta effekter av metoderna fortlöper parallellt med implementeringsarbetet.

God konflikthantering och meningsfull rastverksamhet är en förutsättning för god studiero i undervisning och klassrum. På flera skolor genomförs utveckling av rastverksamheten för att öka upplevelsen av trygghet och trivsel. Ett flertal skolor jobbar med trivselprogrammet, vilket är tänkt att utveckla trygghet och trivsel genom organiserad lek och rörelse. Ledordet är: trygga + rörelse = ökad studiero.

Gymnasiet

Under några års tid har ett intensivt arbete med att ta fram tydliga riktlinjer kring trygghet och studiero på skolorna pågått, samtidigt som skolorna arbetat hårt för en god efterlevnad av de gemensamt beslutade ordningsreglerna och förhållningssätten. Bedömningen är att det är den mest betydande orsaken till det positiva resultatet, som är genomgående för hela verksamhetsområdet.

Andelen elever som upplever arbetsro har ökat och ligger över snittet för Stockholms län. Det finns dock stora variationer mellan gymnasieskolorna, det lägsta resultatet är 38% och det högsta 64%. Pojkar är generellt sett nöjdare med arbetsron än flickor vilket inte analyserats närmare ännu. Skolorna arbetar med uppföljning av resultaten på elevenkäten. Arbetsro är dock en fråga som inte enbart innebär att det är lugnt på lektionerna, det handlar också om lektionsstruktur och tydlighet i förväntan på eleverna.

Under året har systematiska verksamhetsbesök inte kunnat genomföras på grund av coronapandemin, varför förvaltningens djupare förståelse för nuläget på skolorna är begränsad.

I årets elevenkät för åk 2 i kommunens gymnasieskolor ses en uppgång i elevernas positiva upplevelse av trygghet, från 81 procent förra året till 84 procent i år.

Målsatt mått		Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Utfall 2020
Elever i Botkyrkas grundsärskolor känner sig trygga i skolan. (Andel elever som avger positiva svar)			91 %	92 %	Ökar	91 %
Elever i Botkyrkas gymnasiesärskola känner sig trygga i skolan. (Andel elever som avger positiva svar)			88 %	88 %	Ökar	82 %

Analys

Minskningen från 88% (2019) till 82% (2020) kan förstås utifrån förutsättningarna med färre deltagare 28 st (2020) jmf

Målsatt mått		Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Utfall 2020
med 34 st (2019). Oförändrat antal nej svar (1 st). En ökning 2020 av svaret 'vet inte' som i år var 2 st, jmf med 0 2019.						
I Botkyrka kommun ökar andelen elever som går i förskoleklass i sin stadsdel	Totalt Alby Fittja Hallunda/ Norsborg Tullinge Tumba			85 % 67 %*) 67 %*) 78 % 99 % 90 %	Ökar	85 % 61 % 73 % 82 % 98 % 92 %
På samtliga Botkyrkas förskolor uppger minst 95 % av vårdnadshavarna att deras barn är trygga i förskolan (Andel förskolor som uppnått målet om minst 95 % positiva svar)		76 %		67 %	Ökar	
<i>OBS! Bedömning av måluppfyllelsen inom målområdet bygger väsentligen på vårdnadshavarenkäten. På grund av låg svarsfrekvens 2020 saknas underlag för bedömning.</i>						
På samtliga Botkyrkas skolor uppger minst 90 % av eleverna att de känner sig trygga (Andel skolenheter med minst 90 % positiva svar)			86 %	76 %	Ökar	91 %

Nämndens mål: Utbildningsnämndens mål 6:1b Botkyrkas alla stadsdelar har attraktiva förskolor och skolor

Kommentar:

Andelen elever som väljer skola i sin stadsdel i förskoleklassen är hög, men längre upp i åldrarna minskar andelen. Förvaltningen har inte kommunala skolor som är tillräckligt attraktiva i alla stadsdelar (även om så är fallet för förskolan).

Analys

Det finns stora skillnader i attraktivitet mellan skolor i Botkyrka. Kommunen har skolor som är mycket populära med fler sökande än vad som kan beredas plats för. Tumba gymnasium och Tullinge gymnasium tillhör de allra mest populära gymnasieskolorna i hela kommunen och grundskolorna i Tullinge är generellt sett mycket eftersökta. Samtidigt finns det skolor, framför allt i norra Botkyrka och i Storvreten, som inte är ett självklart alternativ för många boende i närområdet. Det leder till många ”tomma bänkar” i klasserna vilket i sin tur medför svårigheter att klara ekonomin. Dessutom är det företrädesvis elever med goda studieförutsättningar som väljer bort den närmsta kommunala skolan.

För Botkyrka är det viktigt att ha attraktiva skolor i alla stadsdelar ur flera perspektiv. Det kan bidra till en mer allsidig befolkningssammansättning genom att familjer med höga studieambitioner för sina barn i högre utsträckning väljer att bo kvar i området. Det kan också leda till en mer allsidig elevsammansättning som kan ge positiva ”kamrateffekter” avseende lärande och kunskapsresultat. Vidare ökar det möjligheterna att kunna erbjuda en likvärdig utbildning i hela kommunen. Slutligen ger det också bättre förutsättningar att planera utbud och minska platsöverskottet.

Under året har det arbete som påbörjades 2018 med att se över skolstrukturen i Botkyrka fortsatt. Utbildningsnämnden har beslutat om styrande principer för planering av förskolor och skolor med inriktning mot långsiktig hållbarhet ekonomiskt, organisatoriskt och pedagogiskt. Därmed ges

bättre förutsättningar för att skapa attraktiva skolor i hela kommunen. Utbildningsnämnden har också fattat beslut om att ersätta Borgskolan med en helt ny skola på samma tomt.

Förskola

Servicegraden (andelen barn som är inskrivna i förskolan) varierar mellan stadsdelarna i kommunen. Strävan är att servicegraden ska vara hög i hela kommunen. Arbeta som syftar till ökad likvärdighet mellan kommunens förskolor fortgår. Det finns nu en kommungemensam strategi för det språkutvecklande arbetet i förskolorna samt för vilka pedagogiska miljöer barnen ska få möta. Den förändrade förskoleorganisationen, med större förskoleenheter, bidrar till ökad likvärdighet. Arbetet med likvärdighet antas bidra till att öka attraktiviteten hos förskolorna.

Andelen barn som går i en närliggande förskola är klart högre än andelen elever som går i en närliggande grundskola. I norra Botkyrka är andelen barn med högutbildade vårdnadshavare cirka tio procentenheter högre i förskolan än i grundskolan. Förskolor och grundskolor behöver utveckla samverkan för att motverka den ökning av skolsegregation som sker vid övergång mellan skolformerna.

Grundskola

Andelen elever som går i grundskola i den egna stadsdelen varierar inte bara mellan stadsdelarna utan även mellan årskurserna. Andelen är markant högre i förskoleklassen jämfört med årskurs 9. I Alby går 62 procent av eleverna i förskoleklass och 50 procent av eleverna i årskurs 9 i skola i stadsdelen, i Fittja är andelarna 72 procent i förskoleklassen och endast 38 procent i årskurs 9, i Hallunda/Norsborg minskar andelen från 83 till 61 procent, i Tullinge från 98 till 72 procent och i Tumba från 92 till 80 procent. Räknas endast de elever som går i kommunens egna skolor i sin stadsdel är andelen i Hallunda/Norsborg endast 57 procent i förskoleklassen och 45 procent i årskurs 9. I Tumba 79 procent i förskoleklassen och 66 procent i årskurs 9 (övriga stadsdelar har inga fristående skolor). För vissa enskilda skolor är det en minoritet av eleverna i närområdet som går i stadsdelens skola, i Storvreten cirka 30 procent.

Det har genomförts särskilda riktade insatser till skolor med låga resultat och bristande attraktivitet med inriktningen att förbättra kvaliteten i undervisningen och stärka trygghet och arbetsfokus. Omläggningen av resursfördelningssystemet har gynnat dessa skolor. Satsningar på handledning för att stärka undervisningens kvalitet har genomförts på Fittjaskolan med stöd av Samverkan för bästa skola. Särskilda medel för att möjliggöra fler vuxna i skolan har tillförts. Sammanslagning av skolenheter till större rektorsområden förväntas kunna bidra till ökad kontinuitet i skolgången så att fler elever kan stanna kvar i ett sammanhållet rektorsområde under sin tid i grundskolan.

Förvaltningens bedömning är att särskilda insatser måste fortsätta samt utvecklas och förfinas för att kunna bryta utvecklingen av skolsegregation.

En stor utmaning för grundskolorna är att kunna möta alla elever, även de som har särskilda behov. Idag är det ett alltför stort antal barn och ungdomar som är tvungna att åka till andra kommuner och utbildningsanordnare för att kommunens skolor inte klarar av att möta deras behov. Det är negativt för våra barn och ungdomar får tillbringa mycket tid åt att resa till skolan varje dag och som dessutom lämnar sitt sociala sammanhang. Det innebär också höga kostnader. Kommunen får betala dyrt för de andra anordnarnas kompetens, en kompetens som istället kunde berika våra egna skolor. Ett omfattande arbete har påbörjats för att vända utvecklingen och möjliggöra för våra skolor att möta dessa barn och ungdomars behov.

Gymnasieskola

Gymnasieskolan är en del av regionen vilket innebär att placeringen av gymnasieskolorna i större

utsträckning behöver planeras utifrån kommunikationsmöjligheter, både från kommunens olika delar och från andra delar av regionen. Samtliga skolor utom en har en placering som är gynnsam för både nuvarande och kommande behov.

För S:t Botvids gymnasium i norra Botkyrka, som har bra förutsättningar för kommunikation, arbetar förvaltningen med programutveckling för att nå större attraktivitet. Målet är att en större andel elever ska läsa nationella program, och utifrån detta planeras nya inriktningar.

Skyttbrinks gymnasium är den skola som har svårast placering sett till kommunikationsmöjligheter. Det pågår ett aktivt arbete för att bygga ut skolan och skapa en än större attraktivitet inom yrkesgymnasium, med utbildningar som leder till jobb. För Skyttbrinks gymnasium är kontakter och samverkan med näringslivet avgörande och arbetet har hittills varit framgångsrikt. Det är viktigt att arbeta för att buskommunikationerna från Tumba/Tullinge till Skyttbrink utvecklas för att attraktiviteten för skolan ska öka.

Målsatt mått	*)	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Utfall 2020
I Botkyrka kommun ökar andelen elever som går i förskoleklass i sin stadsdel	Totalt Alby Fittja Hallunda/ Norsborg Tullinge Tumba			85 % 67 %*) 67 %*)	Ökar	85 % 61 % 73 %
				78 % 99 % 90 %		82 % 98 % 92 %
*) Alby och Fittja särredovisades inte före 2020						
Servicegraden i Botkyrkas förskolor ska vara minst 90% i samtliga stadsdelar. (Andel inskrivna barn relativt befolkningsprognosen. 2020 var skillnaden mellan befolkningsprognosen och faktiska barnantal stora varför servicegrad mätt på detta sätt blir missvisande.)	Totalt Alby Fittja Hallunda/ Norsborg Tullinge Tumba			86 % 84 % 83 % 85 % 89 % 90 %	Ökar	87 %

Målområde/Process: 7 Effektiv organisation

Kommentar:

Ekonomistyrningen har förbättrats markant under 2020 genom förändrad struktur och utvecklat stöd till enheterna. Det återstår dock en del arbetet för att synka ihop olika delar av organisationen till en effektiv helhet.

Analys

Positiva iakttagelser

Ekonomistyrning och kvalitetsarbete för långsiktig ekonomisk hållbarhet

Förvaltningen presenterade på nämndmötet i december 2019 en plan för långsiktig ekonomisk hållbarhet. Utifrån planen har förvaltningen under år året vidtagit ett antal åtgärder avseende hur nuvarande rutiner och regelverk kan förändras för att säkerställa en budget i balans, enligt uppdrag från nämnden. Nedan redogörs för de viktigaste insatserna.

1. Systematisk ekonomiuppföljning

I mars införde förvaltningen ett förnyat sätt att följa upp verksamheternas ekonomi. Det nya

arbetsättet innebär att verksamhetschef, ekonomichef, ansvarig controller samt HR-chef deltar i regelbundna möten varje vecka. Syftet är att snabbt kunna vidta åtgärder för att säkerställa en ekonomi i balans. Beslut som fattas på dessa möten följs upp genom enhetsmöten där i första hand ansvarig controller, men ibland även verksamhetschef, deltar tillsammans med rektor.

Mötesformerna har varit värdefulla för uppföljning av 2020 års resultat och de har även fyllt en viktig funktion i budgetarbetet. De regelbundna veckomötena har kompletterats med månadsmöten där samtliga verksamhetschefer, controllers, ekonomichef, HR-chef deltar. Syftet är att dela erfarenheter från de olika verksamhetsområdena. Beslut har dokumenterats för att säkerställa åtgärder. Förvaltningens bedömning är att det uppbyggda systemet med möten har lett till större fokus på ekonomin och på så sätt bidragit positivt till ekonomistyrningen.

2. Utredning avseende effektiv styr- och ledningsprocess utifrån ekonomisk situation 2020

För att ytterligare säkerställa en ekonomi i balans utifrån ett mer långsiktigt perspektiv (5–10 år) beställde förvaltningen en utredning av företaget Public partner.

Utredningen har främst skett genom intervjuer och workshops. Utifrån dessa har ett antal förslag på åtgärder att implementera i förvaltningen sammanställts. En slutrapport lämnades under hösten 2020. Förvaltningens ledningsgrupp har utifrån vad som framkommit i rapporten tagit fram en handlingsplan med ett antal aktiviteter för att förbättra ekonomistyrningen. Aktiviteterna syftar främst till att säkerställa en långsiktig ekonomi i balans. Åtgärdsarbetet har startat.

3. Åtgärder med målsättning att skapa långsiktig ekonomi i balans

I januari 2021 påbörjas ett arbete för att lyfta vilka möjligheter och utmaningar förvaltningen ser för att klara en långsiktigt hållbar ekonomi. Utmaningar kan vara händelser i kommunen eller beslut som fattas på nationell nivå.

Arbetet fokuserar på styrkor, utmaningar, hot och möjligheter. I detta arbete analyseras också vilka verktyg som förvaltningen behöver för att kunna styra mot målet. Ett viktigt verktyg är relevanta nyckeltal. En nyckeltalsmatris är under framtagande. Respektive verksamhet kommer att ta fram ett antal strategiska vägval för att nå en långsiktig ekonomi i balans. Tidplan för detta är kvartal 1 2021. Arbetet kommer att följas upp kvartalsvis.

Då förutsättningar förändras över tid har detta arbete inget slutdatum utan kommer att genomföras kontinuerligt för att möta kommande utmaningar och möjligheter. Det ska ses som en del av det löpande arbetet med ekonomistyrning inom förvaltningen. I de fall det är nödvändigt skapas handlingsplaner för att uppnå delmål.

4. Tydliggörande av verksamhetschefers ansvar för ekonomi

Under 2020 har förvaltningen ytterligare tydliggjort verksamhetschefens ansvar för verksamhetsområdets ekonomi, bland annat har verksamhetschefernas roll i linjen synliggjorts och stödenheternas roll i förhållande till verksamheterna. Ytterligare en åtgärd har varit att verksamhetschefen presenterar områdets ekonomi för nämnden och ekonomichef redogör för de övergripande delarna.

5. Nytt arbetsätt i budgetprocessen

Förvaltningen har inför budgetarbetet 2021 förändrat tidplaner och arbetsätt för att skapa en bättre ekonomistyrning och en mer långsiktig ekonomisk hållbarhet. Det har inneburit att budgetarbetet på enhetsnivå startat redan i september med preliminära ekonomiska förutsättningar. Arbetet har skett parallellt med internbudgetarbetet på förvaltningsnivå.

Förvaltningen har tillsammans med verksamhetscheferna på ett mer systematiskt sätt identifierat enheter i riskzon för underskott samt analyserat orsaker till obalans. Detta genom att hantera bedömningar avseende utfall 2020 med de förutsättningar som påverkar budget 2021. Det nya arbetsättet har resulterat i ett mer faktabaserat underlag för enheternas åtgärdsplaner och att arbetet

med åtgärdsplanerna har kunnat aktiveras tidigare i processen. Förvaltningen kommer tillsammans med rektorerna att utvärdera det förändrade arbetssättet.

Förbättringsområden

De områden som kommer att prioriteras framåt är att rätt kompetens finns både inom verksamhet och stödfunktioner för att ur ett långsiktigt perspektiv hålla en ekonomi i balans. Fokus iär framtagande av nyckeltal, större verksamhetsförståelse i stödfunktioner samt inriktning på ett mer långsiktigt analysarbete.

Nämndens mål: Botkyrka kommun har en god ekonomisk hushållning

Analys

Nämnden redovisar ett överskott på 23 miljoner kronor för 2020.

- Budgetavvikelsen utgör cirka 0,9 procent av nämndens omslutning
- Förvaltningens prognos vid delårsrapport 1 per april månad avviker med cirka 1,4 procent från årsutfallet.

Nämndens budgetavvikelse mellan delårsrapportering per april jämfört och bokslut uppgår till 38 kronor. I samband med delårsrapport 1, per april, bedömde förvaltningen att det finns en risk för underskott i storleksordningen 15 miljoner kronor vid årets slut. I prognosen ingick förväntade intäkter för sjuklönekostnaderna på 10 miljoner kronor.

Sedan dess har tillkommit flera statliga budgetjusteringar kopplade till corona-pandemin. Förvaltningen kan konstatera att den statliga ersättningen underskattats, totalt har 32 miljoner kronor i statsbidrag för den kortsiktiga sjukfrånvaron erhållits. Den positiva avvikelsen utgör 1,4 procent av nämndens budgetomslutning.

Målsatt mått	*)	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Utfall 2020
KF: Utbildningsnämndens träffsäkerhet i lämnade prognoser under året ökar (Avvikelse mellan prognoserna)		Ja 1,16 %	Ja 0,14 %	Nej 1,52 %		Nej 1,4 %

Nämndens mål: Utbildningsnämndens mål 7:1a Botkyrkas förskolor och skolor är konkurrenskraftiga och har en hållbar personalförsörjning

Kommentar:

Personalomsättningen minskar men frånvaron ökar. Förändringarna är sannolikt starkt påverkade av pandemin och det är därmed svårt att göra en rättvisande bedömning av utvecklingen.

Analys

Arbetsmiljö och hälsa har under 2020 i hög grad präglats av coronapandemin. Det är därmed svårt att göra jämförelser med tidigare år. Det kan dock konstateras att sjukfrånvaron för 2020 är högre jämfört med tidigare år. Ökningen avser i första hand korttidssjukfrånvaron vilket är en naturlig konsekvens av restriktioner om att hålla sig hemma även vid milda sjukdomssymptom.

Coronapandemin har inneburit att påbörjade insatser för att minska sjukfrånvaro till viss del tillfälligt har stannat upp. Det gäller till exempel nya insatser inom ramen för projektet Arbetsmiljö och hälsa i fokus

Minskad korttidssjukfrånvaro är ett uttalat effektiviseringsmål för förvaltningen och förvaltningen har tidigare år haft en positiv utveckling gällande sjukfrånvaro.

Förvaltningens HME (Hållbart medarbetarengagemang) har minskat något jämfört med föregående år. Högst HME hade verksamhetsområde grundskola och gymnasieskola (81 resp 80). Något lägre HME hade verksamhetsområde förskola och central förvaltning (74 resp 76).

De områden som medarbetare upplever minst positiva är frågorna *Jag hinner med mina arbetsuppgifter inom min ordinarie arbetstid, Jag är nöjd med den möjligheten jag har att påverka mina arbetstider/mitt arbetsschema, Jag har möjlighet till återhämtning efter arbetsintensiva perioder, Jag vet hur jag kan påverka min löneutveckling och Min arbetsplats mål följs upp på ett bra sätt.*

Positivt är att svarsfrekvensen har ökat i senaste medarbetarundersökningen till 83 procent jämfört med 77 procent 2019 och 80 procent 2018.

Personalomsättningen har minskat under 2020 både avseende antal externa rekryteringar och andel som slutat under året. Det kan vara en effekt av coronapandemin och en större osäkerhet på arbetsmarknaden vilket lett till en mindre benägenhet att vilja byta arbetsgivare. Samma mönster kan ses inom kommunen som helhet. Ytterligare en bidragande orsak till färre externa rekryteringar kan vara det omställningsarbete som pågått under 2020 med anledning av effektiviseringskrav, vilket kan ha lett till fler interna tillsättningar.

Inom grundskolan som tidigare haft störst andel medarbetare som både börjat och slutat kan den största minskningen konstateras. För övriga skolformer är minskningen inom andel som rekryterats med andel som slutat är relativt oförändrad.

Samtliga lärarkategorier har under 2020 haft en minskad personalomsättning. En lägre personalomsättning innebär ökad kontinuitet i verksamheten.

Målsatt mått		Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Utfall 2020
KF: Frisknärvaron för medarbetare i utbildningsförvaltningen ökar (%) kvinnor/män	Totalt		92 %	93 %	Ökar	91 %
	Män	96 %	97 %	96 %		95 %
	Kvinnor	92 %	93 %	92 %		90 %
KF: Personalomsättning (antal avslutade under året i % av antalet anställda) minskar	Totalt	14 %	14 %	15 %	Minskar	6 %

Målsatt mått		Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Utfall 2020
KF: Personalomsättning (antal nyanställda under året i % av antalet anställda) ska minska	Totalt	17 %	13 %	11 %	Minskar	8 %
KF: Utbildningsförvaltningens genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang ska öka	Totalt Män Kvinnor	80	79	80 81 80	Ökar	78

Nämndens mål: Utbildningsnämndens mål 7:3a Förskolornas och skolornas klimatpåverkan minskar

Analys

Klimatavtryck vid inköp av livsmedel

Klimatavtrycket vid inköp av livsmedel ska minska. Detta mäts i CO₂e (koldioxidekvivalenter)/kg livsmedel. Förvaltningens klimatavtryck för 2020 ligger på 2,3 CO₂e/kg. De två senaste åren har det legat på 2,2 CO₂e/kg. Samtliga verksamhetsformer har ökat sina klimatavtryck. Inom de olika verksamhetsformerna ser klimatavtrycket ut enligt följande, förskola 1,8, grundskola 2,5 och gymnasium 2,9.

På nätverken för köksansvariga kockar har stöd hur köken ska göra inköp och arbeta för att minska klimatavtrycket diskuterats under året, likaså genomgång och uppföljning av CO₂e. Utfallet för respektive kök skickats ut till köksansvariga varje månad med syfte att kunna följa livsmedelsinköpsens klimatpåverkan. Fortsatt arbete krävs för att öka kunskapen vid val av livsmedel och medvetenheten om vikten av omställning till mer växtbaserade måltider. Att servera mer växtbaserade måltider är ett betydande sätt att minska klimatavtrycket.

Inköp av ekologiska livsmedel

I nämndens ”Mål och budget 2020 med plan för 2021–2024” finns inget mål för inköp av ekologiska livsmedel. I den nationella livsmedelsstrategin finns ett mål på 60 procent ekologiska livsmedel till år 2030 inom offentlig sektor. Det är därför något förvaltningen behöver arbeta vidare med.

Förvaltningen har under året köpt in 43 procent ekologiska livsmedel. En minskning med 2 procentenheter sen året innan. Orsakerna till minskade inköp av ekologiska livsmedel är både kostnads- och kvalitetsrelaterade. Leveranser av ekologiska livsmedel har inte alltid hållit rimlig kvalitet och hållbarheten har ibland varit otillfredsställande. Samtliga verksamhetsformer har minskat sina ekologiska inköp. Inom de olika verksamhetsformerna ser den ekologiska procenten ut enligt följande, förskola 51, grundskola 40 och gymnasium 32.

Pandemin och införandet av Proceedo som inköpssystem har påverkat kökens arbete under året. Pandemin gjorde det svårare att planera inköp och verksamhet. Proceedo har gjort inneburit att mer tid har fått avsättas för administration då det varit mycket nytt att lära sig.

Andel fossila bränslen

Målsatt mått	*)	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2020	Utfall 2020
KF: Andelen fossila bränslen (bensin och diesel) minskar					Minskar	21 %
Utbildningsförvaltningens klimatavtryck vid inköp av livsmedel (co ₂ /kg) minskar		2,25	2,2	2,2		2,3

3. Betydelsefulla händelser

Resultatutveckling

Både grundskolan och gymnasieskolan har upprätthållit en hög resultatnivå när det gäller avgångselever. De farhågor som funnits att coronapandemin skulle leda till sämre kunskapsresultat i åk 9 i grundskolan och åk 3 i gymnasieskolan har inte infriats. Tvärtom har den fleråriga trendvisa förbättringen i grundskola och gymnasieskola fortsatt. Resultatnivån har i stort sett bibehållits, för några mått har det skett en marginell minskning och för några mått till och med en förbättring. Resultatet är utomordentligt glädjande och ska ses som ett kvitto på mycket goda insatser från skolornas personal och elever trots en pressad situation.

När det gäller kunskapsresultat i övriga årskurser pågår arbete med hur skolorna ska kunna erbjuda stöd för att den positiva trenden för avgångselever ska upprätthållas. Förvaltningen räknar med att stödåtgärder kommer att krävas för att hjälpa elever som under året halkat efter att komma ikapp. Under våren 2021 kartlägger förvaltningen effekterna av pandemin på barns och elevers kunskapsutveckling. Kartläggningen förväntas ringa in områden där extra stödåtgärder är nödvändiga att vidta och omfattar samtliga skolformer.

Utmaningar på grund av coronapandemin

Under mars ställde gymnasieskolan om från ”vanlig” undervisning med lärare och elever på plats i skolorna till undervisning på distans. Omställningen genomfördes med mycket kort varsel och organisationen sattes på prov. Givet förutsättningarna gick omställningen mycket bra. Elevnärvaron var från start och uthålligt under vårterminen högre än normalt. Betygsresultaten för avgångseleverna indikerar att närvaron var sanningsenlig (dvs att de inte bara loggade in för att markera närvaro och sedan gjorde annat). Lärarkåren visade prov på hög kreativitet för att lösa problem med till exempel praktiska inslag och examination. Utbildningsförvaltningens fleråriga satsning på digitalisering visade sig ha skapat goda förutsättningar för omställningen.

Även grundskolan har mött stora utmaningar i att genomföra undervisning under de särskilda förutsättningar som rått under coronapandemin. Inga grundskolor har behövt ställa om helt till undervisning på distans men periodvis hög frånvaro bland både personal och elever har lett till kreativa blandformer av när- och distansundervisning. Även för grundskolan indikerar kunskapsresultaten i årskurs 9 att skolorna lyckats väl med att anpassa undervisningen. Elevhälsoarbetet har ställts inför särskilda utmaningar. Elever som normalt sett får insatser från elevhälsan har i stor utsträckning varit frånvarande.

I förskolan har den frånvaron tidvis varit mycket hög både för barn- och personalfrånvaron men med stora skillnader mellan förskolor och stadsdelar. Förskolans personal har haft stora utmaningar i det dagliga direkta mötet med oroliga vårdnadshavare. Verksamheterna har tvingats hitta nya lösningar för inarbetade rutiner, så som lämning/hämtning av barn. I likhet med grundskolorna har förskolorna behövt, och lyckats väl med, att anpassa rutiner för till exempel lunch och föräldramöten.

Coronapandemin har också påverkat kvalitetsarbete och kvalitetsuppföljning. Ett antal av de målsatta måtten har inte kunnat följas upp då stora delar av underlaget för bedömning saknats.

Den ekonomiska påverkan av pandemin har under 2020 varit positiv. Detta utifrån att statsbidrag har täckt den kortsiktiga sjukfrånvaron. Dessa statsbidrag uppgår sammanlagt till 32 miljoner kronor. Ytterligare effekter är att distansundervisning och planerade aktiviteter som försenats eller ställts in under året har lett till kostnadsminskningar av engångskaraktär. I våras togs ett antal ekonomiska scenarion fram för att hantera åtgärder framåt.

Björkstugan

I början av året kom det till förvaltningens kännedom att en medarbetare på förskolan Björkstugan gripits, misstänkt för sexuella övergrepp mot barn. Den misstänkte har erkänt och skiljts från sin anställning samt åtalats och dömts för sexualbrott. Händelsen har medfört att förvaltningen sett över och skärpt rutiner kring bland annat referenstagning och inhämtande av utdrag från belastningsregistret samt ensamarbete, mobilanvändning med mera i förskolan.

Skolinspektionens granskning av ärendet har avslutats med konstaterandet att kommunen vidtagit de åtgärder som erfordrats.

Nya förskolor

De två första förskolorna inom ramen för satsningen ”13 nya förskolor”, Opalen och Vallmon, har öppnats under våren. Båda förskolorna har utformats för att kunna erbjuda en god lärmiljö i enlighet med de nya riktlinjerna för förskolans pedagogiska lärmiljöer. Det gäller särskilt förskolans yttre lärmiljö där båda de nya förskolorna ger betydande kvalitetshöjning. En utvärdering pågår av dessa förskolor utifrån ett byggnads- och ett verksamhetsperspektiv. Utvärderingen kommer att ligga till grund för den fortsatta byggprocessen inom ramen för satsningen. Under kvartal 1 2021 genomförs en översyn av efterfrågan på förskoleplatser vilket också kan komma att påverka den framtida byggprocessen.

Skolstruktur

Arbetet med översyn av skolstrukturen i för-, grund- och gymnasieskola har inletts. Under året har nämnden tagit beslut om styrande principer för planeringen av förskolor och skolor med inriktning mot ökad likvärdighet samt långsiktig hållbarhet, ekonomiskt, organisatoriskt och pedagogiskt. Vidare har nämnden beslutat om sammanslagningar av skolenheter i grundskolan till större rektorsområden samt om att bygga en helt ny skola på nuvarande Borgskolans tomt. Arbetet fortsätter, bland annat innebärande att platsöverskottet ska minska.

Insatser för långsiktig ekonomi i balans

Ett antal åtgärder har genomförts under 2020 för att skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar ekonomi i balans. Åtgärder genomförs som oftast till kommande budgetår eller under innevarande. Följande åtgärder har vidtagits vilka redogjordes för i avsnitt ”Målområde/Process: 7 Effektiv organisation”:

- Ytterligare systematiserad uppföljning av verksamheter har införts, främst genom nya mötesformer.
- Förvaltningsledningen har tagit fram en handlingsplan utifrån en rapport som förvaltningen beställt avseende effektiva styr- och ledningsprocesser utifrån ekonomisk situation 2020.
- Verksamhetschefernas roll i linjen har tydliggjorts liksom stödenheternas roll i förhållande till verksamheterna.
- Nytt arbetssätt har införts i budgetarbetet där internbudget och detaljbudget för enheter hanteras parallellt.

4. Ekonomisk uppföljning och analys

4.1 Driftuppföljning

Analys

Nämnden redovisar ett överskott på 23 miljoner kronor för 2020. Budgetavvikelsen utgör cirka 1 procent av budgetomslutningen.

	Budgetavvikelse 2020
Resultat	23,1
Förvaltning	4,1
Nämnd, Ledning och stöd	8,7
Lokalrelaterat	-2,1
Internränta	-2,5
Finansiering	18,2
Verksamhetsområden:	0,8
S:a Egenregi	16,6
S:a Myndighetsutövning	-15,8
Förskola	10,3
Egenregi	10,5
Myndighetsutövning	-0,2
Grundskola	-11,1
Egenregi	4,8
Myndighetsutövning	-15,9
Gymnasieskola	1,7
Egenregi	1,4
Myndighetsutövning	0,3

* Myndighetsutövning avser insatser som görs för barn/elever i behov av särskilt stöd, t ex extern placering hos annan huvudman, placering i kommungemensamma grupper, skolskjuts.

Nedan redovisas orsaker till årets budgetavvikelse.

- Nämnden har erhållit statsbidrag för den korta sjukfrånvaron med anledning av corona-pandemin.
- Färre barn i förskolan har resulterat i stora överskott och hör främst samman med en lägre befolkningsutveckling.
- För myndighetsutövning som avser grundskoleelever i behov av särskilt stöd redovisas underskott då effektiviseringsarbete inte fått avsedd effekt.
- Corona-pandemin har inneburit kostnadsminskningar av engångskaraktär när planerade aktiviteter försenats eller ställts in.
- Corona-pandemin har också medfört överskott då planerade inköp inte har möjliggjorts när leverantörerna inte har kunnat leverera.

Trots att nämnden redovisar ett samlat överskott redovisas underskott inom verksamhetsområdena om statsbidrag av engångskaraktär exkluderas. Inom verksamhetsområdena redovisas underskott på 37 miljoner kronor, varav 21 miljoner kronor inom egenregin och 16 miljoner inom myndighetsutövningen avseende grundskoleelever i behov av särskilt stöd.

Underskotten inom egenregin hänförs till ett antal enheter inom samtliga verksamhetsområden. För övriga enheter bedöms åtgärdsplanerna fått avsedd ekonomisk effekt. Se mer under avsnitt för

respektive verksamhetsområde.

Nämnden har erhållit tilläggsbudget på 25 miljoner kronor till fler vuxna i skolan och minskat behov av effektiviseringar samt tilldelning på 2,7 miljoner kronor för ökade lokalkostnader enligt beslut i kommunfullmäktige i oktober månad. Hänsyn har tagits till ovanstående medel i tidigare prognoser under året.

Analys per verksamhetsområde

I tabellen nedan redovisas ekonomin per verksamhetsområde i enlighet med indelning av fördelade medel från kommunfullmäktige.

Tabell: Utfall per verksamhetsområde:

Text	UTFALL 2018	UTFALL 2019	BUDGET 2020	UTFALL 2020	AVVIKELSE Budget - Utfall
NÄMND					
Intäkter	600	600	600	600	0
Kostnader	-1 268	-1 157	-1 200	-1 110	90
Netto	-668	-557	-600	-510	90
GEMENSAM VERKSAMHET					
Intäkter	86 233	88 221	88 781	89 124	342
Kostnader	-189 711	-164 077	-179 317	-172 338	6 980
Netto	-103 478	-75 856	-90 536	-83 214	7 322
FÖRSKOLA					
Intäkter	777 834	783 358	849 875	840 905	-8 970
Kostnader	-1 440 969	-1 457 426	-1 568 445	-1 513 451	54 994
Netto	-663 135	-674 068	-718 570	-672 547	46 024
FÖRSKOLEKLASS					
Intäkter	55 683	59 062	52 666	59 778	7 113
Kostnader	-102 874	-106 351	-113 638	-111 081	2 557
Netto	-47 191	-47 289	-60 972	-51 303	9 670
FRITIDSHEM					
Intäkter	151 198	153 095	138 165	138 179	14
Kostnader	-215 424	-214 999	-211 655	-205 080	6 575
Netto	-64 226	-61 904	-73 489	-66 900	6 589
GRUNDSKOLA					
Intäkter	1 056 233	1 094 855	1 086 073	1 133 140	47 067
Kostnader	-2 216 189	-2 320 043	-2 273 084	-2 375 801	-102 717
Netto	-1 159 957	-1 225 188	-1 187 011	-1 242 661	-55 650
GRUNDSÄRSKOLA					
Intäkter	66 169	81 642	75 695	83 397	7 703
Kostnader	-129 334	-164 974	-172 470	-171 179	1 291
Netto	-63 165	-83 332	-96 775	-87 782	8 993
GYMNASIESKOLA					
Intäkter	426 206	436 133	440 173	451 267	11 094
Kostnader	-829 091	-831 283	-835 320	-844 689	-9 369
Netto	-402 885	-395 150	-395 147	-393 422	1 724
GYMNASIESÄRSKOLA					
Intäkter	40 332	32 862	34 345	34 728	383
Kostnader	-48 487	-79 469	-79 790	-81 632	-1 843

Text	UTFALL 2018	UTFALL 2019	BUDGET 2020	UTFALL 2020	AVVIKELSE Budget - Utfall
Netto	-8 155	-46 607	-45 445	-46 904	-1 460
FUNKTIONSNEDSÄTTA					
Intäkter	625	1 100	608	604	-4
Kostnader	-1 398	-2 057	-1 427	-1 640	-213
Netto	-774	-957	-819	-1 036	-217
ANKOMSTBOKF FAKTUROR	-42	42	0	0	0
FELKONTERAT					
Intäkter	42	2	0	0	0
Kostnader	-143	-85	0	0	0
Netto	-101	-83	0	0	0
TOTALT					
Intäkter	2 661 155	2 730 930	2 766 981	2 831 722	64 741
Kostnader	-5 174 932	-5 341 878	-5 436 345	-5 478 003	-41 658
Netto	-2 513 777	-2 610 948	-2 669 364	-2 646 282	23 083

Analys enligt budgetansvar

För nämnden redovisas den ekonomiska analysen enligt budgetansvar.

4.1.1 Gemensamma funktioner på förvaltningen

Förvaltningens gemensamma funktioner avser ledning och stöd samt lokalrelaterade kostnader. Totalt sett redovisas överskott på 4,1 miljoner kronor främst till följd av att planerade kompensutvecklings- och andra utvecklingsinsatser ställts in på grund av coronapandemin.

Budgetavvikelser

- Överskott på 8,7 miljoner kronor av engångskaraktär har uppstått till följd av coronapandemin. Orsakerna är flera; det kommungemensamma uppstartsarbetet av central digitaliseringsenhet har försenats och överskott på 2 miljoner kronor redovisas. Förvaltningen har avsatt medel som komplement till Kompetensfonden och överskott på cirka 2 miljoner kronor redovisas när planerade kompetensutvecklingsinsatser i verksamheten inte har kunnat genomföras. Resterande del avser övriga överskott av engångskaraktär.
- Underskott på 2,1 miljoner kronor redovisas till följd av nedskrivningar av investeringar som är utförda under året.
- I resultatet kvarstår underskott på 2,5 miljoner kronor vilket är hänförligt till ramkorrigering av sänkt internränta.

4.1.2 Finansiering och volymer

Finansieringen fungerar som nämndens "kassakista" och samlar både intäkter och kostnader. Största intäktsposten delen avser folkbokförda barn/elever, för vilka ram erhålls från kommunfullmäktige. För barn/elever som är tillståndssökande rekvideras statsbidrag från Migrationsverket och Skolverket. För inpendlande barn/elever som går i kommunens egen regi erhålls finansiering från andra kommuner. Avgifter avseende förskola och fritidshem samt statsbidrag för till exempel maxtaxa är andra finansieringskällor.

Från finansieringen utgår ersättning (kostnader) enligt fastställd resursfördelning till verksamhet som bedrivs i egen regi, hos fristående utförare och i andra kommuner.

Budgetavvikelse till följd av barn- och elevavvikelser

Ett överskott i storleksordningen 18 miljoner kronor redovisas till följd av barn- och elevavvikelse inom samtliga skolformer. Utgångspunkt i förvaltningens budgetplanering är befolkningsprognosen per åldersintervall och det är mot denna planering som verkligt inskrivna barn och elever avviker. Se mer i avsnitt om volymer och nyckeltal.

- Förskolan redovisar överskott på 27 miljoner kronor främst till följd av 215 färre barn än planerat. Enligt uppgifter från kommunledningsförvaltningen har tidigare befolkningsprognos överskattats. Förvaltningen konstaterar även lägre efterfrågan som bedöms höra samman coronapandemin samt regelverksförändringen för vistelsetiderna. Mer om detta i avsnitt nedan om lägre efterfrågan. Förskolebarn hos annan utförare har ökat med cirka 2 procentenheter än förväntat.
- Grundskolans samtliga verksamheter redovisar underskott med 6 miljoner kronor till följd av elevavvikelser. Grundskolan och grundsärskolan har fler elever än planerat och där ökningen främst avser friskolor. Fritidshem har liksom förskolan färre barn vilket ger ett överskott.
- Gymnasiet redovisar underskott på 3 miljoner kronor. Detta beror på elevavvikelse och på för lågt budgeterat snittpris för programval.
- Kostnaden för nyanlända är högre än beräknat på grund av barn- och elevavvikelse inom förskola och grundskola. Underskottet på totalt 4 miljoner kronor är inkluderat i ovan budgetavvikelser för respektive verksamhet.
- Ett totalt underskott på 3,6 miljoner kronor avseende statsbidragsintäkter från Migrationsverket redovisas. Underskottet har uppstått till följd av att antalet asylsökande fortsatt att minska 2020 samt beslut om statsbidrag 2019. Underskottet är inkluderat i avvikelser för respektive verksamhet.

Lägre efterfrågan på förskoleplats

Förskolan redovisar ett nettoöverskott på 27 miljoner kronor varav ett överskott i storleksordningen 30 miljoner kronor är en effekt av att antalet barn är 215 färre än beräknat i budget. Överskottet har flera olika orsaker, där vissa är strukturella och andra är engångseffekter.

- Enligt uppgifter från kommunledningsförvaltningen har innevarande års befolkningsprognos överskattats med cirka 100 barn i förskoleåldern, vilket beräknas till 11 miljoner kronor i överskott. I samband med budget 2020 planerade förvaltningen för cirka 200 färre förskoleplatser än vad befolkningsprognosen angav. När förvaltningen beräknar budget är befolkningsprognosen utgångspunkt. Ett större överskott redovisades även 2019.
- Förvaltningen bedömer att den minskade efterfrågan till följd av coronapandemin vilket ger ett överskott på cirka 14 miljoner kronor. Efterfrågeminskningen är tydlig från och med april månad och skiljer sig mellan stadsdelarna.
- Förvaltningen bedömer att det förändrade regelverket för föräldraledigas och arbetssökandes vistelsetider har påverkat efterfrågan samt utbetald resursfördelning. Regelverket ändrades från april månad i effektiviseringsåtgärd. Ett överskott i storleksordningen 5 miljoner kronor redovisas.

4.1.3 Analys av verksamhetsområdena förskola, grundskola och gymnasieskola

Verksamhetsområdena omfattar egenregi och myndighetsutövning för barn och elever i behov av särskilt stöd. Sammantaget beräknas överskott på 1 miljon kronor för de tre verksamhetsområdena. Utförare i egenregin redovisar ett samlat överskott på 17 miljoner kronor. I resultatet ingår engångsstatsbidrag på 37 miljoner kronor. Underskott på 16 miljoner kronor redovisas inom myndighetsutövningen som avser grundskoleelever i behov av särskilt stöd.

Resultatförbättring sedan prognos per november

I samband med senaste prognos per november beräknades underskott på 13 miljoner kronor, varav för egenregin överskott på 3 miljoner kronor och för myndighetsutövningen underskott på 15 miljoner kronor. Den största resultatförbättringen till bokslutet avser förskolan i egenregin, men förbättringar av resultatet redovisas även för grundskola och gymnasieskola. Förbättringarna har uppstått till följd av tillkommande statsbidrag för sjukfrånvaron samt svårigheter att genomföra inköp.

Budgetavvikelse inom verksamhetsområdena

Nedan redovisas orsaker till årets budgetavvikelse. Dessa kvarstår sedan tidigare ekonomiska rapporter

- Förvaltningen har erhållit totalt 32 miljoner kronor för den korta sjukfrånvaron. Under april till juli månad har full kompensation för frånvaron erhållits och för september till december har ersättning för den korta sjukfrånvaron som överstiger normal sjukfrånvaro erhållits. Ersättningen har ingått i tidigare bedömningar men beloppet har underskattats.
- Corona-pandemin har inneburit kostnadsminskningar av engångskaraktär då planerade aktiviteter försenats eller ställts in. Överskotten har ökat då smittspridningen fortsatt vara hög året ut.
- Förvaltningen ser också att planerade inköp inte har möjliggjorts då leverantörerna inte har kunnat leverera på grund av pandemin, vilket har resulterat i ökade överskott. Flertalet enheter har avvaktat inköp tidigare under året.
- För myndighetsutövning som avser elever i behov av särskilt stöd redovisas underskott på 16 miljoner kronor. Det effektiviseringsarbete avseende externa placeringar av elever i behov av särskilt stöd som planerades i budget 2020 har inte fått avsedd effekt i år.
- Förvaltningen har resultatfört överskott från tidigare års statsbidrag på cirka 6 miljoner kronor. Förvaltningen har avvaktat återkoppling om återbetalningskrav från Skolverket som till största delen avser lärarlönelyftet. Medlen är resultatförda på berörda enheter i egenregin.

En av de främsta orsakerna till årets positiva resultat är statsbidraget för den korta sjukfrånvaron med anledning av corona-pandemin på totalt 32 miljoner kronor. Om detta exkluderas framträder en utmanande bild som fortsatt måste hanteras

Engångsintäkter påverkar egenregins resultat 2020

I egenregins resultat döljer sig stora utmaningar eftersom flertalet delar är av engångskaraktär och som inte följer med till 2021. Här ingår statsbidrag av engångskaraktär, cirka 37 miljoner kronor, där största delen avser statens ersättning för sjuklönekostnader. Om statsbidrag exkluderas redovisas ett totalt underskott i egenregin på 21 miljoner kronor i stället för ett överskott på 17 miljoner kronor. Underskotten hänförs till ett fåtal enheter inom samtliga verksamhetsområden. För övriga enheter bedöms åtgärdsplanerna fått avsedd ekonomisk effekt. Se vidare under avsnitt för respektive verksamhetsområde.

Enheternas ekonomiska läge utgången av 2020 är ingången till 2021. Därför måste åtgärds- och anpassningsarbete som pågår på enhetsnivå i syfte att komma i ekonomisk balans fortsätta. Detta gäller samtliga enheter för en långsiktig ekonomisk hållbarhet. Särskilt fokus och arbete har riktats till de enheter som har större ekonomiska utmaningar av strukturell karaktär.

Genomfört åtgärdsarbete

De ekonomiska förutsättningarna under året har varit svåra då det negativa ekonomiska utfallet 2019 påverkade resursfördelningen 2020. För flera verksamheter innebar det en nedräkning av barn- och elevpeng, vilket innebär en lägre peng jämfört med 2019. Dessa förutsättningar har

ytterligare förstärkt fokus på åtgärdsplaner och dess genomföranden.

Åtgärdsplaner innebär till största del att ställa om personal. Det är då viktigt att det görs på ett sådant sätt att verksamheten påverkas minimalt. Ur ett ekonomiskt perspektiv har verksamheterna lyckats med målbilden att hålla nere underskott jämfört med vad som bedömdes vid ingången till år 2020. Detta gör det möjligt för verksamheterna att klara en ekonomi i balans för år 2021 även om vissa enheter har fortsatta utmaningar och svårigheter. Hur förvaltning och verksamhetsområden har klarat kvalitetsmålen redovisas ovan i denna rapport.

Förvaltningen har tidigare i dokumentet beskrivit om förändringar för att stärka det ekonomiska arbetet.

4.1.3.1 Förskolans verksamhetsområde

Sammantaget redovisas ett överskott på 10,5 miljoner kronor. Totalt redovisar egenregin underskott på 2 miljoner kronor om statsbidragen av engångskaraktär exkluderas. Enheterna Norsborg Västra, Norsborg Östra, Tullinge Södra, Tullinge Norra och Tumba Södra har de största utmaningarna och står för större delen av underskottet.

Förskolornas största utmaningar under året har varit den minskade efterfrågan på plats. Antalet placerade årsbarn har varit 267 färre än budgeterat i samtliga områden. Norsborg/Hallunda är mest drabbat av barnfrånvaron. Detta har inneburit krav på förändringsarbete att anpassa verksamheten efter behovet. Pågående pandemi har medfört ytterligare utmaningar.

Andra delar som präglar året:

- Rekryteringsprocessen har varit svår under året och många tjänster har ej varit tillsatta.
- Sjukfrånvaron bland personalen har varit hög. Statens engångsersättning för sjukfrånvaron uppgår till 12,5 miljoner kronor.
- Minskat inköp av mat och övrig förbrukning. Enheterna har anpassat inköp av mat och övrig förbrukning efter behovet och antal närvarande barn.
- Många av beställda varor saknas hos leverantörer och har inte kunnat levereras under året på grund av pandemin.
- Övriga verksamhetskostnader har varit låga under året. Aktiviteter inom kompetensutveckling som konferenser, föreläsningar och övriga kurser för personalen kunde inte genomföras.
- Uttaget av personalens friskvårdsersättning har varit mycket låg under året.

Avvikelse mot föregående prognos:

Rektorerna har arbetat med förutsättningar som ständigt förändrats under året, främst på grund av pandemin. Den långsiktig planeringen har därmed varit svår att göra, liksom prognosberäkningarna. Förskolans förbättrade resultat realiserades sent under året.

Den främsta orsaken till det förbättrade resultatet är ersättningen från staten för sjukfrånvaron. Ersättningen har ingått i tidigare bedömningar men beloppet har underskattats.

- Planerade inköp har inte möjliggjorts då leverantörerna inte kunnat leverera på grund av pandemin. Flertalet enheter har avvaktat inköp under året. Kostnaderna för livsmedel och övrig förbrukning har varit 4,5 miljoner kronor lägre än budget.
- I tidigare prognoser har beskrivits att planerade aktiviteter och kompetensutveckling försenats eller ställts in under året, vilket lett till kostnadsminskningar av engångskaraktär. Ytterligare överskott redovisas när smittspridningen kvarstått hela året. Detta är realiserat som ökat överskott.

Åtgärder för en ekonomi i balans

Den låga efterfrågan på förskoleplats under året och hög frånvaro av barn har krävt ett omfattande

åtgärdsarbete:

- Några förskolor har minskat antalet avdelningar och anpassat personalstyrkan efter behov. Omfördelning och omplacering av personalen har genomförts inom hela verksamhetsområdet.
- Flertalet personalåtgärder har vidtagits och ett stort antal visstidsanställningar har avslutats. Rektorer har i samråd med biträdande rektorer sett över enheternas behov innan ny personal anställts eller inhyrning av personal. Arbete pågår för att skapa egna vikariepools och omfördela personalen vid behov
- Förskolorna har varit sparsamma i sina inköp av material och kompetensinsatser under året. Till följd av samordning och daglig anpassning har kostnaderna för livsmedel minskat med 4 miljoner kronor.

Konsekvenser av åtgärder

Samtliga enheter har arbetat med åtgärdsplaner, vilka främst avser personalminskning. Mindre enheter har svårigheter att anpassa personalstyrkan då grundbemanning behövs för att klara öppetider samt garantera en trygg och säker arbetsmiljö för barn och pedagoger.

4.1.3.2 Grundskolans verksamhetsområde

Sammantaget redovisas ett underskott på 11 miljoner kronor, varav egenregin står för ett överskott på 5 miljoner kronor och myndighetsutövningen som avser elever i behov av särskilt stöd ett underskott på cirka 16 miljoner kronor. Utfallet ligger i nivå med senaste prognosen. Underskottet för egenregin uppgår till 18 miljoner kronor om statsbidragen av engångskaraktär och andra engångseffekter exkluderas.

Underskotten hänförs till ett fåtal skolor varav Språkcentrum, Malmsjöskolan och Tallidskolan har de största utmaningarna och står för större delen av underskottet.

- Språkcentrums underskott beror till stor del på att enheten har lägre intäkter för studiehandledning än förväntat och inte kunnat anpassa organisationen efter de vikande intäkterna.
- Malmsjöskolan redovisar underskott till följd av vidtagna åtgärder med anledning av Skolinspektionens granskning. Inför kommande budgetår har enheten förändrat sin organisation och är på väg mot ekonomisk balans.
- Tallidskolan har svårt att fylla sina klasser med elever då efterfrågan är låg i de lägre åldrarna. Att anpassa organisationen är därför en stor utmaning med underskott som följd.

Några skolor redovisar underskott till följd av att personalkostnader inte kunnat anpassas efter vikande volymer. Här pågår en dialog mellan rektor, verksamhetsledning och ekonomistöd.

Ytterligare orsaker till underskott är:

- Höga lönekostnader för legitimerade lärare har orsakat underskott på flera enheter.
- Kostnaderna för timvikarier och tillfälligt inhyrd personal vid svårigheter att rekrytera vissa personalgrupper är fortsatt höga.
- Ett vikande elevunderlag på grund av en nybyggd friskola har påverkat ett flertal skolor negativt.

Åtgärder för en ekonomi i balans

Under året har åtgärder vidtagits på samtliga enheter med underskott och har i huvudsak avsett minskning av personal. Personalförändringarna avser främst elevassistenter samt översyn av administrativa resurser för att värna lärartätheten. Andra åtgärder som vidtagits är minskad användning av vikarier, minskat köp av studiehandledning, sammanslagning av klasser och grupper samt en översyn av övriga driftkostnader. Då genomförda åtgärder under 2020 inte har gett full

effekt behöver åtgärdsarbetet fortsätta på enhetsnivå under 2021.

Konsekvenser av åtgärder

Flertalet åtgärder som vidtagits kan påverka kommunens attraktivitet och kan orsaka oönskad personalomsättning. Risken finns att skolan hamnar i en negativ spiral av konsekvenser. Minskningen av beställningarna av studiehandledning från skolorna kan leda till att en del eleverna inte får det stöd de behöver.

Grundskolans myndighetsutövning för elever i behov av särskilt stöd

För myndighetsutövning som avser elever i behov av särskilt stöd redovisas underskott på 16 miljoner kronor. Det effektiviseringsarbete avseende externa placeringar av elever i behov av särskilt stöd som planerades i budget 2020 har inte fått avsedd effekt i år.

Budget för skolskjutsar har överflyttats från förvaltningen till verksamhetsområdet. Till följd av att fler elever fick beviljad skolskjuts än planerat redovisas ett underskott på 0,6 miljoner kronor för samtliga alla verksamheter.

4.1.3.3 Gymnasieskolans verksamhetsområde

Sammantaget redovisas ett överskott på 1,7 miljoner kronor. Totalt redovisar egenregin underskott på 1 miljon kronor om statsbidragen av engångskaraktär exkluderas. Gymnasiesärskolan har en ekonomi i balans, övriga skolor visar underskott.

Avvikelse mot föregående prognos

Resultatet för verksamhetsområdet har förbättrats med cirka 3 miljoner kronor till följd av lägre kostnader än förväntat. Detta beror främst på osäkerhet i prognosberäkningarna då undervisningen bedrivits på distans. Dessutom har flertalet enheter avvaktat med inköp till slutet av året, vilket resulterat i ökade överskott då vissa leverantörer inte kunnat leverera till följd av pandemin.

Åtgärder för att få en ekonomi i balans

Egenregins underskott beror främst på höstens elevavräkning med 14 färre elever i snitt under året jämfört med förväntan i budget inklusive St. Botvids gymnasiesärskola. Underskottet beror även på att vissa åtgärder inte fått avsedd effekt eller inte varit genomförbara. Åtgärdsarbetet fortsätter 2021.

Konsekvenser av åtgärder

Samtliga skolor har arbetat med åtgärdsplaner under året för att få en ekonomi i balans. Flertalet av åtgärderna som planerats under året gäller framförallt personalminskning samt ökat elevantal. På kort sikt har personalminskningen varit hanterbar och flera tjänster har vakanshållits under året. Till höstterminen 2021 bedöms en elevökning med ökat personalbehov. Förvaltningen bedömer att en sänkt lärartäthet riskerar att kommunen uppfattas som en oattraktiv arbetsgivare med en högre personalomsättning som följd.

Uppföljning och analys av kompetensförsörjning ur ett ekonomiskt perspektiv

Lönekostnader

Personalkostnader är förvaltningens största kostnadspost. Sammanlagt uppgår personalkostnaderna till 1 695 miljoner kronor och utgör 64 procent av omslutningen. Rörelser i löneläget, konkurrens från andra arbetsgivare med mera påverkar möjligheter till nyrekrytering och personalomsättningen vilket i sin tur resulterar i påverkan på förvaltningens ekonomi och uppdrag.

Utfallet i 2020 års löneöversyn var 2,2 procent. Detta kan ställas i relation till nämndens ram som innehåller både uppräknings- samt effektiviseringskrav.

Lönejämförelse med andra kommuner

Lönejämförelser visar att Botkyrka har ett väl hävdad löneläge för lärargruppen i förhållande till andra kommuner i Stockholms län och i förhållande till landet som helhet. Lönesatsningar och ett ändrat marknadslöneläge vid nyrekrytering har bidragit till att Botkyrka har konkurrenskraftiga löner. Botkyrkas barnskötare har ett fortsatt lågt löneläge trots extra lönesatsningar.

Förvaltningen har analyserat lönerna för de som nyrekryterats jämfört med de som slutat under 2020. Analysen visar ingen löneglidning för flertalet lärarkategorier och således inte dyrare att nyrekrytera.

Ekonomisk påverkan på personalrelaterade kostnader på grund av Corona

Coronapandemin har påverkat förvaltningens medarbetare avseende exempelvis arbetsmiljö och sjukfrånvaro. En högre sjukfrånvaro har kunnat konstateras under 2020 men denna har inte medfört högre sjuklönekostnader då kommunen har kompenserats för Coronapåverkan genom statsbidrag.

Personalförändringar

Personalförsörjningen har under 2020 har präglats av omställning av personal, främst inom grundskolan. Totalt har cirka 65 medarbetare ställts om till annat arbete eller annan arbetsplats och cirka fem medarbetare har sagts upp då annan placering inte varit möjlig. Ett stort antal visstidsanställda har också avslutats. Omställning av personal är en konsekvens av personalneddragningar med anledning av budgetneddragningar/förändringar som påverkat personalplaneringen.

Intäkter och kostnadsanalys

Tabell: Periodens resultat (budgetavvikelse)

	Utfall 2020	Budget 2020	Avvik	%	Kommentar
Verksamhetens intäkter					
Taxor och avgifter	102 037	101 826	211	0,2 %	-
Externa hyror	1 112	0	1 112	-	-
Försäljning	174 254	171 948	2 306	1,3 %	-
Bidrag	242 003	181 532	60 471	33,3 %	Statsbidrag,, tex sjuklöner
Övriga intäkter	8 176	7 216	960	13,3 %	-
Interna intäkter	2 304 140	2 304 458	-319	-	Färre förskolebarn, fördeln. Vårändr.budg.
Summa intäkter	2 831 722	2 766 981	64 741	2,3 %	
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	-1 695 132	-1 662 568	-32 565	2,0 %	Volymeffekt, åtgärder ej genomförda
Varor	-119 160	-110 623	-8 537	7,7 %	Teknisk just interna poster
Entreprenad, köp av verks.	-774 210	-731 346	-42 864	5,9 %	Fler utpendlare
Externa lokalyror	-401 549	-424 510	22 961	-5,4 %	Vårändr.budget fel konto
Bidrag	-128	-300	172	-57,3 %	-
Övriga kostnader	-160 549	-169 915	9 366	-5,5 %	Åtgärder/coronaeffekt
Interna kostnader	-2 306 526	-2 320 108	13 582	-0,6 %	Färre barn förskola & fritids
Kapitalkostnader	-19 135	-16 880	-2 255	13,4 %	Nedskrivn. av investeringar
Summa kostnader	-5 476 391	-5 436 250	-40 141	0,7 %	
Finansiella poster	-1 612	-95	-1 517	-	-
Netto	-2 646 282	-2 669 364	23 083	-0,9 %	

Totalt redovisas ett överskott på 23 miljoner kronor (-0,9 procent budgetavvikelse).

Intäktssidan: överskott 2,3 procent, motsvarar 65 miljoner kronor.

- Största positiva avvikelsen avser statens ersättning av sjuklönekostnaderna samt diverse övriga statsbidrag såsom bidrag för asylsökande, våldspreventivt center, läxhjälp, kompetensutveckling som alla inneburit högre intäkter än budgeterat. Statsbidrag som förvaltningen erhållit mindre pengar för är exempelvis lärarassistenter. Förvaltningen erhåller högre momsstatsbidrag till följd av fler utpendlare. Försäljning av verksamhet är högre än budget till följd av framför allt fler inpendlare inom grundskolan och gymnasiet.
- För interna intäkter redovisar nollavvikelse men i denna post ingår lägre intäkter för förskolan på cirka 27 miljoner kronor och högre intäkter för grundskolan och gymnasiet på 24 respektive 3 miljoner kronor. Förskolan överskott beror på lägre barnantal samt förändrade vistelsetider. Tilldelade medel enligt beslut från kommunfullmäktige i oktober, s k Vårändringsbudgeten, ligger fördelade som interna intäkter.

Kostnadssidan: underskott 0,7 procent, motsvarar 40 miljoner kronor.

- Personalkostnader inom förskolan är lägre än budgeterat till följd av lägre volymer samt påverkan av coronapandemin. Grundskolan och gymnasiet har högre personalkostnader till följd av åtgärdsplaner som inte kunde genomföras.
- Vissa stora poster som personalkostnader, köp av verksamhet, taxor samt resursfördelning påverkas av skillnader i barn- och elevantal jämfört med budget.
- Förvaltningen konstaterar att budgetavvikelsen inom kontoklass varor främst beror på

budgettekniska justeringar avseende interna poster. Övriga verksamhetskostnader ligger 9 miljoner kronor under budget, vilket främst beror på lägre kostnader i samband med coronapandemin samt lägre volymer inom förskolan. Nedskrivningar av investeringar och kapitaltjänstkostnader påverkar också.

Tabell: Periodens utfall jämfört med föregående år:

	Utfall 2020	Utfall 2019	Förändring		Kommentar
Taxor och avgifter	102 037	103 779	-1 741	-1,7 %	Påverkan volym/corona
Externa hyror	1 112	1 059	53	5,0 %	
Försäljning	174 254	168 555	5 698	3,4 %	Påverkan volym
Bidrag	242 003	227 686	14 317	6,3 %	Ökade statsbidrag samt moms
Övriga intäkter	8 176	10 120	-1 944	-19,2 %	Påverkan corona
Interna intäkter	2 304 140	2 219 732	84 408	3,8 %	Påverkan av volym samt organisationsstruktur förskolan
Summa intäkter	2 831 722	2 730 930	100 791	3,7 %	
Personalkostnader	-1 695 132	-1 674 634	-20 498	1,2 %	Påverkan av volym och löneöversyn
Varor	-119 160	-128 097	8 937	-7,0 %	Påverkan av åtgärdsplaner och corona
Entreprenad, köp av verks.	-774 210	-727 321	-46 889	6,4 %	Påverkan av volym
Externa lokalyror	-401 549	-377 585	-23 965	6,3 %	Ökade hyror 2020
Bidrag	-128	-396	268	-67,7 %	-
Övriga kostnader	-160 549	-194 267	33 718	-17,4 %	Påverkan av åtgärdsplaner och corona
Interna kostnader	-2 306 526	-2 221 622	-84 905	3,8 %	Påverkan av volym samt organisationsstruktur förskolan
Kapitalkostnader	-19 135	-16 341	-2 794	17,1 %	Nedskrivningar och ökade kapitaltjänstkostnader
Summa kostnader	-5 476 391	-5 340 263	-136 128	2,5 %	
Finansiella poster	-1 612	-1 616	4	-0,2 %	
Netto	-2 646 282	-2 610 948	-35 334	1,4 %	

Nettoförändringen mellan åren aktuell period är cirka 35 miljoner kronor (1,4%) Förvaltningen konstaterar att skillnaderna återfinns både på intäkts- och kostnadssidan.

Intäktssidan har ökat med 3,7 procent mellan åren

- Ökade intäkter beror på statens ersättning av sjuklönekostnaderna samt resultatföring av övriga statsbidrag. Till exempel har statsbidraget för likvärdig skola ökat med 14 miljoner kronor 2020. Förvaltningen erhåller högre momsstatsbidrag till följd av fler utpendlare. Bidrag för lågstadiesatsning påverkar då det inte längre betalas ut 2020. Intäkterna från försäljning till annan kommun har ökat till följd av fler inpendlare i de flesta skolformer.

Kostnadssidan har ökat med 2,5 procent mellan åren

- Förvaltningen konstaterar att utfallet för inköp av varor samt övriga verksamhetskostnader är lägre 2020. Detta hör samman med vidtagna åtgärder att nå en lägre kostnadsnivå samt påverkan av coronapandemin. Ökade hyror och kapitaltjänstkostnader påverkar också.
- Vissa stora poster som personalkostnader, köp av verksamhet, taxor samt resursfördelning påverkas av volymförändringar mellan åren. Förändring av personalkostnaderna mellan åren påverkas också av löneöversyn.
- Personalkostnader inom förskolan minskar 2020 till följd av lägre volymer. Grundskolan och gymnasiet har högre volymer och ökar i personalkostnader.

4.2 Investeringsuppföljning

	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse budget-utfall
6-projekt	-3 196	-11 000	7 804
3-projekt	-9 321	-11 500	2 179
Totalt	-12 517	-22 500	9 983

Analys

Investeringar, fleråriga och årliga projekt

Nämnden har för 2020 en investeringsbudget på 22,5 miljoner kronor som omfattar både fleråriga och årliga investeringsprojekt. Förvaltningen redovisar ett totalt överskott på 9,9 miljoner kronor som främst avser fleråriga investeringsprojekt.

Investeringsbudget för fleråriga investeringsprojekt uppgår till 11 miljoner kronor för inventarieinköp. Dessa inköp är tidsmässigt beroende av färdigställande av våra förskolor och skolor. Till följd av förskjutningar i byggtidplaner redovisas överskott på 7,8 miljoner kronor. Byggprojekten Gullvivan, Måsen, Falkberg- och Björkhagaskolorna inte redovisar något utfall under 2020.

Investeringsbudget för ettåriga investeringsprojekt uppgår till 11,5 miljoner kronor och för dessa redovisas ett överskott på 2,2 miljoner kronor vid årets slut. På grund av Corona-pandemin och möjligheten att besöka förskolor och skolor har varit begränsad kommer budgetar för inventarier och arbetsmiljöåtgärder inte utnyttjats till fullo. Totalt kommer 2 miljoner kronor av budgeten 2020 begäras ombudgeterade till 2021.

Tabeller och redovisning av projekten redovisas i bilaga

5. Volymer och nyckeltal 2020

Förvaltningen följer månatligen antalet inskrivna barn och elever i samtliga skolformer. Kommunens befolkningsprognos är grunden för volymerna i budgeten. Förvaltningen konstaterar att volymavvikelse finns inom samtliga skolformer.

Förvaltningen har flera roller i sitt ansvar för förskola, grundskola och gymnasieskola. I medborgaransvaret ingår att anordna och finansiera utbildning för alla som har rätt till det enligt Skollagen. I detta ansvar måste hänsyn tas till om boende i kommunen är folkbokförda, asylsökande, tillståndssökanden ur ett finansieringsperspektiv. I huvudmannansvaret ingår verksamhet i egen regi, det så kallade utföraransvaret. I den egna regin ingår även inpendlande elever. De skilda rollerna innebär olika sätt att presentera volymer.

Volymutveckling i respektive skolform

	Antal barn/elever folkbokförda i Botkyrka				
	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020
Förskola	5 558	5 530	5 556	5 621	5 382
Förskoleklass	1 238	1 232	1 270	1 286	1 280
Fritidshem	4 515	4 543	4 539	4 631	4 355
Grundskola	10 519	10 698	11 034	11 211	11 229
Grundsärskola	183	183	199	205	212
Gymnasieskola	3 390	3 466	3 547	3 660	3 612
Gymnasiesärskola	103	85	101	102	107
Summa	25 506	25 736	26 244	26 715	26 178

Volymerna i respektive skolform och regiform 2020

Volymer	Folkbokförda barn/elever (Budgetfinansiering)				Barn/elever - asyl mm (Finansiering statsbidrag)				Fr andr kom.	Totalt
	Egen-regi	Frist.	Annan kom.	Totalt	Egen-regi	Frist.	Annan kom.	Totalt	Egen-regi	Egen-regin
Förskola	4 595	759	28	5 382	38	5	0	43	30	4 664
Förskoleklass	1 061	207	12	1 280	16	1	0	17	17	1 094
Fritidshem	3 639	652	64	4 355	31	1	0	32	66	3 737
Grundskola	8 415	2 514	300	11 229	125	9	2	135	247	8 786
Grundsärskola	190	20	3	212	1	0	0	1	4	195
Gymnasieskola	1 396	1 169	1 047	3 612	44	5	3	51	1 280	2 719
Gymnasiesärsk.	62	27	19	107	0	0	0	0	9	71
Summa	19 358	5 346	1 473	26 178	255	21	5	281	1 652	21 266

Utveckling val av regiform 2018-2020

		Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Förskola	Kommunala enheter	89 %	88 %	85 %
	Fristående enheter	11 %	12 %	14 %
	Annan kommun	0 %	1 %	1 %
Fritidshem	Kommunala enheter	85 %	85 %	84 %
	Fristående enheter	13 %	14 %	15 %
	Annan kommun	2 %	2 %	1 %
Förskoleklass	Kommunala enheter	84 %	84 %	83 %
	Fristående enheter	15 %	15 %	16 %
	Annan kommun	0 %	1 %	1 %
Grundskola	Kommunala enheter	76 %	76 %	75 %
	Fristående enheter	21 %	21 %	22 %
	Annan kommun	3 %	3 %	3 %
Grundsärskola	Kommunala enheter	89 %	89 %	89 %
	Fristående enheter	9 %	11 %	9 %
	Annan kommun	2 %	1 %	1 %
Gymnasieskola	Kommunala enheter	39 %	39 %	39 %
	Fristående enheter	33 %	33 %	32 %
	Annan kommun	28 %	28 %	29 %
Gymnasiesärskola	Kommunala enheter	68 %	61 %	58 %
	Fristående enheter	18 %	14 %	25 %
	Annan kommun	14 %	25 %	17 %
Summa	Kommunala enheter	76 %	75 %	74 %
	Fristående enheter	19 %	19 %	20 %
	Annan kommun	5 %	6 %	6 %

Nyckeltal, tusentals kronor per elev 2017-2020

	Tkr/ Antal barn och elever folkbokförda i Botkyrka				
	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020
Förskoleklass	-34,37	-38,31	-37,25	-47,29	-40,08
Förskola	-117,24	-119,93	-121,33	-127,36	-124,95
Fritidshem	-13,68	-14,14	-13,64	-15,77	-15,36
Grundskola	-104,4	-108,44	-111,04	-105,59	-110,66
Grundsärskola	-315,44	-344,85	-418,76	-471,29	-413,74
Gymnasieskola	-103,44	-116,24	-111,42	-107,75	-108,94
Gymnasiesärskola	-373,12	-96,51	-463,75	-444,33	-438,36

6. Personalredovisning

6.1 Personalsammansättning

Analys

Anställningsförhållanden

Antal anställda

		2017	2018	2019	2020
Antal anställda*	Totalvärden	3 334	3 335	3 341	3 439
	kvinnor	2 656	2 642	2 646	2 716
	män	678	693	696	724
Årsarbetare	Totalvärden	3 246	3 263	3 279	3 224
	kvinnor	2 592	2 586	2 599	2 542
	män	654	677	680	682
Årsarbetare <29 år	Totalvärden	15 %	15 %	15 %	13 %
Årsarbetare 30-49 år	Totalvärden	52 %	52 %	53 %	54 %
Årsarbetare 50-60 år	Totalvärden	22 %	22 %	22 %	22 %
Årsarbetare > 60 år	Totalvärden	11 %	10 %	10 %	10 %
Andel tillsvidareanställda av månadsavlönade*	Totalvärden	82 %	83 %	84 %	87 %
	kvinnor	84 %	85 %	86 %	88 %
	män	73 %	77 %	78 %	80 %
Medelålder	Totalvärden	43	43	43	44

Antal anställda har varit oförändrat de senaste åren men ökar något under 2020. Däremot har antalet årsarbetare, dvs utförd tid i förhållande till heltidstjänster, minskat något.

Andelen anställda med tillsvidareanställning har stadigt ökat under de senaste fyra åren. Fler kvinnor än män är tillsvidareanställda.

Medelåldern är lika för män och kvinnor under 2020. Åldersfördelningen är relativt konstant mellan åren där den cirka hälften av medarbetarna är mellan 30 och 49 år.

Heltids och deltidsanställda

		2017	2018	2019	2020
Andel heltidsanställda av månadsavlönade*	Totalvärden	88 %	89 %	90 %	91 %
	kvinnor	88 %	89 %	91 %	92 %
	män	87 %	89 %	89 %	90 %
Sysselsättningsgrad (%) månadsavlönade*	Totalvärden	95 %	95 %	96 %	96 %
	kvinnor	95 %	95 %	96 %	96 %
	män	94 %	95 %	95 %	95 %

Sysselsättningsgraden för månadsavlönade ligger på en hög nivå 96 procent och andel månadsavlönade med heltidsanställning har successivt ökat senaste åren till 91 procent. Inom hemspråksundervisningen finns en stor del av de deltidsanställda, detta med anledning av många hemspråk med få elever där det inte motiverar en heltidstjänst.

För medarbetare inom Kommunals avtalsområde pågår arbetet inom *Heltid som norm* med syfte att kunna erbjuda alla som önskar en heltidstjänstgöring. I förvaltningens kartläggning framkom att 77 tillsvidareanställda inom kommunals avtalsområde arbetade deltid. Vid en förfrågan uppgav 9 av

dessa att de önskade arbeta heltid. Av dessa har en person kunnat erbjudas heltidsanställning men denne har tackat nej till erbjudandet.

Andel anställda med utländsk bakgrund

Uppgifter om andel personal med utländsk bakgrund hämtas från SCB. Med utländsk bakgrund räknas utrikesfödda samt inrikes födda med två utrikes födda föräldrar.

	2017	2018	2019	2020
Andel anställda med utländsk bakgrund	50	52	53	53
kvinnor	52	54	55	55
män	45	46	48	48
Andel chefer med utländsk bakgrund	21	21	19	18

Andel anställda med utländsk bakgrund ligger oförändrat på 53 procent. Fler kvinnor än män har utländsk bakgrund. För andelen chefer med utländsk bakgrund kan en sjunkande trend konstateras under de senaste åren.

Utbildningsförvaltningen har en något lägre andel anställda och chefer med utländsk bakgrund jämfört med kommunen som helhet (57 procent av de anställda inom kommunen har utländsk bakgrund och 22 procent av cheferna).

Kommunen har som mål att sammansättningen av medarbetare ska spegla kommunens befolkning sett till utländsk bakgrund.

Personalomsättning

	2017	2018	2019	2020
Personalomsättning Nya	17 %	14 %	15 %	6 %
Personalomsättning Slutat	14 %	13 %	11 %	8 %

Personalomsättningen har minskat under 2020 både sett till externa rekryteringar och andel som slutat under året. Troligtvis är detta en effekt av Coronapandemin och en större osäkerhet på arbetsmarknaden och därmed mindre benägenhet att byta arbetsgivare. Ett större omställningsarbete skedde under 2020 med anledning av verksamheternas effektiviseringskrav. Detta kan ha medfört färre externa rekryteringar och fler interna rekryteringar och personalrörlighet.

För de olika skolformerna såg personalomsättningen ut enligt följande:

Förskola	2017	2018	2019	2020
Personalomsättning Nya	13 %	11 %	11 %	3 %
Personalomsättning Slutat	12 %	10 %	9 %	8 %
Grundskola	2017	2018	2019	2020
Personalomsättning Nya	21 %	17 %	18 %	9 %
Personalomsättning Slutat	16 %	15 %	14 %	8 %
Gymnasieskola	2017	2018	2019	2020
Personalomsättning Nya	13 %	13 %	11 %	6 %
Personalomsättning Slutat	9 %	12 %	7 %	8 %

Inom grundskolan som tidigare haft störst personalomsättning både gällande andel medarbetare som både börjat och slutat kan den största minskningen konstateras. För övriga skolformer konstateras en minskning av andel som rekryterats externt medan andel som slutat är relativt oförändrad.

Samtliga lärarkategorier har under 2020 haft en minskad personalomsättning. En lägre

personalomsättning innebär ökad kontinuitet i verksamheten.

6.2 Arbetsmiljö och hälsa

Analys

Sjukfrånvaro

År	2017	2018	2019	2020
Total sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	7,6 %	7,5 %	6,9 %	9,1 %
Dag 1-14 i % av ordinarie arbetstid	3,6 %	3,7 %	3,3 %	5,1 %
Dag 15-90 i % av ordinarie arbetstid	1,6 %	1,7 %	1,6 %	1,9 %
Dag 91- i % av ordinarie arbetstid	2,4 %	2,1 %	1,9 %	2,1 %
Sjukfrånvaro i % kvinnor	8,4 %	8,4 %	7,6 %	10,1 %
Sjukfrånvaro i % män	4,2 %	4,1 %	4,2 %	5,2 %

Arbetsmiljö och hälsa har under 2020 i hög grad präglats av Coronapandemin med restriktioner kring närvaro på arbetsplatsen och tillfälligt ändrade regler för sjukpenning. Därmed är det svårt att göra jämförelser med tidigare år. Det kan dock konstateras att sjukfrånvaron för 2020 är högre jämfört med tidigare år. Ökningen avser i första hand korttidssjukfrånvaron vilket är en naturlig effekt av Coronapandemins restriktioner om att vara hemma vid minsta sjukdomssymptom. Sjukfrånvaron var som högst under Coronapandemins första månader och något lägre under årets sista månader.

Sjukfrånvaro per verksamhetsområde

Förskola	2019	2020
Total sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	9,5 %	12,2 %
Dag 1-14 i % av ordinarie arbetstid	4,4 %	6,7 %
Dag 15-90 i % av ordinarie arbetstid	2,4 %	2,5 %
Dag 91- i % av ordinarie arbetstid	2,8 %	3,0 %
Grundskola	2019	2020
Total sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	5,7 %	8,1 %
Dag 1-14 i % av ordinarie arbetstid	3,0 %	4,8 %
Dag 15-90 i % av ordinarie arbetstid	1,2 %	1,6 %
Dag 91- i % av ordinarie arbetstid	1,5 %	1,7 %
Gymnasieskola	2019	2020
Total sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	4,8 %	4,5 %
Dag 1-14 i % av ordinarie arbetstid	2,3 %	2,5 %
Dag 15-90 i % av ordinarie arbetstid	1,0 %	1,1 %
Dag 91- i % av ordinarie arbetstid	1,5 %	0,9 %

Värt att konstatera är att förskola och grundskola är de verksamheter där Coronapandemin tycks ha haft störst påverkan på sjukfrånvaron. Framst gäller detta korttidssjukfrånvaro upp till 14 dagar. Gymnasieskolans medarbetare har haft lägre sjukfrånvaro än 2019. Många verksamheter, oavsett om det lett till sjukfrånvaro eller inte, uppger att personalen under pandemin påverkats negativt sett till arbetsmiljö och hälsa genom hög arbetsbelastning, krav på förändrade arbetssätt t ex distansarbete och distansundervisning och stress på grund av risk för smitta. Även negativa fysiska och psykosociala konsekvenser vid distansarbete kan konstateras, t ex brist på arbetsro, ergonomiska utmaningar, avsaknad av socialt och kollegialt samarbete.

Förvaltningen deltar i det kommunövergripande projektet *Arbetsmiljö och hälsa i fokus*. Syftet har

varit att se över hur organisatoriska faktorer påverkar arbetsmiljön och vilka insatser som kan ge positiva effekter för arbetsmiljön och sjuktalen. Med anledning av Coronapandemin och med uppmaningen att stanna hemma vid minsta symtom blev det svårt att fullfölja de insatser som påbörjats för att minska sjukfrånvaron och det har också startats färre nya insatser.

Anmälda arbetsskador

Arbetsskador (tillbud, olycksfall, riskobservationer, färdolycksfall och förbättringsförslag) rapporteras av enheterna i det webbaserade systemet KIA (Kommunernas Informationssystem för Arbetsmiljö). KIA används för att rapportera, följa upp och åtgärda händelser. Sammanställningar av inträffade skador och tillbud används som underlag för analys och åtgärder i verksamheternas systematiska arbetsmiljöarbete. Under året inträffade 303 olycksfall (jämfört med 328 olycksfall 2019) varav 22 med sjukfrånvaro som följd. 391 tillbud rapporterades (jämfört med 480 år 2019, dvs händelser som hade kunnat leda till olycksfall. 18 arbetssjukdomar har registrerats vilket är en ökning jämfört med förra årets 12 och medan antalet färdolycksfall har minskat från 20 registrerade 2019 till 7 färdolycksfall 2020.

HME - Hållbart medarbetarengagemang

Årets medarbetarundersökning genomfördes i oktober månad och innehöll både kommunens egna frågor och den riksomfattande delen Hållbart medarbetarengagemang - HME som alla kommuner och regioner i landet besvarar. HME-frågorna är oförändrade över tid och därmed jämförbara både med egna tidigare resultat och andra kommuners resultat.

För förvaltningen minskade HME från 80 2019 till 78 2020. Högst HME hade verksamhetsområde grundskola och gymnasieskola (81 resp 80). Lite lägre hade verksamhetsområde förskola och central förvaltning (74 resp 76).

De områden som medarbetare upplever minst positivt gäller frågorna: Jag hinner med mina arbetsuppgifter inom min ordinarie arbetstid, Jag är nöjd med den möjligheten jag har att påverka mina arbetstider /mitt arbetsschema, Jag har möjlighet till återhämtning efter arbetsintensiva perioder, Jag vet hur jag kan påverka min löneutveckling och Min arbetsplats mål följs upp på ett bra sätt.

Positivt är att svarsfrekvensen har ökat i senaste medarbetarundersökningen till 83 procent jämfört med 77 procent 2019 och 80 procent 2018.

6.3 Kompetensutveckling

Analys

Förvaltningen har genomfört ett antal kompetensutvecklingsinsatser under 2020. Huvudsakligen har dessa avsett legitimations- och behörighetsgivande utbildningar som syftat till att öka andelen legitimerad och behörig personal. Förvaltningen har ett stort antal legitimationsyrken både inom undervisning och elevhälsa. Exempel på utbildningar är erfarenhetsbaserade utbildningar till förskollärare eller grundlärare med inriktning mot fritidshem, speciallärar- och specialpedagogutbildning, program för komplettering av behörighet i ämnen man undervisar i men där behörighet saknas.

Utbildningsinsatserna finansieras med statsbidrag och medel ur kommunens kompetensfond. Kostnaden har uppgått till 4,6 miljoner kronor varav förvaltningen erhöll 4 miljoner kronor ur kompetensfonden och 0,6 miljoner kronor finansierades av förvaltningen. Fler medarbetare har vidareutbildat sig under 2020 än tidigare år. Förvaltningen har också påbörjat ett utbildningssamarbete med Södertörns högskola och fem kringliggande kommuner för att erbjuda en arbetsintegrerad utbildning till grundlärare mot fritidshem för på sikt cirka 10 medarbetare. Syftet är att öka andelen behöriga lärare inom fritidshemmen. Med anledning av skärpt

behörighetslagstiftning och ökad lärarbrist på nationell och regional nivå bedöms behoven av fortsatta insatser att öka.

Utöver ovanstående behörighetsgivande utbildningar har två större interna utbildningsinsatser pågått under 2020. Den tidigare påbörjade utbildningen för att höja kompetensen i svenska språket hos medarbetare inom förvaltningen har fortsatt och under 2020 har totalt 44 medarbetare genomgått utbildning (36 från förskolan och 8 från grundskolan). Språkutbildningen har skett i samverkan med Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen. Under 2020 har även en barnskötarutbildning i intern regi startats. Bakgrunden är att ett flertal av förvaltningens medarbetare saknar efterfrågad grundutbildning för barnskötare. Under 2020 har 33 medarbetare påbörjat den första av tre terminer. Båda utbildningarna har kunnat ske genom finansiering från Omställningsfonden och med stöd av statsbidrag.

Inom förskolan har ett antal medarbetare kompetensutvecklats inom det interna utbildningspaketet ”Vad är våld” där totalt cirka 300 medarbetare deltog under året.

Bedömningen är att tänkta utbildningsinsatser har kunnat genomföras trots Coronapandemin.

Bilaga Fleråriga investeringsprojekt 2020 Utbildningsnämnden

Tabell: Fleråriga investeringsprojekt. Belopp i tusentals kronor (tkr)

Projekt	Total budget	Total prognos	Utfall t o m 2020	Avvik totalt	Budget 2020	Utfall 2020	Avvik. 2020	Slutredov.
6082 Skyttbrink inventarier bygg- & anläggningsprogram	-1 000	-1 000	-1000	0	-500	-500	0	Dec 2020
6097 Björkhagaskola inventarier	-9 000	-9 000	0	-9 000	-1 500	0	1 500	
6300 Förskolan nya Vallmon inventarier	-3 060	-3 060	-1 978	1 082	-1 620	-1 898	-272	
6301 Förskolan nya Opalen inventarier	-3 060	3 060	-2 127	933	-1 620	-798	828	
6302 Förskolan nya Gullvivan inventarier	-3 060	-3 060	-77	2 983	-1 440	0	1 440	
6304 Förskolan nya Måsen inventarier	-3 060	-3 060	-12	3 048	-1 620	0	1 626	
6418 Falkbergsskolan inventarier	-6 750	-6 750	-339	6 411	-2 700	0	2 700	
Totalt	-28 990	-28 990	-5 533	23 457	-11 000	-3 196	7 804	

Redovisning av fleråriga investeringsprojekt:

6082 Skyttbrinks gymnasium, Uppgradering av maskiner och inventarier inom lackverkstad, plåt- och byggprogrammen. Investeringen är avslutad.

6097 Björkhagaskola inventarier, Björkhagaskolan planeras att stå klar hösten 2024 efter förseningar i byggprocessen. Medel omfördelas till år 2021 med 1,5 mkr.

6300 Förskolan Vallmon, inventarier: Nya Vallmon togs i bruk sommaren 2020, budget för 2020 har överskridits med 25 tkr, total budgeten för projektet inte överskriden. Medel omfördelas från år 2020 till år 2021 med 1mkr.

6301 Förskolan Opalen, inventarier: Nya Opalen togs i bruk januari 2020. Budgeterade medel har använts under 2020. Medel omfördelas till år 2021 med 0,8 mkr.

6302 Förskolan Gullvivan, inventarier: Nya Gullvivan är försenad då viss oklarhet råder mellan upphandlad entreprenör och kommunen. Förskolan har inte tagits i bruk under sommaren 2020. Avsatta medel kommer inte att användas. Medel är omfördelade till år 2021 med 1,4 mkr och till 2022 med 1,4 mkr.

6302 Förskolan Måsen, inventarier: Nya Måsen tas i bruk till hösten 2020, tidigare avsatta medel har delvis använts. Medel omfördelas från år 2020 till år 2021 med 1,6 mkr.

6418 Falkbergsskolan, inventarier: Nya Falkbergsskolan kommer att stå klar hösten 2022. Tidigare avsatta medel har delvis använts för inköp till evakueringspaviljongen, t ex bord till träslöjden som ska tas med till den nya skolan. Övriga avsatta medel för 2020 har inte använts på grund av förseningar i projektet. Medel omfördelas till år 2021 med 4 mkr och till 2022 med 2,7 mkr.

Bilaga Årliga investeringsprojekt 2020 Utbildningsnämnden

Utbildningsförvaltningen förfogar över inventarieinvesteringar som riktas till förskolor och skolor i samband med ny- eller ombyggnation. Investeringsmedel fördelas till verksamheten efter identifierat behov i samband med regelbundna verksamhetsbesök hos enheterna. Dessa investeringar kan avse lokalanpassningar, riktade arbetsmiljöinsatser samt inventarieinköp.

Lokalanpassningsmedel används för att snabbt kunna lösa akuta behov av verksamhetsanpassningar. Som exempel avses behov av att ta bort/sätta upp väggar, bygga/gjuta bättre plats för större grytor i kök, anpassa skolgård och liknande. En del lokalanpassningsmedel används till att förbättra återvinningen av sopor och öka brandsäkerheten samt behov av tillgänglighetsanpassningar. Medel fördelas till verksamheterna efter behovsbedömning.

Buffert finns för akuta åtgärder samt förelägganden från Arbetsmiljöverket och andra myndigheter. Merparten av medlen går till ergonomiska hjälpmedel, solskydd och bullerdämpande åtgärder samt anpassning av ventilation.

Tabell: Årliga investeringsprojekt. Belopp i tusentals kronor (tkr)

Projekt	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Slutredov.
3400 Inventarier UF	-3 000	-2 036	964	
3401 Lokalanpassningar UF	-3 000	-2 988	12	Dec 2020
3402 Arbetsmiljöåtgärder UF	-2 000	-965	1 035	
3441 Tumba gymnasium	-1 400	-1 400	-	Dec 2020
3442 St Botvids gymnasium	-630	-626	4	Dec 2020
3443 Tullinge gymnasium	-750	-750	-	Dec 2020
3444 Gymnasiet allmänt	-20	-20	-	Dec 2020
3445 Skyttbrinks gymnasium	-200	-191	9	Dec 2020
3447 Tumba gymnasium	-500	-345	155	
Totalt	-11 500	-9 321	2 179	

Redovisning av årliga investeringsprojekt:

3400 Inventarier: Behov av förnyelse av inventarier finns på många förskolor och skolor. Medlen skall främst användas till större inköp som klassas som investering. Vissa förskolor och skolor öppnar nya avdelningar i befintliga lokaler. Dessa får stöd i inköp av inventarier. Likaså får förskolor som genomgår större upprustningar stöd i inventarieköp, liksom nya förskolor som bedriver verksamhet i tillfälliga paviljonger. Den del av investeringsbudgeten för inventarier som inte används kommer att begäras ombudgerad med 964 tkr.

3401 Lokalanpassningar: Lokalanpassningsmedel används för att snabbt kunna lösa akuta behov av förskole- och skolplatser när sådana uppstår samt att anpassa lokalerna till förändrade verksamhetsbehov. En del lokalanpassningsmedel används till att förbättra återvinningen av sopor och öka brandsäkerheten. Medel kan även nyttjas till snabba anpassningar av lokaler för barn och vuxna med funktionsnedsättning. Investeringen är avslutad.

3402 Arbetsmiljöåtgärder: Medel fördelas till verksamheterna efter regelbundna verksamhetsbesök som bättre synliggör behoven och kan utifrån dessa prioritera investeringen så den kommer till största möjliga nytta. Buffert finns för akuta åtgärder samt förelägganden

från Arbetsmiljöverket och andra myndigheter. Merparten av pengarna går till ergonomiska hjälpmedel, solskydd och bullerdämpande åtgärder i form av ljudabsorbenter. Den del av investeringsbudgeten för arbetsmiljöåtgärder som inte används kommer att begäras ombudgeterad med 1 035 tkr.

3441 Tumba gymnasium, inventarier och anpassning: Medlen har använts till lokalanpassningar och möbler till klassrum, korridorer samt i matsalen. Investeringen är avslutad.

3442 St. Botvids gymnasium, inventarier och anpassning: Medlen har i huvudsak nyttjats till lokalanpassningar och inventarier i form av förbättrad inomhusmiljö. Satsningar har gjorts i skolans café samt utrustning till personalutrymmen, aulan och inom gymnasiesärskolan. Investeringen är avslutad.

3443 Tullinge gymnasium, inventarier och anpassning: Medlen har nyttjats till lokalanpassningar och inventarier i form av möbler. Investeringen är avslutad.

3444 Gymnasiet allmänt: Dessa medel utgör en buffert som omfördelas vid behov utöver de som budgeterats specifikt per gymnasieskola. Investeringen är avslutad.

3445 Skyttbrinks gymnasium, inventarier och anpassning: Medlen har använts till lokalanpassningar och inventarier i form av möbler till klassrum och korridorer samt nya maskiner till Speedshop. Investeringen är avslutad.

3447 Tumba gymnasium, inventarier till el- och energiprogrammet i samband med utökning av programutbudet inom Fordon- och transportprogrammet samt yrkes-introduktion mot vård och omsorg. Del av budgeten för inventarier som inte används pga försening av lokalanpassning på Tumba gymnasium kommer 55 tkr att begäras om-budgeterad.

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Kvalitetsrapport 2020

Förskola

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Läroplanens huvudområden	4
2.1 Lärande.....	4
2.1.1 Omsorg, utveckling och lärande (Fsk).....	4
2.1.2 Uppföljning, utvärdering och utveckling (Fsk).....	7
2.1.3 Förskollärares ansvar i undervisningen (Fsk).....	8
2.2 Värden.....	9
2.2.1 Normer och värden (Fsk).....	9
2.2.2 Barns delaktighet och inflytande (Fsk).....	13
2.3 Samverkan och ansvar.....	15
2.3.1 Förskola och hem (Fsk).....	15
2.3.2 Övergång och samverkan (Fsk).....	17
2.3.3 Rektorns ansvar (Fsk).....	18
2.4 Övriga.....	20
2.4.1 Kränkande behandling.....	20
2.4.2 Övriga kommunala mål och åtaganden.....	20
3 Särskilda frågor för verksamhetsrådets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget	21
3.1 Nyanländas lärande	21
3.2 Skolinspektionens tillsyner under verksamhetsåret	21
3.3 Vilka statliga satsningar har enheten deltagit i under läsåret?	22
3.4 Plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	22
4 Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan	24
5 Övrigt	25

1 Inledning

Under sommaren 2019 genomfördes en omfattande omorganisation inom verksamhetsområde förskola. Som ett led i omorganisationen delades kommunens 47 förskolor då in i 12 förskoleenheter. Varje enhet leds av en rektor som tillsammans med biträdande rektorer bildar enhetens ledningsteam. Rektor har övergripande och strategiskt ansvar, medan biträdande rektorer ansvarar för det nära, operativa ledarskapet ute på förskolorna. Omorganisationen har bland annat bidragit till en starkare styrkedja samt till att ansvar och kommunikationsvägar förtydligats, vilket i sin tur är en del av arbetet för ökad likvärdighet. Ledningsteamet analyserar förskoleenhetens underlag tillsammans men det är rektor på respektive enhet som levererar in i Stratsys.

För verksamhetsområde förskola har året präglats av två separata händelser. I januari uppdagades en särskild händelse kopplad till en anställd på en av kommunens förskolor. Händelsen har under året varit föremål för såväl intern som extern granskning och även om det var *en* förskola som drabbades så har händelsen haft inverkan på samtliga förskolor och på verksamhetsområdets arbete under året. Den andra händelsen som haft stor påverkan på verksamhetsområdet är coronapandemin som bröt ut i början av mars och som bidrog till att utbildning sedan dess i stor utsträckning bedrivits utomhus. Händelserna har bland annat lett till att verksamhetsområde förskola under året tagit fram riktlinjer för trygghet och till att de pedagogiska lärmiljöerna utomhus utvecklats, och på så sätt har de båda händelserna indirekt bidragit till verksamhetsutveckling.

Under 2020 har samverkan med Skolverket i insatsen Samverkan för bästa skola (SBS) avslutats och en lärdom som tas med från samarbetet är värdet av att genomföra grundliga nulägesanalyser som förberedelse inför förändringsarbete. Även betydelsen av närvarande ledning och tydlig styrkedja har genom SBS uppmärksammats. Under året har arbetet med att synliggöra och följa upp kvaliteten och effekterna av den undervisning som bedrivs fortgått inom verksamhetsområde förskola.

2 Läroplanens huvudområden

2.1 Lärande

2.1.1 Omsorg, utveckling och lärande (Fsk)

Analys

Verksamhetsområdets mål är att alla barn ska möta en språk- och kunskapsutvecklande undervisning i förskolan. Som ett led i detta arbete ombads varje förskoleenhet i december 2019 att skicka in enhetens gemensamma dokumenterade strategier gällande språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Den övergripande bilden utifrån dessa underlag är att arbete gentemot målet pågår men att fokus ligger på att sammanställa strukturella underlag som är gemensamma för respektive förskoleenhet.

En utmaning i förskolan är avsaknad av kvantitativa underlag i form av exempelvis betyg eller meritvärde vilket kan göra det svårt att säkerställa huruvida den undervisning som sker faktiskt leder till språk- och kunskapsutveckling hos barnen. I förskolan har enskilda barn inga mål att nå upp till så som är fallet i grund- och gymnasieskola, utan det är istället verksamheten som har uppnåendemål att förhålla sig till. Styrdokumentens skrivningar kan bli problematiska i förhållande till mål såsom ovan definierat och för att faktiskt veta om den undervisning som skett i förskola bidragit till barnens språk- och kunskapsutveckling skulle longitudinella studier, där barn följs över lång tid, behöva göras. Denna typ av studier är svåra att genomföra samtidigt som de är kostsamma, vilket troligen är en anledning till att de också är relativt ovanliga. I en, av de få studier som trots allt genomförts, konstateras att den språkutvecklande undervisning som sker i förskola har betydelse för elevens fortsatta skolgång (Kjeldsen, 2019). Med bakgrund av det resultatet kan vi således utgå från att den undervisning som sker i förskola kan synliggöras i framtida data av mer kvantitativ karaktär. Pga exempelvis familjers rörlighet kan vi dock inte utgå från att betyg i högre årskurser kan ge en indikation på kvalitén på den undervisning som skett i Botkyrkas förskolor, då det inte är säkert att de elever som återfinns i Botkyrkas högstadieskolor också gått i kommunens förskolor. Sedan 2019 är det obligatoriskt att kartlägga förskoleklasslevers språk- och matematikkunskaper (SKOLFS 2019:16) vilket gett redskap för alternativ kvalitetsuppföljning av den språkutvecklande undervisning som skett i förskola. Detta eftersom kartläggningens resultat kan kopplas till den förskola där respektive elev tidigare gått, vilket i sin tur antas kunna säga något om måluppfyllelsen på respektive förskola.

Då det är första gången som kartläggningen utgör underlag i kvalitetsuppföljningen är det svårt att följa framträdande mönster, men en reflektion är att Fittja förskoleenhet har en relativt hög andel flickor som är i behov av extra utmaningar i både svenska och matematik. Vad detta kan bero på vet vi inte men det bör undersökas vidare. Varje förskoleenhet har analyserat kartläggningsunderlaget i relation till andra underlag och en

reflektion är att det behövs mer kunskap om vilka metoder kartläggningen utgår från samt hur den har genomförts för att nå djupare analys. Enheterna kommer därför att bekanta sig med underlagen ”*Hitta språket*” och ”*Hitta matematiken*”. Såväl förskoleenheternas- som grundskolornas ledningsteam har uttryckt en önskan om att diskutera kartläggningsresultatet med avlämnande respektive mottagande enhet och organiserade former för detta samarbete behöver utvecklas.

Av enheternas kvalitetsrapporter framgår att flertalet arbetar språkutvecklande genom att dela in barnen i mindre sammanhang under dagen samt att många enheter använder alternativa kommunikationsformer såsom TAKK och bildstöd. Det finns forskningsöversikter som visar att teckenstöd som komplement till verbalt språk bidrar till förbättrat talspråk (Millar, Light & Schlosser, 2006), men effekterna på lång sikt upplevs vara relativt obeforskade vilket i sig kan ses som lite märkligt eftersom alternativa kommunikationsformer är så pass vanligt i förskola. Under 2020 har ett samarbete med forskare vid Södertörns högskola initierats. Insatsen har riktats mot språkutvecklande arbetssätt och en förhoppning är att samarbetet ska bidra till fördjupade kunskaper inom området. Insatsen är riktad gentemot en förskoleenhet och ett fortsatt arbete blir att förbereda för att implementera lärdomar från insatsen i kommunens övriga förskoleenheter. I årets rapporter märks att fler enheter än tidigare nämner att personalens förhållningssätt har betydelse för undervisningens kvalitet, vilket möjligen indikerar att den postkonstruktionistiska[1] synen på förskolans verksamhet nu tonats ner. Likväl kan antas att en postmodern[2] syn kan ha haft inverkan på de insatser som satts gentemot läroplansmålen. Flertalet insatser är svåra att se effekter av då tydliga indikatorer saknas vilket i kombination med sporadisk nulägesinventering riskerar att bidra till en känsla av att målet aldrig kan uppfyllas. Även på förskolor där stora förflyttningar i den språk- och kunskapsutvecklande undervisningen skett anses det svårt att nå upp till ett fullgott resultat, vilket återspeglas i enheternas bedömningar. Samtliga har markerat att de endast till viss del har nått upp till målet. I fortsatt arbetet bör definierade insatser i kombination med tydligt uppföljningsbara indikatorer kunna bidra till att förflyttningar blir mer synliga för verksamma inom enheterna. Arbete med att introducera alternativa indikatorer har påbörjats och behöver fortgå.

Ytterligare ett mål under läroplansområde 2.2 är att varje förskola ska ha utvecklande och inkluderande miljöer såväl inne som ute. Under ett flertal år har fokus legat på förskolans inre miljöer och uppföljning av checklistan[3] visar också att utveckling av miljöerna inomhus skett över tid. Utbildningsnämnden har under våren 2020 tagit beslut om nya riktlinjer för de pedagogiska lärmiljöerna i Botkyrkas förskolor och i dessa riktlinjer påtalas vikten av att undervisning sker såväl inomhus som utomhus. Flertalet enheter ger uttryck för en önskan om att utveckla undervisningen utomhus och många skriver i sina analyser att Coronapandemin fungerat som en katalysator i detta avseende eftersom så gott som all verksamhet på förskolorna sedan mars 2020 bedrivits utomhus. I det fortsatta arbetet behöver konkreta resultat av katalysatoreffekten följas upp med hjälp av den matris som bilagts riktlinjerna, men dessförinnan behöver både riktlinjer och matris implementeras. Med hjälp

av matrisen kan varje förskola få en indikation på sina utvecklingsbehov samtidigt som matrisen också gör det möjligt att följa mönster på övergripande verksamhetsnivå.

[1] En postkonstruktionistisk syn innebär, något förenklat, att tingen och miljön ges egen agens. Dvs att de gör något med individen och att ting/miljö tillskrivs lika stor betydelse som personerna som befolkar miljön.

[2] Postmodernism innebär bla att mätbarhetens dominans och effekt ifrågasätts.

[3] Checklistan finns bifogad riktlinjerna för pedagogiska lärmiljöer. Dessa riktlinjer har under vt-20 uppdaterats men denna uppföljning har gjorts utifrån den föregående varianten av checklista.

Indikatorer	Utfall	Mål
Varje förskola har gemensamma dokumenterade undervisningsstrategier gällande språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.		—
Varje förskolas pedagogiska miljöer följs upp utifrån styrdokumentet "Pedagogiska miljöer i Botkyrkas förskolor" checklista nivå 1.		—

Status	Insatser
!	Följa upp att varje förskoleenhet har en dokumenterad struktur av både zoner och innehåll för den yttre utbildningsmiljön på respektive förskola.
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Till en likvärdig yttre utbildningsmiljö för barnen.	
!	Varje rektor ansvarar för att definiera ett nuläge i hur barn möter en språk och kunskapsutvecklande undervisning och svarar på det i en enkät som skickas från verksamhetschef.
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Likvärdig undervisning	
!	Uppföljning av varje förskolas pedagogiska miljöer utifrån styrdokumentet "Pedagogiska miljöer i Botkyrkas förskolor" checklista nivå 1.
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Likvärdiga lärmiljöer för barnen	
!	Följs upp i kvalitetsdialog

Status	Insatser
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Likvärdig undervisning	
	Analys utifrån förskoleenheternas kvalitetsrapporter
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Att barnen möter arbetslag som har gemensamma undervisningsstrategier för att stimulera barns språkliga utveckling	

2.1.2 Uppföljning, utvärdering och utveckling (Fsk)

Analys

Verksamhetsområdets mål under detta lärolansområde är att varje rektor ska ha en dokumenterad struktur för det systematiska kvalitetsarbetet som är kommunicerad i förskoleenheten. Nio av de totalt tolv förskoleenheterna har inkommit med efterfrågade underlag där den dokumenterade strukturen beskrivs. Bland de tre som inte levererat efterfrågade underlag kan orsakerna härledas till förändringar som skett i dessa enheters ledningsteam.

Av enheternas analys framgår att flertalet fortfarande arbetar för att skapa *en* enhet av ett flertal tidigare solitära förskolor. Den omorganisation som genomfördes i juni 2019 innebar förändringar i ledningsteam och ledningsstruktur och flertalet enheter strävar även under detta år med att bygga en gemenskap inom enheten. I det arbetet fokuserar flertalet rektorer på att organisera för gemensamma strukturer i form av exempelvis gemensamma dokumentationsmallar och mötesforum. Av medarbetarenkäten framgår att drygt 75% av medarbetarna i förskolorna anser att arbetsplatsens mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt, och sett till att flertalet svarande befann sig i nya organisationer bedöms de vara ett resultat som har potential att utvecklas ytterligare framöver. Förskoleenhet Norsborg västra utmärker sig i enkätunderlaget, där anser nästan 98% att målen följs upp på ett bra sätt. Detta till trots har enheten markerat att de endast till viss del nått upp till satta mål, vilket återigen aktualiserar frågan om tydliga insatser och uppföljningsbara indikatorer (se vidare resonemang under rubrik 2.2)

En samlad bedömning på verksamhetsområdesnivå visar att strukturella aspekter på det uppföljande och utvärderande arbetet behöver intensifieras. För att tydliggöra styrkedjan genom alla led görs bedömningen att vi behöver bli än tydligare på att kommunicera vilka underlag förskoleenheterna förväntas rapportera in, när och var detta ska ske samt hur återkoppling på inlämnade underlag ges. Under året har ett antal kvantitativa underlag adderats till enheternas analys, och arbete med att finna balans mellan kvantitativa och mer kvalitativa underlag behöver fortgå. Ytterligare en reflektion grundad på förskoleenheternas kvalitetsrapporter är att den vetenskapliga grunden behöver stärkas. Med stöd i Skolinspektionens tematiska kvalitetsgranskning "*Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet*" görs bedömningen att verksamhetsområdet framöver också behöver säkerställa att beprövad erfarenhet kan skapas och spridas inom och mellan kommunens förskolor

Indikatorer	Utfall	Mål
Varje förskoleenhets dokumenterade plan för det systematiska kvalitetsarbetet är insamlad.		—

Status	Insatser
!	Varje rektor skickar in sin plan för det systematiska kvalitetsarbetet
	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Att kvalitetssäkra att samtliga förskoleenheter har en plan för det systematiska kvalitetsarbetet
!	Uppföljning av strukturkvalitet utifrån Resultat- och indikatorpaletten
	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Att förskoleenheterna har en god strukturkvalitet som kvalitetsäkrar goda förutsättningar för en god arbetsmiljö och likvärdig utbildning,

2.1.3 Förskollärares ansvar i undervisningen (Fsk)

Analys

Under detta läroplansområde har verksamhetsområdet som mål att varje rektor ska ha organiserat förskollärarnas planeringstid inom förskoleenheten. Samtliga rektorer svarar i den enkät som skickades ut från verksamhetsområde förskola i slutet av 2019 att de kommunicerat förskollärarnas ansvar i undervisningen och det underlaget indikerar således god måluppfyllelse. Det i sin tur gör tydligt för oss att vi inte kan förlita oss på endast ett underlag i analysarbetet.

Enkäten till förskollärare [1] innehållande frågeställningar kopplade till planeringstid ger en mer varierad bild och underlag visar också att det finns skillnader mellan de olika förskoleenheterna. Vissa indikerar att planeringstiden inte fungerar tillfredställande medans förskollärare i andra enheter ger uttryck för att planeringstiden följer en välfungerande struktur. Som exempel kan nämnas att samtliga svarande förskollärare i förskoleenhet Norsborgs västra anser att de kan se konkreta skillnader i undervisningen sedan de började med utökad planeringstid, och ett fortsatt arbete är att undersöka orsaker till varför det fungerat så bra på just denna enhet. Flera rektorer ger uttryck för att enkäten gjort dem uppmärksamma på utvecklingsområden kopplade till planeringstiden, och många uppger att de har eller ska diskutera resultaten tillsammans med enhetens förskollärare. Den utökade planeringstiden infördes under 2019 och det är första gången som enkäten genomförs, för att följa utvecklingen över tid och se mer tydliga mönster ska samma frågor ställas till förskollärarna under ht-20.

Under kvalitetsdialoger 2019 framkom att förskollärare gav uttryck för att det kunde vara svårt att ta ut planeringstiden om de kände att de lämnade kollegor

och barn i en situation som de bedömde som ogynnsam. Vanligen handlade det då om att en kollega blev själv med många barn. För att fånga upp den signalen på aggregerad nivå adderades underlag från medarbetarenkäten till detta läroplansområde. Sammanställningen visar att drygt 70% anses sig hinna med sina arbetsuppgifter under sin ordinarie arbetstid och ett antagande som görs är att fortsatt arbete med att tydliggöra strukturen inom respektive förskoleenhet bör kunna höja andelen ytterligare.

[1] Enkäten till förskollärare med frågor om planeringstiden är ett samarbete mellan lärarförbundet och verksamhetsområde förskola

Indikatorer	Utfall	Mål
Varje förskollärare har planeringstid i enlighet med beslut om planeringstid för förskollärare.		—
Varje rektor har tydliggjort förskollärares ansvar i undervisningen och kommunicerat detta med förskollärarna i förskoleenheten.		—

Status	Insatser
!	Uppföljning sker i kvalitetsdialog ht-20
	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Kvalitetssäkra att förskollärare har förutsättningar och kan ta sitt ansvar för undervisningen.
!	Varje rektor har kommunicerat förskollärares ansvar i undervisningen och det följs upp i en enkät som skickas från verksamhetschefen.
	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Likvärdig undervisning
!	Uppföljning i medarbetarenkäten
	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Skapa underlag

2.2 Värden

2.2.1 Normer och värden (Fsk)

Analys

1. Normer och värden

1a: Alla barn har möjlighet till arbetsfokus i förskolan

Verksamhetsområdets mål är att alla barn ska ha möjlighet till arbetsfokus i förskolan. Utifrån arbetsplanen framgår att arbetsfokus antas finnas när barnen är uppdelade i mindre gruppkonstellationer. Det antagandet grundar sig på diskussioner som hållits bland annat i samband med tidigare

kvalitetsdialoger. I den enkät som i dec. 2019 besvarades av rektorer från 11 enheter framgår att på 10 enheter är barnen uppdelade i mindre sammanhang under större delen av dagen. Den enhet som i december 2019 uppgav att så inte var fallet arbetar aktivt för att säkerställa att även de ska ha barnen uppdelade i mindre sammanhang stor del av dagen.

Vad arbetsfokus i förskola faktiskt innebär, och vem eller vilka som tillåts definiera när detta tillstånd råder är på flertalet enheter outrett. Det kan ställas i relation till att många enheter också saknar indikatorer som gör det möjligt att se om de insatser som valts faktiskt leder mot det mål varåt enheten strävar. För att kunna sätta relevanta indikatorer behöver begreppet arbetsfokus definieras. Så länge enheten inte har en gemensam syn på vad målet innebär är det också svårt att avgöra huruvida man närmar sig målet. I detta arbete spelar enheternas biträdande rektorer en viktig roll då de i hög utsträckning ansvarar för det operativa arbete som sker på respektive förskola.

Att dela upp barngrupperna i mindre konstellationer framstår vara en lösning som fungerar i relation till flera mål. När vi så tydligt markerar att mindre barngrupper är något positivt blir det också viktigt att ställa sig frågan om vad vi eventuellt kan missa genom detta förfaringssätt. Finns det värdefulla sammanhang som barnen inte får ta del av om vi i allt för stor utsträckning delar upp dem i mindre grupper? Det framkommer att vana vid att navigera i en större grupp är en värdefull förberedelse inför kommande skolstart, och i samband med rörelseaktivitet och gemensamma trivselarrangemang lyfts också den stora gruppen i positiv bemärkelse. Att beskriva förskolan som en förberedelse inför skolstarten tycks vara ett resonemang som flera enheter uttrycker med viss motvilja. Indirekt innebär ju resonemanget att förskolan och barnens vistelse där inte ses som betydelsefull i sig. Motviljan kan ses som ett uttryck för att ett becoming[1]-perspektiv på barndom råder och att det inte är önskvärt att se vistelse i förskola som en förberedelse inför vad som komma skall (becoming-perspektiv). Samtidigt är det tydligt att samverkan med grundskolan behöver utvecklas och att enheterna inte anser att övergångarna till skolan fungerar bra. Måhända kan en mer tillåtande inställning till becoming-perspektivet bidra till mer välfungerande övergångar framöver. Utifrån vad som framkommer vid kvalitetsuppföljning och i enheternas kvalitetsrapporter tycks barnens perspektiv outrett. För att vidga analysen skulle det vara intressant att komplettera underlaget med barns erfarenheter av att verka i en liten respektive stor grupp samt vad de anser om förberedelse inför det som kommer efter förskoletiden.

Drygt 50% av enheter uppger att de i sitt värdegrundsarbete aktivt arbetar med en bokserie som heter Kompisböckerna. Några enheter mycket strukturerat och andra mer sporadiskt. Samtliga enheter som använder materialet hänvisar till att böckerna bygger på barnkonventionen. Det är lätt att få intrycket av att dessa böcker kvalitetsgranskats i någon mån, eller att det rent utav är UNICEF som ligger bakom publiceringen. Viktigt att ha i åtanke att så inte är fallet. Bokserien är skriven av en förskollärare och ges ut av ett kommersiellt bolag. Det behöver naturligtvis inte betyda att de inte tjänar sitt syfte, men möjligen bör serien läsas med en mer kritiskt granskande blick då det kan finnas risk att komplext värdegrundsarbete anses avklarat enkom på grund av att en specifik bokserie har lästs för barnen.

Språkets betydelse för värdegrundsarbete har också framkommit i enheternas analyser. Framförallt är det personalens språkliga nivå som antas ha betydelse. Flera enheter antyder att begränsade kunskaper i svenska kan ha negativ inverkan på värdegrundsarbetet. Dels för att det då blir lättare att personalen talar i ”kommandon” till barnen och dels för att det kan vara svårt att förstå innebörden i vissa ord som frekvent används i samband med värdegrundsarbete. Låg nivå i svenska tycks således inte enbart ha betydelse för barns språkutveckling utan enheternas analys indikerar betydelse även i relation till värdegrundsrelaterade frågor. Resonemanget har fött en fundering om indikatorer som utgår från språklig granskning kan användas även i relation till detta målområde.

1b: Varje barn är tryggt i förskolan

För att säkerställa att varje barn är tryggt i Botkyrkas förskolor ska enheternas gemensamma dokumenterade strategier för pedagogiska relationer följas upp. Även i relation till detta mål behöver definitionen av vad som avses med pedagogiska relationer tydliggöras. Ingen av enheterna har tydliggjort definitionen och endast en relaterar i sin kvalitetsrapport begreppet till Sven Person. I Vetenskapsrådets (2015) rapport anges kvalitetens brännpunkt vara en fråga om hur förskolepersonal förstår, agerar, lyssnar på barnet och hur de förmår att se barnets potential och handla så att barnet känner sig engagerat, dugligt och aktivt i sitt lärande. När personalen agerar i enlighet med ovan antas den pedagogiska relationen ha nått en hög kvalitet. *Vad* det konkret innebär att handla i enlighet med den definition som Person sätter behöver bli tydligare. Vad är det vi ska följa för att veta om de pedagogiska relationerna kan antas vara av hög kvalitet? Då endast en enhet relaterar pedagogiska relationer till ovan nämnd rapport behöver innebörden av begreppet tydliggöras för att målet ska bli möjligt att uppnå.

Indikatorn som är kopplat till målet om trygghet är att varje förskoleenhet ska ha gemensamma dokumenterade strategier för att de pedagogiska relationerna ska hålla hög kvalitet. För att detta ska vara möjligt behöver en gemensam definition av begreppet pedagogisk relation implementeras. Av enheternas svar framkommer bla att de anser att en pedagogisk relation av hög kvalitet betyder att barns nyfikenhet tas tillvara, att alla barn blir sedda, att det förmedlas en trygghet och att pedagogiska relationer av hög kvalitet bidrar till att grupper svetsas samman. Indirekt tangerar de svar som anges Persons definition, men då begreppets ursprung tycks okänt för flertalet behöver betydelsen av begreppet ”pedagogisk relation av hög kvalitet” tydliggöras innan det finns möjlighet att dokumentera dessa relationer. Indikatorn ska bygga på insamlat underlag från respektive förskoleenhet och även här bör det tydliggöras vilka underlag som avses samt om det ens är möjligt att använda sig av endast en indikator för att fånga upp ett så pass brett perspektiv som trygghet.

Sammanfattning av målområde ”Normer & Värden”

Av de tio enheter som analyserat målområdet ”Normer & Värden” har åtta uppgett att de i viss mån nått upp till målet. Två har uppgett att de i hög grad nått målet och ingen enhet har uppgett att de inte nått målet. Två enheter har inte inkommit med dessa uppgifter inom angiven tid.

En sammantagen bedömning utifrån ett verksamhetsområdesperspektiv är att

samtliga enheter kontinuerligt och systematiskt delar grupperna så att barnen får vara i mindre sammanhang och att måluppfyllelsen därmed kan anses vara god. Fortsatt behöver vi kunna följa huruvida indelning i mindre grupper verkligen leder till det som vi kallar arbetsfokus och för att det ska bli möjligt behöver innebörden i begreppet bli tydlig.

Vidare så har ingen enhet gemensamma dokumenterade strategier för att säkerställa pedagogiska relationer av hög kvalitet. Det kan ifrågasättas huruvida det är en relevant indikator i förhållande till målet. Flertalet enheter hänvisar i sina arbetsplaner till att aktiva åtgärder och främjande arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling bidrar till ökad trygghet för barnen. Annat som framkommer är att kontinuerliga värdegrundsrelaterade diskussioner på t ex APT vidgar personalens kunskaper/perspektiv och därmed bidrar det också till ökad trygghet för barn. Möjligen kan framtida insatser och/eller indikatorer hämta inspiration från det arbetet.

[1] Att ha ett becoming-perspektiv på barndom innebär att man ser perioden som viktig här och nu och att vara barn därför inte i första hand handlar om att förbereda sig inför vuxenlivet. Becoming-perspektivet är det motsatta. I praktiken används ofta båda perspektiven parallellt. I vissa fall har nuet störst betydelse och i andra fall framtiden. När det anses passande att inta det ena respektive andra perspektivet har med normer, värderingar och kulturella föreställningar att göra.

Indikatorer	Utfall	Mål
Varje förskola har organiserat så att alla barn får möjlighet att vara i mindre gruppkonstellationer under merparten av sin förskoledag.		—
Varje förskoleenhet har gemensamma dokumenterade strategier för att de pedagogiska relationerna ska hålla hög kvalitet		—

Status	Insatser
!	Uppföljning av de gemensamma dokumenterade strategier för de pedagogiska relationerna
	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Likvärdig utbildning
!	Varje rektor följer upp att varje barn har möjlighet till arbetsfokus (studiero) och svarar i en enkät som skickas från verksamhetschef
	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Att varje barn är organiserade merparten av dagen i mindre sammanhang.

Status	Insatser
	Analys utifrån förskoleenheternas kvalitetsrapport
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Likvärdig utbildning	
	Analys utifrån förskoleenheternas kvalitetsrapporter
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Likvärdig utbildning	

2.2.2 Barns delaktighet och inflytande (Fsk)

Analys

2a: Varje barn ska vara delaktigt och ha inflytande i utbildningen

Målet är att varje barn ska vara delaktigt och ha inflytande i utbildningen. Detta mål ska uppnås genom att varje förskola har forum för samråd med barn. I den enkät som i december 2019 besvarades av rektorer från 11 enheter uppgav 9 att forum för samråd med barn fanns. De 2 enheter som i december 2019 angav att så inte var fallet har under vt-20 aktivt arbetat för att kunna erbjuda samråd, och i april 2020 uppgår även dessa båda enheter att organiserade former för samråd med barn finns. Målet kan utifrån den horisonten anses vara uppfyllt.

Ett antal enheter beskriver att de arbetar med valtavlor för att barn ska känna att de kan påverka sin vardag på förskolan och det kan, liksom de systematiserade samråden, ses som en organiserad aktivitet som syftar till ökad delaktighet. Samtidigt lyfter somliga enheter problematiken med att arbeta med delaktighet utifrån specifika, avgränsade aktiviteter eftersom det riskerar bidra till att delaktigheten kan tyckas vara hög även vid tillfällena då så inte är fallet. Resonemanget får stöd i forskning som visar att aktiviteter som arrangeras för att ge barn inflytande samt förståelse för demokratiska principer i praktiken kan innebära att barnen ges färre valmöjligheter än annars (Emilson, 2007, Dolk, 2013). Aktiviteten har då fått motsatt verkan gentemot vad som var tänkt från början. I det fortsatta bör möjligheterna till reell delaktighet problematiseras. I vilka situationer kan barn anses vara reellt delaktiga, och vilket mått av delaktighet är egentligen önskvärt eller ens möjligt i en verksamhet som utgår från målstyrda processer? Flera enheter uppgår att de behöver definiera de båda begreppen delaktighet och inflytande för att på ett tydligare sätt kunna sätta ord på vad det faktiskt kan innebära i deras enhet. Några påpekar också att arbetet innefattar en kritisk granskning av förskolans reflektionsverktyg och här kan skönjas en bredd i enheternas resonemang. Vissa uppgår att reflektionsverktygen bidrar till inflytande och delaktighet. Andra ger uttryck för en mer problematiserande inställning, där det påpekas att tolkningarna ägs av personalen och att analysverktygen därmed inte kan ses som en garant för hög delaktighet. Att reflektera kring reflektionsverktyget kan ses som en variant av meta-reflektion som är nödvändig för att vidga, och kanske ifrågasätta, normativa föreställningar.

Samtidigt som det för flertalet enheter är knepigt att tydliggöra på vilket sätt reflektionsverktyg bidrar till delaktighet tycks mat och måltidssituationer på ett mer konkret sätt kunna relateras till delaktighet. Flera enheter uttrycker i sin analys att barn erbjuds delaktighet i samband med måltidssituationer. Det kan handla om att förskolan har matråd där barn får lämna önskemål på maträtter samt i vissa fall rösta om vilken av de önskade måltiderna som faktiskt ska lagas och serveras. Andra aspekter av delaktighet som kan relateras till måltidssituation är buffér där barn själva väljer vad de vill äta, samt mellanmål som serveras med en flexibilitet för att barn själva ska kunna välja när det passar att bryta den aktivitet de är involverade i. Varför just måltidssituationer relateras till delaktighet vet vi inte men det vore intressant att göra en kartläggning för att kunna applicera slutsatserna i ett vidare sammanhang.

Flera enheter beskriver också att uppdelningen i mindre grupper bidrar till ökad delaktighet då det i den mindre gruppen är lättare för personalen att se samt lyssna till varje barn. Två av enheterna uppger att litteratur har bidragit till deras analys, en enhet uppger att forskningsbaserad litteratur bidragit till analysen och endast en uppger att forskning och rapporter från Skolverket och Vetenskapsrådet bidragit i analysarbetet. Detta behöver inte betyda att övriga inte tagit intryck av forskning i sina analyser, bara att det inte har skrivits fram i rapporteringen. Då förskolans utbildning ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet behöver båda dessa aspekters betydelse för den analys som sker framöver bli mer tydlig.

Sammanfattning ”Delaktighet och inflytande”

Åtta av de nio enheter som analyserat målområdet ”Barns delaktighet och inflytande” har uppgett att de i viss mån nått upp till målet. 1 enhet uppger att de i hög grad nått målet. Tre enheter har inte inkommit med dessa uppgifter inom angiven tid.

En sammantagen bedömning är att samtliga enheter har forum för samråd med barn och att måluppfyllelsen därmed kan anses vara god. I det vidare behöver diskussioner gällande indikatorns inverkan på reell delaktighet fortgå då flera enheter i sin analys problematiserar huruvida organiserade former för samråd verkligen leder till ökad delaktighet. Att i stort sett samtliga enheter markerat måluppfyllelse till viss del under detta område, samtidigt som forum för samråd finns, är även det ett tecken på att indikatorn bör kompletteras eller justeras.

Indikatorer	Utfall	Mål
Varje förskola har forum för samråd med barnen.		—

Status	Insatser
!	Varje rektor följer upp att barn är delaktiga och har inflytande i utbildningen och svarar i en enkät som skickas från verksamhetschef
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Att kvalitetssäkra att barn är delaktiga och har inflytande i utbildningen	

Status	Insatser
	Analys av enheternas kvalitetsrapporter
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Följa upp och kvalitetssäkra att barn har delaktighet och inflytande i utbildningen	

2.3 Samverkan och ansvar

2.3.1 Förskola och hem (Fsk)

Analys

I Vetenskapsrådet forskningsöversikt En likvärdig förskola - innebörder och indikatorer (2015) lyfts att samarbete mellan förskola och hem har stor betydelse för utbildningen. Förskolan är oftast den första kontakten vårdnadshavare har i det livslånga lärandet. Därav är det också det första mötet och samverkan med en utbildningsinstitution och således av vikt att det blir en god samverkan. Från den 1 juli 2019 är förskolorna organiserade i förskoleenheter med ett ledningsteam bestående av en rektor och biträdande rektorer. Då denna organisering innebär att tidigare enskilda förskolor numera bildar en förskoleenhet är således behovet av nulägesinventering och arbetet med att ta fram gemensamma likvärdiga strukturer för samverkan med vårdnadshavare av betydelse i varje förskoleenhet.

I förskoleenheternas kvalitetsrapporter lyfts flera goda samverkanssätt med hemmen fram. Vårdnadshavare bjuds kontinuerligt in till att både få vara en del av och ta del av utbildningens och undervisningens innehåll. Detta sker genom utvecklingssamtal där vårdnadshavare får ta del utav barnens lärande på individnivå och där barnen också får delta och visa på och berätta om sin lärande vardag på förskolan. Det finns dock vårdnadshavare, som ej blir erbjudna utvecklingssamtal. Det framträder också att det används många olika underlag för att planera och genomföra utvecklingssamtal. Det lyfts också fram flera forum som ger vårdnadshavare möjlighet till deltagande, såsom föräldramöte, drop-in fika samt olika typer av festligheter.

Det finns många goda insatser och former för samverkan med vårdnadshavare. I föräldraenkäten har förskolan alltid väldigt höga förtroendesiffror. Det som dock identifieras är att i nuvarande samverkan finns en tyngdpunkt på relation, omsorg och gemensamma umgängesformer. Detta betyder att det behövs ett arbete med att stärka är samverkan kring utbildningens och undervisningens kvalitet.

I det kommande arbetet framåt behöver varje rektor se över sin förskoleenhets struktur för att kvalitetssäkra samverkan med vårdnadshavare. Denna struktur behöver även innehålla systematisk uppföljning med biträdande rektor, som tillsammans med förskollärarna i följer upp samverkansformer och att utvecklingssamtal sker utifrån gemensamt underlag inom varje förskoleenhet.

Utbildningsförvaltningens gemensamma digitala lärplattform Vklass är till för att vårdnadshavare ska kunna ta del av utbildningens innehåll via digitala veckobrev eller månadsbrev. Både den analoga och digitala informationen till vårdnadshavare kan variera både mellan förskolor och inom en förskoleenhet

och mellan avdelningar på förskolan. Det framkommer att det pågår ett ständigt utprövande och omprövande av att använda olika informationsformer (digitalt, muntligt, skriftligt samt genom dokumentation) för att öka möjligheterna för vårdnadshavarna att få information om utbildningen och undervisningens innehåll. Detta för att skapa förutsättningarna för vårdnadshavare delaktighet i barnens utbildning. Varje rektor behöver i sin förskoleenhet säkerställa hur och var information kommuniceras så att den blir likvärdig.

Det framkommer variationer i hur Vklass används som lärplattform i samverkan med vårdnadshavare både inom och mellan förskoleenheterna. Detta kan få långsiktiga effekter om vårdnadshavare får en positiv eller negativ inställning till Vklass. Det kan få konsekvenser under hela barnets utbildningstid i förskola och senare i grundskola. Därför är det av vikt att ge vårdnadshavare en god relation till att ta del av information via Vklass. Detta för att det ska gagna kommunikationen genom hela det livslånga lärandet. Det finns flera förskolor som har sociala medier, som kommunikationskanaler till vårdnadshavare tex via Facebook eller Instagram. Detta är fortsatt ett område, som behöver granskas, och skapa tydlighet i då Vklass skall vara huvudkanalen för kommunikation med vårdnadshavare.

En utmaning, som lyfts i en del förskoleenheters kvalitetsrapporter och i kvalitetsdialoger, ligger i att hitta former där vårdnadshavare med olika kulturella bakgrunder, språk samt kunskap i svenska språket kan bli mer delaktiga i verksamheten. V-klass används som kommunikationsverktyg men det är en utmaning att få samtliga vårdnadshavare delaktiga i detta. Information i muntlig form (på olika språk) och pappersform behöver fortsatt vara ett fortfarande i hög grad.

Att skapa professionella relationer och tillit upplevs som "lättare" än att få till en förståelse för förskolans uppdrag och en stor del av dialogen sker via den sk "tamburkontakten" på vardaglig basis. Här bedriver i princip samtliga förskolor ett medvetet kommunikativt arbete med att kommunicera utbildningens dagliga innehåll till vårdnadshavare istället för enbart kommunicera omsorg och rutinsituationer. I denna dagliga kontakt inträffar också att det kan upplevas problematiskt att hantera vårdnadshavares önskemål om förskolans uppdrag inte är förenligt, exempelvis kring utevistelse. Utifrån kvalitetsdialoger märks att en framgångsfaktor är när det finns gemensamma ställningstaganden i personalgruppen kring utbildningens utformning och innehåll. De har lättare att möta och få förståelse från vårdnadshavare i relation till deras individuella önskemål. Flertalet rektorer belyser i förskoleenheters kvalitetsrapporter att det behövs arbetas fram tydliga klagomålsrutiner och kommunicera detta bättre till vårdnadshavare.

Identifierade utvecklingsområden

Ta fram riktlinjer för samverkan med familjer

Ta fram riktlinjer för introduktion av nya barn och familjer.

Ta fram kommunikationsplan Vklass både övergripande verksamhetsnivå och på förskoleenhetsnivå.

Indikatorer	Utfall	Mål
Varje förskola har forum för samråd med vårdnadshavare.		—

Status	Insatser
	Varje rektor svarar i ett enkät som skickas från verksamhetschef
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Kvalitetssäkra att det finns forum för vårdnadshavare på samtliga förskolor.	

2.3.2 Övergång och samverkan (Fsk)

Analys

Det kan konstateras att övergång och samverkan mellan skolformer ej fungerar på ett tillfredställande sätt. Det finns ett par goda exempel på samverkan där det finns en struktur för samverkan men även här uttrycks att det måste till förbättringar i det reella arbetet för att barnen ska få en kontinuitet i sin fortsatta utbildning. Detta kan kopplas till Sue Dockett och Bob Perry (2007) i sin forskning *Transitions to School: Perceptions, Expectations, Experiences*, som framhåller att goda övergångar från förskolan bidrar till en positiv och lustfylld skolstart, som ger goda förutsättningar för lyckade skolupplevelser och kunskapsutveckling, både vad gäller ämneskunskaper och sociala färdigheter. I syfte att förbättra övergångsprocessen mellan förskola och skola samt för att skapa kontinuitet för barnen, konstaterar Carson Dunlop (2003) betydelsen av att avsätta tillräckligt med tid och resurser för att få till möten och samtal mellan överlämnande och mottagande lärare. Detta stärks av Helena Ackesjöw(2014) framhåller i sin avhandlingen "Barns övergångar till och från förskoleklass. Gränser, identiteter och (dis-)kontinuiteter" att övergångar inte endast innebär anpassningar till det nya som väntar, de innebär även processer av återkommande separationer. I övergångarna träder barnen inte endast över institutionella gränser mellan skolformer utan också relationella gränser mellan olika gemenskaper. Denna sociala diskontinuitet innebär ofrivilliga avbrott i kamratrelationer och ställer krav på barns flexibilitet och anpassning. Övergången från förskola till förskoleklass innebär även fysisk diskontinuitet, då exempelvis förskolegården byts ut mot en stor skolgård. Hennes resultat visar även att det kan finnas en undervisningsdiskontinuitet i övergångarna, dvs att det saknas en tydlig röd tråd i undervisningen mellan skolformerna.

Utifrån detta blir det av betydelse för det fortsatta arbetet att det inleds ett

förbättringsarbete med att ta fram en struktur för hur övergång och samverkan ska ske. Detta behöver göras gemensamt med verksamhetsområde grundskola. Denna struktur för övergång och samverkan ska ge de berörda skolformerna möjlighet att utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande. I detta behövs det ska även finnas samarbetsformer som syftar till att förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar från förskolan till förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.

- Insats behövs för att tydliggöra roll och ansvarsfördelning mellan förskola och grundskola

2.3.3 Rektorns ansvar (Fsk)

Analys

Skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete innebär att rektor, tillsammans med sin personal, systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen enligt de nationella målen. Rektor ska se till att styrning, ledning, organisation och uppföljningssystem stödjer kvalitetsarbetet på enhetsnivå. Varje förskoleenhets kvalitetsarbete ska också kunna användas som underlag för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.

Det innebär att rektor ansvarar för att skapa former och rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas i förskoleenheten. I utvärderingen av nuvarande struktur för förskoleenheterna framträder att kvalitetsarbetet kan förbättras. Samtliga förskoleenheter har en plan för det systematiska kvalitetsarbetet. Det framkommer dock att på de enheter där detta arbete ej bedrivs systematiskt under läsåret leder den bristande uppföljningen till att det ej går att få fram underlag till analys och då går det ej att göra en bedömning av framgångsfaktorer och kommande behov. Detta är en av anledningarna till den förändrade ledningsorganisationen med rektor och biträdande rektor i ledningsteam. Rektor och biträdande rektor har fått en tydlig rollfördelning där rektor har det övergripande ansvaret för kvalitetsarbetet. Rektor skriver arbetsplan och har ansvaret att analysera och aggregera enhetens samlade resultat och behov till verksamhetschef. Biträdande rektor ansvarar för det operativa arbetet med att genomföra och följa upp de olika insatserna på förskolan och lämna underlag till rektor.

Då det skett en organisationsförändring den 1 juli 2019 från en förskolechef per förskola till ett ledningsteam med rektor och biträdande rektorer för en förskoleenhet bestående av flera förskolor. Detta innebär att de nybildade ledningsteamerna är inne i ett processarbete av att arbeta sig samman. Detta belyser Peter Fowelin (2017) i sin bok "Från Motstånd till möjlighet" belyser förbättringsarbetets faser och vad man kan förvänta sig av ett förändringsarbete vilket ledningsteamerna är inne i. Dessa faser är: Initiering, implementering, institutionalisering samt spridning. Majoriteten av ledningsteamerna befinner sig i den första fasen där det strävar efter att skapa förståelse för det nya, vilket kan ta olika lång tid i de olika förskoleenheterna. Arbetet med att sätta strukturer

och implementera det systematiska kvalitetsarbete beskriver rektorer är i gång men kommer att ta tid.

Förskolenheten med ledning och personalgrupper är inne i en ny gruppprocess, som kräver olika sätt att leda. Detta beskriver Susan A Wheelan (2017) i boken "Att skapa effektiva team: en handledning för ledning och medlemmar" att genom att försöka se var gruppen befinner sig kan man skruva på sitt ledarskap. En ny grupp behöver en styrande chef som är tydlig, sen går man in i den ifrågasättande fasen och då behöver gruppen en stödjande chef, se när gruppen har landat kan man övergå till en samverkande chef för att sedan vara en visionerande ledare. Detta är påtagligt för de nya rektorerna att på den ena förskolan är rektor en samverkande och visionerande ledare och på den andra förskolan är rektor en styrande och stödjande chef. Det är viktigt att kunna situations anpassa sitt ledarskap så det gynnar utbildningen och att utveckling hela tiden sker framåt utifrån där man är.

Indikatorer	Utfall	Mål
Varje rektor instämmer helt eller delvis i medarbetarenkäten att de har goda förutsättningar gällande roll, arbetssituation, arbetsklimat, samarbete.		—
Varje rektor anger i medarbetarsamtal att de har goda förutsättningar gällande roll, arbetssituation, arbetsklimat, samarbete.		—
Varje biträdande rektor instämmer helt eller delvis i medarbetarenkäten att de har goda förutsättningar gällande roll, arbetssituation, arbetsklimat, samarbete.		—

Status	Insatser
	Genom medarbetarenkäten ht-20
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Att kvalitetsäkra att rektor har goda förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag	
	Genom medarbetarsamtal vt-20
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Att säkerställa att rektor har goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag.	
	Genom medarbetarenkäten ht-20
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Att kvalitetssäkra att biträdande rektor har goda	

2.4 Övriga

2.4.1 Kränkande behandling

—

Indikatorer	Utfall	Mål
Varje förskoleenhet ska använda systemet DF respons för att anmäla kränkande behandling.		—
Varje förskola genomför regelbundet trygghetsvandringar med t ex stöd av material från Diskrimineringsombudsmannen		—

Status	Insatser
!	Uppföljning i systemet Df Respons
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Minska antalet kränkningar	
!	Varje rektor svarar i en enkät som skickas från verksamhetschef
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Kvalitetssäkra att det finns ett systematiskt likabehandlingsarbete	
!	Varje rektor lägger in sin plan mot kränkande behandling och aktiva åtgärder i Stratsys
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? Kvalitetssäkring	

2.4.2 Övriga kommunala mål och åtaganden

—

Indikatorer	Utfall	Mål
Frisknärvaron för medarbetare ska öka (%).		—
Servicegraden i de olika stadsdelarna ska öka.		—
Personalomsättningen (antal nyanställda/avslutade under året i % av antalet anställda) ska minska(%)		—
Verksamhetsområde förskolas genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang ska öka utifrån medarbetarenkäten.		—

3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget

3.1 Nyanländas lärande

I de förskoleenheter där det finns en plan och ett aktivt arbete med nyanländas lärande lyfts vikten av att i möjligaste mån arbeta med att stödja och utveckla barnets modersmål parallellt med det svenska språket. Att arbeta med barnets alla språk samtidigt får stöd i forskning kring transspråkande. Utifrån ett transspråkande perspektiv framgår att alla barn som kommer till förskolan har med sig individspecifika erfarenheter, förmågor, språk och kunskaper. Dessa språk är barnets centrala resurser för kommunikation och det är förskolans uppgift att ge varje barn förutsättningar att utveckla såväl modersmålet som svenskan. Att som flerspråkigt och nyanlänt barn ha möjlighet att använda sitt modersmål i förskolan stärker barnets identitet samt språk- och kunskapsutveckling (Svensson, G. 2017). Transspråkande i praktik och teori. Stockholm: Natur & Kultur. Svensson 2017). Där det finns språklig kompetens på modersmålet i arbetslaget eftersträvar man att använda den i undervisningen med barnen som komplement till det svenska språket. Andra arbetsätt som identifieras som framgångsrikt är ett medvetet användande av TAKK, bildstöd och kroppsspråk i undervisningen med barnen.

Genom förskoleenheternas kvalitetsrapporter kan konstateras att det språkutvecklande arbetet med nyanlända ej skiljer sig från det språkutvecklande arbetet i övrigt. Detta kan vara värt att problematisera och undersöka om det är så att samma språkutvecklande arbetsätt till alla stödjer nyanländas språkutveckling lika effektivt eller om det behövs specifika metoder och arbetsätt för att berika och utveckla nyanländas lärande.

Det framgår av förskoleenheternas kvalitetsrapporter att tre förskoleenheter saknar uppföljning av arbetet med nyanländas lärande. Dessa tre kommer att lägga in det som ett utvecklingsområde i kommande arbetsplan. I ett antal förskoleenheter pågår arbete med att skapa och sätta strukturer för arbetet med och uppföljningen av nyanländas lärande.

Verksamhetsområde förskola har ej haft ett övergripande mål med indikatorer för att skapa riktning i det systematiska kvalitetsarbetet för nyanländas lärande. En analys är att sätta mål på verksamhetsområdesnivå med indikatorer för att stödja att förskoleenheternas kvalitetsrapporter följer upp nyanländas lärare och att det redovisas hur det särskilda ekonomiska tilldelningen för att stödja nyanländas lärande använts och vilka effekter som kan kopplas till detta.

Det framkommer också att det är svårt att veta vilka barn i förskolan som är nyanlända. Här behövs ett utredningsarbete för att se över nuvarande rutin gällande information och kommunikation både på förvaltningen och inom förskoleenheten.

3.2 Skolinspektionens tillsyner under verksamhetsåret

Under 2020 har Skolinspektionen genomfört en tillsyn gentemot förskola. Tillsynen gäller förskolan Björkstugan och startades i samband med att Botkyrka kommun själva begärde att Skolinspektionen skulle granska huruvida

kommunen följt gällande lagstiftning i samband med den händelse som uppdragades på förskolan Björkstugan i januari 2020.

Utöver denna tillsyn har Skolinspektionen under 2020 lämnat över två anmälningar till huvudman för utredning. Dessa båda utredningar har under året färdigställts och resultatet har i de fall det efterfrågats delgivits Skolinspektionen.

3.3 Vilka statliga satsningar har enheten deltagit i under läsåret?

I tabellen nedan redogörs för de stadsbidrag som under året varit möjliga att söka för förskolan. Det framgår även hur mycket medel som förskoleenheterna ansökt om och vad som har beviljats.

	Avser tidsperioden	Sökt för	Beviljats
Läsluft (ej ram)	2020/2021	322 000 kr	322 000 kr
Omsorg på obekvämt arbetstid	2020	0 kr	0 kr
Mindre barngrupper i förskolan (ej ram)	2020/2021	5 487 875 kr	2 010 000 kr
Bättre språkutveckling i förskolan	2020	1 436 920 kr	1 436 420 kr

Till kommande år behöver strategier rörande bidraget för mindre barngrupper i förskolan arbetas fram. Målet är att fler enheter ska söka bidraget kommande period samt att verksamhetsområdet ska få bättre överblick över vad som avgör om sökt belopp beviljas.

Fem förskolor i Botkyrka kommun har under 2020 avslutat den treåriga statliga satsningen ”Samverkan för bästa skola” (SBS). Dessa fem förskolor är Ugglan, Humlan, Ametisten, Vitsippan (Vallmon) och Ringblomman. Erfarenheter och lärdomar från SBS behöver under nästkommande år fortsatt implementering i övriga förskolor och förskoleenheter.

3.4 Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolornas planer mot diskriminering och kränkande behandling är lokalt framskrivna. Under kommande verksamhetsår kommer en central ram för planens delar och innehåll tas fram för att stödja och främja likvärdighet i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling inom verksamhetsområde förskola. Det framgår av förskoleenheternas kvalitetsrapporter att implementering av planen blir framgångsrik när det sker ett medvetet och kontinuerligt kollegialt arbete i värdegrundsgrupper, på APT samt i andra forum. Detta implementeringsarbete behöver fortgå för att få planen mot diskriminering och kränkande behandling mer ”levande” i utbildningen. I systemet DF-respons har det anmälts 28 st kränkingsärenden under 2020 (period 1/1-20/11). Det betraktas som lågt och indikerar att det kan finnas ett mörkertal av misstänkta kränkningar som ej rapporteras in i systemstödet.

Det är ett utvecklingsområde att öka medvetenheten hos varje medarbetare om vikten av att arbeta främjande och förebyggande mot diskriminering och kränkande behandling, samt att anmäla misstänkta kränkningar i därför avsett systemstöd. Detta kräver ett fortsatt arbete med att implementera systemstödet och även skapa en kultur där det går att ifrågasätta den vuxnes agerande genom

att ha barnets perspektiv i fokus. I detta kulturbygge blir biträdande rektors delaktighet betydelsefull. Genom dokumentet "Riktlinjer för trygghet i förskola", som tagits fram under 2020 tydliggörs de biträdande rektorernas roll i detta arbete.

4 Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan

Utifrån vad som framkommit genom kvalitetsrapporten är verksamhetsområdets prioriterade utvecklingsområde arbetet för ökad likvärdighet. Detta övergripande utvecklingsområde utgår från följande underkategorier.

Arbete för ökad likvärdighet genom:

- Språkutvecklande arbetssätt
- Ge förutsättningar till utökad processkvalitet
- Utveckla strukturkvaliteten samt ta fram indikatorer som gör det möjligt att följa arbetet över tid
- I högre utsträckning utgå från vetenskaplig grund, samt sträva efter att ta fram forum där beprövad erfarenhet kan utvecklas.

5 Övrigt

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Kvalitetsrapport 2020

Grundskola

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Läroplanens huvudområden	4
2.1 Lärande.....	4
2.1.1 Kunskaper	4
2.1.2 Bedömning och betyg.....	9
2.2 Värden.....	10
2.2.1 Normer och värden.....	10
2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande.....	13
2.3 Samverkan och ansvar.....	14
2.3.1 Skola och hem	14
2.3.2 Övergång och samverkan	14
2.3.3 Skolan och omvärlden.....	15
2.3.4 Rektorns ansvar	16
2.4 Övriga.....	17
2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden	17
3 Särskilda frågor för verksamhetsrådets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget	18
3.1 Skolinspektionens tillsyner under verksamhetsåret	18
3.2 Plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	20
4 Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan	21

1 Inledning

Skolåret 2020 har, som så många andra delar av samhället, präglats starkt av coronapandemin. Skolledningar och skolpersonal har under stark press upprätthållit sitt uppdrag att tillförsäkra eleverna en trygghet och kunskapsutvecklande skolmiljö. Det rådande läget till trots har verksamhetsområdet fortsatt att arbeta aktivt för kvalitativ och likvärdig utbildning för samtliga elever i Botkyrkas grund- och grundsärskolor.

Alla Botkyrkas skolor ska vara rustade för att ge samtliga elever en god undervisning och möjlighet att lyckas i livet. Utbildningsförvaltningen har påbörjat en översyn av skolstrukturen i Botkyrka för att stärka enheternas förutsättningar att nå dit. Under 2020 har utbildningsnämnden fattat beslut om styrande principer för skolstrukturen i Botkyrka. De styrande principerna syftar till att åstadkomma pedagogisk och ekonomisk hållbarhet och ska vara långsiktigt vägledande vid utformningen av kommunens förskolor och skolor. Det gäller för så väl organisatoriska frågor som lokalfrågor. Följande fyra principer styr det fortsatta förändringsarbetet:

1. Organisering i större enheter
2. Helhetsperspektiv med årskurs F-9
3. Verka för en blandad elevsammansättning i skolorna
4. Begränsa överkapaciteten på förskole- och skolplatser

Förvaltningen har med hjälp av de styrande principerna gjort bedömningen att 12 av kommunens 22 grundskolor slås samman i 5 rektorsområden. Sammanslagning av grundskolor i rektorsområden i enlighet med förvaltningens förslag gör det bland annat möjligt att använda resurser och personal mer effektivt. Förvaltningen gör bedömningen att sammanslagningen i rektorsområden kommer att ha en positiv inverkan för eleverna eftersom omorganisationen antas leda till högre kvalitet i undervisningen.

Varje grundskola kommer fortfarande att utgöra en egen skolenhet trots samordning i rektorsområden. Inom verksamhetsområde förskola har liknande åtgärder redan vidtagits under 2019. Organisationsförändringen innebär att Botkyrka kommun under hösten 2020 gick från 22 grundskoleenheter till 15 rektorsområden.

Grundsärskolan är fortsatt lokaliserad på åtta skolenheter. Inom verksamhetsområdet finns också Språkcentrum för organiserandet av mottagande för nyanlända, modersmålsundervisning och studiehandledning samt verksamhetsstöd för stöd och utveckling av grundskolorna. Verksamhetsområdet leds av en verksamhetschef, tillika skolchef, med stöd av en biträdande verksamhetschef och en grundskolesamordnare.

Det förbättringsarbete som skett i samverkan med Skolverket inom ramen för Samverkan för bästa skola (SBS), fortsatte enligt de åtgärdsplaner som förvaltningen arbetat efter och avslutades enligt den satta tidsplanen. För att säkra det goda förbättringsarbete som fortsatt sedan Skolinspektionens avslutat sin särskilda insats på Storvretsskolan har förvaltningen och Skolverket slutit avtal om att upprätta åtgärdsplan inom ramen för SBS.

Trots utmanande förutsättningar och en påfrestande vardag präglad av corona-relaterade bekymmer utvecklas skolorna positivt och läget bedöms vara stabilt. En avgörande framgångsfaktor är stabila ledningar med tydligt fokus på uppdraget och där kontinuitet och ett långsiktigt hållbart utvecklingsarbete är ledorden.

2 Läroplanens huvudområden

2.1 Lärande

2.1.1 Kunskaper

Läsårets senare del präglades starkt av den rådande corona-pandemin, med hög frånvaro bland såväl elever som personal. Folkhälsomyndighetens rekommendationer om social distansering, skärpta hygienkrav och möjlighet till fjärr- och distansundervisning har påverkat den dagliga verksamheten i samtliga skolformer (grundskola, grundsärskola och fritidshem) och på samtliga skolor. Rektorer har omfördelat resurser för att säkerställa elevernas garanterade undervisningstid, samtidigt som skolor med årskurs 9 prioriterat att dessa elever ska lyckas så väl som möjligt utifrån deras förutsättningar oberoende av det rådande läget. Årets aggregerade meritvärde visar att arbetet varit lyckosamt och den positiva trenden kvarstår. En bakomliggande framgångsfaktor till detta tros vara det långsiktiga arbete som bedrivits inom kommunen gällande digitala verktyg och arbetssätt.

I ett långsiktigt perspektiv kan även tidigare års centrala utvecklingsinsatser med fokus på kollegialt lärande tillsammans med Ann S Philgren för skolledare, tänkas vara starkt bidragande till det resultat som presenteras. Verksamhetsområdet har, med kontinuitet i sin riktning, envist hållit kvar sitt fokus mot att få fatt på undervisningens kvalitet snarare än att välja och implementera populära metoder för skolutveckling. Lokalt förankrade utvecklingsinsatser räknas även av Blossing (2018) som viktiga framgångsfaktorer. Här menas att verksamheten själv ska upptäcka och prioritera utvecklingsområdet och att skolledaren ska driva och äga mandatet för att man ska nå verklig effekt. Huvudmannens roll har här varit att stärka rektorerna i deras arbete med analys och att ge dem förutsättningar för att lyckas med den.

Ett tydligt exempel på det som beskrivs ovan kan ges av det arbete som rektor initierat och drivit gällande läsning på Fittjaskolan. Deras medvetna arbete med att fånga upp läs-sköra elever resulterar nu i att 94% av eleverna når läsmålen i årskurs 1. Verksamhetsområdets bedömning är att det finns skillnader mellan enheterna när det kommer till att bedriva ett tydligt utvecklingsarbete som ger effekt. För det gångna året visar så väl Storstretsskolan, Malmsjö skola och Karsby International School på en positiv utveckling i detta arbete.

Andelen med betyg (lägst E) i alla ämnen har tidigare följt en sjunkande trend, förra årets resultat visade dock på ett något positivare utfall, vilket i år dessvärre inte fortsatt. Vid närmare blick på andelen elever med betyg i alla ämnen (se tabell nedan) kan konstateras att andelen ligger relativt konstant kring 60% mellan årskurs 6 och årskurs 8, för att öka till 70% i årskurs 9. Skillnaderna mellan årskurserna är större på enhetsnivå, men mönstret att andelen elever ökar till årskurs 9 är gemensamt. Ett mönster som även är synligt tidigare år.

Andel elever med betyg (lägst E) i alla ämnen				
	åk 6	åk 7	åk 8	åk 9
2020	64,2	60,5	59,3	71,4
2019	54,2	58,0	55,6	69,8

Förklaringsmodeller till mönstret kan härledas till både individuella faktorer, som en ökad motivation hos eleverna inför sista året i grundskolan, och organisatoriska faktorer, som att enhetsspecifika insatser riktas för att stärka kunskapsutveckling det sista året. Ur ett historiskt perspektiv kan verksamhetsområdet se att störst fokus legat på att just identifiera enhetsspecifika insatser och åtgärder för äldre elever. Resultatuppföljning i relation till skolans styrning är relativt väl beforskat. Scherps & Scherps (2016) tes om att det som efterfrågas undersöks och förbättras kan här ses som tillämpbart. Detta sätter nya krav på verksamhetsområdet att ställa om sina resultatförväntningar och prioriteringar av stödinsatser.

Vid resultatöversikt där nyanlända elever resultat beaktats framkommer inga synliga mönster. De mönster som synliggörs i skillnader mellan könen överensstämmer med de mönster som synliggörs på riksnivå; flickorna lyckas bättre i skolan än pojkarna. Värt att notera är att skillnaderna inom Botkyrka kommuns kommunala grundskolor är något mindre.

Lärobedömningar i årskurser som saknar betyg har fortsatt att ske, med tillägg av förskoleklassens nu obligatoriska kartläggningsmaterial "*Hitta matematiken*" och "*Hitta språket*". För att kunna stärka barnens språkutveckling tidigare än i grundskolan har förskoleklassens bedömningar även följts upp på respektive förskoleenhet. Såväl förskoleenheternas- som grundskolornas ledningsteam har uttryckt en önskan om att diskutera kartläggningsresultatet med avlämnande respektive mottagande enhet och organiserade former för detta samarbete behöver utvecklas.

Jämförelser mellan lärobedömningar i årskurs 2 och resultat på nationella prov i årskurs 3 saknas i år. Tidigare års mönster med att elever i högre grad bedöms klara kunskapskraven än vad de i verkligheten sedan gör, tros kvarstå. Under kvalitetsdialogerna för skolor med årskurser F-3 under hösten 2019 låg fokus på att undersöka dessa skillnader och att problematisera genomförande och bedömning av nationella provet i årskurs 3. Arbetet med att förstå utmaningar och hinder i det språk- och kunskapsutvecklande arbetssättet för de lägre stadierna har fortsatt. Verksamhetsområdet har ringat in två framträdande faktorer; organisatoriska problem och bristande kompetens.

Verksamhetschefens bedömning är att det i de lägre stadierna och fritidshemmen finns en högre instabilitet i organisationen och fler biträdande rektorer som saknar tydliga uppdrag för styrning av stadiet. I kontrast till högstadierna där organisationen bedöms som mer stabil och med ledningsroller som är tydligare i sina uppdragsbeskrivningar. Genomströmningen av personal är också större i de lägre stadierna, vilket skulle kunna härledas till att det där är en högre andel obehöriga.

Den pågående insatsen att utveckla verksamhetsstöd förväntas att på lång sikt utjämna skillnaderna mellan årskurserna. Det kommande arbetet för verksamhetsstöd ska grunda sig i denna prioritering.

Indikatorer	Utfall	Mål
Bedömning matematik åk 2	86	
Kommentar Resultatet på aggregerad nivå har legat relativt stadigt genom åren och skillnaderna mellan könen är små. Skillnaderna mellan skolorna är stora och varierar mellan 100% och 55%. Värt att notera är dock att en enhet sticker ut negativt med 55%, övriga skolor håller sig på en nivå över 75%.		
Elever med problematisk frånvaro		
Kommentar Det kan konstateras att antalet elever med en frånvaro över 20% fortsätter att öka. Under våren 2020 har den totala frånvaron brutit tidigare mönster på grund av corona-pandemin. analyserbart underlag förväntas under hösten 2020.		
Meritvärde åk 9	228,9	
Kommentar Trenden på aggregerad nivå fortsätter positivt, trots vårens utmaningar med stor frånvaro bland elever och personal på grund av corona-pandemin. Skillnader mellan könen är påtaglig, men något mindre i jämförelse med tidigare år. Årets resultat på enhetsnivå för flickor varierar mellan 175 och 288. Dessa fördelar sig så att hälften av skolorna har resultat mellan 175 och 216, alla utom en av dessa är belägna i områden med sämre socioekonomiska förutsättningar. Den andra hälften av skolorna har resultat mellan 231 och 288, alla utom en av dessa är belägna i områden med bättre socioekonomiska förutsättningar. Pojkarnas resultat varierar mellan 185 och 258. Pojkarnas resultat är mer jämt fördelat än flickornas, tydligt är dock att skolor belägna i mer socioekonomiskt utsatta områden befinner sig på den lägre delen av skalan.		
Bedömning svenska åk 2	89	
Kommentar Resultatet på aggregerad nivå har under åren legat relativt stabilt. Skillnader mellan könen året finns genom åren och är genomgående högre resultat för flickor. Skillnader mellan skolor återfinns, resultaten varierar mellan 73% och 100%.		
Betygsresultat åk 6	64,2	
Behörighet till gymnasiet	86,8 %	
Läsning åk 1	80	
Kommentar Den genomsnittliga andelen elever som i årskurs 1 når läsmålen enligt LegiLexi är 80%. Variationen sträcker sig mellan 25% och 100%, övervägande del av skolorna redovisar dock ett resultat över 70%. Sju av skolorna redovisar något sämre resultat än tidigare år, endast en av dessa anses kräva närmre analys. En skola redovisar likvärdiga resultat och tio skolor visar på förbättrade resultat. Värt att notera är att den skola som redovisade att endast 25% eleverna i årskurs 1 når läsmålen är en av de skolor som visar på förbättrade resultat.		
Elever med måluppfyllelse i alla ämnen	71,4 %	
Nationella prov åk 3		

Indikatorer	Utfall	Mål
Kommentar		
Utfall saknas då Skolverket beslutade att ställa in samtliga nationella prov på grund av corona-pandemin.		
Elever i förskoleklass som vid kartläggningstillfället signalerar att de i åk 1 inte kommer att bedömas nå kunskapskraven i matematik.	12 %	
Kommentar		
Kartläggningen av kunskaper i förskoleklassen är nytt för läsåret och saknar därför jämförande data över tid.		
Skillnader mellan enheter återfinns med en variation mellan 0% och 44%. Resultatet visar tydligt att skolor med andel överstigande 20% återfinns i socioekonomiskt utsatta områden. Fem skolor saknar skillnader mellan könen, sju skolor påvisar resultat där fler flickor bedöms att inte klara kunskapskraven och sju skolor påvisar resultat där pojkar bedöms att inte klara kunskapskraven. Värt att notera är det i resultatet återfinns en enhet där mer än 50% av flickorna bedöms att inte klara kunskapskraven och en annan enhet där 60% av pojkarna bedöms att inte nå kunskapskraven.		
Elever i förskoleklass som vid kartläggningstillfället signalerar att de i åk 1 inte kommer att bedömas nå kunskapskraven i svenska.	14 %	
Kommentar		
Kartläggningen av kunskaper i förskoleklassen är nytt för läsåret och saknar därför jämförande data över tid.		
Skillnader mellan enheter återfinns med en variation mellan 3% och 47%. Resultatet visar tydligt att skolor med andel överstigande 20 % återfinns i socioekonomiskt utsatta områden. Endast tre skolor saknar skillnader mellan könen, fem skolor påvisar resultat där fler flickor bedöms att inte klara kunskapskraven och tolv skolor påvisar resultat där pojkar bedöms att inte klara kunskapskraven. Värt att notera är det i resultatet återfinns en enhet där närmre 60% av flickorna bedöms att inte klara kunskapskraven och en annan enhet där 60% av pojkarna bedöms att inte nå kunskapskraven.		

Status	Insatser
	Förbättrad struktur för uppföljning av frånvaro
	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Implementera ett strukturerat arbetssätt för att följa frånvaron.
	Kommentar Arbetet har påbörjats och fortgår under hösten 2020.
	Övergripande plan för skolbibliotek
	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Använda skolbibliotek mer som en resurs i undervisningen.
	Kommentar På grund av effektiviseringar i verksamheten så är samordnarfunktionen för skolbiblioteken vakant och därför har arbetet pausats. Arbetet skall återupptas under hösten 2020 inom ramen för grundskolans verksamhetsstöd.
	Fortsatt utveckling och implementering av Läsa äger

Status	Insatser
	<p>Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) En ökad systematik för skolorna att följa tidig läsinläring.</p>
	<p>Kommentar Läsa äger förstärktes från och med januari av ytterligare en person och arbetet har nu implementerats på samtliga grundskolor. Läsa äger är nu en självklar del i Botkyrkas grundskolors verksamhet.</p>
	<p>Utveckling av verksamhetsstöd</p>
	<p>Kommentar Grundskolans verksamhetsstöd är nu fullt utbyggt. Enheten arbetar med att stödja skolorna i att höja kvalitén i undervisningen, för en god elevhälsa och för nyanländas lärande. Även ett medicinskt team ingår som bland annat skall säkerställa att professioner som skolsköterskor och psykologer kan genomföra sitt arbete på ett korrekt sätt ute på våra skolor. Verksamhetsstödet har också samlats i nya lokaler i Karsby International School vilket kommer ge mer gynnsamma förutsättningar för personalens samarbete, samplanering och att tillvarata varandras kompetenser. Rekrytering av ny chef, biträdande verksamhetschef, har påbörjats och planen är att chef skall vara på plats januari 2021, enheten har letts av ff biträdande verksamhetschef under nästan ett och ett halvt års tid.</p>
	<p>Initiera flexgrupper på skolorna</p>
	<p>Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Färre externa placeringar.</p>
	<p>Kommentar Arbetet med att organisera för elever i särskilda behov fortskrider. Under höstterminen 2020 provar sex skolor formen flexgrupper, syftet med denna form är att skolan samlar resurs och kompetens istället för individuella lösningar som är mer resurskrävande och att säkerställa en beredskap för att möta elever i särskilda behov istället för att försöka organisera när man upptäcker behoven vilket skolorna ofta då anser sig inte ha råd med och/eller kompetens för. Placering hos utbildningsanordnare i andra kommuner, s k externa placeringar, har bromsats upp och arbetet med att minska antal placeringar fortsätter under 2021.</p>
	<p>Inleda samarbete med UF - ung företagsamhet grundskola</p>
	<p>Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Gynna entreprenörskap, goda samarbetsformer, ämnesövergripande arbetssätt och ökad medvetenhet om samhälle och arbetsliv.</p>
	<p>Kommentar Samarbete har inletts med Ung företagsamhet och grundskolans verksamhetsstöd har som uppdrag att stödja skolorna i arbetet och att ansvara för kontakten mellan Ung företagsamhet och skolorna.</p>
	<p>System för undervisning på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet</p>
	<p>Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) .</p>
	<p>Kommentar Uppstarten för förstelärare under ledning av kvalitetsstöd äger rum 29 september.</p>
	<p>Utveckling av Botkyrkas kulturella allemansrätt inklusive skapande skola-program</p>
	<p>Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Alla barn och elever i Botkyrka kommun skall få kunskap och upplevelse av kulturella uttryck och sammanhang enligt läroplanen.</p>
	<p>Utvecklingsarbete för skollära och pedagoger i samarbete med SPSM</p>

Status	Insatser
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	
Likvärdighet i bedömning och generellt ökad kvalitet i alla läroplansområden inom särskolan.	
Kommentar	
Uppföljning av årets arbete sker senare under året.	

2.1.2 Bedömning och betyg

Analys

Det samlade arbetet och tillkommande analyser under läroplansområdet för kunskaper, med de två verksamhetsspecifika processmålen med ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt och utvecklande och inkluderande lärmiljöer, anses vara grunden för arbetet med betyg och bedömning. Det vill säga det kvalitativa arbetet för elevernas harmoniska utveckling.

Låt oss titta på betyg och bedömning ur perspektivet att det är ett myndighetsutövande med särskild vikt på att vara likvärdigt inom och mellan skolorna. Att sätta betyg och bedömningar i relation till resultat på nationella prov är inte genomförbart detta år då Skolverket beslutade att de inte skulle genomföras på grund av den rådande corona-pandemin. Det är dock högst troligt att resultatet och analysen från föregående har högt värde även för i år. Arbetet med en likvärdig och allsidig bedömning av elevernas kunskaper är ett långsiktigt arbete.

Arbetet med att bygga ett kommunövergripande nätverk för förstelärare respektive ämneslärare pågår. Den förväntade effekten är bland annat att utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet stärka deltagarnas kompetens och samsyn på bedömning.

Indikatorer	Utfall	Mål
Betyg i förhållande till nationella prov		
Kommentar		
Underlag saknas då Skolverket beslutade att ställa in samtliga nationella prov under våren 2020 på grund av corona-pandemin.		

2.2 Värden

2.2.1 Normer och värden

Analys

Nämndmål

Alla barn och elever får möjlighet till arbetsfokus (studiero) i förskolan och skolan.

Undervisningens kvalitet och uppföljning inom temat *Lärande* är sammanflätat med möjligheterna till arbetsfokus (studiero). I Botkyrkas grundskolorna pågår värdegrundsarbete både i och utanför klassrummen, vars förväntade effekt bland annat är att ge utrymme för en god kunskapsutveckling, som exempel kan nämnas Skogsbacksskolan som både utvecklat sin rastverksamhet och organisation för att minska antalet konflikter och för att de konflikter som fortfarande sker ska hanteras utanför klassrummet och undervisningen. Vid tidigare utvärderingar såg man att alltför mycket av elevernas lektionstid gick åt till konflikter eleverna tog med sig in från rasterna och därpå följande konfliktlösning. Skolans kunskapsresultat är låga och ett fokus för skolledningen har varit att öka undervisningstiden genom att minska konflikterna.

Nämndmål

Barn och elever är trygga i Botkyrkas förskolor och skolor.

Arbetet med att introducera MVP och TÅGET på fler grundskolor fortgår till viss del enligt plan. Verksamhetschefen har tillsammans med förebyggarenheten på socialförvaltningen ett pågående samarbete. På grund av rotation i tjänsterna på socialförvaltningen och den pågående corona-pandemin har dock införandearbetet inte fortlöpt i det planerade tempot. En översikt över samtliga deltagande skolor samt i vilken fas och tillämpningsnivå de befinner sig ska sammanställas av förebyggarenheten och kommer att ligga till grund för vidare analys. Utvecklingen av former för att mäta effekter av metoderna fortlöper parallellt med implementeringsarbetet.

Sammanfattning av målområde normer och värden

På flera skolor genomförs utveckling av just rastverksamheten för att öka upplevelsen av trygghet och trivsel. Malmsjöskolan, Grindtorpsskolan, Tunaskolan, Kvarnhagsskolan, Skogsbacksskolan m fl jobbar med trivselprogrammet, vilket är tänkt att utveckla trygghet och trivsel genom organiserad lek och rörelse. Ledordet är; trygga+rörelse= ökad studiero

Tallidsskolan arbetar sedan flera år med TÅGET och det används enligt metodens upplägg i de tidiga skolåren. För att få materialet att bättre möta eleverna i under mellanstadiet utvecklar skolan arbetssättet och frångår därmed det givna upplägget. Skolan ser att TÅGET som metod fortsättningsvis ska vara en del av skolans ordinarie värdegrundsarbete och inte fortsätta benämnas som ett projekt. På grund av utebliven elevenkät har skolan inga jämförande

data. Skolledningen uppger dock att de signaler som kommer från elever och lärare visar på en trygg lärmiljö, vilket ses som effekt av det hängivna arbetet.

Gemensamt för de skolor som är igång med TÅGET är att det kan ta tid innan de flesta lärare är stabilt trygga i arbetsmetoden och kollegiet kommit till att kunna delge varandra goda exempel och att hitta vägar för att nå framgång där det inte fungerat.

Fittjaskolans samarbete med Non Violence har pågått under flera år och skolan bedömer att trivseln och tryggheten är god. Elevernas konflikthantering har förbättrats vilket syns i att antalet kränkingsanmälningar har minskat. Uppföljning visar dock att det fortfarande finns grupper som känner sig osäkra på att vara vem man vill och säga vad man tänker i klassrummet.

Falkbergsskolan arbetar med flera metoder inom ramen för sitt värdegrundsarbete och har under läsåret 19-20 implementerat MVP i sin struktur. Antalet anmälningar till huvudman gällande kränkningar har minskat från 59 tidigare läsår till 36 detta läsår. Vid analysen av de anmälda kränkningarna ser man att andelen kränkningar är störst i åk 6 och skolan drar slutsatsen att man där behöver utveckla arbetet ytterligare för att skapa ett tryggt klimat vid introduktionen av de nya eleverna som kommer till åk 6 (skolan är en 6-9 skola).

Under 2019 har huvudmannen arbetat aktivt tillsammans med skolledningen på Grindtorpsskolan för att bland annat öka elevernas upplevelse av trygghet och studiero. Ett stort arbete har genomförts för att rasterna ska vara trygga vilket medfört mätbart färre konflikter följer med till klassrummen där undervisning och lärande får större utrymme. I skolans egen trygghetsenkät syns att trygghet och studiero ökat markant i jämförelse med tidigare år och ökningen är störst bland de yngre eleverna. Under perioden mellan april 2018 och april 2019 anmäldes 135 kränkningar till huvudman, vilket sätts i relation till att det under perioden april 2019 till april 2020 anmäldes 46 händelser om kränkande behandling. Eftersom många insatser ägt rum är det svårt att isolera bakomliggande faktorer till framgångarna. Såväl MVP som Tåget har genomförts fullt ut under läsåret och skolledningen gör bedömningen att arbetet påverkat personal och elever positivt. Personalen på f-4 som genomgått utbildningen i Tåget har påbörjat en process som påverkar deras bemötande av eleverna och varandra utifrån värdegrunden i Tåget. Vid huvudmannens uppföljning, som skett i form av bland annat observationer av lektioner och rasttider vid tre olika perioder, är det märkbart att eleverna börjat använda begreppen förändringsagent och aktiv åskådare samt att elever i högre utsträckning ingriper i konflikter och kränkningar eller tar hjälp av vuxna. Effekter direkt kopplade till metoderna för våldspreventivt arbete.

Indikatorer	Utfall	Mål
Grundskolor arbetar förebyggande utifrån MVP (eller motsvarande metod)		
Kommentar Kartläggning över samtliga skolor som deltar samt status på insatsen är beställd från förebyggarenheten på socialförvaltningen. Leveransen är försenad på grund av personalbyte och det rådande läget med corona-pandemin.		
Elevernas upplevelse av arbetsfokus (studiero).		
Kommentar På grund av den rådande corona-pandemin genomfördes inte elevenkäten under våren 2020, planerad genomförandefas var i mars. Beslutet grundade sig på den riskbedömningen som visade att eleverna troligen skulle svara utifrån den rådande situationen och inte utifrån den ordinarie skolsituationen. Med den utgångspunkten skulle resultatet inte vara användbart som indikator på effekt utifrån genomförda insatser.		
Grundskolor arbetar förebyggande utifrån TÅGET (eller motsvarande metod)		
Kommentar Kartläggning över samtliga skolor som deltar samt status på insatsen är beställd från förebyggarenheten på socialförvaltningen. Leveransen är försenad på grund av personalbyte och det rådande läget med corona-pandemin.		

Status	Insatser
	Nya riktlinjer för trygghet och studiero
	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Att förbättra elevernas upplevelse av trygghet och arbetsfokus (studiero).
	Kommentar Som stöd till implementeringsarbetet ska material för kommunikations tas fram. På grund av den rådande corona-pandemin har kommunikationsenheten behövt prioritera sitt arbete och leveransen försenats.
	Systematisera uppföljning av anmälningar av kränkande behandling
	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Säkerställa att anmälningar tas om hand på ett korrekt sätt och att insatser görs för att motverka kränkande behandling.
	Kommentar Arbetet med ett kommundemensamt system för uppföljning av huvudmannens ansvar gällande anmälningar av kränkande behandling fortgår. Som ett första steg i den systematiska uppföljningen ges en nulägesbild (på enhetsnivå) en gång i månaden till förvaltningsledningen. Nulägesbilden som bygger på antal och karaktär av anmälningar samt pågående och avslutade ärenden används som indikator in i den övergripande processen för avvikelsernatering.

2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande

Nämndmål

Barn, elever och vårdnadshavare i Botkyrka upplever delaktighet i viktiga frågor där de själva påverkas.

På varje enhet är barn och elever delaktiga och har inflytande i utbildningen.

Sammanfattning av målområde ansvar och inflytande

Det är ändå mer komplext än så med inflytande i utbildningen. Det är vid det informella inflytandet, i utbildning och undervisning, som bilden blir mer komplicerad. Frågor som Vad kan elever ha inflytande i?, Vad vill elever ha inflytande i och Måste elevernas synpunkter iscensättas för att inflytandet ska vara verkligt? som skolorna brottas med. Banslättsskolan har i sitt arbete med delaktighet och inflytande formulerat sig kring dessa frågor och utifrån det tänkt till kring sin organisation. Falkbergsskolan har de elevledda utvecklingssamtalen som en bärande del av elevernas möjlighet till delaktighet och inflytande. Skolledning och personal vittnar här om en gemensam upplevelsen av att arbetssättet gör att eleverna får ett bättre grepp om hela sin utbildning. Det i sin tur ger eleverna makt att veta vad de vill och kan påverka.

Som en del i att problematisera elevernas delaktighet och inflytande över sin skolsituation utifrån frågorna ovan bör Storvretsskolans senaste års arbete lyftas. De insatser som skett på skolan är många och det är svårt att isolera effekterna av enskilda åtgärder vid ett så omfattande utvecklingsarbete som skett under snart ett och ett halvt år. Det som ändå är en märkbar effekt är att frågorna som elever kommer till skolledningen med har skiftat i karaktär. Från att nästan uteslutande handla om skolmat och den fysiska miljön i och runt skolan, till att handla om undervisningens kvalitet och rätten till god undervisning.

2.3 Samverkan och ansvar

2.3.1 Skola och hem

Skolorna är måna om goda vårdnadshavarrelationer och att ge vårdnadshavare möjlighet att vara delaktig i sitt barns skolgång. Man använder en rad kanaler för kommunikation, information och dialog såsom utvecklingssamtal, föräldramöten, föräldraråd, föräldrareferensgrupp, öppet hus, veckobrev och information via V-klass (kommungemensam lärplattform). Skolorna verkar utifrån olika socioekonomiska förutsättningarna och måste därför anpassa såväl kanaler som insatser för att på bästa sätt bemöta vårdnadshavarna utifrån deras behov. Skogsbacksskolan är ett exempel på en skola som befinner sig i ett socioekonomiskt utsatt område och där försök med föräldraråd inte varit lyckosamt. Skolan har analyserat anledningen till detta och ser att en bakomliggande anledning kan vara vårdnadshavarnas förväntningar på skolan och förståelse vad ett föräldraråd i praktiken kan innebära. Utifrån analysen har skolan istället initierat insatser som bättre möter vårdnadshavarna där de befinner sig. Bland annat har skolan valt att särskilt bemanna expeditionen vid tillfället då skoldagen startar för att möjliggöra spontana tillfällen att samverka med vårdnadshavarna. Ett mer formellt forum för samverkan som Skogsbacksskolan lyckats med är de tillfällen med öppet hus där vårdnadshavarna bjuds på middag.

Samtliga skolor lyfter dock mentorer och klasslärare ses som den främsta kontaktytan mellan skola och hem. Att ge personalen förutsättningar att lyckas med sitt uppdrag anses därför viktigt.

2.3.2 Övergång och samverkan

Analys

Den tidigare kommungemensamma insatsen med processkartläggning av övergången mellan förskola och förskoleklass har pausat med anledning av att verksamhetsområde förskola genomfört stora organisatoriska förändringar under 2019. Förhoppningen är att den nya organisationen med färre rektorer i förskolan kommer att ge bättre förutsättningar även för arbetet gällande övergångar.

Övergångar mellan förskolor och förskoleklass fungerar ändå i stort väl, och huvudmannen kan se att grundskolor i Tullingeområdet i högre utsträckning bedömer övergången som välfungerande än övriga skolor i kommunen. Vid återupptagandet av processkartläggningen kommer därför detta att belysas ytterligare för att kunna ta till vara goda exempel och se om det är möjligt att tillämpas mer övergripande.

Övergångar mellan grundskola och gymnasieskola sker främst utifrån att mottagande gymnasieskola vid individuella fall önskar överlämning. Tunaskolan arbetar mer systematiskt med detta genom att företrädare från EHT

(elevhälsoteam) och pedagoger har besökt gymnasieskolor och överlämnat enskilda elever som är i något behov av stöd från start. Deras upplevelsen är att detta förfarande fungerar väl och är av betydelse för hur eleven ska lyckas framöver.

Interna övergångar mellan stadier, klasser och mellan skola och fritidshem fungerar väl på samtliga skolor enligt egna bedömningar. Ett konkret exempel på hur skolorna ger förutsättningar för detta är hur de organiserar med personal med tydligt ansvar för att vara överlämnande och mottagande av elever vid övergången mellan skoltid och vistelse vid fritidshemmet. Ur ett vidare organisatoriskt perspektiv kan Parkhemsskolans systematiska arbete med att tjänsteplanera utifrån att lyckas med stadieövergångar lyftas. Här följer lärare i årskurs 3 med sina elever till årskurs 4 och en personal från fritids får vara kvar i årskursen, effekten av detta är en tydligare stabilitet i elevgruppen.

Status	Insatser
!	Förbättra övergången från förskola till grundskola och från grundskola till gymnasiet
!	Samverkan med övriga förvaltningar
	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Att synliggöra samverkan och säkerställa att samverkan bygger på struktur och funktion och inte på person.
!	Samverkan med ideella organisationer
	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Att stärka och/eller utveckla samverkan med ideella organisationer.

2.3.3 Skolan och omvärlden

Analys

Som stöd till skolornas arbete med studie- och yrkesvägledning genom hela utbildningen finns ett kommungemensamt nätverk för studie- och yrkesvägledare som leds av en central samordnare. Nätverket bedöms vara väletablerat och innehållet svarar mot de behov som skolorna ser som prioriterade i utvecklingsarbetet. I nätverket har man under läsåret bland annat påbörjat arbetet med en övergripande plan för studie- och yrkesvägledning och ett utvecklingsarbete kring PRAO. Syftet med det sistnämnda är att göra PRAO:n mer likvärdig inom och mellan skolorna, mer kvalitativ och mer integrerad i undervisningen. För att ge skolorna förutsättningar att utveckla elevernas entreprenöriella förmågor har även ett kommungemensamt samarbete med UF (ung företagsamhet) påbörjats under januari 2020.

Samtliga skolor har formulerade SYV-planer vilka innefattar främjande aktiviteter. Parkhemsskolan inbjuder bland annat vårdnadshavare att komma

till skolan för att berätta om sina yrken. Under våren 2019 hade skolan besök av förälder och självkörande buss. Pedagogerna arbetade sedan vidare med alla de frågor som väckts hos eleverna.

Status	Insatser
!	Utveckla PRAO
	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Mer likvärdiga förutsättningar för PRAO.
!	Övergripande plan för studie- och yrkesvägledning
	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Att fler elever gör genomtänkta utbildnings- och yrkesval.

2.3.4 Rektorns ansvar

Analys

Samsyn kring uppdraget, tydliga mål och stabilitet. Det är tre kännetecken på framgångsrika skolor, visar forskning vid Göteborgs universitet (Jarl, Blossing och Karlsson (2017) *Att organisera för skolframgång*). Tunaskolan beskriver hur stabiliteten i ledningsgruppen, där olika kompetenser kompletterar varandra, är betydelsefull för hela skolans utveckling. De har kunnat fokusera på att skapa en lärande organisation, där det kollektiva lärandet står i centrum och där en ökad delaktighet i personalen resulterat i att personalen börjar bli väl förtrogna med de olika delarna i det systematiska kvalitetsarbetet. Detta märks i kvaliteten på samtal pedagoger emellan och i systematiken kring när de samlar in olika resultat över året och hur bearbetar med dessa.

Verksamhetsområdet som huvudman samt tre av kommunens skolor; Storvretsskolan, Grindtorpsskolan och Malmsjö skola, har sedan 2016 haft konstaterade brister från Skolinspektionen. Genomförda åtgärder under 2019 renderade i att bristerna på Storvretsskolan ansågs avhjälpta i september 2019.

Under 2019 har även insatser genomförts inom de tidigare identifierade utvecklingsområdena ”styrning och ledning” och ”huvudmannens arbete att följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten i hela styrkedjan”. Bland annat har förvaltningen tagit fram en tydligare plan för det systematiska kvalitetsarbetet och ett nytt årshjul, vilka kommer att implementeras under 2020. Förvaltningens nya process för hantering av avvikelser i grundskolornas verksamhet är ett annat exempel på hur förvaltningen satt strukturer för stöd och styrning.

Det systematiska kvalitetsarbetet omfattar även systematik inom ekonomi. En ekonomisk medvetenhet och bra beslutsstöd för chefer är en förutsättning för utveckling av verksamheten. Komplexiteten för att få en budget i balans har blivit större utifrån ekonomiska utmaningar. Med anledning av årets underskott har förvaltningen planerat för förändring av rutiner och regelverk för att säkerställa en budget i balans i framtiden enligt uppdrag från nämnden.

Verksamhetsområdet kan se utmaningar i relationen mellan kommunalt och

statligt uppdrag; mellan givna ekonomiska förutsättningar och det pedagogiska ledarskapet.

Indikatorer	Utfall	Mål
Rektorsers möjlighet till ansvarstagande.	3	3

Status	Insatser
	En strukturerad och kontinuerlig handledning för skolledning
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Att ha en kontinuitet och hållbarhet i skolledarskapet.	

2.4 Övriga

2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden

Indikatorer	Utfall	Mål
Nöjdhetsindex		
Med anledning av att elevenkäten 2020 senarelades, återfinns inget underlag vid tiden för analys.		

Status	Insatser
	Ett medicinskt team inom ramen för verksamhetsstöd
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Att få ett mer kraftfullt arbete för barn och elevers hälsa.	
	Forskning på barn och elevers hälsa
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Att hitta metoder för att förbättra arbetet med barn och elevers hälsa i Botkyrkas kommun.	
	Operativ styrgrupp för skolstruktur
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Motverka skolsegregation och mildra dess effekter.	

3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget

3.1 Skolinspektionens tillsyner under verksamhetsåret

Regelbunden tillsyn

Efter den regelbundna tillsynen som genomfördes av Skolinspektionen med start hösten 2016 har Botkyrka kommun haft tre öppna ärenden vid 2020 års ingång. Den 6 maj 2020 fattade Skolinspektionen följande beslut i respektive ärende:

Huvudman för förskoleklass och grundskola

Skolinspektionen bedömer att samtliga påtalade brister är avhjälpna och avslutar därmed tillsynen.

Grindtorpsskolan

Skolinspektionen bedömer att samtliga påtalade brister är avhjälpna och avslutar därmed tillsynen.

Malmsjö skola

Skolinspektionen bedömer att nio påtalade brister är avhjälpna, men att två kvarstår. Skolinspektionen förelade med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Botkyrka kommun att senast den 27 november 2020 vidta åtgärder för att avhjälpa kvarstående brister på Malmsjö skola.

Skolinspektionen konstaterar att Botkyrka kommun inte uppfyller författningskraven vid Malmsjö skola avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Tryggheten och studieron har enligt Skolinspektionen visserligen förbättrats sett till skolan som helhet, men elever på lågstadiet upplever fortfarande sin skolmiljö som otrygg och sin klassrumsmiljö som stökig.

- Rektorn följer upp skolenhetens kunskapsresultat. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Förvisso framgår det enligt Skolinspektionen att uppföljning av förskoleklassens måluppfyllelse har gjorts men att den uppföljning av kunskapsresultat som har genomförts i grundskolan som helhet inte omfattat alla ämnen och årskurser på lågstadiet. Enligt Skolinspektionen krävs det en kontinuerlig uppföljning av kunskapsresultaten i alla årskurser och ämnen för att kunna få en samlad bild av måluppfyllelsen som kan användas som grund för analys och beslut om prioritering av utvecklingsåtgärder.

Riktad tillsyn 2020

Skogsbacksskolan

Vid uppföljningen av tillsynsbeslutet för Störvretsskolan under höstterminen 2018 uppmärksammades omständigheter som föranledde Skolinspektionen att starta en riktad tillsyn på Skogsbacksskolan. Den 20 mars 2019 fattades beslut om att brister uppmärksammats. Skolinspektionen förelade med stöd av 26 kap. 10§ skollagen (2010:800) Botkyrka kommun att senast den 20 september 2019 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. Vidtagna åtgärder är redovisade och ett uppföljningsbesök planerades av Skolinspektionen under våren 2020. Skolinspektionen har meddelat att uppföljningsbesöket är skjutet på framtiden med anledning av den pågående Coronapandemin.

Tullingebergsskolan

Skolinspektionen tog under januarimånad 2020 emot en signal om att det fanns brister i trygghet och studiero på skolan samt brister i särskilt stöd. Botkyrka kommun ombads lämna yttrande gällande uppgifterna. Den 26 juni 2020 fattade Skolinspektionen beslut om att det vid tillsynen ”inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav” och avslutade därmed den riktade tillsynen.

Trädgårdsstadsskolan

Skolinspektionen initierade den 28 oktober 2019 ett ärende utifrån uppgifter om att elev som uppnått grundskolans kunskapskrav för simning inte erbjudits vidare simundervisning, vilket innebär att eleven inte har erbjuds att utveckla sina färdigheter i simning. Botkyrka kommun lämnade yttrande i ärendet i mars 2020. Huvudmannen har ingen skyldighet att erbjuda elever möjlighet till progression i simning. Skolinspektionen fann inte skäl att vidta ytterligare åtgärder och avskrev därför ärendet.

Kvalitetsgranskningar

Grundskolors arbete med jämlikhet - Hammerstaskolan

Skolinspektionen genomförde med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) en kvalitetsgranskning av grundskolors arbete med jämställdhet. Syftet var att granska om det bedrivs ett långsiktigt jämställdhetsarbete på grundskolor där det finns risker i detta arbete. Granskningen genomförs i 30 utvalda verksamheter, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Hammerstaskolan, i Botkyrka kommun, ingår i denna granskning.

Skolinspektionen fattade den 18 november 2019 beslut om att åtgärder ska vidtas utifrån de identifierade utvecklingsområdena och att dessa åtgärder samt effekterna av dessa skulle redovisas i maj 2020. Den 26 augusti 2020 avslutade Skolinspektionen ärendet, med konstaterandet att huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten inom detta bedömningsområde.

Kartläggning och tidiga stödinsatser i förskoleklassen - Rikstens skola

Rikstens skola i Botkyrka kommun ingår i urvalet för att ingå i den tematiska kvalitetsgranskningen Kartläggning och tidiga stödinsatser i förskoleklassen. Syftet är att granska garantin för tidiga stödinsatser, en reform som införts i skollagen och som trädde i kraft inför läsåret 2019/20. Granskningen äger rum under våren 2020. Besök på skolan är genomfört under april 2020. I skrivande stund har ingen återkoppling inkommit till huvudmannen.

Undervisning och Arbete för att främja elevernas närvaro i skolan - Broängsskolan

Under höstterminen 2020 genomför Skolinspektionen samtal med rektorer och ett begränsat urval av elever för att granska förskoleklassens, grundsär- och grundskolors arbete med två områden *Undervisning* samt *Arbete för att främja elevernas närvaro i skolan*. För grundskolor som bedriver verksamhet i förskoleklass och årskurserna 1-4 ingår även en kartläggning avseende *Garantin för tidiga insatser*. Broängsskolan ingår i kartläggningen.

I återkopplingen den 24 september återfinns en rekommendation av fyra granskade delområden. Rekommendationen gäller att rektorn bör skapa möjligheter för lärare (två eller fler och gärna med olika ämnen) att vara varandras ”planeringsskugga”, det vill säga att de har kännedom om varandras aktuella och kommande undervisning. I det fall någon av lärarna blir sjuka har övriga lärare kännedom om planering samt elevernas resultat. I övrigt bedömer Skolinspektionen att skolan inte är i behov av någon mer rekommendation och granskningen avslutas.

3.2 Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Samtliga grundskolor och grundsärskolor har under året haft aktuella planer mot diskriminering och kränkande behandling, i vilka det förebyggande och främjande arbetet beskrivs.

4 Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan

Det övergripande utvecklingsområdet som ska styra verksamhetsområdet gäller det kompensatoriska arbetet för ökad likvärdighet. Det planerade utvecklingsarbetet som beskrivs i Arbetsplanen kommer för 2021 att prioriteras utifrån:

- Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt
Genom ökad kunskap och implementerade arbetssätt gällande inkluderande och differentierad undervisning, genom ökad tydlighet gällande förstelärarnas utvecklingsuppdrag och genom tydligt definierade arbetsprocesser för ökad närvaro hos eleverna.
- Värdegrundsarbete
Genom ökad förståelse för och vidareutveckling av undervisningens kvalitet och genom vidareutveckling av tidigare samarbete med socialtjänsten gällande MVP (Mentors in Violence Prevention) och Tåget.

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Kvalitetsrapport 2020

Gymnasium

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Läroplanens huvudområden	5
2.1 Lärande.....	5
2.1.1 Kunskaper	5
2.1.2 Bedömning och betyg.....	9
2.2 Värden.....	12
2.2.1 Normer och värden.....	12
Eleverna ska känna sig trygga, ha arbetsro och vara nöjda med sin skola.....	14
2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande.....	14
Elevernas upplevelse av inflytande ska öka.....	15
2.3 Samverkan och ansvar.....	15
2.3.1 Utbildningsval - arbete och samhällsliv	15
Studie- och yrkesvägledningen ska leda till högre genomströmning och färre omval.....	16
Studievägledningen är en del i att visa på framtida möjligheter och stärka framtidstron.....	16
2.3.2 Rektorns ansvar	16
Att skapa tydligare förutsättningar för rektor att ta ansvar för att utveckla sin verksamhet.....	17
2.3.3 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (Gysär)	17
2.3.4 Rektorns ansvar (Gysär).....	17
2.4 Övriga.....	18
2.4.1 Kränkande behandling.....	18
Att antalet kränkningar minskar	18
2.4.2 Övriga kommunala mål och åtaganden	18
3 Särskilda frågor för verksamhetsrådets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget	20
3.1 Nyanländas lärande	20
3.2 Skolinspektionens tillsyner under verksamhetsåret	20
3.3 Vilka statliga satsningar har enheten deltagit i under läsåret?	20
3.4 Plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	20
4 Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan	21
5 Övrigt	22

1 Inledning

Verksamhetsområde gymnasieskola bedriver utbildning inom skolformerna gymnasieskola och gymnasiesärskola och är organiserat på fyra enheter: Skyttbrinks gymnasium, S:t Botvids gymnasium och gymnasiesärskola, Tumba gymnasium och Tullinge gymnasium. Skolorna leds av var sin rektor och har till viss del olika profiler i och med sina olika programutbud.

Botkyrka har ca 2900 elever inskriva på sina gymnasieskolor, varav ca 70 elever inom gymnasiesärskolan. Sammantaget går 70% av eleverna på ett högskoleförberedande program, 17% på ett yrkesprogram och 13% på ett introduktionsprogram, fördelningen på skolorna är beroende av deras programutbud. Andel elever med utländsk bakgrund är 52%, andel elever med högt utbildade föräldrar är 49% tillika är 49% av eleverna är kvinnor och 51% är män.

Utbyggnad av gymnasieskolan i Botkyrka

Elevkullarna är växande varför Botkyrka kommun planerar för att bygga ut antalet gymnasieplatser med ca 700 fram till 2026. Det grundar sig i en analys om att det i södertörnssektorn växer med totalt ca 3000 elever varav ca hälften förväntas välja kommunala skolor. Utifrån nuvarande sök- och resmönster är det ett rimligt antagande att ca hälften av dessa 1500 väljer Botkyrkas skolor.

I det första utvecklingssteget har förvaltningen tagit fram underlag för utbyggande av Skyttbrinks gymnasium och Tullinge gymnasium. För Skyttbrinks gymnasium togs beslut i Mål och budget 2020 och för Tullinge förutsätts beslut i Mål och budget 2021.

Länssamverkan

Kommunens gymnasieskolor är en del av den länssamverkan som finns med 26 kommuner inom Storstockholm. Samverkan är viktig utifrån att vara hemkommun för elever som får sin utbildning hos andra aktörer, kommunala så väl som fristående. Drygt 60% av kommunens elever väljer skolor i andra kommuner eller fristående skolor och drygt 50% av eleverna kommunens gymnasieskolor kommer från andra kommuner, främst Salem och Södertälje.

Central förvaltning

Inom utbildningsförvaltningen återfinns Verksamhetsområde gymnasieskola där det övergripande ansvaret för kommunens gymnasie- och gymnasiesärskola ligger. Enheten leds av en verksamhetschef, tillika skolchef, och omfattar en utredare/handläggare och en verksamhetssamordnare. Stödfunktioner inom enheterna för kvalitetsstöd och ekonomistöd återfinns i så väl kontroll- som utvecklingssyfte.

Betydelsefulla händelser

Året har präglats av effektiviseringskrav och översyn av resursanvändning, parallellt med det exceptionella läge hela vårt samhälle står inför i och med de utmaningar som Corona-pandemin givit upphov till. Mer om de konsekvenser som återfinns i verksamheten återfinns under respektive uppföljningstema; *Lärande, Värden och Samverkan och ansvar*.

Som ett led i att arbeta för ett hållbart ekonomiskt läge har arbetet med att använda våra resurser mer effektivt fortsatt. Det i sig har bland annat inneburit

att starta kartläggning av elever som läser sju terminer eller mer, att utveckla arbetet med att placera elever på lämpliga IM-program inom den egna verksamheten och att utveckla samverkan med AVUX (arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen) för ett mer adekvat strategiskt och operativt arbete med KAA (kommunala aktivitetsansvar).

Utvecklingsarbetet för effektiv resursanvändning har även inneburit en fortsatt samverkan med AVUX gällande yrkesutbildningar. En ökad attraktivitet för kommunens yrkesutbildningar förväntas ge positiva effekter i att behålla och rekrytera kompetenta yrkeslärare och att nyttjandegraden av lokaler och utrustning sker på ett mer effektivt sätt.

Systematiskt kvalitetsarbete

En ny struktur och en gemensam kultur kring det systematiska kvalitetsarbetet har implementerats under året. Syftet har varit att länka samman det statliga läroplansuppdraget med kommunens årshjul och samtidigt vara tydligt anpassat till verksamhetens styrning och uppföljning. I kommande avsnitt redovisas årets analyser utifrån tre uppföljningsteman; *Lärande, Värden och Samverkan och ansvar, inom vilka* samtliga läroplansområden är kategoriserade.

Att skapa transparens, tydliga riktlinjer och principer för den interna resursfördelningen till skolorna är ett påbörjat arbete som ingår i det systematiska kvalitetsarbetet som kommer att fortsätta under kommande kalenderår.

2 Läroplanens huvudområden

2.1 Lärande

2.1.1 Kunskaper

Analys

På aggregerad nivå påvisar Botkyrkas gymnasieskolor ett fortsatt positivt och stabilt kunskapsresultat, med vissa skillnader beroende av programtyp och skola.

Senare delen av läsåret präglades starkt av corona-pandemin och Folkhälsomyndighetens påföljande rekommendationer om distansundervisning, med direkt omställning, påverkade samtliga skolformer (gymnasieskola och gymnasiesärskola) starkt. Statistiken visade att närvaron hos eleverna ökade under våren då gymnasieskolans undervisning genomfördes på distans, vilket liknar bilden på riksnivå som Skolverket presenterat efter sin kartläggning. Däremot har frånvaron ökat igen under hösten 2020. Hur omställningen påverkat kvaliteten i undervisningen är dock inte undersökt. Det som hittills framkommit är att antalet nya direktkontakter från elever till elevhälsan ökat. Troligtvis har de nya digitala möjligheterna som skapats för att komma närmre eleverna under den tid då gymnasieskolan bedrevs på distans varit den enskilt mest bidragande faktorn.

Det långsiktiga arbetet för god kvalitet i undervisningen tros vara en bidragande orsak till att det aggregerade resultatet inte påverkats av det rådande läget. Verksamhetsområdets bedömning är att skolledningarna har hög medvetenhet i sin användning av resurser, med goda strategier för planering och bemanning av personella resurser. Det finns även tydliga strukturer i skolornas organisationer med ett stabilt och fördelat ledarskap. Även om ambitionen varit en gymnasiegemensam planeringsprocess bedöms de enhets specifika planeringsprocesserna som fungerande, vilket antas vara anledning till att skolorna går in i höstterminen med ordning och reda i sina organisationer. Detta i sin tur förväntas medföra att kunskapsresultaten håller sig kvar på samma nivå, oberoende av hur läget i samhället utvecklas i förhållande till corona-pandemin.

Tumba gymnasiums el- och energiprogram lyfts här som ett talande exempel. Arbetslaget arbetar utifrån ett tydligt gemensamt uppdrag. Där grundläggande värderingar gällande så väl trygghet som lärande är väl förankrade i hela arbetslaget. Den kultur som råder bygger på gemensamt ansvarstagande för alla elever och arbetsmiljön i sin helhet. För fjärde året i rad erhåller 100% av avgångseleverna gymnasieexamen och antalet elever har näst in till fördubblats. För yrkesprogrammen i sin helhet kvarstår utmaningen i att höja andelen elever med högskolebehörighet, och för Botkyrkas gymnasieskolor att komma upp till eller över riksgenomsnittet. Att beskriva och dela de erfarenheter och insatser man gjort med elprogrammet till övriga program - och till andra skolformer - är en insats som verksamhetsområdet bedömer kan ge positiva effekter framöver.

För att få fatt på orsaker till vad som hindrar eleverna för att erhålla gymnasieexamen eller högskolebehörighet har underlag tagits fram för djupare analyser. Vi kan fortsatt se vissa avvikelser i resultat i t ex andel som klarar gymnasiearbetet, i historia och några andra ämnen mellan och inom program samt mellan och inom skolor. Olika förklaringsmodeller formuleras av skolorna och under höstens kvalitetsdialoger togs dessa avvikelser upp för vidare analys. Att elevernas språkkunskaper är en väsentlig förutsättning kan vi slå fast utifrån de dialoger vi haft med skolorna. Språkutvecklande arbetssätt i alla ämnen i alla skolformer är alltså ett väsentligt område för att nå gymnasieexamen. Sammantaget är det även tydligt att ytterligare datainsamling krävs för att både förstå elevens förutsättningar såväl som lärares valda arbetssätt. En djupare orsaksanalys är väsentlig för att kunna ta fram lämpliga åtgärder.

Gymnasiesärskolan har fortsatta utmaningar med behörig personal, vilket yttrar sig i en högre personalgenomströmning än för gymnasieskolorna i övrigt. Det i sin tur medför att arbetet med att stärka strukturer och organisation kring gymnasiesärskolan fortsättningsvis behöver prioriteras. Det framgår inte tydligt i det redovisade kunskapsresultatet att behörighetsproblematiken påverkar elevernas utbildning negativt, men bedömningen är ändå att kvaliteten i undervisningen skulle kunna höjas. Även arbetet för en god och trygg studiemiljö, med grundläggande värderingar som är väl förankrade i hela personalgruppen, anses kunna förbättras med en organisation som kännetecknas av ett stabilt och fördelat ledarskap.

Det ansträngda ekonomiska läget som utbildningsförvaltningen befinner sig i påverkar gymnasieområdets alla delar. Ur ett kunskapsutvecklande perspektiv bör konsekvenser vid eventuella neddragningar gällande det verksamhetsnära elevhälsoarbetet att särskilt uppmärksammas. Åtgärder som medför att inkludering, extra anpassningar och särskilt stöd kompromissas med, kommer att få långtgående konsekvenser för elevens möjlighet att lyckas i sin utbildning. Bedömningen är att detta långsiktigt högst troligt kommer att påverka de stabila och positiva kunskapsresultat som tidigare presenterats.

Indikatorer	Utfall	Mål
Fler elever på högskoleförberedande program ska ta gymnasieexamen	86,1 %	—
Kommentar Den positiva trenden på aggregerad nivå fortsätter för tredje året i rad. Skillnader mellan program och mellan gymnasieskolor kvarstår. Tittar vi närmare på en programspecifik utveckling över en femårsperiod ser vi följande mönster. Ekonomiprogrammet är det program som genomgående, oberoende av enhet, bjuder på störst variation. Samhällsvetenskapliga programmet visar en tydlig positiv trend på samtliga enheter.		
Skolledning kan tillsammans med sin personal beskriva sin process, uppnådda resultat och ge konkreta exempel utifrån elevcase med pedagogiska kartläggningar,		3 —

Indikatorer	Utfall	Mål	
utredningar och eventuella åtgärdsprogram.			
Utbildningen organiseras så att den så långt möjligt anpassas efter elevernas önskemål och val av kurser och att återvändsgränder i studiegången undviks.	4	4	●
Utbildningen utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges handledning och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bl.a. skolbibliotek och digitala verktyg.	4	4	●
Fler elever på högskoleförberedande program ska bli behöriga till högskolan	86,1 %		—
Kommentar Vid genomgång av resultatet kan konstateras att det endast återfinns skillnader så väl inom som mellan skolor.			
Genomsnittliga betygspoängen för avgångseleverna på de högskoleförberedande programmen ska öka	15,4		—
Kommentar På aggregerad nivå har det genomsnittliga betygspoänget fortsatt i en positiv trend. På underliggande nivå varierar resultatet mellan 14,3 och 17,2. Sett över en femårsperiod går det inte att urskilja något mönster i relation till program och/eller skola.			
Fler elever på yrkesprogram ska bli behöriga till högskolan	23 %		—
Kommentar Elever med högskolebehörighet återfinns nästan uteslutande på barn- och fritidsprogrammet samt på vård- och omsorgsprogrammet.			
Fler elever på yrkesprogram ska ta gymnasieexamen	86 %		—
Kommentar Årets utfall är något lägre än tidigare år, vilket skulle kunna peka på att den positiva trenden är bruten. Detta är dock för tidigt att konstatera. Variationen, finfördelat på program och skola, ligger mellan knappt 70% och 100%. Övervägande del redovisar att minst 80% av eleverna tar gymnasieexamen.			
Genomsnittliga betygspoängen för avgångselever på	13,5		—

Indikatorer	Utfall	Mål
yrkesprogrammen ska öka		
Kommentar Det aggregerade resultatet har legat relativt stabilt över åren, med en försiktig positiv trend. Redovisat per program och skola varierar utfallet mellan 12,1 och 13,8.		
Schemat klart senast 2020-08-15	 Nej	

Status	Insatser
	Fördelning av investeringsmedel för anpassningar
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Ökad inkludering och tillgänglighet	
Kommentar Investeringsmedlet är fördelat enligt nyckeltal och med tydlig kommunikering att öka tillgänglighet och inkludering.	
	Stödinsatser för att bygga upp en välfungerande planeringsprocess
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Att bemanningsplan och schema är klart i god tid innan läsårets slut och att resurserna används optimalt	
Kommentar Ambitionen med gymnasiegemensam planeringsprocess kvarstår, i dagsläget fungerar de enhetsspecifika processerna. Det första steget med att skapa förståelse för förutsättningar har skett under våren.	
	I samarbete med och med finansiering från grundskolan genomför gymnasiekurser för grundskoleelever
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) En högre måluppfyllelse och studiemotivation	
Kommentar På grund av den pågående corona-pandemin har insatsen inte varit genomförbar.	
	Genomföra sommarskola för elever i behov av det
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Att fler elever når minst E i sina kurser samt att antal som når gymnasieexamen ökar	
Kommentar En mer centraliserad lovskola för gymnasiet är genomförd och effekterna av den ska sammanställas i en utvärdering, vilken äger rum i september 2020.	
	Arbeta med att skapa motivation till att höja andelen högskolebehöriga på yrkesprogrammen
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Att en större andel blir högskolebehöriga på yrkesprogrammet	
Kommentar En betoning i dialogen i förhållande till skollidarna har skett. Målet att andelen som erhåller gymnasieexamen har varit mer styrande än att de ska nå högskolebehörighet.	

Status	Insatser
	Att rikta insatser mot de kurser som gör att eleverna missar att ta examen, t ex gymnasiearbetet
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Fler elever tar examen	
Kommentar Synliggörande av vilka kurser med större andel där eleverna inte når kunskapskraven på analysdagarna i augusti. Uppföljning av vad enheterna gör av insikten sker under resultatdialogerna som följer.	
	Att följa upp närvaron och sprida goda exempel där man lyckats
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Ökad närvaro	
Kommentar Enligt statistiken har närvaron ökat, troligtvis i och med de beslut om distansundervisning som kom i mars 2020 med anledning av den pågående corona-pandemin.	
	Att stimulera de elever som har hög kapacitet
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Högre medelbetyg för Botkyrkas gymnasieskolor och fler elever får högre betyg	
Kommentar Insatsen har kommit i skymundan i och med den pågående corona-pandemin.	
	Fortsätta arbetet med att stärka lärarna som ledare i klassrummet
Kommentar Fokus har legat på att utveckla och säkerställa undervisningen utifrån rekommendationerna med distansundervisning.	

2.1.2 Bedömning och betyg

Analys

Skolverket beslut att ställa in samtliga nationella prov under våren 2020 har lett till att det saknas underlag för att fördjupa analysen gällande tillförlitligheten i och utvecklingen av lärares bedömningar och betygssättning.

Skolinspektionen genomförde i maj 2020 en förenklad granskning med uppföljande syfte av hur gymnasieskolor arbetar med distansundervisning, betygssättning och garanterad undervisningstid. Granskningen initierades med anledning av Folkhälsomyndighetens rekommendationer om att bedriva distansundervisning med anledning av corona-pandemin. Granskningen skedde utifrån förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta och utifrån andra relevanta bestämmelser.

Skolinspektionens återkoppling till förvaltningen visar att myndighetens bedömning gällande distansundervisning och garanterad undervisningstid är att rektor hanterar uppkomna utmaningar på ett sådant sätt att myndigheten inte behöver ge någon rekommendation. Gällande betygssättning rekommenderar

myndigheten att rektor på granskad enhet ” ännu mer uppmuntrar till och möjliggör för lärarna att samverka vid bedömning och betygssättning i alla ämnen för att säkerställa rättvisande och likvärdiga betyg”.

Verksamhetschefens bedömning är att kritiken till viss del kan vara giltig för flera delar inom verksamhetsområdet. Även om tidigare initiativ, bland annat mellan Tullinge gymnasium och Skyttbrinks gymnasium, visar på insatser där rektorer uppmuntrat och möjliggör för utökad sambedömning. Den centrala insatsen med att återaktivera ämneslärarnätverken pausades på grund av den pågående pandemin.

Indikatorer	Utfall	Mål
Kursbetyg - betyg NP Ma 1a på yrkesprogram		—
Kommentar	Skolverket beslutade att samtliga nationella prov utgick våren 2020.	
Kursbetyg - betyg NP En5		—
Kommentar	Skolverket beslutade att samtliga nationella prov utgick våren 2020.	
Kursbetyg - betyg NP Sv1		—
Kommentar	Skolverket beslutade att samtliga nationella prov utgick våren 2020.	
Kursbetyg - betyg NP En6		—
Kommentar	Skolverket beslutade att samtliga nationella prov utgick våren 2020.	
Kursbetyg - betyg NP Sv3		—
Kommentar	Skolverket beslutade att samtliga nationella prov utgick våren 2020.	
Kursbetyg - betyg NP Sva1		—
Kommentar	Skolverket beslutade att samtliga nationella prov utgick våren 2020.	
Kursbetyg - betyg NP Sva3		—
Kommentar	Skolverket beslutade att samtliga nationella prov utgick våren 2020.	
Kursbetyg - betyg NP på Ma1b för SH-, HU- och EK-programmen		—
Kommentar	Skolverket beslutade att samtliga nationella prov utgick våren 2020.	
Kursbetyg - betyg NP Ma 2b		—
Kommentar	Skolverket beslutade att samtliga nationella prov utgick våren 2020.	
Kursbetyg - betyg NP Ma 3c		—

Indikatorer	Utfall	Mål
Kommentar Skolverket beslutade att samtliga nationella prov utgick våren 2020.		
Eleverna upplever att utvecklingssamtalet med mentor känns meningsfullt	45 %	—
Eleverna upplever att de känner till kraven för de olika betygen	50 %	—
Eleverna upplever att de får information under kursens gång om hur de ligger till	40 %	—
Eleverna upplever att de får hjälp med att förstå vad de ska göra för att kunna förbättra sina studieresultat	41 %	—

Status	Insatser
	Utveckla metoder med sambedömning och anonymiserad rättning
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) En ökad likvärdighet mellan olika skolor och lärare vad gäller bedömning	
Kommentar Ett första steg med samarbete mellan Tullinge gymnasium och Skyttbrinks gymnasium är inlett.	
	Aktivera ämnesnätverken med ett speciellt uppdrag om sambedömning.
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) En ökad samsyn kring bedömning mellan skolorna	
Kommentar På grund av den pågående corona-pandemin har samtliga gemensamma träffar ställts in.	
	Ämnesnätverk
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) .	
Kommentar Insatsen är pausad på grund av den pågående corona-pandemin.	
	Utveckla sambedömning
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Likvärdig bedömning.	
Kommentar Insatsen har pausats på grund av den pågående corona-pandemin.	
	Utveckla utformandet av utvecklingssamtalen och dokumentationen kring dessa
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Eleverna upplever att krav och förväntningar är tydliga.	
Kommentar	

Status	Insatser
Insatsen omdefinierades då formen för utvecklingssamtalet låg i fokus på grund av den pågående corona-pandemin.	

2.2 Värden

2.2.1 Normer och värden

Analys

Trygghet och studiero

I årets elevenkät för åk 2 i kommunens gymnasieskolor ses en uppgång i elevernas positiva upplevelse av trygghet och studiero, från 81% förra året till 84% i år. Under några års tid har ett intensivt arbete med att ta fram tydliga riktlinjer kring trygghet och studiero på skolorna pågått samtidigt som skolorna arbetat hårt med en god efterlevnad av de gemensamt beslutade ordningsreglerna och förhållningssätten. Bedömningen är att detta är den mest betydande orsaken till de goda resultaten. Under året har även några få men kritiska händelser på skolorna kunnat hanteras på ett framgångsrikt sätt, vilket skapat förutsättningar för fortsatt trygghet och studiero. Arbetet med att ta fram förvaltningsövergripande riktlinjer och handlingsplaner för trygghet och studiero anses ha bidragit till att det positiva resultatet är genomgående för hela verksamhetsområdet.

Sammantaget upplever eleverna i Botkyrka kommuns gymnasieskolor en arbetsmiljö där man är mest nöjd med att lärarna är kunniga och har ett positivt bemötande. Mindre nöjda är man med inflytande och möjligheter att påverka undervisningen. Majoriteten är även nöjd med skolornas arbete mot mobbning. Det är dock 40% som har uppgett att de inte är nöjda vilket skapar en mängd frågor. Skolorna har haft ambitionen att ta fram ett kvalitativt underlag i form av djupanalyser för att skapa en mer nyanserad bild. Rådande omständigheter med corona-pandemin har dessvärre förhindrat detta.

Andelen elever som upplever arbetsro har ökat och ligger över snittet för Stockholms län, men det finns stora variationer mellan våra skolor, det lägsta resultatet är 38% och det högsta 64%. Pojkarna är generellt sett nöjdare med arbetsron än flickorna vilket inte närmare analyserats ännu. Skolorna arbetar med uppföljningen av resultaten på elevenkäten.

Skolorna har arbetat med olika insatser för att skapa arbetsro, gemensamt är dock arbetet att implementera de nya riktlinjer för ordning och reda som tagits fram i kommunen. På skolor där eleverna upplever mindre nöjdhet med arbetsro kan man vid besök inte uppleva att arbetsmiljön är stökig för eleverna. Som tidigare lyfts fram är arbetsron dock en fråga som inte enbart innebär att det är lugnt på lektionerna, den handlar också om lektionsstruktur och tydlighet i förväntan på eleverna.

Under året har systematiska verksamhetsbesök inte kunnat genomföras på grund av det rådande läget, varför en djupare förståelse hos förvaltningen för nuläget på skolorna är begränsad. Skyttbrinks gymnasium har dock haft

Skolinspektionen på plats för granskning. Utifrån den återrapportering som skett i och med detta har ett riktat arbete kring att ytterligare förbättra studieron inletts.

Styrning och ledning

Ett framgångsrikt värdegrundsarbete beror på många olika faktorer, men en viktig aspekt är gemensamma synsätt. Medarbetarnas upplevelse av styrning respektive ledning inom verksamhetsområde gymnasieskola ligger på 79 respektive 83 i medarbetarindex, ett resultat som är något lägre än året innan. Det pågår ett arbete med att förankra ett gemensamt synsätt kring ledning och styrning, från förvaltningsnivån via verksamhetschef och rektorer ut i verksamheterna. Arbetet innebär bland annat att roller och ansvar tydliggörs.

Målet är en mer utvecklad dela-kultur och en ökad förståelse för det kommungemensamma. Rektorerna arbetar både var för sig på sina skolor och delar i rektorsgruppen sina erfarenheter med varandra för att utveckla ledarskapet i sina ledningsgrupper och på sina skolor. På S:t Botvids gymnasium har insatsen med Skolverket i Samverkan för bästa skola bidragit.

De utmaningar som verksamhetsområdet står inför i relation till normer och värden och det pågående värdegrundsarbetet formuleras främst av de effektiviseringsinsatser som krävs för att utbildningen i Botkyrka ska vara ekonomiskt hållbar. Vid dialog med skolorna framträder ett mönster i hur skolorna nödgas vara resurseffektiva inom främst elevhälsan, ett område som starkt kan komma att negativt påverka elevernas upplevelse av trygghet och en kunskapsutvecklande lärmiljö.

Indikatorer	Utfall	Mål
Elevernas upplevelse av trygghet på skolan	84 %	—
Elevernas upplevelse av arbetsro på lektionerna	55 %	—
Elevernas rekommendation av sin skola	67 %	—
Medarbetarnas upplevelse av styrning och ledning på skolan.		3 —

Status	Insatser
	Att aktivt arbeta med förankring av ordningsregler
	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Högre andel elever ska känna sig trygga och uppleva studiero
	Att stärka ledarskapet och stötta de skolor som har behov av det
	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Ökad säkerhet och trygghet i beslutsfattande

Eleverna ska känna sig trygga, ha arbetsro och vara nöjda med sin skola

2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande

Analys

Det område eleverna är minst nöjda med i årets elevenkät är möjligheterna att påverka undervisningen och också hur deras synpunkter tas tillvara. Frågan är komplex då de generellt sett är nöjdare med sina skolor i helhet jämfört med förra året.

Sammantaget upplever eleverna i Botkyrka kommuns gymnasieskolor en arbetsmiljö där de är mest nöjda med att lärarna är kunniga och har ett positivt bemötande. Mindre nöjda är de med inflytande och möjligheter att påverka på undervisningen samt hur deras synpunkter tas tillvara. Mest missnöje uttrycks kring organisatoriska frågor som matfrågor, scheman och redovisningsscheman.

Samtliga skolor bedriver ett aktivt arbete i inflytande och demokratifrågor, men av allt att döma får det inte full effekt in i elevernas upplevelse av situationen. En trolig förklaring till att upplevelsen av inflytande är lågt skattat, tros vara att dessa forum inte engagerar eller når alla elever. Skolornas ambition att ta fram kvalitativt underlag genom djupanalyser, är ett starkt bidrag för att nyansera och komplettera nulägesbilden inom området inflytande och delaktighet. På grund av läget med pandemin, har den kvalitativa datainsamlingen inte varit möjlig att genomföra.

Tullinge gymnasium har under året angripit problematiken med att förstå elevernas upplevelse av inflytande och delaktighet genom att arbeta för en gemensam begreppsförståelse. Ambitionen är att personal och elever ska lägga samma värdering och innebörd i begreppet. Målet är att de utifrån den gemensamma begreppsförståelsen ska kunna planera lämpliga åtgärder för att förbättra deras möjligheter till inflytande och delaktighet.

Indikatorer	Utfall	Mål
Forum för inflytande		4
Eleverna upplever att de får vara med och påverka innehållet i undervisningen	27 %	—
Eleverna upplever att de får vara med och påverka hur de arbetar under lektionerna	27 %	—
Eleverna upplever att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt på sin skola	37 %	—
Elevernas upplevda nöjdhet med sin skola	67 %	—

Status	Insatser
	Djupintervjuer av elever för att bättre kunna analysera svaren i enkäterna
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Högre förståelse av vad verksamhetsområdet behöver göra för att elevernas uppfattning ska speglas riktigt i enkäterna och i slutändan en högre nöjdhet	

Elevernas upplevelse av inflytande ska öka

Indikatorer	Utfall	Mål
Skolan har forum för formellt elevinflytande	100%	—

2.3 Samverkan och ansvar

2.3.1 Utbildningsval - arbete och samhällsliv

Analys

Fokus för verksamhetsområdet har varit att det etablerade syv-nätverket ska fortsätta med hög kvalitet samt att det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) är väl fungerande. Ett viktigt syfte med nätverket är att studie- och yrkesvägledare från grundskolan och gymnasieskolan ska samverka.

Fokus för verksamhetsområdet har varit att det etablerade syv-nätverket ska fortsätta med hög kvalitet samt att det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) är väl fungerande. Ett viktigt syfte med nätverket är att studie- och yrkesvägledare från grundskolan och gymnasieskolan ska samverka. En önskad effekt av detta är att grundskoleelevernas bild och uppfattning ska spegla programinnehåll realistiskt, för att i förlängningen minska antalet felval. Att minska antalet felval är prioriterat ur så väl elevens perspektiv som förvaltningens.

Utmaningar som verksamhetsområdet och enheterna har stått inför under 2020 är främst att säkra genomförande och kvalitet för APL, med anledning av den rådande situationen med corona-pandemin. Erfarenhetsutbyte mellan skolorna sker likt tidigare år via verksamhetsmötena.

Indikatorer	Utfall	Mål
Eleverna upplever att de får information och vägledning inför fortsatta studier och arbete efter gymnasiet	45 %	—
Skolledning och personal uppger att de har en väl fungerande studievägledning		3 —

Status	Insatser
	Syvnätverket
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Högre kunskaper och kompetens i studievägledargruppen	
	Utveckla samarbete med Linnéuniversitetet i utbildningar (SA) på S:t Botvids gy och spetsutbildningen (ES) på Tumba gy
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Att utbildningarna blir mer högskoleförberande, och att lärarkompetensen höjs.	
	Utveckla samarbete med motorbranschen (något eller några företag) för att öka attraktiviteten och kvaliteten på inom fordonsprogrammet på Skyttbrinks gy
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) En attraktiv utbildning med nära branschsamverkan	

Studie- och yrkesvägledningen ska leda till högre genomströmning och färre omval

Studievägledningen är en del i att visa på framtida möjligheter och stärka framtidstron

2.3.2 Rektorns ansvar

Analys

Den planerade insatsen att tillsammans med skolledningarna identifiera och skapa underlag för rektor att besluta om åtgärder som leder till bättre resursutnyttjande och en bättre strukturerad planering för verksamheten har varit tvungen att pausats på grund av den rådande corona-pandemin.

Verksamhetsområdets fokus har varit att stötta rektorn i sitt ansvarstagande genom att upprätthålla de gemensamma strukturerna för samverkan och att säkra att skolledningar för korrekt och lättillgänglig information för att kunna fatta relevanta beslut. Skolinspektionen genomförde i maj 2020 en granskning av gymnasieskolornas hantering av distansundervisning, garanterad undervisningstid och samverkan kring betyg och bedömning med anledning av Folkhälsomyndighetens rekommendationer om genomförande av gymnasieutbildning med anledning av corona-pandemin. Granskningen visar att St Botvids gymnasium hanterar utmaningarna gällande de tre granskade områdena väl. Inom samverkan för betyg och bedömning ser Skolinspektionen att rektor behöver värna än mer för att samverkan mellan lärare kommer tillstånd och inte begränsas av en verklighet som präglas av distansarbete. Verksamhetsområdets analys är att myndighetens bedömning bör vara allmängiltig för samtliga fyra gymnasieskolor. detta grundar sig i de gemensamma strukturerna för samverkan och underlag för beslut.

Indikatorer	Utfall	Mål
Bedömning av Rektors ansvar		3 —
Skolorna har en konstruktiv, nyfiken och resultatorienterad kultur.		3 —
Skolornas arbetsplaner är formulerade med strategiska och utvecklingsdrivande mål.		3 —

Status	Insatser
	.Att tillsammans med skolledningarna identifiera och skapa underlag för rektor att besluta om åtgärder som leder till bättre resursutnyttjande och en bättre strukturerad planering för verksamheten
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Att resurserna fördelas utifrån kända principer som bygger på de behov och prioriteringar som är identifierade och att skolorna använder resurserna så att de bidrar till resultatförbättring	

Att skapa tydligare förutsättningar för rektor att ta ansvar för att utveckla sin verksamhet.

Status	Insatser
	Rektorsmöten och verksamhetsmöten
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Ett bibehållet starkt och tydligt ledarskap på våra gymnasieskolor samt ett väl utvecklat och förankrat kvalitetsarbete	

2.3.3 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (Gysär)

—

Indikatorer	Utfall	Mål
Eleverna upplever att de får information och vägledning inför studier och arbete efter gymnasiet	45 %	—

2.3.4 Rektorns ansvar (Gysär)

—

Status	Insatser
	Uppföljningsstöd och stöd i verksamhetsplanering
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Förbättrad verksamhetsplanering och medvetenhet om hur man prioriterar resurser	

2.4 Övriga

2.4.1 Kränkande behandling

—

Analys

Under perioden 2020101-20201209 har totalt 11 kränkingsincidenter inom Gym samt Gymsär anmälts. 10 av dessa är flickor och 1 annat, vilket visar att gruppen pojkar är underrepresenterad. Slutsatser som att kränkingsincidenter inte sker inom gruppen pojkar bör undvikas, då tolkningsutrymmet är stort och exempelvis kan indikera att tystnadskulturen är mer utbredd i gruppen såväl som normer för vilken attityd som ska intas gentemot positionen som 'kränkt'.

Det är sannolikt så att det låga antalet anmälningar inte ger en rättvis bild av förekomst av kränkande behandling inom gymnasieskolan. Det behöver även ställas mot det resultat i elevenkäten som berättar att 40% ej markerat att de är nöjda med skolans arbete mot mobbning. En genomlysning behöver därför genomföras gällande hur elever och personal dels förhåller sig till möjligheten att anmäla kränkande behandling dels i vilken utsträckning incidenter faktiskt anmäls. Finns det ett mörkertal och i så fall hur kan vi förstå det? Speglar det en bristande samsyn kring vad som är en kränkning eller ej? I vilken utsträckning berättar eleverna själva för personal och hur ser deras förutsättningar ut för att vända sig till vuxna på skolan? Förtroendefulla relationer mellan elever och skolpersonal är centralt i sammanhanget men även faktorer som tystnadskulturer i specifika grupper eller skolmiljöer.

En rättvisande kartläggning av det psykosociala klimatet i elevernas arbetsmiljö, är avgörande för att kunna genomföra analys och ta fram åtgärder. Det är avgörande för elevernas lärande och utveckling, och är därför en viktig aspekt i andra orsaksanalyser som krävs för exempelvis gymnasieelevers avhopp och byten.

Indikatorer	Utfall	Mål
Likabehandlingsplan och Plan mot kränkande behandling finns på alla gymnasieskolor	 Ja	
Anmälan till huvudmannen om kränkande behandling	 Ja	
Kommentar Det kommungemensamma stödverktyget DF respons är sedan hösten 2019 implementerat i samtliga skolor.		

Att antalet kränkningar minskar

2.4.2 Övriga kommunala mål och åtaganden

—

Status	Insatser
	Struktur och programförändringar utifrån skolstrukturprojektet
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Ett utbud som leder till att fler väljer utbildningar i Botkyrka	
	Utbyggnad av Skyttbrinks gy
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Att fler ungdomar i regionen väljer Botkyrkas yrkesutbildningar	
	Utbyggnad av Tullinge gy
Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild) Att fler ungdomar väljer utbildning i Botkyrkas gymnasieskolor	

3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget

3.1 Nyanländas lärande

3.2 Skolinspektionens tillsyner under verksamhetsåret

3.3 Vilka statliga satsningar har enheten deltagit i under läsåret?

3.4 Plan mot diskriminering och kränkande behandling

4 Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan

EFFEKTIVARE RESURSPLANERING OCH FÖRDELNING

Utveckla resursplanering och fördelning av resurser samt att arbeta med de effekter som till exempel den risk för försämrade möjligheter till elevnära stödfunktioner som effektiviseringskraven medför

Utveckla strategier för framtida programstruktur och utbud i Botkyrka kommuns gymnasieskolor och gymnasieutbyggnad

Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet

MOTVERKA AVHOPP OCH FELVAL SAMT ÖKA GENOMSTRÖMNINGEN

Arbeta med insatser för att motverka avhopp och minska antal elever som fler än 6 terminer på gymnasiet

Utveckla uppföljningen av resultaten och elevernas utveckling på introduktionsprogrammen, samt öka delaktigheten på skolorna

Ta fram underlag för att få en samlad bild av vilka orsaker som ligger bakom att 60% av Botkyrka kommuns elever inte går i kommunens gymnasieskolor

Arbeta för att få fler att välja gymnasiesärskolan i Botkyrka kommun

Arbeta med insatser för att öka andelen elever med gymnasieexamen. Speciellt fokus på de kurser där elever har flest F-betyg

Genomföra översyn av gymnasiesärskolebetyg/bevis - innehåll och omfattning - och analysera dessa för eventuella åtgärder i hur utbildningen läggs upp

Utveckla uppföljningen av elevernas utveckling och sysselsättning efter genomgången gymnasiesärskola

ÖKA DEAKTIVITET OCH UPPLEVELSE AV TRYGGHET OCH STUDIERO

Ta fram kompletterande kvalitativt underlag genom fokusgruppssamtal med elever vad gäller deras upplevda trygghet- och studiero (gy och gysär)

Ta fram kompletterande kvalitativt underlag genom fokusgruppssamtal med elever då det gäller deras möjligheter att påverka, delaktighet (gy och gysär)

UTVECKLA DIGITALISERINGSARBETET

Utvärdera och bedöma de effekter som distansundervisningen på gymnasiet inneburit, och att revidera och utveckla arbetssätt kopplat till detta

5 Övrigt

Utbildningsförvaltningens omvärldsanalys 2022–2025

Diarienummer: UN/2021:00009

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av omvärldsanalysen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Kommunen tar årligen fram en omvärldsanalys som underlag för mål- och budgetarbetet för den kommande planperioden. Verksamhetsspecifika omvärldsanalyser tas fram av förvaltningarna utifrån den kommunövergripande analysen. Utbildningsförvaltningens omvärldsanalys beskriver vilka möjligheter och utmaningar verksamheterna står inför de kommande åren. Omvärldsanalysen är en del i de underlag som används för planeringsarbetet på olika nivåer och handlar om att bevaka och beskriva omvärlden för att analysera hur den påverkar det kommunala uppdraget.

I utbildningsförvaltningens omvärldsanalys 2022–2025 kan konstateras att det finns strukturella samhällsutmaningar som påverkar Botkyrka som skolhuvudman. Att säkerställa likvärdighet för att möjliggöra för Botkyrkabornas livslånga lärande kräver ett målmedvetet och långsiktigt arbete. Under planperioden förväntas en rad förändringar i lagstiftning som gör att utbildningsförvaltningen behöver ha god beredskap för ekonomiska och organisatoriska förändringar. Förvaltningen behöver följa utvecklingen och ha beredskap för att vidta åtgärder.

Referens

Kajsa Bernéus

Karin Kloow

Mottagare

Utbildningsnämnden

Utbildningsförvaltningens omvärldsanalys 2022–2025

Diarienummer: UN/2021:00009

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av omvärldsanalysen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Kommunen tar årligen fram en omvärldsanalys som underlag för mål- och budgetarbetet för den kommande planperioden. Verksamhetsspecifika omvärldsanalyser tas fram av förvaltningarna utifrån den kommunövergripande analysen. Utbildningsförvaltningens omvärldsanalys beskriver vilka möjligheter och utmaningar verksamheterna står inför de kommande åren. Omvärldsanalysen är en del i de underlag som används för planeringsarbetet på olika nivåer och handlar om att bevaka och beskriva omvärlden för att analysera hur den påverkar det kommunala uppdraget.

I utbildningsförvaltningens omvärldsanalys 2022–2025 kan konstateras att det finns strukturella samhällsutmaningar som påverkar Botkyrka som skolhuvudman. Att säkerställa likvärdighet för att möjliggöra för Botkyrkabornas livslånga lärande kräver ett målmedvetet och långsiktigt arbete. Under planperioden förväntas en rad förändringar i lagstiftning som gör att utbildningsförvaltningen behöver ha god beredskap för ekonomiska och organisatoriska förändringar. Förvaltningen behöver följa utvecklingen och ha beredskap för att vidta åtgärder.

Ärendet

Kommunen tar årligen fram en omvärldsanalys som underlag för mål- och budgetarbetet för den kommande planperioden. Verksamhetsspecifika omvärldsanalyser tas fram av förvaltningarna utifrån den kommunövergripande analysen. Utbildningsförvaltningens omvärldsanalys beskriver vilka möjligheter och utmaningar verksamheterna står inför de kommande åren. Omvärldsanalysen är en del i de underlag som används för planeringsarbetet på olika nivåer och handlar om att bevaka och beskriva omvärlden för att analysera hur den påverkar det kommunala uppdraget. Förvaltningen tar även fram en nulägesanalys som utvärderar vilka utmaningar förvaltningen står inför här och nu.

I utbildningsförvaltningens omvärldsanalys 2022–2025 kan konstateras att det finns strukturella samhällsutmaningar som påverkar Botkyrka som skolhuvudman. Att säkerställa likvärdighet för att möjliggöra för Botkyrkabornas livslånga lärande kräver ett

målmedvetet och långsiktigt arbete. Under planperioden förväntas en rad förändringar i lagstiftning som gör att utbildningsförvaltningen behöver ha god beredskap för ekonomiska och organisatoriska förändringar. Det kan konstateras att förvaltningen behöver följa utvecklingen och ha beredskap för att vidta åtgärder.

Botkyrka har en omfattande skolsegregation som leder till stora skillnader i skolresultat mellan skolor. Det finns starka statistiska samband mellan socioekonomiska bakgrundsvariabler och elevernas skolframgång. Förvaltningen gör bedömningen att den största och viktigaste utmaningen under planperioden kommer att vara skolsegregationen.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

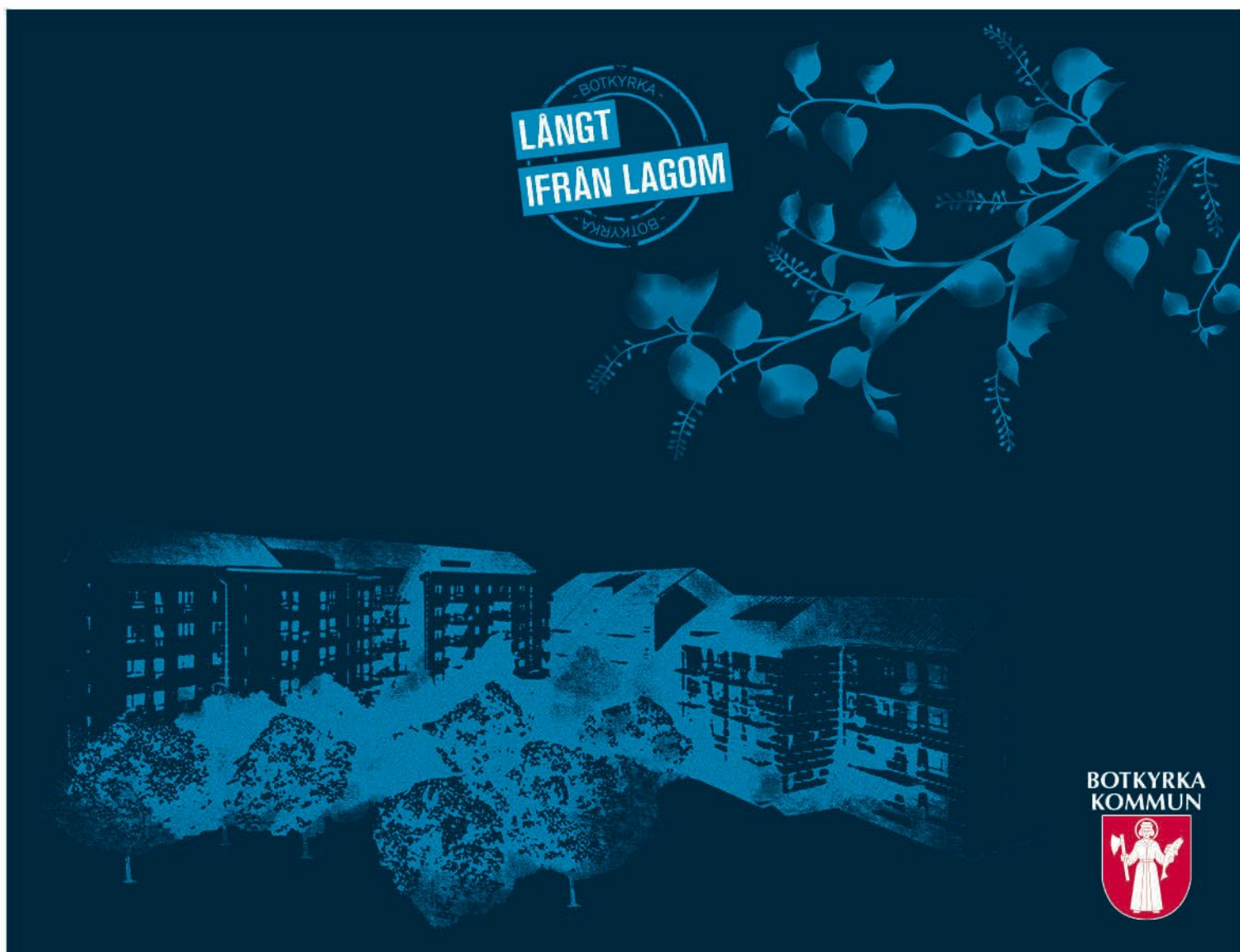
Bo Karlsson
Tf. kvalitetschef

Bilagor

Bilaga 1 – Utbildningsförvaltningens omvärldsanalys 2022–2025

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Utbildningsförvaltningens omvärldsanalys 2022–2025

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning.....	5
Pandemins effekter på framtidens utbildning.....	5
Likvärdigheten är central	7
Språkutveckling – flerspråkighet som en resurs	10
Förutsättningar för nyanlända elever.....	11
Barns och ungas hälsa	12
Grundskolors arbete med stödinsatser.....	13
Stort behov av legitimerade förskollärare och lärare	14
Regional styrning och utbyggnad av gymnasieskolan	15
Referenser.....	17

Sammanfattning

I utbildningsförvaltningens omvärldsanalys 2022–2025 kan konstateras att det finns strukturella samhällsutmaningar som påverkar Botkyrka som skolhuvudman. Att säkerställa likvärdighet för att möjliggöra för Botkyrkabornas livslånga lärande kräver ett målmedvetet och långsiktigt arbete. Utbildningsförvaltningen har fått sänkta effektiviseringskrav under 2021 vilket kommer att underlätta arbetet. Under planperioden förväntas en rad förändringar i lagstiftning som gör att utbildningsförvaltningen behöver ha god beredskap för ekonomiska och organisatoriska förändringar. Förvaltningen behöver följa utvecklingen och ha beredskap för att vidta åtgärder.

Likvärdig skola

Botkyrka har en omfattande skolsegregation som leder till stora skillnader i resultat mellan skolor. Det finns starka statistiska samband mellan socioekonomiska bakgrundsvariabler och elevernas skolframgång. Förvaltningen gör bedömningen att den största och viktigaste utmaningen under planperioden kommer att vara skolsegregationen. Förvaltningen kommer bland annat att fortsätta arbetet med en översyn av skolstrukturen i Botkyrka där en viktig utgångspunkt är att i möjligaste mån motverka skolsegregationen och dess negativa effekter.

Pandemins effekter på framtidens utbildning

De förutsättningar som rått under 2020 har varit exceptionella. Barn- och elevfrånvaron har under vårterminen 2020 varit mycket hög i Botkyrkas förskolor och grundskolor. Frånvaron var särskilt hög hos barn och elever med annat modersmål än svenska som gick i de lägre årskurserna. Dessa barn och elever hade även före pandemin svårigheter att nå målen. Det är ännu svårt att överblicka vilka de långsiktiga konsekvenserna kommer att bli avseende barns och elevers kunskapsinhämtning.

Statlig och regional styrning av grundskolan

En statlig utredning har föreslagit ett ökat statligt ansvar för skolans finansiering. Förutsatt att riksdagen fattar beslut i linje med förslaget antas i första hand finansieringen gå ifrån riktade statsbidrag till ett samlat sektorsbidrag under de närmaste åren. Utredningen har även kommit med förslag på att inrätta en statlig regional nivå för skolans styrning. I december 2020 tillsattes dessutom en utredning med uppdraget att se över förutsättningarna för ett statligt huvudmannaskap för den offentligt drivna grund- och gymnasieskolan. Sammantaget bedöms det statliga inflytandet över skolverksamhet öka under planperioden.

Utbildningsförvaltningen gör bedömningen att utredningens förslag när det gäller skolans finansiering kan komma att få stora och sannolikt positiva effekter för utbildningen i Botkyrka. En statlig finansiering med sektorsbidrag kan förväntas medföra en mer stabil och förutsägbar finansiering av skolverksamheten. Med tanke på att arbetet med minskad segregation och ökad likvärdighet är i fokus är det rimligt att anta att förstärkningen till huvudmän med socioekonomiska utmaningar kommer att bli starkare. En utökad statlig finansiering av kostnaderna för undervisning skulle innebära att kommunen inte längre i samma utsträckning behöver väga skolans behov mot andra kommunala ansvarsområden.

Ökat deltagande i förskolan

Det har kommit ett lagförslag som innebär obligatorisk förskola från fem års ålder vilket antas bidra till att fler barn hinner bygga upp en mer stabil språklig grund innan de börjar skolan. Kommunerna föreslås även vara skyldiga att erbjuda plats för vissa barn från tre års ålder som behöver det för bättre språkutveckling i svenska. Utbildningsförvaltningen bedömer att ökat

deltagande i förskolan kommer att få positiva effekter för elevernas måluppfyllelse i grundskolan. Förvaltningen behöver ha beredskap för att göra organisatoriska förändringar som kan bli relativt omfattande.

Barns och ungas hälsa och kunskapsutveckling

Den statliga utredning om elevers möjligheter att nå kunskapskraven kommer med sitt slutbetänkande under 2021. Utredningen har bland annat i uppdrag att definiera vilken tillgång till elevhälsa som är en acceptabel lägstanivå samt analysera hur elevhälsoarbetet kan utvecklas. De ska också komma med förslag på hur skolors stödarbete kan förbättras. Förvaltningen behöver ha beredskap för organisatoriska förändringar inom elevhälsan och skolors arbete med stöd till elever.

Förändringar i skolvalssystemet

Den statliga utredningen om en mer likvärdig skola har lämnat ett förslag om gemensamt och statligt hanterat skolval där alla vårdnadshavare och alla huvudmän deltar. Målet med utredningens förslag är ett skolval som leder till ökad likvärdighet och minskad skolsegregation. Alla elever ska aktivt välja grundskola och antagningssystemet ska vara automatiserat. Urvalsgrunderna ska vara tydliga och det ska införas en gräns för hur ofta en elev får byta skola. Förslaget om ett automatiserat och gemensamt antagningssystem för grundskolor oavsett driftsform kommer sannolikt att få positiva effekter för Botkyrkas kommunala grundskolor.

Regional styrning och utbyggnad av gymnasieskolan

Under hösten kom ett betänkande som föreslår att en ny modell för planering och dimensionering av gymnasieskolan. Enligt utredningen är det angeläget att den kommande utbyggnaden av gymnasieutbildningen framöver sker med hänsyn tagen till både elevers efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Utbildningsförvaltningen bedömer att det kommer ha positiva effekter på gymnasieutbudet. Vidare bedöms regional samverkan och planering vara viktig.

Nyanlända elevers lärande

Gruppen nyanlända elever i Botkyrka har förändrats de senaste åren och utgörs idag till större andel av barn till arbetskraftsinvandrare samt anhöriga till flyktingar. Förändringen påverkar förutsättningarna för nyanländas lärande. Botkyrka som huvudman bör eftersträva att ständigt förbättra och anpassa mottagandet och undervisningen för sina nyanlända elever.

Kompetensförsörjning

En förutsättning för hög kvalitet inom förskola och skola är att barn och elever möts av behöriga, kompetenta och engagerade förskollärare och lärare. Redan idag är det svårt att bemanna med legitimerad och behörig personal och huvudmännen kommer även fortsatt att stå inför ett svårt läge. Med anledning av detta tvingas huvudmän organisera sin verksamhet på nya sätt där lärares arbetstid och kompetens används på bästa sätt i samverkan med övriga yrkesroller.

Inledning

Kommunen tar årligen fram en omvärldsanalys som underlag för mål- och budgetarbetet för den kommande planperioden. Verksamhetsspecifika omvärldsanalyser tas fram av förvaltningarna utifrån den kommunövergripande analysen. Utbildningsförvaltningens omvärldsanalys beskriver vilka möjligheter och utmaningar verksamheterna står inför de kommande åren. Omvärldsanalysen är en del i de underlag som används för planeringsarbetet på olika nivåer och handlar om att bevaka och beskriva omvärlden för att analysera hur den påverkar det kommunala uppdraget. Förvaltningen tar även fram en nulägesanalys som beskriver vilka utmaningar förvaltningen står inför på kortare sikt.

I utbildningsförvaltningens omvärldsanalys 2022–2025 kan konstateras att det finns strukturella samhällsutmaningar som påverkar Botkyrka som skolhuvudman. Att säkerställa likvärdighet för att möjliggöra för Botkyrka barnas livslånga lärande kräver ett målmedvetet och långsiktigt arbete. Utbildningsförvaltningen har fått sänkta effektiviseringskrav under 2021 vilket kommer att underlätta arbetet.

Under planperioden 2022–2025 står Sverige inför ett nytt riksdags- och kommunalval. Utgången av valet 2022 är ytterst osäkert, allra helst med tanke på den utdragna processen för regeringsbildning efter valet 2018. Oavsett utfall kommer valet sannolikt att påverka den svenska skolpolitiken i någon riktning. Få nya statliga utredningar har tillsatts under det senaste året. Många av de utredningar som tillsattes i början av mandatperioden närmar sig färdiga slutbetänkanden.

Sverige har lämnat en period av högkonjunktur och går en lågkonjunktur till mötes, det är osäkert hur omfattande den kommer att bli. Konjunkturläget kommer sannolikt att påverka utbildningsnämndens ekonomi under planperioden.

Pandemins effekter på framtidens utbildning

De förutsättningar som rått under 2020 har varit exceptionella. Folkhälsomyndigheten har försett samhället med styrande råd och Skolverket har fokuserat på att ge stöd och vägledning till huvudmän och skolor för att organisera och bedriva undervisningen. Det har kunnat konstateras från flera håll att coronapandemin påverkat barn, elever och alla som jobbar i och för svensk skola. Det är svårt att överblicka vilka de långsiktiga konsekvenserna kommer att bli avseende barns och elevers kunskapsinhämtning.

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) har tagit fram en rapport om pandemins konsekvenser för barn och unga. Enligt rapporten uppskattas barnfrånvaron i förskolan ha ökat med cirka 50 procent och elevfrånvaron i grundskolan med 70 procent. Det uppges vara för tidigt att dra slutsatser om coronapandemins långsiktiga konsekvenser men den övergripande slutsatsen är att pandemin påverkar många barn och unga negativt. Särskilt drabbade är barn och unga från redan utsatta miljöer med svag socioekonomisk bakgrund och svagare socialt skyddsnät. Det befäras även att pandemin kommer att ha påverkan på barns och ungas hälsa på längre sikt.¹

¹ IFAU 2021

Barn- och elevfrånvaron har under vårterminen 2020 varit mycket hög i Botkyrkas förskolor och grundskolor. Frånvaron var särskilt hög hos barn och elever med annat modersmål än svenska som gick i de lägre årskurserna. Dessa barn och elever hade även före pandemin svårigheter att nå målen. Det förekommer att barn i förskolan har varit borta i så stor utsträckning att de har behövt påbörja en ny inskolning. För att de barn och elever som gått miste om undervisning ska kunna ges goda förutsättningar att klara grundskolan och gymnasieskolan med goda resultat är det möjligt att förvaltningen behöver anpassa verksamheten. Förvaltningen behöver noga följa resultatutvecklingen för att kunna vidta nödvändiga åtgärder.

På nationell nivå uppskattas personalfrånvaron i förskolan och skolan ha ökat med 70 procent, bedömningarna är dock ytterst osäkra eftersom det inte finns officiell statistik. Forskning visar att lärarfrånvaro har starkt negativ påverkan på elever i skolan. Korttidsfrånvaro har visat sig mest problematisk, sannolikt för att det då är svårare att hitta lämpliga vikarier och minskar vikariens förberedelsestid.²

I Botkyrka var sjukfrånvaron på utbildningsförvaltningen 8,8 procent under 2020 (att jämföra med 6,9 procent 2019) vilket motsvarar en ökning om 28 procent jämfört med året innan. Det är främst korttidsfrånvaron som har ökat. Sjukfrånvaron för lärare i grundskolan var 7,2 procent och i gymnasieskolan endast 3,4 procent. Eftersom korttidsfrånvaron varit högre i grundskolan är det sannolikt att undervisningen till viss del har hållit sämre kvalitet under 2020. Det kan antas att förutsättningarna har påverkat elevernas kunskapsinhämtning och att det får effekter även på sikt.

I gymnasieskolan har en stor del av läsåret 2019/20 bestått av undervisning på distans. Elevnärvaron i Botkyrka har varit högre under pandemin än vad den normalt sett är. Omställningen till undervisning på distans i gymnasieskolan bedöms ha fungerat väl. Skolorna har utvecklats avseende undervisning i en digital miljö. Den digitala kompetensen och nya arbetssätt kan antas att gynna undervisningen även efter pandemin. Det finns ytterst begränsat med forskning avseende undervisning på distans i grundskolan och gymnasieskolan. Det har dock visat sig att svagare elevgrupper drabbas hårdare av att inte få närundervisning.³

Kunskapsresultaten i grundskolan och gymnasieskolan läsåret 2019/20 påvisar inga negativa konsekvenser av pandemin, varken på nationell eller lokal nivå. Det är dock viktigt att understryka att då läget troligtvis kommer att kvarstå en stor del av 2021 kan resultaten komma att se annorlunda ut på sikt. Kunskapsresultaten och kunskapsutvecklingen i lägre åldrar är svårare att mäta.

Enligt rapporten från IFAU kan den ökade frånvaron i förskolan och skolan på sikt medföra stora samhällsekonomiska kostnader, drygt 10 miljarder kronor. Det innebär att insatser för att minska frånvaron eller för att mildra dess negativa konsekvenser är kostnadseffektiva. I rapporten uppges att det finns anledning att ge utbildningssystemet förutsättningar att kompensera för pandemins effekter.⁴

² IFAU 2021

³ IFAU 2021

⁴ IFAU 2021

Likvärdigheten är central

Utbildningen i skolväsendet ska enligt skollagen (2010:800) vara likvärdig för alla barn och elever oberoende av deras skilda förutsättningar och oberoende av var den bedrivs. Begreppet likvärdighet ges ingen entydig definition i skollagen men utifrån såväl lagtext som förarbeten kan det beskrivas bestå av tre aspekter: lika tillgång till utbildning, lika kvalitet på utbildningen och att utbildningen ska vara kompensatorisk. Barn och elever ska ges möjlighet att utveckla förmågor för att aktivt kunna verka i ett demokratiskt samhälle.

Skolsegregation och det kompensatoriska uppdraget

Likvärdigheten i utbildningen motverkas av en tilltagande skolsegregation.⁵ Skolsegregationen är enligt Skolverkets lägesbedömning 2020 ett av tre avgörande utvecklingsområden för svensk skola.⁶ I Botkyrka pekar den politiska majoriteten ut skolsegregationen som nummer ett av de problem som ska prioriteras under mandatperioden.⁷

Skolverket definierar skolsegregation som att elever med liknande socioekonomisk- och migrationsbakgrund går i samma skolor.⁸ Enligt flera studier kan en mer blandad elevsammansättning leda till ökad tolerans och förståelse för andra grupper än den egna. En blandad elevsammansättning bidrar även till ökad tillit till samhället i stort.⁹

Skolsegregationen har sin grund i bostadssegregationen och förstärks av det fria skolvalet.¹⁰ Flertalet fristående skolor tillämpar kötid som urvalsmetod vilket enligt forskning gynnar elever med högutbildade vårdnadshavare. Det är därför många elever med goda studieförutsättningar som går i fristående skolor.¹¹ Det finns starka statistiska samband mellan socioekonomiska bakgrundsvariabler och elevernas skolframgång. Störst betydelse har vårdnadshavarnas utbildningsbakgrund. Skolsegregationen leder därmed till stora skillnader i skolresultat mellan skolor och försvårar det kompensatoriska uppdraget.

Utvecklingen avseende segregationen och dess påverkan på utbildningen i Botkyrka är en stor utmaning. Fullföljd grundskola och gymnasieexamen är två av de starkaste skyddsfaktorerna för unga.¹² Botkyrka har hittills mött utmaningen väl i förhållande till förutsättningarna. Förvaltningen behöver dock fortsätta utveckla sin förmåga att motverka skolsegregationens negativa effekter.

Utveckling på nationell nivå

Det pågår många statliga utredningar inom skolområdet och i föregående års omvärldsanalys gjordes antaganden om kommande förslag. Under 2020 har flera av dem kommit med sina betänkanden vilket medför att ny lagstiftning väntas inom planperioden.

Likvärdig skola

Slutbetänkandet från utredningen En mer likvärdig skola – minskad skolsegregation och

⁵ Skolverket 2018a

⁶ Skolverket 2020

⁷ Politisk plattform 2019-2022

⁸ Skolverket 2018b

⁹ Skolverket 2009, Skolverket 2018a

¹⁰ Yang Hansen & Gustafson 2016, Böhlmark et al. 2016, SOU 2019:40

¹¹ SOU 2019:40

¹² Krohn et al. 2010

förbättrad resurstilldelning (SOU 2020:28) föreslår bland annat följande åtgärder för att öka likvärdigheten i svenska skolsystemet:

- Att huvudmännen aktivt ska verka för en allsidig social sammansättning i sina skolenheter och att rektor ska verka för detsamma i skolans undervisningsgrupper.
- Att skolval blir obligatoriskt och att beslut om skolplacering ska ske genom ett gemensamt nationellt skolvalssystem för samtliga huvudmän i Skolverkets regi.
- Att kötid inte ska få förekomma som urvalsgrund och att urvalsgrunder i övrigt ska godkännas av Skolverket.
- Att skolbyte normalt bara ska få ske vid terminsstart.
- Att staten tar ett ökat finansiellt ansvar för skolans likvärdighet, att flera riktade statsbidrag förs samman till ett sektorsbidrag som fördelas på socioekonomiska grunder och att ansökningsförfarandet förenklas för de riktade statsbidragen.
- Att kommunerna får rätt att göra avdrag för merkostnader som följer av det kommunala huvudmannansvaret vid beräkning av bidrag till fristående huvudmän.
- Att ett mer omfattande statligt sektorsbidrag till skolan utreds vidare.¹³

Utredningens förslag kommer sannolikt att få omfattande effekter för främst grundskolan på såväl lokal som nationell nivå. Även om utredningen enligt sina direktiv haft fokus på grundskolan och förskoleklassen har flera av förslagen påverkan på hela skolväsendet.

Utbildningsförvaltningen bedömer att förslagen i huvudsak kan komma att få positiva effekter för likvärdigheten i grundskolan. Ett gemensamt nationellt antagningssystem för både kommunala och fristående skolor där kötid inte är tillåten urvalsgrund bedöms kunna bidra till att motverka skolsegregationen. Med nuvarande system skrivs elever ofta in både i en fristående kö och den kommunala kön. Det leder till att elever som placerats på en kommunal grundskola inte dyker upp vid skolstart då de antagits till en annan skolhuvudman. Administrationen är omfattande och riskerar att leda till att elever som väljer kommunal skola i onödan inte får sitt förstahandsval tillgodosett.

Anpassning av bidrag till fristående huvudmän kan leda till mindre marginaler för dessa och därmed minska antalet nyetableringar. Den föreslagna modellen för statsbidrag bedöms minska kommunens administrativa börda, ge ökade möjligheter till mer långsiktig planering av verksamheten samt ge Botkyrka större ekonomisk tilldelning.

En fullt ut genomförd statlig finansiering av kostnaderna för undervisning och elevhälsa skulle innebära att kommunen inte längre i samma utsträckning behöver väga skolans behov mot andra kommunala ansvarsområden. I december 2020 tillsattes en utredning med uppdraget att se över förutsättningarna för ett statligt huvudmannaskap för den offentligt drivna grund- och gymnasieskolan. Uppdraget kommer att redovisas under planperioden.¹⁴ Införs ett statligt huvudmannaskap för alla offentliga skolor på sikt skulle det få omfattande konsekvenser för Botkyrkas skolor.

Under 2020 har en utredare lämnat förslag som syftar till att öka möjligheterna för Skolinspektionen att stänga skolor, såväl fristående som kommunala, med stora brister.

¹³ SOU 2020:28

¹⁴ Dir. 2020:140

Utgångspunkten har varit att möjligheterna till ingripande ska vara så likvärdiga som möjligt för kommunala och enskilda skolhuvudmän. Förslagen innebär att den nuvarande mest ingripande sanktionen vid brister i kommunala skolor, statliga åtgärder för rättelse, som huvudregel ersätts med ett verksamhetsförbud tills vidare. För kommunala huvudmän kan eventuellt kommande lagstiftning bli problematisk då de är skyldiga att bereda alla kommunens elever en skolplats.¹⁵

Kvalitet och likvärdighet i fritidshem

Utredningen Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg (SOU 2020:34) har i sitt slutbetänkande under 2020 bland annat föreslagit åtgärder för att stärka kvalitet och likvärdighet i fritidshem.¹⁶ Utredningen redovisar att många elever som bedöms vara i störst behov av fritidshemmets verksamhet (elever vars vårdnadshavare inte arbetar eller studerar) inte deltar i verksamheten och att fritidshemmets kompensatoriska uppdrag behöver stärkas. Utredningen föreslår bland annat att ett allmänt fritidshem, det vill säga ett erbjudande om fritidshem för alla elever i aktuell åldersgrupp, införs på sikt. Utredningen föreslår vidare att kommunerna i större utsträckning ska fördela resurser till fritidshemmen på socioekonomiska grunder. Förvaltningen bedömer att satsningen på att stärka fritidshemmen kommer att få positiva effekter för Botkyrkas elever. Det kan dock medföra organisatoriska konsekvenser som till exempel att fler fritidshemslärare behöver anställas och lokaler utnyttjas på ett annat sätt på grundskolorna.

Bedömning och betygssättning

Under hösten 2020 kom betänkandet Bygga, bedöma, betygssätta – betyg som bättre motsvarar elevernas kunskaper (SOU 2020:43). Avsikten är att stärka likvärdigheten och främja kunskapsutveckling. Utredningen föreslår bland annat en modell för ämnesbetyg istället för kursbetyg för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Syftet med ämnesbetyg är bland annat att motverka fragmentering av utbildningen och stress hos elever. Förändringarna beräknas träda i kraft under planperioden. Utbildningsförvaltningen bedömer att eventuella förändringarna kommer att ha positiva effekter på både elevers och lärares arbetsmiljö.

Ökat deltagande i förskola

Även utredningen Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska (SOU 2020:67) har under 2020 lämnat sitt slutbetänkande (se avsnitt Språkutveckling – flerspråkighet som en resurs).

Pedagogisk segregation

Studier visar att det har skett en försvagning av lärarkompetensen inom svensk grundskola. Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen har minskat på nationell nivå under senare år. Minskningen avser alla skolformer utom gymnasieskolan där trenden tycks ha vänt. Även andelen legitimerade lärare med behörighet i minst ett av sina undervisningsämnen minskar och är lägst i grundskolan, 71 procent.¹⁷

Skolverket uppger att lärarbehörigheten varierar med elevsammansättningen, skolor där en hög andel av eleverna har föräldrar med hög utbildningsnivå har högre andel legitimerade och

¹⁵ Utbildningsdepartementet 2020

¹⁶ SOU 2020:34

¹⁷ Skolverket 2020

behöriga lärare.¹⁸ Jämlikhetskommissionen konstaterar att lärare i högre takt lämnar skolor där eleverna har lägre betyg.¹⁹ Det leder till att förutsättningar för likvärdig undervisning försämras. De skillnader i lärarbehörighet mellan skolor med olika elevsammansättning som identifierats i nationella studier gäller i stor utsträckning även i Botkyrka. Andelen lärare som är legitimerade och behöriga är högre i Tullinge än i stadsdelarna i norra Botkyrka.²⁰

Resultaten i PISA visar att elever som går i skolor med en mindre gynnsam socioekonomisk elevsammansättning riskerar att få sämre undervisning. Enkät svar från rektorer i dessa skolor visar att de i högre grad upplever svårigheter att rekrytera lärare än andra rektorer och att andelen behöriga lärare är lägre.²¹ Denna bild speglar den utmaning som i hög grad präglar Botkyrkas grundskolor där skillnader mellan elevers förutsättningar i olika delar av kommunen påverkar skolresultat och elevernas framtida möjligheter.

Sammantaget gör förvaltningen bedömningen att den största och viktigaste utmaningen under planperioden kommer att vara att skolsegregationen. Ett utvecklingsarbete som kommer att genomföras är en översyn av skolstrukturen i Botkyrka där en viktig utgångspunkt är att i möjligaste mån motverka skolsegregationen och dess negativa effekter. Kommunens förskolor och skolor ska bli pedagogiskt och ekonomiskt hållbara. Inom ramen för översynen kommer förslag att läggas om såväl större strukturella förändringar som mindre justeringar i organisationen.

Språkutveckling – flerspråkighet som en resurs

Betydelsen av att ta tillvara de flerspråkiga resurser som finns är stor. I Botkyrka är majoriteten av barnen och eleverna flerspråkiga och många har svenska som sitt andraspråk. Språk är människans absolut viktigaste verktyg för lärande och för att kommunicera med varandra och skapa mening. Därför är det en avgörande faktor för barns och elevers skolframgång att de ges möjlighet att använda och utveckla hela sin språkliga repertoar i skolan.²²

Internationell forskning om flerspråkighet visar på positiva effekter av att erbjuda tvåspråkig utbildning. Elevers möjlighet att fortsatt använda sitt förstaspråk parallellt med att de lär sig andraspråket stärker kunskapsutveckling och har positiv påverkan på utveckling av båda språken. Den tidiga läs- och skrivinlärningen underlättas när den sker på ett språk som elever behärskar väl.²³

Den statliga utredningen Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska (SOU 2020:67) konstaterar att ungefär 4 procent av de svenska barnen i åldern 3-5 år varken är inskrivna i förskola eller pedagogisk omsorg. Av dessa barn är bland annat barn med utländsk bakgrund överrepresenterade. Det innebär att de barn som skulle gynnas mest av att delta i förskolan i lägre utsträckning är inskrivna i verksamheten. Utredningen har därför kommit med förslag på obligatorisk förskola från fem års ålder. Utredningens förslag grundar sig delvis på uppgifter om att en hög andel förskoleklass elever i vissa områden har så begränsade svenskkunskaper att det är svårt för dem att ta till sig undervisningen i skolan. En obligatorisk

¹⁸ Skolverket 2020

¹⁹ Jarl et al. 2019

²⁰ SIRIS

²¹ Skolverket 2019a

²² www.skolverket.se (a)

²³ SOU 2019:18

förskola från fem års ålder antas bidra till att fler barn hinner bygga upp en mer stabil språklig grund innan de börjar skolan.²⁴

Utredningen föreslår att kommunerna ska vara skyldiga att bedriva uppsökande verksamhet avseende barn från tre års ålder för att öka deltagandet i förskolan. Det föreslås även bli obligatoriskt för kommunerna att erbjuda förskola till barn från tre års ålder, som har behov av det, för att få en bättre språkutveckling i svenska (så kallad direktinskrivning). Deltagande i förskolans verksamhet föreslås däremot inte bli obligatorisk förrän hösten det år barnet fyller fem år, vilket innebär att skolplikten som huvudregel ska börja fullgöras i förskolan då. Förändringarna föreslås träda i kraft för utbildning som inleds höstterminen 2023.²⁵

Förskolepersonalens utbildning och kompetens har fått ökad betydelse i takt med att förskolan har blivit en del av utbildningssystemet och fått ett förtydligat pedagogiskt uppdrag. Forskning visar att personalens pedagogiska kompetens är avgörande för kvaliteten i förskolan och därmed för barnens utveckling och lärande. Att förskollärare och barnskötare har goda kunskaper i svenska och kompetens i hur man undervisar flerspråkiga barn är därför avgörande för att alla barn ska få en god språklig grund inför skolstarten.²⁶ Under 2020 gjordes en utvärdering av personalens kunskaper i svenska språket och utbildningar i svenska anordnades tillsammans med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen.

Utbildningsförvaltningen bedömer att det finns behov av ytterligare insatser på området. Motsvarande satsningar bör göras även för grundskolan.

Förvaltningen bedömer att en obligatorisk språkförskola kommer att få positiva effekter för elevernas måluppfyllelse i grundskolan samt för likvärdigheten i kommunens förskolor. De barn i Botkyrka som inte deltar i förskolan bedöms till största delen höra till målgruppen för den föreslagna språkförskolan. Deltagandet i förskola (servicegraden) i stadsdelar med större socioekonomiska utmaningar är lägre. Tillsammans med en aktivt uppsökande verksamhet, till exempel i samverkan med barnavårdscentral, kan fler barn ges möjlighet att utveckla sina färdigheter i svenska och därmed få mer likvärdiga möjligheter att lyckas i skolan.

Förvaltningen behöver ha beredskap för att göra organisatoriska förändringar som kan bli relativt omfattande.

Förutsättningar för nyanlända elever

Kunskapen om nyanlända elevers lärande har ökat de senaste åren. Framgångsfaktorer som lyfts fram i forskning är bland annat små undervisningsgrupper, täta språkliga interaktioner mellan elever och lärare, undervisning av lärare som är behöriga i svenska som andraspråk samt stöd av studiehandledare.²⁷ IFAU har nyligen publicerat en rapport om huvudmäns arbete med nyanlända elever där det konstateras att det finns områden som behöver förbättras, exempelvis behöver det säkerställas att frågor som rör nyanlända omfattas av det ordinarie kvalitetsarbetet.²⁸ Enligt en ny rapport från Ifous är det dessutom viktigt

²⁴ SOU 2020:67

²⁵ SOU 2020:67

²⁶ SOU 2020:67

²⁷ Bunar 2015

²⁸ IFAU 2020

att tydliggöra huvudmannens ansvar för nyanländas lärande eftersom det visat sig att en stor del av ansvaret hänskjutits enbart till lärarna.²⁹

Trots att det har skett en utveckling inom området konstaterar Skolverket i sin senaste lägesbedömning att det fortsatt är en stor utmaning att erbjuda nyanlända en utbildning av god kvalitet.³⁰ Många nyanlända elever har betydligt svårare att klara skolan än övriga elever. Av de nyanlända som gick ut nionde klass vårterminen 2020 blev 30 procent behöriga till ett yrkesprogram i gymnasieskolan. Motsvarande andel bland elever med svensk bakgrund var 90 procent.³¹ Det pågår en statlig utredning som bland annat har i uppdrag att föreslå hur nyanlända elever i högstadiet och gymnasieskolans introduktionsprogram ska få mer tid för undervisning. Syftet är att fler elever ska bli behöriga till gymnasieskolan. Slutbetänkandet kommer att redovisas under 2021 och kan komma att medföra förändringar som får konsekvenser för Botkyrkas skolor under planperioden.³²

För närvarande finns det drygt 900 nyanlända elever i grundskolan (invandrade de senaste 4 åren) i Botkyrka. Gruppen nyanlända elever har dock förändrats de senaste åren och utgörs idag till en större andel av barn till arbetskraftsinvandrare samt anhöriga till flyktingar. Förändringen påverkar förutsättningarna för nyanländas lärande eftersom det nu är fler som har en skolbakgrund sedan tidigare.

Botkyrka som huvudman bör eftersträva att ständigt förbättra och anpassa mottagandet och undervisningen för sina nyanlända elever. Utbildningsförvaltningen har identifierat att nyanländas lärande åter behöver komma i fokus med grundliga analyser över vilka insatser som behöver utvecklas för att möta framtida behov.

Barns och ungas hälsa

Sambandet mellan hälsa och lärande för barn och elever i förskola och skola är väldokumenterat och brukar beskrivas som dubbelriktat.³³ Det betyder att barns och elevers hälsa är en viktig förutsättning för deras lärande, såväl som att lärandet i sig kan bidra till hälsa och välbefinnande. Barns erfarenheter i förskolan har betydelse för deras lärande och hälsa långt upp i skolåldern, därför blir det särskilt viktigt att se förskolan som en del av skolsystemet och bidragande till elevers skolframgång.³⁴

Under de senaste åren har Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten rapporterat att den psykiska ohälsan bland barn och unga ökar. Ökningen i psykisk ohälsa syns bland samtliga barn och unga, andelen med psykisk ohälsa är dock högre bland flickor och unga kvinnor.³⁵ Resultatet av Stockholmsenkäten 2020 visar att motsvarande utveckling återfinns i Botkyrka.³⁶ Internationella studier visar vidare att mobbningen har ökat i landet.³⁷

²⁹ Ifous 2020

³⁰ Skolverket 2020

³¹ SIRIS

³² Dir. 2020:21

³³ Skolverket 2019b

³⁴ www.skolverket.se (b)

³⁵ Folkhälsomyndigheten 2017, Socialstyrelsen 2017

³⁶ Stockholmsenkäten 2020

³⁷ www.hsbc.org

Internationella studier visar att Sverige hamnar i botten beträffande skolbarns fysiska aktivitet.³⁸ Även i Botkyrka är den fysiska hälsan hos barn och unga en utmaning. Region Stockholm har undersökt förekomsten av övervikt och fetma hos barn i länets kommuner. Resultatet visar att Botkyrka kommun är en av de kommuner med störst andel barn med övervikt och fetma, cirka 16 procent. Särskilt utbredd är den bland flickor i tio årsåldern där omkring 30 procent har övervikt eller fetma. Statistik från barnavårdscentralen i Botkyrka visar också att andelen barn med övervikt och fetma skiljer sig åt mellan kommunens stadsdelar. Störst är andelen i Fittja, Hallunda/Norsborg och Storvreten.³⁹

Sedan 2017 har en statlig utredning om elevers möjligheter att nå kunskapskraven (Dir. 2017:88) haft i uppdrag att analysera hur elevhälsoarbetet kan utvecklas. Utredningens resultat kommer att redovisas under planperioden. I regeringens sakpolitiska överenskommelse anges att det ska utredas ny lagstiftning som ska definiera vilken tillgång till elevhälsa som är en acceptabel lägsta nivå.⁴⁰ Utredningen har även i uppdrag att analysera hur elevhälsoarbetet kan utvecklas och därmed stärka elevhälsans kompensatoriska roll.⁴¹ Utbildningsförvaltningen bevakar resultaten av utredningen och planerar för anpassningar till följd av en eventuell ny lagstiftning.

Med anledning av de förändringar som är att vänta på området behöver förvaltningen ha beredskap för organisatoriska justeringar och eventuellt förstärkning inom elevhälsan. Förvaltningen ser även behov av en väl underbyggd samverkan och övergripande strategi avseende elevhälsan för att hantera utmaningarna med ohälsan bland elever.

Grundskolors arbete med stödinsatser

Den statliga utredningen om elevers möjligheter att nå kunskapskraven (Dir. 2017:88) har också haft i uppdrag att komma med förslag på hur skolors stödarbete kan förbättras samt analysera vilka insatser som kan vidtas för att stärka särskolan. Det är osäkert vad denna utredning kommer att leda fram till.

Utredningen har kompletterats med ett tilläggsdirektiv om skolors arbete med stödinsatser. Detta delbetänkande redovisades i juni 2020 och handlar om regleringen av kommunala resursskolor och hur elever kan få bättre stödinsatser kopplat till lärmiljö och gruppstillhörighet.⁴² Enligt delbetänkandet En annan möjlighet till särskilt stöd - Reglering av kommunala resursskolor (SOU 2020:42) bör dagens regler om placering av elever i särskild undervisningsgrupp behållas oförändrade. Utredaren föreslår även att en kommun vid vissa grundskoleenheter ska få begränsa utbildningen till att avse elever i behov av särskilt stöd (resursskola). Regleringen innebär inte att det införs någon skyldighet att inrätta resursskolor, utan att varje enskild kommun ska kunna avgöra om den har behov av sådana skolenheter eller inte.

I Botkyrkas kommunala grundskolor finns ett antal särskilda undervisningsgrupper som riktar sig till elever med behov av särskilt stöd. De senaste åren har antalet elever i grundskolan som

³⁸ www.hsbc.org

³⁹ Region Stockholm 2019

⁴⁰ Utkast till sakpolitisk överenskommelse mellan S, C, L och MP

⁴¹ Dir. 2020:18

⁴² SOU 2020:42

placeras i resursskolor hos andra huvudmän ökat markant. Externa placeringar medför ofta negativa effekter för eleverna utifrån aspekten att de får tillbringa mycket tid åt att resa till skolan varje dag och att de lämnar sitt sociala sammanhang. De externa placeringarna är dessutom mycket kostsamma. Utvecklingen har lett till att utbildningsförvaltningen ser över förutsättningarna för att elever ska kunna få sin undervisning i Botkyrkas kommunala skolor.

Kommuner finansierar externa placeringar av elever på resursskolor på olika sätt. Botkyrka kommun skriver avtal per elev med respektive skola. Delbetänkandet föreslår ett uppdrag till Skolverket i samverkan med Specialpedagogiska skolmyndigheten, för att ta fram stöd för tillämpningen av bestämmelserna om tilläggsbelopp. Målet är att få till en mer likvärdig tillämpning över landet och i viss utsträckning minska den administrativa bördan för inblandade parter. Resursskolorna uppger att de har haft stora utmaningar på grund av att flera kommuner sett över sina rutiner för handläggning av tilläggsbelopp. Översynen har inneburit att flera resursskolor har fått avslag på sina ansökningar om tilläggsbelopp vilket lett till minskade intäkter.⁴³

Förvaltningen behöver arbeta vidare med de organisatoriska förutsättningarna för att bättre kunna möta stödbehovet hos Botkyrkas elever. Det kan dessutom antas att det kommer att komma nya regleringar på området under planperioden. Förvaltningen är positiva till en mer likvärdig tillämpning avseende tilläggsbelopp och behöver ha beredskap för att kunna möta kostnadsförändringar för externa placeringar.

Stort behov av legitimerade förskollärare och lärare

Skolsverige befinner sig fortsatt i en allvarlig personalbrist. Att bemanna kommunens skolor och förskolor med utbildad personal är en utmaning som delas med övriga huvudmän. Skolverket gör regelbundna prognoser över kommande behov av olika lärarkategorier. Den senaste prognosen som publicerades i december 2019 visar att det kommer att saknas cirka 45 000 behöriga lärare och förskollärare om 15 år.⁴⁴ Detta är en något mer positiv bild jämfört med tidigare prognoser men innebär fortsatt en stor utmaning.

Bristen väntas bli störst på ämneslärare med inriktning mot grundskolans årskurs 7–9, grundskollärare med inriktning mot grundskolans årskurs 4–6 samt yrkeslärare. Även bristen på skolledare väntas öka de kommande åren.⁴⁵ Att lärarbristen består beror på stora pensionsavgångar i kombination med att för få utbildar sig till lärare och förskollärare. För att täcka behovet av framtida lärare skulle examinationen från lärarutbildningarna behöva öka med cirka 30 procent jämfört med dagens nivå. Störst är behovet av fler lärare i de tre storstadslänen, regionerna runt Mälardalen samt delar av södra Sverige.

En utredning pågår om införande av tioårig grundskola.⁴⁶ Då förskoleklass som enligt förslaget blir årskurs 1 redan är obligatorisk sedan läsåret 2018/19 bedöms det inte påverka elevantalet men kan komma att få påverkan på lärarbehörigheten och bemanning. I förskoleklass undervisar företrädesvis förskollärare och det är i dagsläget oklart om deras utbildning/legitimation kommer att vara giltig för att undervisa i årskurs 1. Det är möjligt att

⁴³ www.dn.se

⁴⁴ Skolverket 2019c

⁴⁵ www.dagenssamhalle.se

⁴⁶ Dir. 2020:24

det införs övergångsregler för nuvarande personal och/eller vidareutbildningsinsatser.

Enligt delbetänkandet (SOU 2020:42) föreslås, mot bakgrund av den stora brist på lärare som är behöriga att undervisa i de skolformer där det utöver lärarexamen även krävs en speciallärarexamen (grund- och gymnasiesärskola), att tiden för undantag från krav på legitimation och behörighet förlängas till utgången av juni år 2028. Det ger förvaltningen mer tid att säkerställa tillgången till lärare i dessa skolformer.

Strategier för att lyckas med kompetensförsörjning

I Skolverkets lägesbedömning från 2020 lyfts nödvändiga åtgärder för att säkra kompetensförsörjningen inom skolan. Särskilt framhålls tre områden som förutsättningar för att säkra den framtida försörjningen av lärare:

- *Utbildningsspåret* handlar om fortsatta satsningar för att utöka antalet utbildningsplatser på lärarutbildningen, att höja kvaliteten på utbildningen och att underlätta för fler att bli lärare.
- *Professionsutvecklingsspåret* lyfter det kollegiala lärandet och dialogen mellan lärare liksom vikten av kompetensutveckling och fortbildning, till exempel behörighetsgivande utbildningar.
- *Organisationsspåret* beskriver de förändringar som krävs gällande hur skolverksamheten organiseras med utgångspunkt i den lärarbrist som råder. Det kan handla om att hitta arbetssätt som innebär att behöriga lärares arbetstid och kompetens nyttjas bättre, att stärka utbildade lärares kompetens och att andra yrkesgrupper anställs inom skolan för att avlasta lärare.⁴⁷

Betydelsen av att säkerställa att det finns strukturer och arbetssätt som underlättar samverkan mellan olika yrkesgrupper lyfts också fram liksom vikten av en god arbetsmiljö i skolan.⁴⁸

Regeringen gör satsningar för att höja elevers kunskapsresultat och stärka jämlikheten inom skolan. Bland annat föreslås:

- Ett nationellt professionsprogram för lärare och skolledare
- Fortsatt utbyggnad av lärarutbildningarna till exempel genom fler utbildningsplatser
- Kompletterande vidareutbildningar för lärare som saknar behörighet
- Fler vägar till läraryrket för personer med annan utbildningsbakgrund⁴⁹

Utbildningsförvaltningen genomför flera utbildningsinsatser och samarbeten för att säkra kompetensförsörjningen. Exempelvis deltar Botkyrka i ett samarbete med fyra grannkommuner och Södertörns högskola för att utbilda fler lärare med inriktning mot fritidshem. Det är viktigt att förvaltningen fortsätter arbetet med att säkra kompetensförsörjningen under planperioden.

Regional styrning och utbyggnad av gymnasieskolan

Antalet ungdomar i gymnasieåldern (16–18 år) beräknas öka med drygt 20 000 personer i regionen fram till 2027. Inom Storsthlm har länets kommuner en pågående diskussion om

⁴⁷ Skolverket 2020

⁴⁸ Skolverket 2020

⁴⁹ www.regeringen.se (b)

samarbetsmöjligheter inom gymnasierregionen för att klara av utmaningen.⁵⁰ Utifrån elevströmmar inom länet bildas så kallade kluster inom gymnasierregionen. Botkyrka, Södertälje, Huddinge, Salem och Nykvarn bildar tillsammans ett kluster där syftet är att tillsammans se över platsbehov och till viss del programutbud. Det görs också i relation till de fristående aktörerna. Det är tydligt att elever söker sig till gymnasieskolor i sina närkommuner. I Botkyrka är en utbyggnad med cirka 700 platser planerad under de kommande åren.

Under hösten 2020 kom betänkandet Gemensamt ansvar – en modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning (SOU 2020:33). Utredningen föreslår att en ny modell för planering och dimensionering genomförs i två steg. Enligt utredningen är det angeläget att den kommande utbyggnaden av gymnasieutbildningen framöver sker med hänsyn tagen till både elevers efterfrågan och arbetsmarknadens behov.⁵¹

Steg ett föreslås börja gälla från och med hösten 2024 och innebär samverkan mellan huvudmän på regional nivå. Skolverket ska utarbeta regionala underlag till stöd för huvudmännens planering av utbudet. Steg två ska enligt förslaget börja gälla från och med hösten 2026 och innebär att Skolverket ska besluta om regionala ramar för utbudet och antalet platser inom varje samverkansområde. Ramarna ska gälla för både offentliga och enskilda huvudmän.

Utbildningsförvaltningen bedömer att delar av förslagen kommer att ha positiva effekter. Att gymnasieskolans utbud bestäms av en avvägning av elevernas efterfrågan och arbetsmarknadens behov är viktigt, så väl som regional samverkan och planering. En negativ effekt av förslagen skulle kunna bli att staten kan komma att fastställa bindande ramar för gymnasieutbudet på regional nivå. Det skulle i så fall inskränka huvudmännens möjligheter att organisera sin gymnasieutbildning utifrån lokala förutsättningar. Det finns också en risk för kostsamt dubbelarbete om inte samverkansformer mellan Skolverkets regionala närvaro och befintliga regionala strukturer utreds och regleras samt att befintlig regional kompetens tas till vara.

⁵⁰ Storsthlm 2020

⁵¹ SOU 2020:33

Referenser

- Bunar, Nihad (2015). Nyanlända elever, mottagande och inkludering: <https://www.su.se/play/public-lectures/nyanlända-elever-mottagande-och-inkludering-1.248924>. Hämtad 2020-01-22.
- Böhlmark, Anders, Holmlund, Helena & Lindahl, Mikael (2016). Parental Choice, Neighbourhood Segregation Or Cream Skimming? an Analysis of School Segregation After a Generalized Choice Reform. *Journal of Population Economics*, vol. 29/no. 4, (2016), pp. 1155-1190.
- Dir. 2017:88. Kommittédirektiv. *Bättre möjligheter för elever i de obligatoriska skolformerna att nå de kunskapskrav som minst ska nås*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.
- Dir. 2020:18. Kommittédirektiv. *Tilläggsdirektiv till Utredningen om elevers möjligheter att nå kunskapskraven (U2017:07)*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.
- Dir. 2020:21. Kommittédirektiv. *Fler elever ska bli behöriga i gymnasieskolan*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.
- Dir. 2020:24. Kommittédirektiv. *En tioårig grundskola*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.
- Dir. 2020:140. Kommittédirektiv. *Förutsättningar för ett statligt huvudmannaskap för skolan*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.
- Folkhälsomyndigheten (2017). *Folkhälsans utveckling – Årsrapport 2017*. Stockholm: Folkhälsomyndigheten.
- IFAU (2020). *Arbetet med nyanlända elever i grundskolan – En enkätundersökning om arbetet med nyanlända elever hos kommunala huvudmän för grundskolan*. Uppsala: IFAU.
- IFAU (2021). *Barn och unga under coronapandemin – Lärdomar från forskning om uppväxtmiljö, skolgång, utbildning och arbetsmarknadsinträde*. Uppsala: IFAU.
- Ifous (2020). *Nyanlända elevers lärande – Att möta mångfalden i klassrummet*. Stockholm: Ifous.
- Jarl, Maria, Kornhall, Per & Whalström, Mimmi (2019). *Tre rapporter om skolan – Bakgrundsrapport till Jämlikhetskommissionen*: <https://jamlikhetskommissionen.se/wp-content/uploads/2020/01/Underlagsrapporter-om-skolan.pdf>.
- Krohn, Marvin D, J. Lizott, Alan, Bushway, Shawn, M. Schmidt, Nicole & D. Phillips, Matthew (2010). Shelter During the Storm: A Search for Factors That Protect At-Risk Adolescents From Violence. *Crime & Delinquency*. Vol. 60 s. 379–401.
- Politisk plattform 2019-2022: <https://www.botkyrka.se/kommun-och-politik/sa-styrs-kommunen/politik-och-organisation/politisk-plattform#h-Problem1Skolsegregationallabarnlyckasinte> Hämtad 2020-11-26.
- Region Stockholm (2019). *Initiativ till utökad samverkan kring prevention kring barnfetma – Handlingsprogram övervikt och fetma*. Stockholm: Region Stockholm.
- Skolverket (2009). *Vad påverkar resultaten i svensk grundskola? – Kunskapsöversikt om betydelsen av olika faktorer*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket (2018a). *Analyser av familjebakgrundens betydelse för skolresultaten och skillnader mellan skolor – En kvantitativ studie av utvecklingen över tid i slutet av grundskolan*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket (2018b). *PM Skolsegregation – Kartläggning av huvudmäns arbete med att motverka skolsegregation*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket (2019a). *PISA 2018 – 15-åringars kunskaper i läsförståelse, matematik och naturvetenskap*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket (2019b). *Hälsa för lärande – lärande för hälsa*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket (2019c). *Lärarprognos 2019 – Redovisning av uppdrag att ta fram återkommande prognoser över behovet av förskollärare och olika lärarkategorier*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket (2020). *Skolverkets lägesbedömning 2020*. Stockholm: Skolverket.

Socialstyrelsen (2017). *Utvecklingen av psykisk ohälsa bland barn och unga vuxna – Till och med 2016*. Stockholm: Socialstyrelsen.

SOU 2019:18. *För flerspråkighet, kunskapsutveckling och inkludering – modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål*. Stockholm: Elanders Sverige AB.

SOU 2019:40. *Jämlikhet i möjligheter och utfall i den svenska skolan*. Stockholm: Elanders Sverige AB.

SOU 2020:28. *En mer likvärdig skola – minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning*. Stockholm: Elanders Sverige AB.

SOU 2020:33. *Gemensamt ansvar – en modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning*. Stockholm: Elanders Sverige AB.

SOU 2020:34. *Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg*. Stockholm: Elanders Sverige AB.

SOU 2020:42. *En annan möjlighet till särskilt stöd – Reglering av kommunala resursskolor*. Stockholm: Elanders Sverige AB.

SOU 2020:67. *Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska*. Stockholm: Elanders Sverige AB.

Stockholmsenkäten 2020

Storsthlm (2020). *Gymnasiebehovet 2020 – Trender och kunskap om Stockholms läns gymnasierregion*. Stockholm: Storsthlm.

Utbildningsdepartementet (2020). *Promemoria – En mer likvärdig och effektiv skoltillsyn*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

www.dagenssamhalle.se

<https://www.dagenssamhalle.se/debatt/oekad-brist-pa-skolledare-nytt-hot-mot-skolan-26726>. Hämtad 2020-01-17.

www.dn.se

<https://www.dn.se/nyheter/sverige/resursskolor-kampar-for-sin-overlevnad/>. Hämtad 2020-01-14.

www.hbsc.org Hämtad 2021-02-16.

www.regeringen.se

<https://www.regeringen.se/artiklar/2019/12/reformer-for-en-jamlik-kunskapsskola/>. Hämtad 2020-01-23.

www.skolverket.se (a)

https://www.skolverket.se/sitevision/proxy/publikationer/svid12_5dfce44715d35a5cdfa2899/55935574/wtpub/ws/skolbok/wpubext/trycksak/Blob/pdf3905.pdf?k=3905. Hämtad 2018-02-08.

www.skolverket.se (b)

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/forskning/halsoframjande-perspektiv-i-forskolan-och-skolan>. Hämtad 2021-02-16.

Yang Hansen, Kajsa & Gustafsson, Jan-Eric (2016). Causes of Educational Segregation in Sweden - School Choice Or Residential Segregation. *Educational Research and Evaluation*, vol. 22/no. 1-2, (2016), pp. 23-44.

Ekonomisk rapport med helårsprognos februari 2021

Diarienummer: UN/2021:00034

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner ekonomisk rapport med helårsprognos februari 2021.

Sammanfattning

Enligt analys per februari bedömer förvaltningen att en ekonomi i balans kan redovisas vid årets slut. Det finns utmaningar inom egenregin men genom en mer proaktiv ekonomistyrning i samband med budgetarbetet identifierades enheter med ekonomiska utmaningar och tidiga åtgärder har satts in. En annan utmaning är också att antalet nya placeringar i förskolan är låg. Osäkerheter råder även kring hur pandemin påverkar årets verksamhet vilket får effekter på ekonomin.

Referens

Karl-Henrik Lindström

Mottagare

Utbildningsnämnden

Ekonomisk rapport med helårsprognos februari 2021

Diarienummer: UN/2021:00034**Förslag till beslut**

Utbildningsnämnden godkänner ekonomisk rapport med helårsprognos februari 2021.

Sammanfattning

Enligt analys per februari bedömer förvaltningen att en ekonomi i balans kan redovisas vid årets slut. Det finns utmaningar inom egenregin men genom en mer proaktiv ekonomistyrning i samband med budgetarbetet identifierades enheter med ekonomiska utmaningar och tidiga åtgärder har satts in. En annan utmaning är också att antalet nya placeringar i förskolan är låg. Osäkerheter råder även kring hur pandemin påverkar årets verksamhet vilket får effekter på ekonomin.

Anette Älmdalen
UtbildningsdirektörKarl-Henrik Lindström
Ekonomichef**Bilaga**

Ekonomisk rapport med helårsprognos februari 2021

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Ekonomisk rapport med helårsprognos

Prognos per februari 2021

Utbildningsnämnden

Helårsprognos per februari 2021

Enligt analys per februari bedömer förvaltningen att en ekonomi i balans kan redovisas vid årets slut.

Förvaltningen bedömer i dagsläget att egenregin har en realistisk möjlighet att nå en ekonomi i balans. Till följd av en mer proaktiv ekonomistyrning i samband med budgetarbetet identifierades enheter med ekonomiska utmaningar. Arbete pågår att stödja rektorer i åtgärds- och omställningsarbetet. Samtliga förskolor och skolor har i budgetarbetet tagit fram åtgärder för att få en ekonomi i balans med avstämning och uppföljning.

Förvaltningen bedömer att det är förskolorna som har den största utmaningen att anpassa verksamheten. Det finns även grundskolor som har utmaningar att nå en ekonomi i balans.

Antalet barn och elever är centralt och avgörande för ekonomin, både för utförarna i egenregin samt inom finansieringen. Förvaltningen bedömer att nivån på nyplaceringarna till förskolan är fortsatt låg. Antalet barn i fritidshemmen har sjunkit jämfört med december. Även antalet nyanlända elever är lägre än förväntat. Förvaltningen följer utvecklingen och tolkar i dagsläget att avvikelserna främst är konsekvenser av coronapandemin. Till höstterminen bedömer förvaltningen att nivåerna återgår till en mer normal nivå. Den låga nivån på inskrivna barn och elever under vårterminen innebär överskott inom finansieringen. Förvaltningen utreder möjligheterna för omdisponering av medel som förstärkt resursfördelning till skolformerna.

Även inom centralförvaltningens verksamhet bedöms i dagsläget en ekonomi i balans vid årets slut. Planering och dialog pågår för att hantera eventuella avvikelser som kan uppstå till följd av inställda aktiviteter med anledning av coronapandemin.

Förvaltningen vill särskilt lyfta:

- Förvaltningen har inte tagit hänsyn till kommande statsbidragsintäkter för den korta sjukfrånvaron då förutsättningarna är okända. I dagsläget bedöms en lägre nivå jämfört med förra året. Förvaltningen följer utvecklingen.
- Förvaltningen betonar att bedömningarna av utvecklingen av inskrivna barn och elever under vårterminen påverkas av pågående pandemi. Även utvecklingen av barn- och elevantal är osäkra inför nästa läsår, där volym, val av regiform och val av gymnasieprogram ger olika ekonomiska effekter.
- Förvaltningen planerar för fördelning och nyttjande av den så kallade skolmiljarden, där förvaltningen erhåller 10,5 miljoner kronor. Tilldelade medel ska kompensera för negativa effekter av coronapandemin. Förvaltningen bedömer i dagsläget att tillkommande medel inte påverkar beräknad prognos. Nämnden beslutar om insatser i särskilt ärende i mars.

Beslut om fördelning av tillfällig förstärkning av statligt stöd till skolväsendet 2021 ”Skolmiljarden”

Diarienummer: UN/2021:00124

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att fördela bidraget i enlighet med förvaltningens förslag.

Sammanfattning

För att möta de utmaningar som covid-19-pandemin medför beslutade regeringen att förstärka det statliga stödet till skolväsendet med totalt 1 miljard kronor 2021.

Botkyrka kommun har blivit tilldelade drygt 10,5 miljoner kronor vilket utbildningsnämnden får som tilläggsbudget 2021. Förvaltningen föreslår att samtliga verksamhetsområden får ta del av stödet.

Referens
Susanne Ståhlberg

Mottagare
Utbildningsnämnden

Beslut om fördelning av tillfällig förstärkning av statligt stöd till skolväsendet 2021 "Skolmiljarden"

Diarienummer: UN/2021:00124

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att fördela bidraget i enlighet med förvaltningens förslag.

Sammanfattning

För att möta de utmaningar som covid-19-pandemin medför beslutade regeringen att förstärka det statliga stödet till skolväsendet med totalt 1 miljard kronor 2021.

Botkyrka kommun har blivit tilldelade drygt 10,5 miljoner kronor vilket utbildningsnämnden får som tilläggsbudget 2021. Förvaltningen föreslår att samtliga verksamhetsområden får ta del av stödet.

Ärendet

För att möta de utmaningar som covid-19-pandemin medför beslutade regeringen att förstärka det statliga stödet till skolväsendet med 1 miljard kronor 2021. Syftet med tillskottet är att bidra till goda förutsättningar för kommunerna att kunna säkerställa att alla barn och elever får den utbildning de har rätt till, trots pandemin.

Pengarna betalas ut till alla kommuner och fördelas proportionellt utifrån antalet barn och unga i åldern 6–19 år i kommunen. Uppgifterna om antal barn per kommun utgår från Statistiska centralbyråns (SCB) siffror för 2020. Det är upp till varje kommun att själv bestämma hur pengarna ska användas för att trygga barnens rätt till utbildning.

Botkyrka kommun har blivit tilldelade drygt 10,5 miljoner kronor. Stödet är tillfälligt varför åtgärder endast får resurssättas innevarande budgetår, 2021. Bidrag till enskilda huvudmän ska beräknas på samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna verksamheten.

Utbildningsförvaltningen har fått en tilläggsbudget på hela det tilldelade bidraget om drygt 10,5 miljoner kronor att fördela inom förvaltningens verksamheter.

Förvaltningen avser att fördela bidraget till följande insatser inom respektive verksamhet:

Förskolan

- Personalförstärkningar som möjliggör att stärka de språkutvecklande insatserna, med prioritet på barn i ålder 5–6 år.

Grundskolan

- Förstärkt lovskola med prioritet för årskurs 1–5, som inte täcks av statsbidraget för lovskola.
- Erbjudas gratis simskola efter skoltid till elever inom främst årskurs 6–9.
- Upphandla digitala kuratorstjänster som möjliggör kuratorssamtal för att möta den ökade psykiska ohälsan bland elever, främst i högstadiet.
- Förstärkt studiehandledning.

Gymnasieskolan

- Förstärkning av mentorskapstid som en följd av omfattande distansundervisning.
- Ersättning för utökning av undervisningstid.

Fördelningen av medel avseende åtgärder enligt ovan medför att cirka 10 procent tillfaller förskolan, 60 procent tillfaller grundskolan och 30 procent tillfaller gymnasieskolan. Motsvarande fördelning av medel per skolform sker till andra huvudmän.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet medför omfattande ekonomiska tillskott till nämndens verksamheter. Skolverket kommer inte att efterfråga någon redovisning om hur medlen använts.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Karl-Henrik Lindström
Ekonomichef

Val av ledamöter till Gunhild och Nils Eks stiftelse för utbildning 2021

Diarienummer: UN/2021:00116

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden nominerar Serhat Güven till styrelseledamot i Gunhild och Nils Eks stiftelse för utbildning.

Sammanfattning

Sedan 1999 förvaltar Botkyrka kommun Gunhild och Nils Eks stiftelse efter en donation från makarna Ek. Stiftelsens syfte är att lämna ekonomiskt bidrag till studiemotiverade ungdomar i Botkyrka kommun för att möjliggöra en utbildning.

Gunhild och Nils Eks stiftelse för utbildning förvaltas av en styrelse. Enligt stiftelsens stadgar ska en ledamot utses av Botkyrka Socialdemokratiska Arbetarekommun samt två styrelseledamöter och en suppleant av Botkyrka kommun.

Då ledamot Per Jansson har avsagt sig sitt uppdrag behöver utbildningsnämnden nominera en ny ledamot från utbildningsförvaltningen. Förvaltningen föreslår att Serhat Güven nomineras till ny ledamot i stiftelsen.

Referens

Kajsa Bernéus

Mottagare

Utbildningsnämnden

Val av ledamöter till Gunhild och Nils Eks stiftelse för utbildning 2021

Diarienummer: UN/2021:00116**Förslag till beslut**

Utbildningsnämnden nominerar Serhat Güven till styrelseledamot i Gunhild och Nils Eks stiftelse för utbildning.

Sammanfattning

Sedan 1999 förvaltar Botkyrka kommun Gunhild och Nils Eks stiftelse efter en donation från makarna Ek. Stiftelsens syfte är att lämna ekonomiskt bidrag till studiemotiverade ungdomar i Botkyrka kommun för att möjliggöra en utbildning.

Gunhild och Nils Eks stiftelse för utbildning förvaltas av en styrelse. Enligt stiftelsens stadgar ska en ledamot utses av Botkyrka Socialdemokratiska Arbetarekommun samt två styrelseledamöter och en suppleant av Botkyrka kommun.

Då ledamot Per Jansson har avsagt sig sitt uppdrag behöver utbildningsnämnden nominera en ny ledamot från utbildningsförvaltningen. Förvaltningen föreslår att Serhat Güven nomineras till ny ledamot i stiftelsen.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte ha några ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Expedieras till

Gunhild och Nils Eks stiftelse för utbildning

Förändring av programutbud läsåret 2021/2022

Diarienummer: UN/2021:00122

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att inte erbjuda inriktningarna musik samt estetik och media/foto på det estetiska programmet på Tumba gymnasium.

Sammanfattning

Förvaltningens förslag innehåller organisation av programutbud vid kommunens kommunala gymnasieskolor läsåret 2021/2022. Programutbudet fastställs årligen av utbildningsnämnden.

Antalet platser på de olika programmen i gymnasieskolan och i gymnasiesärskolan ska enligt skollagen så långt det är möjlig anpassas efter ungdomarnas önskemål. Anpassningen till önskemålen innebär att den definitiva dimensioneringen inte kan göras förrän ungdomarnas val är kända.

I samband med den första sökomgången som avslutades den 15 februari 2021 analyseras och bedöms sökbilden. Vid den analysen konstaterar förvaltningen att sökunderlaget på Tumba gymnasiums utbildningar på det estetiska programmets inriktningar musik samt estetik och media /foto har ett för lågt antal sökande för att starta.

Referens

Wayra Jordan Bush

Mottagare

Utbildningsnämnden

Förändring av programutbud läsåret 2021/2022

Diarienummer: UN/2021:00122

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att inte erbjuda inriktningarna musik samt estetik och media/foto på det estetiska programmet på Tumba gymnasium.

Sammanfattning

Förvaltningens förslag innehåller organisation av programutbud vid kommunens kommunala gymnasieskolor läsåret 2021/2022. Programutbudet fastställs årligen av utbildningsnämnden.

Antalet platser på de olika programmen i gymnasieskolan och i gymnasiesärskolan ska enligt skollagen så långt det är möjligt anpassas efter ungdomarnas önskemål. Anpassningen till önskemålen innebär att den definitiva dimensioneringen inte kan göras förrän ungdomarnas val är kända.

I samband med den första sökomgången som avslutades den 15 februari 2021 analyseras och bedöms sökbilden. Vid den analysen konstaterar förvaltningen att sökunderlaget på Tumba gymnasiums utbildningar på det estetiska programmets inriktningar musik samt estetik och media /foto har ett för lågt antal sökande för att starta.

Ärendet

Antalet platser på de olika programmen i gymnasieskolan och i gymnasiesärskolan ska enligt skollagen så långt det är möjligt anpassas efter ungdomarnas önskemål. Botkyrka kommuns gymnasieskolors breda programutbud står sig väl i den konkurrens om elever som råder inom samverkansområdet i Stockholms län.

Det finns ett antal faktorer som påverkar beslutsprocessen för program- och platsbudet i Botkyrka:

- Botkyrka kommun är en del i samverkansområdet i Stockholms län, vilket gör att även andra kommuners programutbud kan komma att påverka vilket utbud Botkyrka kan ha.
- Anpassningen till önskemålen innebär att den definitiva dimensioneringen inte kan göras förrän ungdomarnas val är kända.

- Program och inriktningar med mycket lågt söktryck kan komma att inte starta.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att inte erbjuda inriktningarna musik samt estetik och media/foto på det estetiska programmet på Tumba gymnasium.

Inriktning musik

Det saknas förstahandssökande på 4 av 6 inriktningar på musik. På tre av dessa har man sökt Tumba gymnasium först i tredje hand eller på ännu sämre valalternativ. På den fjärde inriktningen finns en andrahandsökande. Detta är den sämsta sökbilden hittills på inriktningen. I nuvarande åk 1 finns åtta inskrivna elever, i åk 2 går 11 elever, och lika många i åk 3. Sedan utbildningen startade 2010 har två årgångar varit normalbelagda med cirka 16 elever. Vid två tillfällen har intaget stoppats på grund av för få ansökningar. Övriga tillfällen har elevantalet generellt pendlat mellan 10–12 elever.

Inriktning estetik och media/foto

I nuläget finns tre förstahandssökande, inte alla av dessa elever bedöms vara på nivå för att klara ett spetsprogram. Inför omvalet är fokus på den andra inriktningen inom estetik och media, det vill säga film/tv, där skolan har fler sökande. Skolan har möjlighet att erbjuda eleverna fotokurser inom det individuella valet. På så sätt kan denna inriktning vara intressant även för de elever som sökt foto.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Genom att skolan har möjlighet att öka intaget på andra program och omorganisera arbetslagen bedöms detta ha positiva konsekvenser långsiktigt, medan det eventuellt kan uppkomma kostnader för övertalighet kortsiktigt. De ekonomiska konsekvenserna bedöms dock kunna hanteras inom givna ramar.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Lars-Gustaf Jonsson
Verksamhetschef gymnasieskola

Redovisning av delegationsbeslut

Diarienummer: UN/2021:00017

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar till protokollet att nämnden har tagit del av beslutet.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fattar i huvudsak beslut i frågor som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning, kvalitet eller i principiella ärenden. Nämnden beslutar också om yttranden eller liknande till fullmäktige. Av praktiska skäl får andra ärenden inom utbildningsnämndens ansvarsområde delegeras till någon annan. Delegaten får då besluta å nämndens vägnar. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till nämnden för att tiden för överklagande kan passera och beslutet träda i laga kraft. På så sätt kan också nämnden följa hur delegaten utför uppdraget att besluta i nämndens ställe.

Förvaltningen anmäler följande listor över delegeringsbeslut:

Delegationsbeslut Utbildningsdirektör feb-mars 2021

Delegationsbeslut Kvalitetsenheten jan-mar 2021

Delegationsbeslut Ekonomienheten feb 2021

Verksamhetsområde förskola jan-feb 2021

Verksamhetsområde gymnasieskolan feb 2021

Organisation språkcentrum feb 2021

Brunnaskolan jan-feb 2021

Borgskolan jan 2021

Falkbergsskolan jan 2021

Hammerstaskolan jan-feb 2021

Kassmyraskolan jan-feb 2021

Storvretskolan jan-feb 2021

Karsbyskolan jan 2021

Tallidskolan jan 2021

Tunaskolan feb 2021

Broängsskolan dec-feb 2021

Grindtorpsskolan feb 2021

St Botvids gymnasium dec-feb 2021

Förskola Björkstugan jan-feb 2021

Förskola Hjorten jan-feb 2021
Förskola Kärrspiran jan-feb 2021
Förskola Lövholmen jan-feb 2021
Förskola Skäcklinge gård jan 2021
Förskola Trollet jan-feb 2021
Förskola Bikupan jan-feb 2021
Förskola Fröhuset jan-feb 2021
Förskola Myrstacken jan-feb 2021
Förskola Sörgården jan 2021
Förskola Bäverhyddan jan 2021
Förskola Luna jan-feb 2021
Förskola Nova jan 2021
Förskola Kometen jan-feb 2021
Förskola Älvan jan-feb 2021
Förskola Örtagården jan 2021
Förskola Humlan dec 2020
Förskola Myran feb 2021
Förskola Ametisten feb 2021
Förskola Vallmon feb 2021

Referens

Serhat Güven

Serhat.guven@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Redovisning av delegationsbeslut

Diarienummer: UN/2021:00017**Förslag till beslut**

Utbildningsnämnden noterar till protokollet att nämnden har tagit del av beslutet.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fattar i huvudsak beslut i frågor som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning, kvalitet eller i principiella ärenden. Nämnden beslutar också om yttranden eller liknande till fullmäktige. Av praktiska skäl får andra ärenden inom utbildningsnämndens ansvarsområde delegeras till någon annan. Delegaten får då besluta å nämndens vägnar. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till nämnden för att tiden för överklagande kan passera och beslutet träda i laga kraft. På så sätt kan också nämnden följa hur delegaten utför uppdraget att besluta i nämndens ställe.

Förvaltningen anmäler följande listor över delegeringsbeslut:

Delegationsbeslut Utbildningsdirektör feb-mars 2021

Delegationsbeslut Kvalitetsenheten jan-mar 2021

Delegationsbeslut Ekonomienheten feb 2021

Verksamhetsområde förskola jan-feb 2021

Verksamhetsområde gymnasieskolan feb 2021

Organisation språkcentrum feb 2021

Brunnaskolan jan-feb 2021

Borgskolan jan 2021

Falkbergsskolan jan 2021

Hammerstaskolan jan-feb 2021

Kassmyraskolan jan-feb 2021

Storvretskolan jan-feb 2021

Karsbyskolan jan 2021

Tallidskolan jan 2021

Tunaskolan feb 2021

Broängsskolan dec-feb 2021

Grindtorpsskolan feb 2021

St Botvids gymnasium dec-feb 2021

Förskola Björkstugan jan-feb 2021

Förskola Hjorten jan-feb 2021
Förskola Kärrspiran jan-feb 2021
Förskola Lövholmen jan-feb 2021
Förskola Skäcklinge gård jan 2021
Förskola Trollet jan-feb 2021
Förskola Bikupan jan-feb 2021
Förskola Fröhuset jan-feb 2021
Förskola Myrstacken jan-feb 2021
Förskola Sörgården jan 2021
Förskola Bäverhyddan jan 2021
Förskola Luna jan-feb 2021
Förskola Nova jan 2021
Förskola Kometen jan-feb 2021
Förskola Älvan jan-feb 2021
Förskola Örtagården jan 2021
Förskola Humlan dec 2020
Förskola Myran feb 2021
Förskola Ametisten feb 2021
Förskola Vallmon feb 2021

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Enhet: Utbildningsdirektör**Månad: Feb-Mars 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts - handl. bifogas
2021-02-09	A1	Ordförandebeslut om delvis stängning av Tunaskolan	UN/2021:00079	
2021-02-19	G3	Delegationsbeslut om delvis stängning av Björkhaga skola	UN/2021:00091	
2021-02-22	C1	Anställning av personal, stf Utbildningsdirektör	UN/2021:00086	
2021-02-23	G3	Delegationsbeslut om delvis stängning av grundskolorna i Botkyrka (åk 6–9) och gymnasieskolorna	UN/2021:00101	
2021-02-24	G3	Beslut om stängning av Botkyrka kommuns Språkcentrum	UN/2021:00102	
2021-02-24	G3	Delegationsbeslut om delvis stängning av Tallidskolan	UN/2021:00029	
2021-03-01	G3	Delegationsbeslut om delvis stängning av Borgskolan	UN/2021:00110	
2021-03-01	G3	Beslut om stängning av Skogsbacksskolans förskola	UN/2021:00109	
2021-03-05	G3	Beslut 2 om stängning av Skogsbacksskolans förskola	UN/2021:00109	

Enhet: Kvalitetsenheten**Månad: Jan-Mar 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-01-29	D1	5, 7 §§ Tillfällig utökning av tillstånd för antalet inskrivna barn i fristående förskola och pedagogisk omsorg.	UN/2021:00 058	
2021-02-02	D1	5, 7 §§ Tillfällig utökning av tillstånd för antalet inskrivna barn i fristående förskola och pedagogisk omsorg.	UN/2021:00 066	
2021-02-05	D1	5, 7 §§ Tillfällig utökning av tillstånd för antalet inskrivna barn i fristående förskola och pedagogisk omsorg.	UN/2021:00 053	
2021-02-11	D1	5, 7 §§ Tillfällig utökning av tillstånd för antalet inskrivna barn i fristående förskola och pedagogisk omsorg.	UN/2021:00 053	
2021-01-11	D 85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		
2021-01-12	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-01-12	D 85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		
2021-01-14	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-01-14	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-01-14	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-01-14	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-01-21	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-01-22	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-01-25	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-02-01	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-02-11	D 85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		
2021-02-05	D 85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		
2021-02-11	D 85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		
2021-02-11	D 85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		
2021-02-08	D 85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		
2021-02-11	D 85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		
2021-02-09	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-02-11	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-02-16	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-02-22	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-02-25	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-02-25	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-02-25	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-02-25	D 85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		
2021-03-01	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-03-01	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-03-01	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-03-02	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-03-02	D 85	Beslut om avslag för ansökan om skolskjuts		
2021-03-04	D 85	Beslut om beviljande för ansökan om skolskjuts		

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Ekonomienheten

Månad: februari 2021

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts - handl. bifogas
2021-02-01	C1	Tillsättning av tjänst lokalsamordnare	UN/2021:00067	

**Enhet: Verksamhetsområde Förskola
Månad: januari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-01-07	D 92	Skolskjuts beviljad för resa till och från hörsselförskolan Vårängen i Huddinge	210105-SAU-DE10	
2021-01-14	D92	Skolskjuts beviljad för resa till och från specialförskolan Rymden (förskolan Ängsgården- Tuna)	210113-SAU-VA39	
2021-01-14	D 92	Skolskjuts beviljad för resa från specialförskolan Rymden, endast returresa (förskolan Ängsgården- Tuna)	210112-SAU-TE74	

Enhet: vo Förskola...

Månad: februari 2021

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
3 feb	D 21	Ta emot ett barn från Nacka kommun för placering på förskolan Bikupan	UN/2021: 00087 - 1	
9 feb	D 14	Avslag uppskjuten skolplikt	UN/2021: 00048	
17 feb	D 21	Ta emot ett barn från Ekerö kommun för placering på förskolan Tranan	UN/2021: 00087 - 2	

Enhet: Verksamhetsområde gymnasieskola**Månad: februari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Deleger- ings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-02-08	A19	Beslut om tilläggsbelopp till kommunal/ fristående gymnasieskola		
2021-02-08	A19	Beslut om tilläggsbelopp till kommunal/ fristående gymnasieskola		
2021-02-08	A19	Beslut om tilläggsbelopp till kommunal/ fristående gymnasieskola		

Delegat: Wayra Jordan Busch

Enhet: Språkcentrum**Månad: Feb 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts - handl. bifogas
2021-02-03	C 1	Anställning av personal, mordersmåslärare	UN/2021:00041	
2021-02-03	C 1	Anställning av personal, mordersmåslärare	UN/2021:00041	
2021-02-03	C 1	Anställning av personal, mordersmåslärare	UN/2021:00041	
2021-02-03	C 1	Anställning av personal, mordersmåslärare	UN/2021:00041	
2021-02-09	C 1	Anställning av personal, mordersmåslärare	UN/2021:00041	
2021-02-09	C 1	Anställning av personal, mordersmåslärare	UN/2021:00041	

**Enhet: Brunnaskolan
Månad: Januari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
210114	C1	Anställningsavtal tillsvidare Skolsköterska 100%	Brunna/2021:2	
210114	C1	Anställningsavtal vistis Socialpedagog 100%	Brunna/2021:3	
210115	C1	Anställningsavtal tim Skolmåltidsbitrede	Brunna/2021:4	
210115	C1	Anställningsavtal tim Lärare	Brunna/2021:5	
210115	C1	Anställningsavtal tim Elevassistent	Brunna/2021:6	
210115	C1	Anställningsavtal tim Lärare	Brunna/2021:7	
210115	C1	Anställningsavtal tim Lärarassistent	Brunna/2021:8	
210115	C1	Anställningsavtal tim Elevassistent	Brunna/2021:9	
210118	C1	Anställningsavtal tillsvidare Lärare 100%	Brunna/2021:10	
210120	C1	Anställningsavtal vistid Speciallärare 100%	Brunna/2021:11	
210122	C1	Anställningsavtal vistid Lärarassistent	Brunna/2021:12	
210125	C1	Anställningsavtal tim Skoladministratör	Brunna/2021:13	
210127	C1	Anställningsavtal tillsvidare Lärare 100%	Brunna/2021:14	
210129	C1	Anställningsavtal tillsvidare Barnskötare 100%	Brunna/2021:15	
210125	C1	Uppsägning/Avslut av anställning Lärare 100%	Brunna/2021:16	

Delegat: Helena Björshammar

BOTKYRKA KOMMUN

Barn- och ungdomsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLU T

Enhet: Brunnaskolan

Månad: feb/2021

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
210202	C1	Anställningsavtal tim Skoladministratör	Brunna/2021:17	
210202	C1	Anställningsavtal vistis Lärare ökad tjänstg. 65%	Brunna/2021:18	
210211	C1	Anställningsavtal tillsvidare Lärare 100%	Brunna/2021:19	
210211	C1	Anställningsavtal tim Lärare	Brunna/2021:20	
210224	C1	Anställningsavtal tim Lärarassistent	Brunna/2021:21	

Delegat: Helena Björshammar

Enhet: Borgskolan...**Månad: Januari - 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
210107	C1	Anställningsavt.TV. Specialped/Lärare 100%	Borg/2021:1	
210107	C1	Anställningsavt. TV. Lärare 1-3, 100%	Borg/2021:2	
210110	C1	Anställningsavt. Tids.beg. 210110-220109, 100%	Borg/2021:3	
210101	C1	Anställningsavt.TV. Förskolelärare 60%(gått ner från 100%)	Borg/2021:17	

Skola: Falkbergsskolan

Månad: januari 2021

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter beslutsmånaden

Besluts-Datum	Dele-gations - Punkt	Beslut (ange t.ex. beviljande av anställning)	Dnr	Kopia av besluts-handl. bif.
21.01.07	C1	Anställningsavtal elevassistent from 21-01-07-21-06-10		

Delegat: _____
Namnförtydligande: Anna-Lena Bergman, rektor

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Hammerstaskola...

Månad: ...jan 2021

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
20210111	c.1	Obehörig Lärare tim 20210111-20210610		
20210113	c.1	Obehörig Lärare tim 20210115-20210610		
20210122	c.1	Obehörig Lärare tim 20210125-20210610		

Delegat:Lena Bergström Häggberg

Enhet: Hammerstaskola...

Månad: ...Februari 2021

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Beslutsdatum	Delegeringspunkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts-handl. bifogas
20210218	c.1	Lärare mot fritidshem tillsvidare anställning 20210301	HAMS/2021: 00001	
20210215	c.1	Obehörig Hemkunsks Lärare 20210215-20210811		
20210208	c.1	Lärare åk 7-9 Tillsvidareanställning	HAMS/2021: 00002	

Delegat:Lena Bergström Häggberg

Enhet: Kassmyraskola**Månad: januari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-01-27	C1	Tidsbegränsad anställning elevassistent		
2021-01-28	C1	Tidsbegränsad anställning elevassistent förlängning		
2021-01-19	C1	Tidsbegränsad anställning elevassistent förlängning		

Enhet: Kassmyraskola**Månad: februari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-02-04	C1	Tillsvidareanställning socialpedagog		
2021-02-11	C1	Tidsbegränsad anställning lärarassistent		
2021-02-12	C1	Tidsbegränsad anställning lärare		
2021-02-26	C1	Tidsbegränsad anställning elevassistent förlängning		

Enhet: Storstretskolan**Månad: Januari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
210111	C 1	Beviljande av anställning		
210113	C 1	Beviljande av anställning		

Enhet: Storstretskolan**Månad: Februari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
210203	C 1	Beviljande av anställning		
210208	C1	Beviljande av antällning		

**Enhet: Karsby International
School****Månad: Dec 2020**<u
,.\'t)++}'

' Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegationsp unkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2020-12-17		Anställning av Fritidsledare, vik 210101-210630		
2020-12-10	CI	Anställning av lärare slöjd, vik 210107-210811		
2020-12-15	CI	Anställning av lärare 210107-tillsvidare		

Delegat: Alexandra Ohlen

Alexandra Ohlen rektor

20-12-15

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Tallidsskolan ...

Månad: januari 2021

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-01-07	C1	Anställningsavtal	TALS/2021:00 001	

Enhet: Tunaskolan**Månad: Februari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-01-28	C1	Anställningsavtal	2021:2:19	
2021-02-03	C1	Anställningsavtal	2021:2:20	
2021-02-01	C1	Anställningsavtal	2021:2:21	
2021-02-08	C1	Anställningsavtal	2021:2:22	
2021-02-01	C1	Anställningsavtal	2021:2:24	
2021-02-11	C1	Anställningsavtal	2021:2:23	
2021-02-22	C1	Anställningsavtal	2021:2:25	
2021-02-22	C1	Anställningsavtal	2021:2:26	

**ANMÄLAN AV
DELEGERINGSBESLUT**

Enhet: Broängsenheten

Månad December 2020

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter beslutsmånaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
201203	C.1	Anställning timvik fritidspedagog Broängsskolan, 201203-210630	2020:1:72	
201211	C.1	Anställning lärare mot fritidshem Broängsskolan, 210107-210731	2020:1:73	
201215	C.1	Anställning timvik fritidspedagog Broängsskolan, 201215-210731	2020:1:74	
201215	C.1	Anställning lärare mot fritidshem Broängsskolan, 210108-210731	2020:1:75	

Delegat: Magdalena Eberhardsson, rektor

**ANMÄLAN AV
DELEGERINGSBESLUT**

Enhet: Broängsenheten

Månad Februari 2021

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
210201	C.1	Anställning timvik fritidspedagog Broängsskolan, 210201-210731	2021:1:8	
210203	C.1	Anställning timvik lärare Broängsskolan, 210203-210611	2021:1:9	
210203	C.1	Anställning timvik fritidspedagog Broängsskolan, 210208-210731	2021:1:10	
210205	C.1	Anställning lärare i fritidshem Broängsskolan, 210208-210731	2021:1:11	
210205	C.1	Anställning timvik lärare Broängsskolan, 210208-210611	2021:1:12	
210212	C.1	Anställning lärare Broängsskolan, 210217-210314	2021:1:13	
210212	C.1	Anställning lärare i fritidshem Broängsskolan, 210215-210731	2021:1:14	

Delegat: Pär Wilsson, rektor

**ANMÄLAN AV
DELEGERINGSBESLUT**

Enhet: Broängsenheten

Månad Januari 2021

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
210118	C.1	Anställning timvik fritidspedagog Broängsskolan, 210101-21071	2021:1:1	
210118	C.1	Anställning timvik fritidspedagog Broängsskolan, 210118-210731	2021:1:2	
210119	C.1	Anställning timvik fritidspedagog Broängsskolan, 210101-210731	2021:1:3	
210120	C.1	Anställning timvik fritidspedagog Broängsskolan, 210120-210731	2021:1:4	
210120	C.1	Anställning timvik fritidspedagog Broängsskolan, 210125-210731	2021:1:5	
210121	C.1	Anställning lärare i fritidshem Broängsskolan, 210125-210731	2021:1:6	
210125	C.1	Anställning lärare i fritidshem Broängsskolan, 210126-210731	2021:1:7	

Delegat: Pär Wilsson, rektor

Enhet: Grindtorpsskolan**Månad: Februari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
20210126	C 1	Anställning Skolköterska 50 %.	2021:1:9	
20210126	C 1	Anställning Vik Lärare och Fritidshem tim.	2021:1:10	
20210204	C 1	Anställning Vik lärare låg tim.	2021:1:11	
20210204	C 1	Anställning Vik Skolsköterka 50 %.	2021:1:12	
20210219	C 1	Anställning Vik Lärare hög Tim.	2021:1:13	
20210224	C 1	Anställning tillsvidare 100 % Lärare år F-3.	2021:1:14	
20210224	C 1	Anställning vik Obehörig lär fth 1 läsår.	2021:1:15	

S:t Botvids gymnasium

Månad: DECEMBER 2020

Inlämnas till förvaltningskontoret senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Beslutsdatum	Delegationspunkt	Beslut (ange t.ex. beviljande av anställning)	Dnr	Delegat
2/12-20	C 1	Anställningsbeslut Lärare 100% Tidsbegränsad anställning, vikariat Fr o m 2020-11-30 t o m 2021-06-11	StBotv	Karin Eiderbrant Rektor
3/12-20	C 1	Anställningsbeslut Skolkurator 00/40 Tidsbegränsad anställning Fr o m 2020-10-23 t o m 2020-10-23		Karin Eiderbrant Rektor
7/12-20	C 1	Anställningsbeslut Eleveassistent 40/40 Tidsbegränsad anställning, vikariat Fr o m 2020-12-19 t o m 2021-06-11.		Karin Eiderbrant Rektor
7/12-20	C 1	Anställningsbeslut Eleveassistent 100% Enligt skollagen Fr o m 2020-12-19 t o m 2021-08-11.		Karin Eiderbrant Rektor
11/12-20	C 1	Anställningsbeslut Biblioteksassistent 24/40 Tidsbegränsad anställning Fr o m 2021-01-07 t o m 2021-06-11		Karin Eiderbrant Rektor
14/12-20	C 1	Anställningsbeslut Eleveassistent 00/40 Tidsbegränsad anställning, allmän visstids- anställning Fr o m 2020-12-19 t o m 2021-06-11.		Karin Eiderbrant Rektor
16/12-20	C 1	Anställningsbeslut Förstelärare 100% Tillsvidareanställning Fr o m 2021-01-01		Karin Eiderbrant Rektor
17/12-20	C 1	Anställningsbeslut Biträdande rektor 40/40 Tillsvidareanställning Fr o m 2021-01-01 Ersätter tidigare avtal		Karin Eiderbrant Rektor
17/12-20	C 1	Anställningsbeslut Eleveassistent 40/40 Tillsvidareanställning Fr o m 2021-01-01 Ersätter tidigare avtal		Karin Eiderbrant Rektor

17/12-20	C 1	Anställningsbeslut Elevassistent Tillsvidareanställning Fr o m 2021-01-01 Ersätter tidigare avtal	40/40	Karin Eiderbrant Rektor
		- - -		

S:t Botvids gymnasium

Månad: JANUARI 2021

Inlämnas till förvaltningskontoret senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Dele- gations punkt	Beslut (ange t.ex. beviljande av anställning)	Dnr	Delegat
8/1-21	C 1	Anställningsbeslut Skolmåltidsbiträde 25/40 Tidsbegränsad anställning, vikariat Fr o m 2021-01-07 t o m 2021-06-11 Ersätter tidigare avtal		Karin Eiderbrant Rektor
11/1-21	C 1	Anställningsbeslut Skolsköterska 40/40 Tidsbegränsad anställning, vikariat Fr o m 2021-01-18 t o m 2021-12-31 Ersätter tidigare avtal		Karin Eiderbrant Rektor
12/1-20	C 1	Anställningsbeslut Lärare 100% Tidsbegränsad anställning, vikariat Fr o m 2021-01-07 t o m 2021-06-30		Karin Eiderbrant Rektor
12/1-20	C 1	Anställningsbeslut Förstelärare 100% Tidsbegränsad anställning, allmän visstids- anställning Fr o m 2021-01-01 t o m 2021-12-31		Karin Eiderbrant Rektor
12/1-20	C 1	Anställningsbeslut Lärare 100% Lönstillägg Fr o m 2021-03-01 t o m 2021-03-31		Karin Eiderbrant Rektor
		- - -		

S:t Botvids gymnasium

Månad: FEBRUARI 2021

Inlämnas till förvaltningskontoret senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Dele- gations punkt	Beslut (ange t.ex. beviljande av anställning)	Dnr	Delegat
8/2-21	C 1	Anställningsbeslut Elevassistent 40/40 Tidsbegränsad anställning, vikariat Fr o m 2021-04-01 t o m 2021-06-11		Karin Eiderbrant Rektor
15/2-21	C 1	Anställningsbeslut Lärare - Estetisk kommunikation 10% Tidsbegränsad anställning, vikariat Fr o m 2021-01-25 t o m 2021-06-17		Karin Eiderbrant Rektor
18/2-20	C 1	Anställningsbeslut Lärare - Vårdlärare 100% Tillsvidareanställning Fr o m 2021-04-12		Karin Eiderbrant Rektor
24/2-20	D 5	Beslut om avstängning - Elev Fr o m 2021-02-24 t o m 2021-03-10		Karin Eiderbrant Rektor
		- - -		

Enhet: Förskolan Björkstugan**Månad: Januari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021 01 01	C1	Anställningsavtal barnskötare timavlönad 2021 01 01 - 2021 08 31		
2021 01 11	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 01 11 - 2021 08 31		
2021 01 13	C1	Anställningsavtal måltidsbiträde BEA 2021 01 13 - 2022 01 12		
2021 01 26	D8	Plan mot diskriminering och kränkande behandling		

Enhet: Förskolan Björkstugan**Månad: Februari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021 02 01	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 02 01 - 2021 08 31		
2021 02 04	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 02 04 - 2021 08 31		
2021 02 23	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 02 23 - 2021 08 31		
2021 02 23	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 02 23 - 2021 08 31		

Enhet: Förskolan Hjorten**Månad: Januari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021 01 01	C1	Anställningsavtal barnskötare vikariat 2021 01 01 - 2021 06 30		
2021 01 01	C1	Anställningsavtal barnskötare vikariat 2021 01 01 - 2021 06 30		
2021 01 01	C1	Anställningsavtal barnskötare timavlönad 2021 01 01 - 2021 08 31		
2021 01 26	D8	Plan mot diskriminering och kränkande behandling		

Enhet: Förskolan Hjorten**Månad: Februari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021 02 01	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 02 01 - 2021 08 31		
2021 02 04	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 02 04 - 2021 08 31		
2021 02 23	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 02 23 - 2021 08 31		
2021 02 23	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 02 23 - 2021 08 31		

Enhet: Förskolan Kärrspiran**Månad: Januari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021 01 01	C1	Anställningsavtal barnskötare AVA 2021 01 01 - 2021 06 30		
2021 01 01	C1	Anställningsavtal barnskötare AVA 2021 01 01 - 2021 06 30		
2021 01 01	C1	Anställningsavtal assistent AVA 2021 01 01 - 2021 06 30		
2021 01 01	C1	Anställningsavtal assistent vikariat 2021 01 01 - 2021 06 30		
2021 01 01	C1	Anställningsavtal barnskötare vikariat 2021 01 01 - 2021 06 30		
2021 01 01	C1	Anställningsavtal barnskötare timavlönad 2021 01 01 - 2021 06 30		
2021 01 01	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 01 01 - 2021 08 31		
2021 01 11	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 01 11 - 2021 08 31		
2021 01 26	D8	Plan mot diskriminering och kränkande behandling		

|

|

|

|

|

|

Enhet: Förskolan Kärrspiran**Månad: Februari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021 02 01	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 02 01 - 2021 08 31		
2021 02 01	C1	Anställningsavtal barnskötare timavlönad 2021 02 01 - 2021 08 31		
2021 02 12	C1	Anställningsavtal barnskötare timavlönad 2021 02 12 - 2021 08 31		
2021 02 23	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 02 23 - 2021 08 31		

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Förskolan Lövholmen

Månad: Januari 2021

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021 01 01	C1	Anställningsavtal barnskötare timavlönad 2021 01 01 - 2021 08 31		
2021 01 26	D8	Plan mot diskriminering och kränkande behandling		

Enhet: Förskolan Lövholmen**Månad: Februari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021 02 01	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 02 01 - 2021 08 31		
2021 02 04	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 02 04 - 2021 08 31		
2021 02 23	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 02 23 - 2021 08 31		
2021 02 23	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 02 23 - 2021 08 31		

Enhet: Förskolan Skäcklinge Gård**Månad: Januari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021 01 01	C1	Anställningsavtal barnskötare timavlönad 2021 01 01 - 2021 08 31		
2021 01 11	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 01 11 - 2021 08 31		
2021 01 26	D8	Plan mot diskriminering och kränkande behandling		

Enhet: Förskolan Trollet**Månad: Januari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021 01 01	C1	Anställningsavtal barnskötare vikariat 2021 01 01 - 2021 06 30		
2021 01 26	D8	Plan mot diskriminering och kränkande behandling		

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Förskolan Trollet

Månad: Februari 2021

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021 02 01	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 02 01 - 2021 08 31		
2021 02 20	C1	Anställningsavtal barnskötare timavlönad 2021 02 20 - 2021 08 31		

**Enhet: Förskolorna
Bäverhyddan o Sörgården
Tullinge
Månad: februari 2021**

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
Sörgården				
2021-02-16	C1	Anställningsavtal 210201–210831 tim		
Bäverhyddan				
2021-02-25	C1	Anställningsavtal 210118 tillsvidare		
2021-02-25	C1	Anställningsavtal 210301–210831 tim		

Delegat: Eva Borggren Andersson, bitr rektor

**Enhet: Förskolorna Bikupan,
Fröhuset o Myrstacken
Tullinge
Månad: januari 2021**

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
Bikupan				
		Inga beslut att anmäla.		
Fröhuset				
2021-01-21	C1	Anställningsavtal 210201–210831 tim		
2021-01-22	C1	Anställningsavtal 210201–210831 tim		
2021-01-25	C1	Anställningsavtal 210201–210831 tim		
Myrstacken				
2021-01-11	C1	Anställningsavtal 210111–220110 BEA		
2021-01-21	C1	Anställningsavtal 210201–210831 tim		

Delegat: Carita Laajala, bitr rektor

**Enhet: Förskolorna Bikupan,
Fröhuset o Myrstacken
Tullinge
Månad: februari 2021**

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
Bikupan				
2021-02-03	C1	Anställningsavtal 210201–210831 tim		
2021-02-03	C1	Anställningsavtal 210201–210831 tim		
Fröhuset				
2021-02-03	C1	Anställningsavtal 210201–210831 tim		
Myrstacken				
2021-02-03	C1	Anställningsavtal 210201–210831 tim		

Delegat: Carita Laajala, bitr rektor

**Enhet: Förskolorna
Bäverhyddan o Sörgården
Tullinge
Månad: januari 2021**

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
Sörgården				
2021-01-11	C1	Anställningsavtal 210201–210831 tim		
2021-01-26	C1	Anställningsavtal 210201–210831 tim		
2021-01-29	C1	Anställningsavtal 210201–210831 tim		
2021-01-29	C1	Anställningsavtal 210201–210831 tim		
		.		
Bäverhyddan				
2021-01-11	C1	Anställningsavtal 210201–210831 tim		
2021-01-26	C1	Anställningsavtal 210201–210831 tim		
2021-01-29	C1	Anställningsavtal 210201–210831 tim		
2021-01-29	C1	Anställningsavtal 210201–210831 tim		

Delegat: Eva Borggren Andersson, bitr rektor

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

**Enhet: Förskolan Luna
Tullinge
Månad: Januari**

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
210101	C1	Anställningsavtal 210113-210630 vik.		
210113	C1	Anställningsavtal 210113-210630 vik.		
210113	C1	Anställningsavtal 210113-210630 vik.		

Delegat: Susanne von Konow Eriksson

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

**Enhet: Förskolan Luna
Tullinge
Månad: Februari - 2021**

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
210208	C1	Anställningsavtal fskl 210208-TV		

Delegat: Susanne von Konow Eriksson

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

**Enhet: Förskolan Nova
Tullinge
Månad: Januari**

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
210119	C1	Anställningsavtal 210119-210630 vik.		
201201	C1	Anställningsavtal 201201 tv		
210101	C1	Anställningsavtal 210101-210630 vik.		
201220	C1	Anställningsavtal 201220-tv		
210119	C1	Anställningsavtal 210119-210630 vik.		

Delegat: Susanne von Konow Eriksson

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLU T

**Enhet: Förskolan Kometen
Tullinge
Månad: Januari 2021**

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
210101	C1	Ansättningsavtal 210101-210630 vik.		

Delegat: Gabriella Averbo Leijonhufvud, bitr rektor

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

**ANMÄLAN AV
DELEGERINGSBESLU
T**

**Enhet: Förskolan Kometen
Tullinge
Månad: Februari 2021**

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
210213	C1	Ansättningsavtal 210213-210813 vik.		

Delegat: Gabriella Averbo Leijonhufvud, bitr rektor

Enhet: Förskolan Älvan**Månad: Januari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021 01 01	C1	Anställningsavtal barnskötare vikariat 2021 01 01 - 2021 06 30		
2021 01 01	C1	Anställningsavtal barnskötare vikariat 2021 01 01 - 2021 06 30		
2021 01 26	D8	Plan mot diskriminering och kränkande behandling		

Enhet: Förskolan Älvan**Månad: Februari 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021 02 01	C1	Anställningsavtal assistent timavlönad 2021 02 01 - 2021 08 31		
2021 02 20	C1	Anställningsavtal barnskötare timavlönad 2021 02 20 - 2021 08 31		

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Förskolan Örtagården

Månad: Januari 2021

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-01-27	C1	Anställningsavtal timavlönad bsk 210118-211231		

Delegat: Therese Ekman, rektor

Enhet: Förskolan Humlan**Månad: dec 2020 – jan 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2020-12-17	D7	Kränkande behandling vh/personal	HUMF/2021:00003-1	

Delegat: _____

Soledad Quiroz Sanz / Bitr. Rektor

Enhet: Förskolan Myran**Månad: feb 2021****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-02-25	C1	Anställningsavtal 210301-tillsv.	MYRF/2021:00026-1	

Delegat: _____ Eva Forsberg/ BiträdandeRektor

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Ametisten...

Månad Februari 2021

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-02-23	C1	Anställningsavtal 2021-05-17 tillsv förskollärare		

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Centrala Norsborg förskolan
Vallmon

Månad: Feb 2021

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-02-01	C1	Anställningsavtal tidsbegränsad 20210201-20211231		

Redovisning av anmälningssärenden

Diarienummer: UN/2021:00018

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av anmälda skrivelser.

Sammanfattning

Inkomna ärenden från Skolinspektionen

- Anmälan överlämnas från SI till Botkyrka gällande händelse på Malmsjö skola (UN/2021:00059)
- Anmälan överlämnas från SI till Botkyrka efter anmälan mot Förskolan Opalen (UN/2021:00061)
- Anmälan överlämnas från BEO till Diskrimineringsombudsmannen efter anmälan mot Rikstens skola (UN/2021:00077)
- Beslut att överlämna uppgifter om Kvarnhagsskolan till Botkyrka kommun (UN/2021:00106)
- Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Kassmyraskolan i Botkyrka kommun (UF/2020:00336)

Avslutade ärenden från Skolinspektionen

-

Beslut från Skolverket

-

Beslut från Diskrimineringsombudsmannen

-

Beslut från Förvaltningsrätten

-

Beslut från Migrationsverket

-

Beslut från kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och andra nämnder

- Beslut om Handlingsplan romsk inkludering (KS/2020:600)
- Beslut om fordonspolicy (TEF/2020:00193)

Övrigt

-

Referens
Serhat Guven

Mottagare
Utbildningsnämnden

Redovisning av anmälningssärenden

Diarienummer: UN/2021:00018

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av anmälda skrivelser.

Sammanfattning

Inkomna ärenden från Skolinspektionen

- Anmälan överlämnas från SI till Botkyrka gällande händelse på Malmsjö skola (UN/2021:00059)
- Anmälan överlämnas från SI till Botkyrka efter anmälan mot Förskolan Opalen (UN/2021:00061)
- Anmälan överlämnas från BEO till Diskrimineringsombudsmannen efter anmälan mot Rikstens skola (UN/2021:00077)
- Beslut att överlämna uppgifter om Kvarnhagsskolan till Botkyrka kommun (UN/2021:00106)
- Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Kassmyraskolan i Botkyrka kommun (UF/2020:00336)

Avslutade ärenden från Skolinspektionen

-

Beslut från Skolverket

-

Beslut från Diskrimineringsombudsmannen

-

Beslut från Förvaltningsrätten

-

Beslut från Migrationsverket

-

Beslut från kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och andra nämnder

- Beslut om Handlingsplan romsk inkludering (KS/2020:600)
- Beslut om fordonspolicy (TEF/2020:00193)

Övrigt

-

Beslut att överlämna uppgifter om Kvarnhagsskolan till Botkyrka kommun

Beslut

Skolinspektionen lämnar uppgifterna till Botkyrka kommun för utredning och eventuella åtgärder.

Ärendet

Skolinspektionen har den 12 februari 2021 tagit emot uppgifter som rör Kvarnhagsskolan där det uppges vara en mycket otrygg miljö.

Motivering till beslutet

Botkyrka kommun, som är huvudman för Kvarnhagsskolan, ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skolförfattningarna. Botkyrka kommun ska enligt 4 kap. 7 och 8 §§ skollagen (2010:800) ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen och om det framkommit brister se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Det framgår att uppgifterna inte har lämnats till huvudmannen. Skolinspektionen överlämnar därför uppgifterna till Botkyrka kommun för utredning och eventuella åtgärder.

Skolinspektionen förutsätter att utredningen genomförs på huvudmannanivå.

På Skolinspektionens vägnar

X Linda Wolf

Beslutsfattare
Signerat av: Linda Wolf

X Henrik Fredriksson

Föredragande
Signerat av: Henrik Fredriksson

Botkyrka kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Kassmyraskolan i Botkyrka kommun

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Motivering till beslut

Skolinspektionen har i oktober 2020 tagit emot uppgifter som rör delar av värdegrundsarbetet samt trygghet och studiero vid Kassmyraskolan. Inom ramen för tillsynen har Skolinspektionen begärt in information och yttranden från huvudmannen.

Skolinspektionen finner mot bakgrund av huvudmannens redovisning inte skäl att vidta några ytterligare åtgärder och avslutar därför ärendet.

På Skolinspektionens vägnar

2021-02-16

X Malin Norell

X Johanna Fredman

Beslutsfattare
Signerat av: Malin Norell

Föredragande
Signerat av: Johanna Fredman

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Kassmyraskolan

Fakta om Kassmyraskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Botkyrka kommun under hösten 2020.

Kassmyraskolan är en kommunal skolenhet belägen i Botkyrka kommun. Skolan har cirka 550 elever i förskoleklass och årskurserna 1-6 samt särskola.

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Handlingsplan för romsk inkludering

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: skriv nummer exempelvis KS/xxx:xx

Dokumentet är beslutat av: skriv namn på högsta beslutade funktion/organ

Dokumentet beslutades den: skriv datum så här xx månad 20xx

Dokumentet gäller för: skriv vilka som omfattas exempelvis alla nämnder

Dokumentet gäller till den: 1 januari 2025

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Dokumentet ersätter:

Dokumentansvarig är: Kommunstyrelsen

För revidering av dokumentet ansvarar: Kommunstyrelsen

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Kommunledningsförvaltningen

Relaterade dokument: Ett hållbart Botkyrka, Mål och riktlinjer för nationella minoriteter, Strategi för ett jämlikt Botkyrka

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Inledning	4
Syfte och fokusområden	7
Fokusområden	7
Uppföljning och ansvar	9

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Sammanfattning

Denna handlingsplan beskriver vilka konkreta aktiviteter som ska genomföras för att uppnå en förflyttning i Botkyrka kommuns arbete med romsk inkludering. Genom handlingsplanen skapas en tydlig vägledning för hur kommunen bör arbeta för att skydda, främja och stärka romers rättigheter och delaktighet i samhället.

Det övergripande syftet med handlingsplanen är att identifiera områden som bör ingå i arbetet med romsk inkludering tillsammans med romer och kommunens förvaltningar. Fokusområden är följande:

- Delaktighet och inflytande.
- Synliggöra romsk kultur och romskt språk.
- Romsk inkludering i den kommunala organisationen.
- Romsk inkludering på platsen Botkyrka.

Inledning

Denna handlingsplan är ett av de åtaganden som Botkyrka kommun har inom ramen för romsk inkludering. Genom handlingsplanen kan ansvar tydliggöras och fördelas. Frågor som berör romers rättigheter kan inkluderas i ordinarie struktur och verksamheter i kommunen får en gemensam vägledning i arbetet med att säkerställa romers rättigheter. En handlingsplan för genomförande kan bidra till att verkställa mänskliga rättigheter för ett jämlikt och socialt hållbart Botkyrka. Handlingsplanen är ett komplement till Mål och riktlinjer för nationella minoriteter och ett led i att levandegöra Strategin för ett jämlikt Botkyrka i praktiken.

Handlingsplanen fokuserar på aktiviteter år 2021 med uppföljning och därefter revidering utifrån nya identifierade områden.

Bakgrund

Regeringens strategi för romsk inkludering under perioden 2012–2032 har det övergripande målet att den rom som fyller 20 år 2032 ska ha likvärdiga möjligheter i livet som den som är icke-rom. Strategin betonar principen om icke-diskriminering med utgångspunkt från de mänskliga rättigheterna. Målgrupper är framför allt romer som befinner sig i ett socialt och ekonomiskt utanförskap med betoning på kvinnor och barn. För att förverkliga strategin fram till 2032 krävs insatser på lokal, regional och nationell nivå.

Romers levnadsförhållanden och levnadsvillkor i dag är ofta mycket sämre än för den genomsnittliga befolkningen och de har fortfarande inte full tillgång till de sociala och ekonomiska rättigheterna i Sverige. Romer har längre erfarenhet av diskriminering och utanförskap på arbetsmarknaden, bostadsmarknaden, inom utbildning och i det offentliga rummet än någon annan grupp i samhället. Trots att romer enligt lag idag har lika rättigheter som alla andra i vårt samhälle fortsätter de att leva i utanförskap i sitt eget land. Det vill vi i Botkyrka kommun ändra på.

Handlingsplanen för romsk inkludering har tagits fram av kommunledningsförvaltningen i Botkyrka kommun och bygger på en förstudie genomförd av en romsk forskare. Förstudien identifierade förbättringsområden för att tillgodose romers rättigheter i kommunen. Som ett komplement till förstudien har ett kunskapsunderlag tagits fram om erfarenheter av romsk inkludering från andra svenska kommuner och städer, samt från civilsamhällets erfarenheter av romsk inkludering. I linje med regeringens strategi präglas aktiviteter i denna handlingsplan av romers delaktighet och romskt inflytande.

Relaterade styrdokument

Handlingsplanen utgår från internationella konventioner om mänskliga rättigheter och aktuell lagstiftning för nationella minoriteter, som lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk, diskrimineringslagen, språklagen, socialtjänstlagen och skollagen.

Handlingsplanen är ett komplement till Mål och riktlinjer för nationella minoriteter och ett led i att levandegöra Strategin för ett jämlikt Botkyrka i praktiken. Strategin för ett jämlikt Botkyrka ska bidra till ett hållbart och mer jämlikt Botkyrka med minskade klyftor.

Nationella minoriteter är en av frågorna som vi arbetar med inom ramen för att förverkliga målen som beskrivs i dokumentet Ett hållbart Botkyrka.

Historisk bakgrund

Den nationella minoriteten romer har funnits i Sverige i över 500 år. Under lång tid lät Sverige, liksom flera andra länder, antiziganistiska föreställningar påverka hur samhället behandlade romer. Följder från dessa föreställningar påverkar fortfarande romers förhållande till samhällsliga institutioner och dess förhållande till romer.

Den svenska minoritetspolitiken introducerades så sent som år 2000. I samband med detta erkändes romer som en av fem nationella minoriteter i Sverige. Gemensamt för alla nationella minoritetsgrupper är att de aktivt värnat om sitt språk och kultur och utgör därför en levande del av det svenska samhället och kulturarvet. Samtliga nationella minoriteter har dessutom funnits i Sverige under mycket lång tid.

Inom den romska minoritetsgruppen finns idag fem undergrupper i Sverige som alla talar olika språk, har olika romska kulturer och utövar olika romska traditioner. Romani chib är romernas gemensamma språk och är ett samlingsbegrepp för alla de olika varieteter av språket som talas i världen. I Sverige uppskattas det finnas ett tjugotal varieteter av språket.

Syfte och fokusområden

Det övergripande syftet med handlingsplanen är att tillsammans med romer och kommunens förvaltningar identifiera områden som bör ingå i arbetet med romsk inkludering. Den beskriver vilka konkreta aktiviteter som ska genomföras för att uppnå en förflyttning i Botkyrka kommuns arbete med romsk inkludering.

Genom handlingsplanen skapas en tydlig vägledning för hur kommunen bör arbeta för att skydda, främja och stärka romers rättigheter och delaktighet i samhället.

Arbets sättet för de fokusområden vi har identifierat kommer att vara långsiktigt och ska präglas av delaktighet, inflytande och tillit från romer.

Fokusområden är följande:

1. Delaktighet och inflytande
2. Synliggöra romsk kultur och romskt språk
3. Romsk inkludering i den kommunala organisationen
4. Romsk inkludering på platsen Botkyrka

Fokusområden

Nedan presenteras handlingsplanens fokusområden och aktiviteter.

1. Delaktighet och inflytande

- 1.1 Samverka med forskningsinstans för att kartlägga diskriminering mot romer i kommunen tillsammans med romer.
- 1.2 Etablera romsk samrådsgrupp.

2. Synliggöra romsk kultur och romskt språk

- 2.1 Synliggöra romer genom representation i det offentliga rummet genom att möjliggöra för romska aktiviteter och/eller kulturevenemang.
- 2.2 Information på kommunens hemsida om den nationella minoriteten romer och aktuell lagstiftning.
- 2.3 Uppmärksamma romernas internationella dag den 8 april genom synliggörande insats.

3. Romsk inkludering i den kommunala organisationen

- 3.1 Dialog med förvaltningar och bolag om framtida insatser för att förverkliga romsk inkludering i kommunens alla verksamheter.
- 3.2. Integrera romsk inkludering i jämlikhetssamordningen.

4. Romsk inkludering på platsen Botkyrka

- 4.1. Genom Botkyrkas Plattform för idéburna organisationer och Rådet för civilsamhällesfrågor stärka samverkan med civilsamhället för att möjliggöra romsk inkludering med särskild fokus på arbetsmarknad, utbildning och demokratisk delaktighet.
- 4.2. Samverka regionalt för att identifiera och lösa gemensamma regionala utmaningar för romsk inkludering.
- 4.3. Dialog med relevanta aktörer för ett samarbete med romsk inkludering.

Uppföljning och ansvar

Kommunledningsförvaltningen leder och samordnar arbetet för romsk inkludering inom ramen för jämlikhetssamordningen.

Kommunledningsförvaltningen har i uppgift att följa upp och uppdatera handlingsplanen. Uppföljning av handlingsplanen för romsk inkludering genomförs årligen. Redovisning av aktiviteter utifrån de specificerade fokusområdena sker under det fjärde kvartalet 2021.

Handlingsplanen revideras efter uppföljningen 2021 utifrån identifierade förbättringsområden.

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Botkyrka kommuns fordonspolicy

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

LÅNGT
IFRÅN LAGOM

Diarienummer: TEF/2020:00193

Dokumentet är beslutat av: Teknik och fastighetsnämnden

Dokumentet beslutades den: 15 december 2020

Dokumentet gäller för: Botkyrka kommun

Dokumentet gäller till den: Gäller tills vidare

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentet ersätter: Tidigare fordonspolicy från 2011

Dokumentansvarig är: förvaltningens tekniska direktör

För revidering av dokumentet ansvarar: enhetschef för fordon och transportservice

För uppföljning av dokumentet ansvarar: enhetschef för fordon och transportservice

Relaterade dokument:

Inledning

Denna fordonspolicy beskriver riktlinjer och regler som gäller för inköp och användning av verksamhetsfordon hos Botkyrka kommun. Policyn reglerar fordonsinköp, fordonsinnehav, användandet av fordon, rutiner för skötsel av fordon samt tankning av drivmedel.

Fordonspolicyn fastställs av teknik och fastighetsnämnden. En uppdatering av policyn ska ske minst vart femte år. En årlig genomgång ska göras av policyn och den ska revideras vid behov. För mindre revideringar av policyn ansvarar enhetschef för fordon och transport. Den aktuella fordonspolicyn ska alltid finnas tillgänglig digitalt.

Syfte och mål

Syftet med fordonspolicyn är att skapa tydligare styrning och överblick över hur kommunens fordon används, bättre kunna följa upp fordonsrelaterade kostnader och nå kommunens klimatmål.

Fordonspolicyn anger riktningen för Botkyrka kommuns fordonsinköp och fordonsinnehav med målet att:

- optimera användning och skötsel av fordon
- minska riskerna för olyckor och andra farliga incidenter
- förbättra kostnadseffektiviteten
- minska utsläpp av klimatpåverkande gaser och hälsoskadliga luftföroreningar

Fordonspolicyns mottagare

Fordonspolicyn gäller för alla Botkyrka kommuns medarbetare som har rätt till att beställa eller framföra ett verksamhetsfordon.

Rätt till verksamhetsfordon

Det är överordnad chef som beslutar om verksamheten är i behov av ett fordon. Verksamhetens/enhetens rätt till tjänstefordon ska alltid regleras via en skriftlig överenskommelse.

Vem får använda Botkyrka kommuns fordon

Ett verksamhetsfordon hos Botkyrka kommun får framföras av den medarbetare som överordnad chef anser är i behov av att framföra ett kommunägt fordon.

Förarens ansvar

Som medarbetare med rätt till att framföra ett kommunägt fordon är det förarens ansvar att följa de riktlinjer för verksamhetsfordon som beskrivs i denna policy.

Körkort

Den medarbetare som framför ett kommunägt fordon ska alltid medtaga ett giltigt svenskt körkort. Det är den närmaste chefen som ansvarar för att detta efterlevs.

Säkerhet och miljö

Botkyrka kommuns viktigaste tillgång är medarbetarna. För att minimera risken för olyckor och andra negativa konsekvenser ska följande föreskrifter alltid följas:

- Vid framförande av verksamhetsfordon ska bilbälte användas av både förare och eventuella passagerare
- Verksamhetsfordon ska aldrig framföras av förare som är påverkad av alkohol eller droger

Kompl 2020-10-08
2020-12-16

- Samtliga fordon är utrustade med alkolås, och detta för att minimera risken för ovan punkt.
- Gällande trafikregler och lagar ska följas
- Människors säkerhet ska aldrig riskeras genom att förare ringer eller sms:ar under körning
- Fordonet ska hållas i ett trafiksäkert och representativt skick
- Mobila enheter, såsom mobiltelefon, ska vara kopplade till en handsfree-enhet vid användning under körning
- Förare har ett personligt ansvar att välja en ansvarsfull körteknik, så kallad Eco-Driving, för att minimera negativ miljö- och klimatpåverkan vid varje enskild körning.

Eco-Driving

Kör på ettans växel max 2 billängder och växla sedan upp, växla upp istället för att ligga kvar på låg växel, hoppa över växlar, släpp gasen i tid, Gasa inte i onödan, undvik stopp, undvik att frikoppla tidigt för att stanna, accelerera bestämt och raskt, undvik att gå ner i ettans växel vid korsningar, nyttja motorbroms, undvik så kallad "spill gas" (gasa i onödan), använd så hög växel som möjligt, lyft blicken och planera din körning, kör klokt i med- och motlut.

Underhåll

Verksamhetsfordonen ägs av kommunen och är ett arbetsverktyg. Det innebär att föraren alltid är ansvarig för att hålla fordonet i presentabelt och vägdugligt skick. I det ansvaret ingår att med jämna mellanrum tvätta och städa fordonet.

Det är kommunens fordonsverkstad som ansvarar för det tekniska underhållet av kommunens fordon. De ansvarar också för att eftermonterad utrustning, som alkolås, servas enligt leverantörens rekommendationer.

Alla tekniska frågor kring fordonen besvaras av kommunens fordonsverkstad och frågor kring fordonsavtalet besvaras av kommunens fordonsansvarige.

Förarens ansvar för avgifter och skador på fordonet

- En kontrollavgift (parkeringsböter) som föraren förorsakat betalas inte av arbetsgivaren.
- Eventuella skador på fordonet, som har uppstått på grund av slarv eller oförsiktighet, eller onormalt slitage, kan föraren bli betalningsskyldig för.

Val av fordon och bränsle

Det är Botkyrka kommuns fordonsansvarige som utifrån denna policy och det samlade behovet hos verksamheten som tar fram förslag på fordon och presenterar för den berörda verksamheten.

För verksamhetsfordon gäller att det tekniskt ska vara möjligt att köra fossilbränslefritt samt att fordonet ska ha så låga utsläpp av hälsoskadliga föroreningar som möjligt.

Fordonen ska till minst 98 % tankas med fossilbränslefria alternativ när så är möjligt. Medarbetare med rätt att framföra ett verksamhetsfordon ska använda de drivmedelskort/förarkort som det av kommunen upphandlade drivmedelsbolaget erbjuder.

Vid val av elfordon är det den beställande verksamheten som ansvarar och bekostar installation och drift av den laddinfrastruktur som behövs för drift av elfordonet.

Riktlinjer för beställning av verksamhetsfordon

- Närmaste chef är den som ansöker om verksamhetsfordon
- Överenskommelse om verksamhetsfordon ska alltid vara skriftlig
- Ansökan sker via för ändamålet avsedd blankett
- Offert och kalkyl lämnas till närmaste chef

Fordonskostnad och avyttring av fordon

Kommunens verksamheter internhyr sina fordon från Teknik- och fastighetsförvaltningen. Hyreskostnaden per månad baseras på kostnaderna för själva fordonet, normal drift, försäkringar, service, värdeminskningen (leasing eller kapitalkostnad) med mera. I de fall fordonet utsätts för extra hårt slitage utdebiteras extra för att klara de ökade kostnaderna på fordonet.

Botkyrka kommun har som regel att avyttra leasade fordon efter 5 år. Det är kommunens fordonsansvarige tillsammans med kommunens fordonsverkstad som efter 5 år beslutar om fordonet ska avyttras eller behållas utifrån ekonomiska- och miljömässiga aspekter.